

Projekt

z dnia 31 sierpnia 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE**

z dnia 30 sierpnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew”

Na podstawie art. 9, 10, 11, 12 ust. 1, w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) oraz w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 40 ze zm.), Rada Miejska w Gniewie **uchwala**, co następuje:

§ 1. Do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew, przyjętego uchwałą Nr XLIX/402/22 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 20 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew, uchwała się zmianę nr VIII „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew” przyjętego Uchwałą Nr XLII/271/14 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 22 stycznia 2014 r. zmienionego Uchwałą Nr VII/41/15 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 marca 2015 r., zmienionego Uchwałą Nr XI/72/15 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 sierpnia 2015 r., zmienionego Uchwałą Nr XXII/167/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 29 czerwca 2016 r., zmienionego Uchwałą Nr XXIV/183/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 28 września 2016 r., zmienionego Uchwałą Nr XXVI/208/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 29 listopada 2016 r., zmienionego Uchwałą Nr XXX/227/20 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 grudnia 2020 r., zmienionego Zarządzeniem zastępczym Wojewody Pomorskiego z dnia 27 września 2022 r.; w ten sposób, że:

1. w części tekstowej „Studium...miasta i gminy Gniew” stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały części II – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” dodano opis dla obszaru objętego zmianą dotyczącą lokalizacji systemów fotowoltaicznych, oraz rozszerzono kierunki rozwoju strefy produkcyjnej miasta;

2. w części graficznej „Studium...miasta i gminy Gniew”, rysunek nr 3 Kierunki – plansza podstawowa gmina Gniew, wskazano granice zmiany studium oraz obszary, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię za pomocą systemów fotowoltaicznych;

3. w części graficznej „Studium...miasta i gminy Gniew”, rysunek nr 4 Kierunki – uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego plansza podstawowa - teren miasta, wskazano granice zmiany studium, obszary na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię za pomocą systemów fotowoltaicznych oraz udokumentowane złoża kopalin wraz z numerami porządkowymi.

§ 2. Załącznikami do uchwały są:

1. Załącznik nr 1 – Część tekstowa – scalony tekst „Studium...miasta i gminy Gniew”;
2. Załącznik Nr 2 - zawierający rysunki od 1 do 10:
  - a) rysunek nr 1 w skali 1:25000 – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego plansza podstawowa – teren gminy”,
  - b) rysunek nr 2 w skali 1:10000 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Plansza podstawowa. Teren miasta,
  - c) rysunek nr 3 w skali 1:25000 – Kierunki – plansza podstawowa – gmina Gniew” – z uwidocznionymi wprowadzonymi zmianami nr VIII,
  - d) rysunek nr 4 w skali 1:10000 – Uwarunkowania i Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Plansza podstawowa – teren miasta – z uwidocznionymi wprowadzonymi zmianami nr VIII,
  - e) rysunek nr 5 w skali 1:10000 – Uwarunkowania i Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Środowisko przyrodnicze i formy ochrony - Teren miasta,
  - f) rysunek nr 6 w skali 1:25000 – Uwarunkowania i kierunki – infrastruktura techniczna. System zaopatrzenia w wodę – teren gminy,
  - g) rysunek nr 7 w skali 1:25000 - Uwarunkowania i kierunki. Infrastruktura techniczna. System odprowadzenia ścieków – teren gminy
  - h) rysunek nr 8 w skali 1:25000 – Uwarunkowania i kierunki. Infrastruktura techniczna. System zaopatrzenia w energię elektryczną oraz paliwa gazowe,
  - i) rysunek nr 9 w skali 1:10000 – Uwarunkowania i Kierunki zagospodarowania przestrzennego. System zaopatrzenia w wodę miasta Gniew,
  - j) rysunek nr 10 w skali 1:10000 – Uwarunkowania i kierunki. Infrastruktura techniczna - system kanalizacyjny miasta Gniew,

3. Załącznik Nr 3 - uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń studium.

4. Załącznik Nr 4 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew”.

5. Załącznik Nr 5 - dane przestrzenne, o których mowa w art.67a ust. 3 i 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gniew.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty oraz poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

ZAŁĄCZNIK NR 1
Do Uchwały Nr LXV/557/23
Rady Miejskiej w Gnieźnie
z dnia 30 sierpnia 2023 r.
w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniezno.

VIII zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
obejmuje obszary przy drodze krajowej nr 91 na północ od miasta Gniezno

Tekst ujednolicony 2023 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew przyjęte zgodnie z uchwałą nr XLII/271/14 Rady Miejskiej W Gniewie z dnia 22 stycznia 2014 r.

ZMIANY STUDIUM:

ZMIANA Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Zmiana nr I - obejmuje rejon miejscowości Gogolewo-Piaseczno
Listopad 2014 r. – marzec 2015 r.
Uchwała Nr VII/41/15 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 marca 2015 r.

ZMIANA Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Zmiana nr II - obejmuje 3 obszary na fragmentach obr. geod. Rakowiec, Kolonia
Ostrowicka, Pieniążkowo w zw. z projektowaną linią 400kV relacji Grudziądz-
Pelplin-Gdańsk-Przyjaźń
Listopad 2014 r. – kwiecień 2015 r.
Uchwała Nr XI/72/15 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 sierpnia 2015 r

ZMIANA Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Zmiana nr III – obejmuje 2 obszary fragment obrębu geod. Tymawa w m. Tymawa Wybudowanie oraz fragment
obróbu geod. Kursztyn w m. Brody Pomorskie
Uchwała Nr XXII/167/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 czerwca. 2016 r.
listopad 2015 - czerwiec 2016 r.

ZMIANA studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
zmiana obejmuje fragment miasta GNIEW
zmiana przyjęta uchwałą nr XXIV/183/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 28 września 2016 r.

ZMIANA Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Zmiana nr V - obejmuje rejon na wschód od miejscowości Opalenie teren
planowanej lokalizacji elektrowni konwencjonalnej
Uchwała Nr XXVI/208/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 29 listopada 2016 r.
Styczeń 2015 -2016

ZMIANA nr VI – zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego miasta i gminy Gniew , obejmuje cztery wybrane fragmenty gminy:

- 1) obszar obejmujący jez. Jeleń wraz z otoczeniem;
- 2) obszar dz. 242 w obrębie geod. Tymawa;
- 3) obszar dz. 20 w mieście Gniew przy ul. Wiślanej;
- 4) obszar dz. 92 w obrębie geod. Tymawa;

zmiana przyjęta Uchwałą Nr XXX/227/20 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 grudnia 2020 r.

Zmiany w tekście studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Miasta i Gminy Gniew dokonane Zarządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 27 września
2022 r. w sprawie wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin do studium
uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew na
podstawie Art. 96 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (j. t.
Dz. U. z 2022 r., poz. 1072, z późn. zm)

UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

ZESPÓŁ AUTORSKI

Opracowanie zostało wykonane na przełomie 2009-13 roku w Biurze Urbanistycznym PPP sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przez zespół w składzie:

1.	mgr inż. arch. Aleksandra Piskorska	Dyrektor Biura Urbanistycznego PPP
2.	mgr inż. arch. Piotr Rugień	Zagospodarowanie przestrzenne - główny projektant
3.	mgr inż. arch. Aleksandra Przyk	Zagospodarowanie przestrzenne - projektant
4.	mgr inż. Michał Ruth	Infrastruktura techniczna
5.	mgr inż. Matylda Piskorska	Środowisko przyrodnicze
6.	mgr Katarzyna Hrynkiewicz	Środowisko przyrodnicze
7.	mgr inż. Marta Lisowska	Infrastruktura techniczna
9.	mgr Daniel Chałupnik	Zagadnienia ekonomiczne i statystyczne
10.	mgr inż. arch. Anna Tutaj	Asystent projektanta
11.	Aleksandra Gierszon	Asystent projektanta opracowanie graficzne

Zespół autorski zmiany Studium nr I

Opracowanie zostało wykonane przez Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne „DOM” sp. z o.o. ze Starogardu Gdańskiego w okresie kwiecień 2014- sierpień 2014r

Prognoza oddziaływania na środowisko dot. zmiany Studium- opracowanie Biuro Projektów i wdrożeń Proekologicznych „PROEKO” Gdańsk, sierpień 2014 .

Projektant prowadzący – mgr inż. arch. Maria Kielb-Stańczuk

Prace asystenckie – mgr Karina Mańkowska

UWAGA - Nowe treści, dodane - zapisano czcionką Verdana, na zacienionym polu; treści usunięte- skreślono.

Zespół autorski zmiany Studium nr II

Opracowanie zostało wykonane przez Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne „DOM” sp. z o.o. ze Starogardu Gdańskiego w okresie październik – listopad 2014r

Prognoza oddziaływania na środowisko dot. zmiany Studium- opracowanie Biuro Projektów i wdrożeń Proekologicznych „PROEKO” Gdańsk.

Projektant prowadzący – mgr inż. arch. Maria Kielb-Stańczuk

Prace asystenckie – mgr Karina Mańkowska

UWAGA - Nowe treści, dodane - zapisano czcionką niebieską Verdana, kursywą, na zacienionym polu; treści usunięte- skreślono.

Zespół autorski zmiany Studium nr III

Projekt zmiany został wykonany przez Przedsiębiorstwo projektowo-Realizacyjne „DOM” Sp. z o.o. ze Starogardu Gdańskiego w okresie listopad 2015 - czerwiec 2016 r.

Projektant prowadzący – mgr inż arch Maria Kielb-Stańczuk

Prace asystenckie – mgr Karina Mańkowska

UWAGA - Nowe treści, dodane - zapisano czcionką czerwoną Times New Roman

zespół autorski zmiany Studium nr IV

Projekt zmiany został wykonany przez Przedsiębiorstwo projektowo-Realizacyjne „DOM” Sp. z o.o. ze Starogardu Gdańskiego, projektant mgr inż. arch. Maria Kielb-Stańczuk z zespołem

uwaga: nowe treści wyróżniono kolorem żółtym

Zespół autorski zmiany Studium nr V

Opracowanie zostało wykonane przez Biuro Urbanistyczne PPP sp. z o.o. z Gdańska

w okresie styczeń 2015 r. - 2016 r.

Projektant prowadzący – mgr inż. arch. Piotr Rugień

UWAGA - Nowe treści, dodane - zapisano czcionką zieloną Verdana, kursywą, podkreśloną na zacienionym polu; treści usunięte - skreślono.

Zespół autorski zmiany nr VI

**DOM Biuro Urbanistyczne Kielb-Stańczuk-Jaszczuk-Skolimowska Spółka jawna
ul. Chojnicka 61, 83-200 Starogard Gdański**

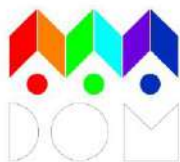
projektant – mgr inż. arch. Maria Kielb-Stańczuk (uprawnienia do proj. w planowaniu przestrzennym nr 1334/93) z zespołem

UWAGA :

nowe treści zapisano czcionką ARIEL, w kolorze niebieskim, treści usunięte – skreślono

Zespół autorski

zmian związanych z wprowadzeniem udokumentowanych złóż kopalin do studium

**DOM Biuro Urbanistyczne Kielb-Stańczuk,
Jaszczuk-Skolimowska Sp. J.
83-200 Starogard Gdański, ul. Chojnicka
tel (58) 562-20-57, e-mail: pprdom@pprdom.pl**

dr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska – główny projektant

mgr Karina Mańkowska

DATA: sierpień 2022 r.

Zmiany w ujednoliconym tekście studium wyróżnione zostały pogrubioną i pochylą czcionką Calibri koloru granatowego na błękitnym tle.

Zespół autorski:

Biuro Planowania Przestrzennego PLANISFERA, ul. Dworcowa 49/34, 86-300 Grudziądz

mgr Łukasz Piskurewicz – główny projektant

mgr. Martyna Staniaszek – asystent projektanta,

UWAGA. Nowe treści zapisano czcionką GARAMOND w kolorze fioletowym na szarym tle, treści usunięte - skreślono.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	12
1.1. Podstawa formalno-prawna	12
1.2. Cele i zakres opracowania.....	13
2. Uwarunkowania zewnętrzne	14
2.1. Część ogólna	14
2.1.1. Podstawa prawna	14
2.1.2. Wnioski na podstawie:	14
2.2. Położenie w strukturze funkcjonalno - przestrzennej województwa	16
2.3. Rola w sieci osadniczej.....	16
2.4. Infrastruktura transportowa	17
2.5. Infrastruktura techniczna.....	17
2.6. Ochrona środowiska przyrodniczego.....	19
2.7. Ochrona środowiska kulturowego.....	20
2.8. Turystyka.....	21
2.9. Zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	22
2.10. Programy Samorządu Województwa Pomorskiego	23
2.10.1. Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2008-2013	23
2.10.2. Program udrażniania rzek województwa pomorskiego)	23
2.10.3. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018	23
2.10.4. Program rozwoju dróg wodnych Delt Wisły i Zalewu Wiślanego – Pętla Żuławska Międzynarodowa Droga Wodna E-70)	24
2.10.5 Program rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w województwie pomorskim do roku 2025	24
2.10.6 Program Ochrony Powietrza dla strefy kwidzyńsko - tczewskiej.....	25
2.11 Studia kulturowe i krajobrazowe	26
2.11.1 Studium Ochrony Krajobrazu Województwa Pomorskiego	26
2.11.1.1 Ocena wartości zasobów krajobrazowych regionu:	26
2.11.1.2 Wskazanie i ocena zagrożeń zasobów krajobrazowych	27
2.11.1.3 Katalog obszarów priorytetowych dla ochrony i kształtowania krajobrazu	27
2.11.2 Kulturowe i krajobrazowe uwarunkowania i ograniczenia rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki węglowej w rejonie Doliny Dolnej Wisły w województwie pomorskim	30
2.12 Energetyka - studia	32
2.12.1 Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim	32
2.12.1.1 Podstawowe zasady lokalizacji, projektowania i budowy urządzeń energetyki wiatrowej	32
2.12.1.2 Ograniczenia lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej - wnioski	32
2.12.1.3 Obszary uznane za predysponowane do lokalizacji elektrowni wiatrowych.....	32
2.12.2 Studium lokalizacji rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki w rejonie Dolnej Wisły w województwie pomorskim	33
2.12.2.1 Potencjał energetyczny, funkcjonowanie energetyki i bezpieczeństwo energetyczne północnej Polski i województwa pomorskiego – aspekty przestrzenne i regionalne	33
2.12.2.2 Zasięg obszarowy studium	34
2.12.2.3 Zakres zagadnień poruszonych w studium	34
2.12.2.4 Ocena możliwości rozbudowy w rejonie dolnej Wisły potencjału energetyki węglowej w ujęciu opcjonalnym oraz wnioski i rekomendacje	35
2. 13. Uwarunkowania wynikające z zagospodarowania gminy sąsiedniej.....	36
3. Uwarunkowania wewnętrzne	36
3.1. Ogólna charakterystyka miasta i gminy Gniew.....	36
3.2. Sieć osadnicza.....	37
3.3. Główne funkcje na obszarze gminy Gniew.....	37
3.3.1. Rolnictwo	37
3.3.1.1 Grunty rolne	38
3.3.1.2 Stan i funkcjonowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	38
3.3.1.3. Produkcja rolna	39
3.3.1.4. Produkcja zwierzęca.....	39
3.3.2. Gospodarka leśna.....	40
3.3.3. Działalność gospodarcza	41
3.3.4. Turystyka	41
3.4. Warunki i jakość życia mieszkańców.....	42
3.4.1. Wyposażenie w usługi publiczne	42
3.4.2. Rekreacja i wypoczynek	43

3.4.3. Inne usługi.....	43
3.4.4. Komunikacja publiczna	44
3.5 Uwarunkowania społeczno demograficzne	44
4. Cele rozwoju gminy w oparciu o gminne opracowania strategiczne.....	45
4.1. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Gniew na lata 2009-2020	45
4.2. Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Gniew na lata 2008-11 z uwzględnieniem lat 2012-15.	55
4.3. Program Rewitalizacji Miasta Gniew	56
4.4. Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Gniew.....	60
4.5. Program założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy Gniew aktualizacja (2009).....	62
4.6. Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla miasta i gminy Gniew na lata 2008-11 z uwzględnieniem lat 2012-15.	63
4.7. Plany Odnowy Miejscowości.....	64
4.7.1. Brody Pomorskie.....	64
4.7.2. Kolonia Ostrowicka	66
4.7.3. Kursztyn	68
4.7.4. Nicponia	69
4.7.5. Pieniążkowo	71
4.7.6. Półwieś.....	72
4.7.7. Rakowiec	74
4.5.8 Szprudowo	76
5. Ochrona przyrody.....	77
5.1. Rezerваты przyrody.	77
5.2. Pomniki Przyrody.....	78
5.3. Obszary Chronionego Krajobrazu.....	81
5.4. Obszary Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000	81
5.5. Obszary i obiekty cenne przyrodniczo i krajobrazowo.....	81
5.6. Planowane formy ochrony przyrody	82
6. Zasoby środowiska, stan środowiska, zagrożenia.....	82
6.1. Gospodarowanie wodami powierzchniowymi.....	82
6.2. Wody podziemne	84
6.3. Surowce naturalne	85
6.3.1. Charakterystyczne elementy budowy geologicznej	85
6.3.2. Zasoby surowcowe	86
6.3.3. Udokumentowane złoża kopalin (stan na 25.08.2022 r.).....	86
6.4. Stan środowiska.....	90
6.4.1. Klimat akustyczny	90
6.4.2. Jakość powietrza	91
6.4.3. Jakość wód powierzchniowych	92
6.4.4. Jakość wód podziemnych	93
6.4.5. Zagrożenie i ochrona wód podziemnych	94
6.4.6. Pola elektromagnetyczne.....	94
7. Dziedzictwo kulturowe	95
7.1. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych Województwa Pomorskiego	95
7.1.1. Teren miasta Gniew.....	95
7.1.2. Teren gminy Gniew.....	97
7.2. Gminna Ewidencja Zabytków.....	98
7.2.1. Wykaz obiektów w gminnej ewidencji zabytków teren miasta Gniew.	98
7.2.2. Wykaz obiektów w gminnej ewidencji zabytków obszar gminy Gniew.....	104
7.3. Zasób archeologicznego dziedzictwa kulturowego.	114
7.3.1. Obiekty i stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego prawnie chronione.....	115
7.3.2. Pozostałe strefy ochrony archeologicznej.	115
8. System transportowy gminy Gniew.....	117
8.1. Układ drogowy na obszarze gminy Gniew.....	117
8.1.1. Drogi o znaczeniu krajowym i regionalnym	117
8.1.2. Podstawowy układ drogowy gminy.....	117
8.2. Linie kolejowe	118
9. Infrastruktura techniczna.....	118

9.1. Zaopatrzenie w wodę.....	118
9.1.1. Ogólny opis systemu gospodarki wodnej	118
9.1.2. Istniejące stacje i sieci wodociągowe	118
9.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych	122
9.2.1. Ogólny opis systemu odprowadzania ścieków sanitarnych.....	122
9.2.2. Oczyszczalnia ścieków	123
9.2.3. Sieć kanalizacji sanitarnej w gminie	123
9.2.4. Aglomeracja ściekowa gminy Gniew	124
9.3. Odprowadzenie wód opadowych	125
9.4. Zaopatrzenie w gaz.....	126
9.5. Gospodarka odpadami.....	127
9.6. Zaopatrzenie w ciepło	127
9.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną	128
9.7.1. Główne punkty zasilania	128
9.7.2. Linie elektroenergetyczne	128
10. Cele rozwoju miasta i gminy.....	130
10.1. Strategiczne cele rozwoju.....	130
10.2. Główne kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.	130
10.3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Gniew.	131
10.4. Podział obszaru gminy na strefy funkcjonalno-przestrzenne oraz główne kierunki zagospodarowania.....	131
10.4.1. Obszar wiejski.....	131
10.4.1.1. Część północna obszaru gminy.....	131
10.4.1.2. Część środkowa obszaru gminy	131
10.4.1.3. Część południowa obszaru gminy	132
10.4.2. Strefy funkcjonalno-przestrzenne w mieście Gniew	133
11. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów	135
11.1. Struktura sieci osadniczej	135
11.2. Kierunki rozwoju osadnictwa	135
11.3. Elektrownia Opalenie	136
11.4. Kierunki rozwoju funkcji związanych z działalnością gospodarczą	138
11.5. Kierunki rozwoju turystyki	138
11.6. Powierzchniowa eksploatacja kopalin	139
11.6.1. Surowce naturalne	139
11.6.2. Zasady powierzchniowej eksploatacji kopalin	139
11.7. Energetyka odnawialna.....	140
11.7.1. Lokalizacja farm elektrowni wiatrowych i ogniw fotowoltaicznych	140
11.7.2. Zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych poza obszarami farm elektrowni wiatrowych	143
11.8. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów	143
11.8.1. Obszary rolniczo-osadnicze.	143
11.8.2. Obszary zabudowy - wskaźniki wykorzystania terenów	143
11.8.3. Zasady kształtowania zabudowy	144
11.8.4. Bilans terenów inwestycyjnych – miasto.....	145
11.8.5. Bilans terenów inwestycyjnych – gmina	145
12. Kierunki rozwoju ważniejszych wsi	146
12.1. Brody Pomorskie.....	146
12.2. Kolonia Ostrowicka	146
12.3. Nicponia	147
12.4. Opalenie.....	147
12.5. Piaseczno	147
12.6. Polskie Gronowo	148
12.7. Półwieś.....	148
12.8. Tymawa.....	148
12.9. Wielkie Walichnowy	149
12.10. Gogolewo	149
13. Kierunki kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego gminy	149
13.1. Główne cele polityki przestrzennej gminy w zakresie kształtowania środowiska.....	149
13.2. Ochrona przyrody.	149
13.2.1. Rezerваты przyrody i użytki ekologiczne	149
13.2.2. Formy ochrony krajobrazu	150
13.3. Obszary NATURA 2000.....	150

13.3.1. Obszary objęte ochroną.....	150
13.3.1.1. Obszar Natura 2000 PLH220033 Dolna Wisła	150
13.3.1.2. Obszar Natura 2000 PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	151
13.3.2. Zasady zagospodarowania wynikające z ochrony Obszarów Natura 2000	151
13.4. Pomniki przyrody	152
13.5. Osnowa ekologiczna gminy	152
14. Zasady ochrony obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego	153
14.1. Ochrona walorów środowiska kulturowego na terenie gminy.....	154
14.2. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków	154
14.3. Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2008 –2012	155
14.4. Strefy ochrony konserwatorskiej na obszarze gminy	155
14.5. Strefy ochrony konserwatorskiej na terenie miasta	156
14.6. Ochrona elementów o wartości kulturowej nie objętych ochroną prawną	157
14.7. Ochrona krajobrazu kulturowego Doliny Dolnej Wisły	159
14.8. Zasady ochrony dziedzictwa archeologicznego	160
15. Kierunki rozwoju systemów transportowych miasta i gminy Gniew	160
15.1. Główne cele polityki transportowej	160
15.2. Układ drogowy	160
15.2.1. Podstawowy układ drogowy	160
15.2.2. Uzupełniający układ drogowy	162
15.3. Linie kolejowe	164
15.4. Drogi wodne	164
15.5. Trasy rowerowe	164
15.6. Polityka parkingowa	165
16. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	165
16.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	165
16.3. Zalesienia	167
17. Obszary z ograniczeniami dla zabudowy	167
17.1. Zagrożenia powodziowe	167
17.1.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	167
17.1.2. Wały przeciwpowodziowe	169
17.2. Obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi	169
17.3. Zagrożenie hałasem	169
17.4. Pola elektroenergetyczne	170
17.5. Strefa ochronna od gazociągu	171
17.6. Strefy ograniczenia zainwestowania od rurociągu naftowego	171
17.7. Tereny zamknięte	171
18. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.....	172
18.1. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę	172
18.2. Kierunki rozwoju systemu odprowadzania ścieków sanitarnych	175
18.3. Kierunki rozbudowy systemu odprowadzenia wód opadowych	176
18.4. Kierunki rozbudowy i rozwoju zaopatrzenia w gaz	177
18.4.1. Elektrownia w Opaleniu	177
18.5. Gospodarka odpadami.....	177
18.6. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w ciepło	178
Gmina wiejska Gniew	179
18.7. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w energię elektryczną	179
18.8. Inne systemy infrastruktury technicznej	180
18.8.1. Rurociągi naftowe	180
18.8.2. Infrastruktura telekomunikacyjna i teleinformatyczna	180
19. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym	181
19.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	181
19.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	182
20. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.....	182
21. Polityka planistyczna gminy.....	182
21.1. Plany obowiązujące w granicach miasta i gminy Gniew	182
21.3. Obszary przewidziane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	184

21.4. Wskazania dla planów miejscowych.....	185
---	-----

CZEŚĆ GRAFICZNA STUDIUM

- **RYS. NR 1.** UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO plansza podstawowa - teren gminy - **skala 1:25 000**,
- **RYS. NR 2.** UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO plansza podstawowa - teren miasta - **skala 1:10 000**,
- **RYS. NR 3.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO plansza podstawowa - teren gminy - **skala 1:25 000, 1:10 000**
- **RYS. NR 4.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO plansza podstawowa - teren miasta - **skala 1:10 000, 1:5 000**
- **RYS. NR 5.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO środowisko przyrodnicze i formy ochrony - teren miasta - **skala 1:10 000**,
- **RYS. NR 6.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO infrastruktura techniczna – system zaopatrzenia w wodę - teren gminy – **skala 1:25 000**,
- **RYS. NR 7.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO infrastruktura techniczna – system odprowadzenia ścieków - teren gminy - **skala 1:25 000**,
- **RYS. NR 8.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO infrastruktura techniczna – system zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą oraz paliwa gazowe - teren gminy - **skala 1:25 000**,
- **RYS. NR 9.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO infrastruktura techniczna – system zaopatrzenia w wodę miasta Gniew - **skala 1:10 000**,
- **RYS. NR 10.** UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO infrastruktura techniczna – system kanalizacyjny miasta Gniew - **skala 1:10 000**.

Obszar objęty zmianą nr I Studium wskazano na załącznikach graficznych na rysunkach nr 1, 3, 6, 7, 8 dotyczących obszaru gminy.

Na rys. nr 3 oznaczono granice nowych dodanych terenów inwestycyjnych a także wyznaczono nowy obszar, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych oraz ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Obszar objęty zmianą nr II Studium wskazano na załącznikach graficznych na rysunkach nr 1, 3, 6, 7, 8 dotyczących obszaru gminy.

Na rys. nr 3 oraz 8 pokazano trasę projektowanej linii 400 kV wraz z pasem technologicznym

Obszar objęty zmianą Studium nr III wskazano na załącznikach graficznych na rysunkach nr 1, 3, 6, 7, 8 dotyczących obszaru gminy.

Obszar objęty zmianą Studium nr IV wskazano na załącznikach graficznych nr 2, 4, 5, 6, 9, 10 dotyczących miasta Gniew

Obszar objęty zmianą nr V Studium wskazano na załącznikach graficznych na rysunkach nr 1, 3, 6, 7, 8

Obszary objęte zmianą nr VI wskazano na załącznikach graficznych nr 1- 10 .

Zmiany w części graficznej studium dokonane Zarządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 27 września 2022 r. w sprawie wprowadzenia udokumentowanych złóż kopaliny studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew wskazano na RYS. NR 3. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO plansza podstawowa - teren gminy

Obszar objęty zmianą nr VIII wskazano na załączniku graficznym RYS. NR 3 i 4.
UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,
PLANSZA PODSTAWOWA – TEREN GMINY.
UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,
PLANSZA PODSTAWOWA – TEREN MIASTA.

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Opracowanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew, zwane w dalszej części dokumentem Studium, jest wypełnieniem ustawowego obowiązku określenia polityki przestrzennej, w tym zasad zagospodarowania przestrzennego terenu miasta i gminy. Zgodnie z art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opracowanie studium jest zadaniem własnym gminy, realizowanym przez Burmistrza na mocy ustawy o samorządzie gminnym.

Formalny zakres i tryb pracy nad Studium określają art. 9, 10, 11 i 12 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity publ. Dz.U. z dnia 12 czerwca 2012 r. poz. 647 z późn. zm.).

Opracowanie niniejszej Zmiany Studium wykonane zostało na podstawie uchwały nr XXXI/280/09 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 marca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gniew” w granicach administracyjnych Gminy.

Niniejsze opracowanie Studium stanowi całościową aktualizację dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew opracowanego w roku 2005 i przyjętego Uchwałą nr XXXIII/239/2005 przez Radę Miejską w Gniewie w dniu 31 marca 2005 r., oraz zmian tegoż dokumentu dokonanych dla wybranych fragmentów gminy ¹⁾:

- 1) Zmiana I – wg Uchwały Rady Miejskiej w Gniewie nr XXVIII/206/08 z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew.

Zmiana obejmuje obszar wsi Opalenie.

Zespół projektowy:

Biuro Urbanistyczne PPP

ul. Grottgera 26/3, 80-311 Gdańsk

Projektant prowadzący: mgr inż. arch. Aleksandra Przyk – członek POIU w Gdańsku nr G-222/2006

- 2) Zmiana II – wg Uchwały Rady Miejskiej w Gniewie nr XXXV/313/09 z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew dotyczącej fragmentu obrębu geodezyjnego Ciepłe dla cz. działki geodezyjnej 129/8, arkusz mapy 1.

Zespół projektowy:

Przedsiębiorstwo Projektowo – Realizacyjne „DOM” sp. z o.o.

ul. Kościuszki 34 G, 83-200 Starogard Gdański

Projektant prowadzący: mgr inż. arch. Maria Kielb-Stańczuk – członek POIU w Gdańsku nr G-106/2002

- 3) Zmiana III – wg Uchwały XLIV/364/10 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 31 marca 2010r. w sprawie uchwalenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew fragmentów wsi Tymawa, Piaseczno, Jeleń i Rakowiec.

Zespół projektowy:

Przedsiębiorstwo Projektowo – Realizacyjne „DOM” sp. z o.o.

ul. Kościuszki 34 G, 83-200 Starogard Gdański

Projektant prowadzący: mgr inż. arch. Maria Kielb-Stańczuk – członek POIU w Gdańsku nr G-106/2002

1

Zmiany dokumentu studium z 2005r. o nr I-V tracą moc po uchwaleniu całościowej aktualizacji studium

- 4) Zmiana IV – wg Uchwały XI/70/2011 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew dotycząca fragment obrębu Kursztyn

Zespół projektowy:

Przedsiębiorstwo Projektowo – Realizacyjne „DOM” sp. z o.o.

ul. Kościuszki 34 G, 83-200 Starogard Gdański

Projektant prowadzący: mgr inż. arch. Maria Kiełb-Stańczuk

- 5) Zmiana V – wg Uchwały XVI/110/12 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew dla fragmentu miasta Gniew.

Zespół projektowy:

Przedsiębiorstwo Projektowo – Realizacyjne „DOM” sp. z o.o.

ul. Kościuszki 34 G, 83-200 Starogard Gdański

Projektant prowadzący: mgr inż. arch. Maria Kiełb-Stańczuk

Dokument zawiera treści dodane kolejnymi zmianami Studium z 2014r., odpowiednio wyróżnione, jest ujednoliconą formą Studium.

1.2. Cele i zakres opracowania

- 1) Przemiany gospodarcze, społeczne, przestrzenne, a także zmiany sytuacji prawnej, mające miejsce w ostatnich latach, wskazywały na konieczność aktualizacji obowiązujących treści Studium. W nowej sytuacji należało podjąć:
  - a) weryfikację niektórych kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
  - b) weryfikację i ponowne określenie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów zabudowy mieszkaniowej i produkcyjno - usługowej oraz wskazanie terenów wyłączonych spod zabudowy,
  - c) weryfikację obszarów i zasad ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków, uwzględnienie ochrony zabytków w gminnej ewidencji konserwatorskiej, do objęcia ochroną w planach miejscowych,
  - d) weryfikację projektowanej sieci transportowej i kierunków rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej,
  - e) wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
  - f) określenie obszarów przestrzeni publicznej i zasady ich zagospodarowania,
  - g) określenie obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
  - h) określenie obszarów wymagających sporządzenia planów miejscowych, z uwzględnieniem miejsc, w których konieczna jest zmiana przeznaczenia gruntów z rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne oraz określenie zasad wyznaczania granic dla podejmowanych planów miejscowych,
  - i) określenie kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
  - j) określenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych oraz zasad ich zagospodarowania,
  - k) określenie granic obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
  - l) wprowadzenie granic terenów zamkniętych, ustalenie postulowanych zasad zagospodarowania tych terenów,
  - m) zdefiniowanie obszarów problemowych występujących na terenie gminy.
- 2) Konieczność przewartościowania zapisów obowiązującego Studium wynikała także z potrzeby uwzględnienia:
  - a) ustaleń, dokumentów politycznych, strategicznych i programowych odnoszących się w swoim zakresie do obszaru województwa pomorskiego, m.in. Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,
  - b) dokumentów strategicznych i programowych realizowanych na poziomie Miasta i Gminy Gniew,

- c) ustaleń przyjętych w podjętych wcześniej opracowaniach planistycznych, które nie są zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- d) oczekiwań wspólnoty samorządowej i osób władających gruntami, wyrażonych we wnioskach i uwagach, które zostały wniesione przed oraz w trakcie prac nad Studium.

Studium jako dokument kierunkowy, określający politykę przestrzenną i zasady zagospodarowania, nie determinuje szczegółowych rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych. Wskazuje natomiast przyjęte przez gminę zasady utrzymania struktury przestrzennej gminy i kierunki jej zmian oraz możliwe, jak na tę skalę i stopień szczegółowości opracowania, ustalenia lokalizacyjne i funkcjonalne dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów.

2. Uwarunkowania zewnętrzne

2.1. Część ogólna

2.1.1. Podstawa prawna

Podstawą prawną udostępnianych informacji, składanych wniosków i wyrażanych opinii jest art. 23, w związku z art. 11 pkt. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z dnia 12 czerwca 2012 r. publ. Dz.U. 2012 poz. 647).

2.1.2. Wnioski na podstawie:

- 1) Uchwały Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r. w sprawie zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego;
- 2) Innych dokumentów uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego, w których ustalone są zadania samorządu województwa (dostępne na stronie internetowej www.woj-pomorskie.pl):
  - a) Strategia rozwoju województwa pomorskiego 2020 (uchwała Nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r.),
  - b) Strategia rozwoju turystyki województwa pomorskiego na lata 2004 - 2013 (uchwała Nr 327/XXIII/04 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 17 maja 2004 r.),
  - c) Program małej retencji województwa pomorskiego do roku 2015 (Uchwała Nr 356/24/04 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 14 czerwca 2004 r.) - aktualizacja 2007 ²⁾,
  - d) Program udraźniania rzek województwa pomorskiego (Uchwała Nr 355/24/04 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 14 czerwca 2004 r.) ³⁾,
  - e) Program Rozwoju Produktów Turystycznych Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 804/XLIV/06 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 lutego 2006 r.),
  - f) Regionalna strategia energetyki ze szczególnym uwzględnieniem źródeł odnawialnych (Uchwała Nr 1098/LII/06 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 października 2006 r.),
  - g) Program rozwoju dróg wodnych Deltą Wisły i Zalewu Wiślanego - Pętla Żuławska Międzynarodowa Droga Wodna E-70 (Uchwała Nr 1101/LII/06 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 października 2006 r.) ⁴⁾,
  - h) Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2007-2013 (Uchwała Nr 157/XI/07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 lipca 2007 r. ze zm.),
  - i) Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska woj. Pomorskiego w latach 2003 - 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010,
  - j) Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011 - 2014, (Uchwała Nr 191/XII/07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2007 r.), którego część stanowi Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 (uchwała Nr 415/XX/12 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 25 czerwca 2012r.);
  - k) Program Ochrony Powietrza dla strefy kwidzińsko tczewskiej uchwalony przez Sejmik Woj. 25.05.2009 r.
  - l) Regionalna strategia rozwoju transportu w województwie pomorskim na lata 2007-2020 (uchwała Nr 604/XXVI/08 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 października 2006 r.),
- 3) Dokumentów przyjętych przez Zarząd Województwa Pomorskiego (dostępne na stronie internetowej www.woj-pomorskie.pl):

²⁾ Program uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego
³⁾ Program uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego
⁴⁾ Program uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego

- a) Regionalny program operacyjny województwa pomorskiego na lata 2007-2013 (przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 2 października 2007 r.);
- 4) Innych materiałów i opracowań:
  - a) System Informacji Przestrzennej Województwa Pomorskiego od 1999 r.
  - b) Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Ocena realizacji inwestycji (2006),
  - c) Studium ekofizjograficzne województwa pomorskiego (2006) oraz aktualizacja opracowania ekofizjograficznego do planu zagospodarowania przestrzennego woj. pomorskiego (2007);
- 5) Prowadzonych analiz i studiów oraz opracowywanych koncepcji i programów w tym:
  - a) Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim, studia obszarów problemowych woj. pomorskiego (2004),
  - b) Studium lokalizacji rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki węglowej w rejonie Dolnej Wisły w województwie pomorskim (2010).

6) Ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego – Uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Woj. Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016r (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2017 poz. 603)- w tym wskazane, zasady zagospodarowania przestrzennego, określające sposoby realizacji ustalonych planem kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa - **ustalenia planu**, wytyczne, rekomendacje

7) Aktualnych dokumentów uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa, wyznaczających kierunki rozwoju lub określających ramy prowadzenia działań prorozwojowych, takich jak:

- programy ochrony powietrza – Uchwała Sejmiku Woj. Pom. nr 158/XIII/15 w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczanego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} oraz Uchwała Sejmiku Woj. Pom. nr 353/XXXIII/17 w sprawie określenia aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, dla której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benz(a)pirenu;
- Uchwała Sejmiku Woj. Pom. nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016r w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w woj. pomorskim (dot. m. inn. Gniewskiego OCHK i Nadwiślańskiego OCHK)
- Uchwała Sejmiku Woj. Pom. Nr 788/XXXVII/14 z dnia 24 lutego 2014r w sprawie przyjęcia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego”;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Woj. Pom. 2022 –Uchwała Nr 321/XXX/16 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 29 grudnia 2016r ze zm. Uchwała Nr 56/V/19 Sejmiku Woj. Pom. z dn. 28 stycznia 2019r ;
- Uchwała Nr 322/XXX/16 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 29 grudnia 2016r w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Woj. Pom. 2022”;
- Program Ochrony Środowiska Woj. Pom. na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 – Uchwała Nr 461/XLIII/18 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 26 lutego 2018r ;
- Program Opieki nad Zabytkami Woj. Pom. na lata 2016-2019 – Uchwała Nr 274/XXVI/16 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 26 września 2016r ;
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej – uchwała Zarządu woj. Pom. nr 376/322/18 z dnia 17 kwietnia 2018r;
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej – Uchwała Zarządu Woj. Pom. nr 397/324/18 z dnia 24 kwietnia 2018r.;
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia – Uchwała Zarządu Woj. Pom. nr 418/324/18 z dnia 24 kwietnia 2018r;
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska – Uchwała Zarządu Woj. Pom. nr 415/324/18 z dnia 24 kwietnia 2018r ;
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu – Uchwała Nr 951/275/13 Zarządu Woj. Pom. z dnia 13 sierpnia 2013r ;
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego –Uchwała zarządu Woj. Pom. nr 466/327/18 z dnia 10 maja 2018r

2.2. Położenie w strukturze funkcjonalno - przestrzennej województwa

1) Informacje

Gmina miejsko-wiejska Gniew leży w obrębie sąsiadujących obszarów funkcjonalnych: Doliny Dolnej Wisły i obszarów leśno - pojeziernych. Posiada korzystne warunki do prowadzenia wysokotowarowej gospodarki rolnej oraz lokalizacji przemysłów wodochłonnych. Wchodzi w skład obszarów wymagających szczególnej polityki pro turystycznej, wskazanych do rozwoju turystyki kwalifikowanej i agroturystyki. Leży w zasięgu europejskiego korytarza transportowego nr VI Gdańsk/Gdynia - Warszawa – Katowice Zwardoń, stanowiącego przyszłościowe rozszerzenie Transeuropejskiej Sieci Transportowej UE (TINA).

Gmina wchodzi w skład wyróżnionych w Planie województwa obszarów problemowych:

- a) Obszaru regresu gospodarczego i społecznego - Obszar wschodni (Powiśle) - zagrożenie strukturalnym bezrobociem oraz stagnacją gospodarczą,
- b) Otoczenie doliny i delty Wisły - m.in. zagrożenie i brak ochrony naturalnych walorów korytarza ekologicznego o randze ogólnokrajowej, potencjalne zagrożenie powodziowe, ograniczona dostępność pasma autostrady A1.

2) Ustalenia i wnioski

Do głównych celów polityki zagospodarowania przestrzennego zapisanych w Planie należą: kształtowanie harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, przełamywanie regresu społecznego i gospodarczego, integracja obszaru oraz określenie zasad wykorzystania jego zasobów i walorów.

Gmina znajduje się w strefie wymagającej aktywizacji. Położenie gminy w zasięgu europejskiego korytarza transportowego może stanowić podstawę dynamizacji rozwoju całego kompleksu społeczno - ekonomicznego, opartego m.in. na wielofunkcyjnej aktywności wokół planowanych inwestycji. Ponadto działania na rzecz ożywienia gospodarczego obszaru realizowane będą poprzez pobudzanie popytu zewnętrznego (krajowego i europejskiego) na jego zasoby turystyczne oraz przyspieszenie restrukturyzacji rolnictwa z wykorzystaniem aktywnej polityki lokalnej.

2.3. Rola w sieci osadniczej

1) Informacje.

Gmina leży w obrębie wyróżnionej w Planie województwa strefie aktywizacji związanej z oddziaływaniem autostrady A1.

Głównymi elementami sieci osadniczej są: miasto Gniew (powyżej 1 000 M) oraz wsie: Nicponia, Piaseczno, Jeleń, Rakowiec i Opalenie (500 - 1 000 M). Miasto Gniew zostało zaliczone w Planie do jednostek osadniczych o przewidywanym znacznym wzroście liczby ludności.

Przewiduje się rozwój pasma zurbanizowanego Kwidzyn - Skórcz - Starogard Gdański o przewadze funkcji mieszkaniowej.

2) Ustalenia i wnioski.

Miasto zaliczone zostało do grupy ośrodków ponadgminnych, które mogą dysponować wielkością i potencjałem rozwojowym, o ile dokonają integracji odpowiednio rozległych obszarów funkcjonalnych poprzez systemy transportu publicznego, infrastruktury i skoordynowanej polityki przestrzennej. Przewiduje się, że nowe miejsca pracy powstające w strefie oddziaływania autostrady A1 położone blisko węzłów autostradowych „wchłaniać” będą bezrobotnych, ludność wyjeżdżającą dotychczas do pracy do miast, przewiduje się przyrost ludności w wieku produkcyjnym i odchodzących z rolnictwa.

Poza danymi kierunkami przekształceń na tym obszarze będą:

- a) strukturalizacja sieci osadniczej - tak, by nowe tereny mieszkaniowe lub nowe łącznie z istniejącymi tworzyły skupione jednostki osadnicze wyposażone w ośrodki usługowe, przynajmniej poziomu podstawowego, o racjonalnej do nich dostępności,
- b) wykorzystanie rezerw w infrastrukturze technicznej i społecznej ze względu na skalę przyrostu ludności i zabudowy mieszkaniowej,
- c) zapewnienie ochrony walorów kulturowych obszarów wiejskich oraz Gniewu, a także przestrzeni rolniczej o wysokich walorach agroekologicznych przed rozpraszaniem zabudowy i powstawaniem struktur amorficznych.

Rozwój pasma zurbanizowanego musi następować z uwzględnieniem cech i walorów środowiska przyrodniczego. Na pozostałym obszarze gminy podstawową zasadą kształtowania struktur osadniczych jest konieczność odejścia od powszechnej w ostatnich latach praktyki i mechanizmów

funkcjonowania gospodarki przestrzennej, prowadzonej głównie w interesie właścicieli gruntów, a nie przyszłości mieszkańców i efektywnego kształtowania ład przestrzennego.

2.4. Infrastruktura transportowa

1) Informacje:

Podstawowe elementy infrastruktury transportowej na terenie gminy:

- a) drogi krajowe: nr 91 (klasy GP) i nr 90 (klasy G w budowie),
- b) drogi wojewódzkie: nr 231, (kl. G), nr 219, nr 230, nr 234, nr 261, nr 271, nr 377, nr 518, nr 588 nr 623 (kl. Z),
- c) linie kolejowe nr 238 i nr 244 (obie o zawieszonym ruchu pasażerskim),
- d) śródlądowa droga wodna o znaczeniu międzynarodowym na rz. Wiśle (wspólny odcinek dróg wodnych E-40 i E-70),
- e) przeprawy rzeczne na Wiśle w Gniewie i Opaleniu (zlikwidowana).

W sąsiedztwie zachodniej granicy gminy biegnie linia kolejowa znaczenia państwowego nr 131 Tczew Bydgoszcz- Katowice, objęta umowami AGC i AGTC oraz autostrada A1

2) Ustalenia i wnioski:

Do głównych celów i kierunków rozwoju infrastruktury transportowej województwa zapisanych w Planie, należą m.in.:

- a) poprawa dostępności transportowej województwa poprzez: budowę autostrady, dróg ekspresowych oraz linii kolejowych o dużej szybkości w międzynarodowych korytarzach transportowych, modernizację międzynarodowych dróg wodnych śródlądowych,
- b) poprawa spójności regionu poprzez zwiększenie dostępności do obszaru metropolitalnego i centrów podregionów poprzez: modernizację dróg dojazdowych do dużych ośrodków koncentrujących miejsca pracy i usług ponadlokalnych, integrację infrastrukturalną i organizacyjną regionalnego transportu pasażerskiego,
- c) poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenie uciążliwości oraz szkodliwego oddziaływania na otoczenie poprzez: tworzenie zhierarchizowanych sieci drogowych regionalnych i miejskich, tworzenie struktur przestrzennych minimalizujących ryzyko występowania konfliktów pomiędzy różnymi użytkownikami infrastruktury transportowej, zmotoryzowanymi i niezmotoryzowanymi.

Na terenie gminy Gniew przewiduje się:

- a) budowę mostu na rzece Wiśle w nowym ciągu drogi krajowej nr 90 (inwestycja zrealizowana),
- b) DK 91 - modernizację odcinka Łęgowo - granica województwa (w pierwszej kolejności na odcinku Gniew - granica województwa), - DW 230 - modernizację odcinka Wielgłowy - Cierpice, - DW 231 - modernizacja odcinka Skórcz - Autostrada A1 - Kolonia Ostrowicka, - DW 234 - modernizację odcinka Skórcz - Gniew, - DW 518 - modernizację odcinka Gniew - Kwidzyn,
- c) utrzymanie i modernizację śródlądowej drogi wodnej na Wiśle od granicy województwa do ujścia do Zatoki Gdańskiej.

2.5. Infrastruktura techniczna

1) Informacje:

Na terenie gminy znajdują się następujące główne elementy infrastruktury technicznej:

- a) rurociągi przesyłu paliw ciekłych i produktów naftowych Port Północny - Płock,
- b) gazociągi wysokiego ciśnienia - stacja redukcyjno-pomiarowa 1°,
- c) linia elektroenergetyczna 220 kV Jasinec - Gdańsk 1,
- d) linia elektroenergetyczna 110 kV,
- e) mała elektrownia wodna Brodzkie Młyny na rz. Wierzycy i w Rakowcu na jeziorze,
- f) dalekosiężny kabel telefoniczny,
- g) kable optotelekomunikacyjne - międzystrefowy i strefowy,
- h) komunalne ujęcia wody,
- i) aglomeracja ściekowa Gniew.
- j) wały przeciwpowodziowe - Wiślany, Struga Młyńska,
- k) składowisko odpadów komunalnych Nicponia,
- l) tereny zamknięte w użytkowaniu PKP.

W sąsiedztwie rzeki Wisły leżą obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią (tereny międzywala) oraz zagrożenia 10% i 1%, w sąsiedztwie rzeki Wierzycy - tereny zagrożone powodzią 10 % i 1%. Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na podstawie studium, które sporządza Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

w Gdańsku. Zakres prac inwestycyjnych i modernizacyjnych jest określony w planach i projektach RZGW i Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego.

Według Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim, teren gminy nie należy do preferowanych dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

2) Ustalenia i wnioski:

W Planie Województwa przewiduje się:

w zakresie zaopatrzenia w gaz i paliwa:

- a) budowę gazociągu tranzytowego Włocławek-Wiczlino (zrealizowana),
- b) budowę stacji redukcyjno-pomiarowej 1°,
- c) budowę drugiej nitki rurociągu przesyłu paliw płynnych równoległej do istniejącej,

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną

- a) budowa GPZ 110/15 kV w Gniewie,
- b) budowa źródeł energii odnawialnych, w tym systemowych elektrowni wiatrowych przekazujących energię do krajowej sieci elektroenergetycznej, z zachowaniem zasad lokalizacji wymienionych w niniejszym Planie. Osiągnięcie założonego celu (20% udziału energii odnawialnej) wymagać będzie budowy odnawialnych źródeł energii elektrycznej o mocy około 820 MW, co oznacza przyrost o ponad 670 MW w stosunku do stanu istniejącego,
- c) budowa innych źródeł energii elektrycznej: lub/i elektrociepłowni przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska przede wszystkim w zakresie emisji zanieczyszczeń i zagospodarowania odpadów paleniskowych, szczytowych elektrowni gazowych i elektrowni jądrowej. Lokalizacje w/w obiektów nie zostały ustalone. Przed realizacją ww. inwestycji niezbędne jest wykonanie studium lokalizacyjnego, w którym po przeanalizowaniu wszelkich uwarunkowań społecznych, środowiskowych, ekologicznych, kulturowych i krajobrazowych, transportowych oraz techniczno – technologiczno - ekonomicznych ocenione zostaną warianty lokalizacji ogólnych oraz wskazane możliwości i ograniczenia lub wykluczenia dla określonych lokalizacji szczegółowych; studia te winny być przeprowadzone przed podjęciem rozstrzygnięć na poziomie miejscowego planowania przestrzennego. Przy określaniu lokalizacji elektrowni należy uwzględnić uwarunkowania wynikające w szczególności z ich oddziaływania na:

- obszary objęte ochroną przyrody, w formie: parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo krajobrazowych,
- projektowane obszary chronione, w tym wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000,
- obszary tworzące ośnowę ekologiczną województwa – korytarze ekologiczne;
- tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego, w formie: pomników historii,
- parków kulturowych, obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków (cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych, założeń zamkowych, parkowo-pałacowych i parkowo-dworskich) oraz chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- tereny w otoczeniu lotnisk wraz z polami wznoszenia i podejścia do lądowania oraz innych obiektów obronnych kraju.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło - zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii cieplnej,

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej - intensyfikację, działań związanych z modernizacją i rozbudową wodociągów oraz urządzeń kanalizacyjnych, w gminach wiejskich oraz w rolniczej przestrzeni produkcyjnej zlokalizowanej w granicach miast – 75% mieszkańców powinno mieć dostęp do zbiorczej kanalizacji zakończonej oczyszczalnią ścieków; dla pozostałych przypadków proponuje się stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

w zakresie ochrony przeciwpowodziowej:

- a) przewiduje się gruntowne remonty i modernizacje urządzeń osłony przeciwpowodziowej w tym: zwiększenie bezpieczeństwa wału Wiślanego (remont i modernizacja) oraz renowację i modernizację wału na Kanale Młyńskim,
- b) niedopuszczalna jest zabudowa dolin rzecznych i obszarów narażonych na zalanie wezbranymi wodami powodziowymi, wskazuje się wdrażanie projektów przewidujących ograniczanie ilości wód opadowych odprowadzanych do odbiorników oraz realizacja Programu małej retencji,
- c) w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy przyjmować następujące zasady w zakresie

ochrony przeciwpowodziowej (w problematyce regulacji „stosunków wodnych”) dla terenów zagrożonych powodzią:

- ochronie planistycznej podlegają urządzenia i obiekty ochrony przeciwpowodziowej, takie jak: wały przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne mokre i suche, kanały ulgi, przepompownie i wrota przeciwpowodziowe,
- każdorazowo należy dokonywać analiz wpływu zagospodarowania przestrzennego na zagrożenia powodziowe w danej zlewni; należy uwzględnić istniejące obiekty osłony przeciwpowodziowej pod względem możliwości przepustowej i zaprojektować ich dostosowanie do nowych potrzeb lub wprowadzić nowe,
- planowanie przestrzenne na terenach zagrożonych powodzią pociąga za sobą ważne decyzje inwestycyjne dotyczące trzymania, modernizacji i rekonstrukcji istniejących obiektów osłony przeciwpowodziowej; odpowiednie zapisy powinny się znaleźć w ustaleniach uchwalanych planów,
- planowanie inwestycji na terenach zmeliorowanych powinno być dostosowane do istniejących systemów melioracyjnych, a jeżeli jest to niemożliwe, przewidywać ich odtworzenie,
- na terenach odwadnianych mechanicznie nie należy lokalizować dużych obiektów użyteczności publicznej (np. szpitali), obiektów kosztownych i wrażliwych na zalanie (np. urządzeń elektronicznych), nie należy i stosować podpiwniczeń, a lokalizacja obiektów planowanych nie może kolidować z urządzeniami melioracyjnymi,
- zainwestowanie terenów zagrożonych powodzią powinno być poprzedzone lub co najmniej zsynchronizowane z realizacją urządzeń osłony przeciwpowodziowej,
- w celu zmniejszenia spływu wód deszczowych z terenów zabudowanych należy przyjmować jako obligatoryjne, dokonywanie w planach miejscowych analiz możliwości wsiąkania wód opadowych do gruntu, budowy zbiorników retencyjnych, retencji na „zielonych dachach”, stosowania nawierzchni półprzepuszczalnych, wtórnego wykorzystania wód deszczowych itp.,
- zagadnienia zagrożenia powodzią powinny stanowić element prognozy wpływu ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko;
- powiększenie dotychczasowej pojemności retencyjnej poprzez budowę obiektów małej retencji w zlewni rzek m.in. Wierzycy,
- wykonanie przepławek m.in. w zlewni rzeki Wierzycy, Strugi Młyńskiej,
- utrzymanie i/lub odtwarzanie naturalnych obszarów retencyjnych.

w zakresie unieszkodliwiania odpadów komunalnych - w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla województwa pomorskiego proponuje się, aby gmina Gniew obsługiwana była przez zakład zagospodarowania odpadów ZUOS Rokitki, położony na terenie miasta Tczew.

2.6. Ochrona środowiska przyrodniczego

1) Informacje

Teren gminy leży w dorzeczu Wisły, w zlewniach rzek: Wisły, Strugi Młyńskiej i Wierzycy. W granicach gminy znajdują się trzy rezerваты przyrody: Opalenie, Wiosło Duże i Wiosło Małe, a także dwa obszary chronionego krajobrazu: Nadwiślański OChK i Gniewski OChK. Obszary te wchodzi w skład większej struktury ekologicznej (sieci), w tym: korytarza ekologicznego ke10 Doliny Wisły - rangi krajowej, korytarza ekologicznego - ke11 Doliny Wierzycy - rangi regionalnej oraz lokalnego korytarza ekologicznego Strugi Młyńskiej. Obszary tworzące sieć ekologiczną pełnią rolę ważnych węzłów stabilizujących funkcjonowanie środowiska i kształtujących warunki ekologiczne życia mieszkańców.

Część korytarza doliny Wisły objęta jest ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 tworząc Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB 040003 (Rozporządzenie Min. Środowiska. z dn. 05.09.2007 r. Na terenie gminy znajduje się obszar objęty ochroną w ramach Sieci Natura 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Wisła PLH 220033 (proj. Min. Środowiska zgłoszony do KE do dn. 31.08.2007 r.).

Ponadto na terenie gminy znajdują się:

- a) użytki ekologiczne: Borawa, Parowa, Trzciniowisko, Strzelnica,
- b) pomniki przyrody,
- c) tereny zagrożone osuwiskami występują najliczniej w rejonie zboczy doliny Wisły oraz doliny Wierzycy,
- d) udokumentowane złoża kopalin pospolitych: surowców ilastych ceramiki budowlanej - złoża Cierzpice, Gniew, Opalenie, surowców ilastych do produkcji kruszywa lekkiego - złoża Gniew II oraz kruszyw naturalnych - złoża Pólko i Kursztyn,
- e) chronione prawem grunty rolne i leśne, w tym lasy ochronne,

- f) obiekty stanowiące zagrożenia dla środowiska: emitory powietrza WEBER Saint-Gobain Construction Products Polska Gniew – Zakład Produkcji Keramzytu, Inwest Kom w Gniewie, FAMA Gniew, Rolls- Royce Gniew, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Cermag w Opaleniu.

Wg Programu udrażniania rzek województwa pomorskiego, planowane jest udrożnienie budowli Brodzkie Młyny na rzece Wierzycy (realizacja w I etapie). Na rzece Struga Młyńska planowane jest udrożnienie budowli piętrzących w Opaleniu i Małej Karczmie.

2) Ustalenia i wnioski

Plan województwa przyjmuje koncepcję spójnej, równorzędnej ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych oraz formułuje kierunki działań w zakresie ochrony zasobów i walorów środowiska przyrodniczego województwa pomorskiego, w tym m.in. w odniesieniu do obszaru gminy:

- zachowanie i podtrzymanie trwałości pozostałych fragmentów osnowy ekologicznej w postaci izolowanych kęp roślinności, nieużytków, założeń parkowych lub skwerów,
- wprowadzenie zalesień jako uzupełnień przestrzennych w obszarach i przy granicach korytarzy i płątów ekologicznych - wzmacniających wewnętrzną spójność całej sieci oraz jako elementu podnoszącego zwartość przestrzenną zbiorowisk leśnych,
- utrzymanie lasów ochronnych oraz wsparcie procesu tworzenia kolejnych lasów ochronnych w gospodarce leśnej wraz ze wzmacnianiem działań proekologicznych na tych obszarach i uwzględnianiem ich w opracowaniach planistycznych,
- przestrzeganie realizacji opracowań planistycznych i prawidłowości ich zapisów w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych (w opracowaniach ekofizjograficznych do planów miejscowych oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin),
- odtworzenie, wszędzie gdzie to możliwe, zabudowy biologicznej stref brzegowych cieków ograniczających spływ zanieczyszczeń i odtwarzających naturalne korytarze ekologiczne (w pierwszej kolejności dla cieków spływających z pojezierzy,
- redukcję zanieczyszczeń do wód i gleb pochodzących ze źródeł punktowych i obszarowych,
- w zakresie ochrony przeciwpowodziowej - zwiększenie bezpieczeństwa wałów wiślanych poprzez ich remonty i modernizację, stworzenie systemu monitorowania i ostrzegania o zagrożeniu wałów przeciwpowodziowych, odpowiednie zagospodarowanie międzywał,
- określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego działań zapewniających ochronę złóż kopalin,
- wprowadzanie elementów izolacji technicznej i biologicznej ograniczającej rozprzestrzenianie hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych w obszarach zabudowy mieszkaniowej,
- modernizację i przebudowę ciągów komunikacyjnych w celu zmniejszenia wibracji wywoływanych ciężkim transportem samochodowym,
- ograniczenie emisji substancji do atmosfery, szczególnie przez zakłady wymienione w monitoringu WIOŚ, jako szczególnie uciążliwe dla środowiska.

w granicach gminy Gniew w nowym planie zagospodarowania przestrzennego woj. pomorskiego (2016) wskazano korytarz ponadregionalny Doliny Wisły, korytarz regionalny Doliny Wierzycy i subregionalny korytarz otoczenia Dolin Janki, Bielicy, Strugi Młyńskiej

2.7. Ochrona środowiska kulturowego

1) Informacje

Teren gminy leży na obszarze, wyróżnionego w Planie województwa, regionu historyczno kulturowego Kociewie Polne - mikroregionu ziemia pelplińska, na terenach charakteryzujących się wybitnymi walorami przyrodniczo - kulturowymi. Miasto Gniew jest ośrodkiem kulturowym o randze krajowej. Do najcenniejszych obiektów zabytkowych na terenie gminy należą: zamek krzyżacki oraz układ urbanistyczny w Gniewie, zespoły dworsko - parkowe: Cierzpice, Nicponia, Opalenie, Wielkie Wyreby, zabytki sakralne: Gniew, Opalenie, Tymawa, Pieniążkowo, Piaseczno, Wielkie Walichnowy, zabytki infrastruktury technicznej: wiatrak holenderski w Piasecznie.

2) Ustalenia i wnioski

Według Planu, zasadnicze kierunki rozwoju w zakresie dziedzictwa kulturowego to utrwalanie wielokulturowej tożsamości historycznej regionu z zachowaniem lokalnych odrębności oraz wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego jako ważnego elementu rozwoju gospodarczego i promocji województwa.

Ze względu na wysokie walory przyrodniczo - kulturowe wschodnia część terenu gminy należy do wyróżnionych w Planie województwa obszarów szczególnie predysponowanych do utworzenia Parku

Kulturowego Powiśla. Ponadto do miejsc i obiektów predestynowanych do utworzenia parków kulturowych należą: zamek krzyżacki oraz zespół miejski w Gniewie (Pałac Marysieńki, Pałac Myśliwski, pozostałości murów miejskich, ratusz, kościół parafialny pw. św. Mikołaja, kamienice podcieniowe z XIV-XV w.).

Kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony zasobów i walorów środowiska kulturowego odnoszące się do terenu gminy:

- a) ochrona i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach kulturowych i krajobrazowych w skali województwa w drodze ustanowienia form ochrony prawnej,
- b) ochrona tożsamości kulturowej miejsca (miejscowości) - objęcie ochroną obszarów zabudowy w sąsiedztwie wartościowych zespołów przestrzennych i ich rekompozycja przestrzenna, pozwalająca na wyeksponowanie wartościowych cech zespołów,
- c) łączenie ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego poprzez: ochronę krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem architektonicznym, zachowanie i odtwarzanie dawnych układów i funkcji terenów zielonych w ich pierwotnym kształcie wraz z infrastrukturą, rewaloryzacja parków pod kątem zwiększenia ich atrakcyjności jako miejsc wypoczynku,
- d) zachowanie, udostępnianie i zagospodarowanie stanowisk archeologicznych o zachowanych formach krajobrazowych w celach naukowych, dydaktycznych oraz turystycznych,
- e) zachowanie i ochrona pradziejowych i wczesnośredniowiecznych mikroregionów osadniczych archeologicznego środowiska kulturowego,
- f) zachowanie i ochrona grodzisk,
- g) zachowanie i ochrona zabytków techniki,
- h) zachowanie i utworzenie warunków ekspozycji panoram widokowych z tras komunikacyjnych na szczególnie interesujące obiekty krajobrazowe,
- i) ochrona istniejących panoram widokowych, w tym zakaz wznoszenia budynków i budowl przesłaniających ekspozycję krajobrazową z punktów widokowych oraz wprowadzania zieleni wysokiej; określanie w miejscowych dokumentach planistycznych zasad zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram,
- j) likwidacja bądź neutralizacja widokowa wszelkich elementów obniżających walory krajobrazowe,
- k) wprowadzanie zieleni w otoczeniu osiedli i obiektów rekreacyjnych w zakresie podnoszącym walory krajobrazu (maskowanie zespołów obiektów).

System ochrony walorów krajobrazu - Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) bezwzględna ochrona przedpola ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania m.in. przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń, ochronę charakterystycznych akcentów i dominant, odtwarzanie wartościowych elementów obiektów zabytkowych i historycznych sylwet panoramicznych, w tym szczególnie - zespołu zamkowego i staromiejskiego w Gniewie z trasy kołowej oraz od strony Wisły z jej drogi wodnej E-70 i z drugiego brzegu rzeki,
- b) bezwzględna ochrona zespołów ruralistycznych: Wielkie Walichnowy (gm. Gniew), Polskie Gronowo (gm. Gniew),
- c) bezwzględne zachowanie przedpola ekspozycyjnego przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń mogących przesłonić ekspozycję lub obniżyć walory krajobrazu wzdłuż ciągów drogowych: droga wodna rzeki Wisły – (np. panorama Gniewu),
- d) ochrona makrownętrza krajobrazowego jako elementu odzwierciedlającego atrakcyjność i różnorodność krajobrazową województwa (m.in.: ochrona przed dewastacją istniejących walorów, ograniczenie wprowadzania intensywnej zabudowy terenów otwartych, ograniczenie wprowadzania obcych kulturowo form zagospodarowania terenu): sekwencji wewnątrz w Dolinie Dolnej Wisły (Dolina Walichnowska oraz Dolina Kwidzyńska).

2.8. Turystyka

1) Informacje

Na obszarze gminy za wiodące uznaje się funkcje: turystyki krajoznawczej i rowerowej, uzupełnione o funkcje turystyki wodnej i agroturystycznej.

Przez teren gminy będą planowane trasy rowerowe (częściowo zrealizowane i oznakowane):

- a) międzynarodowe:
  - trasa nr 3 - Bursztynowa R-9 Bałtyk - Adriatyk, przebiegająca w granicach województwa pomorskiego wzdłuż lewego brzegu Wisły przez miejscowości: Opalenie, Gniew, Tczew,

Gdańsk z punktem węzłowym w Gniewie - wskazana do realizacji w pierwszej kolejności na odcinku Gdańsk - m. Gniew,
 - trasa nr 4 - Tysiąca Jezior - Pojezierna Bytów, Sulęcyno, Kościerzyna, Skórcz, Gniew, Kwidzyn, Prabuty w kierunku Ławy, przewidziana do realizacji w pierwszej kolejności,
 b) międzyregionalna: trasa nr 12 - Zamków Polski Północnej - Czarne, Człuchów, Chojnice, Bytów, Kościerzyna, Stara Kiszewa, Skarszewy, Tczew, Malbork, Sztum, Gniew, Smętowo Graniczne,
 c) regionalna: trasa nr 117 - Gdańsk, Skarszewy, Starogard Gd., Pelplin, Gniew,
 Miasto Gniew przewidziane jest do kształtowania w kierunku regionalnego ośrodka turystyki krajoznawczej.
 Na Wiśle i Wierzycy planowane jest wytyczenie i zagospodarowanie szlaków turystyki wodnej.
 Wg Programu rozwoju produktów turystycznych województwa pomorskiego na terenie gminy przewiduje się rozwój następujących produktów turystycznych: Szlak Polskich Zamków Gotyckich (m. Gniew), - Szlak Mennonitów (w dalszej perspektywie czasu).
 Ponadto teren gminy objęty jest Programem rozwoju dróg wodnych Dłty Wisły i Zalewu Wiślanego - Pętla Żuławska Międzynarodowa Droga Wodna E-70.

2) Ustalenia i wnioski

Główne kierunki przekształceń w zakresie:

- a) turystyki krajoznawczej i rowerowej,
- b) otwarcie miasta na turystykę poprzez modernizację, i usprawnienie dostępności komunikacji do atrakcji turystycznych,
- c) zagospodarowanie i rozwój turystyki w paśmie Wisły - wyznaczenie szlaków pieszych, rowerowych oraz miejsc rekreacyjnych wzdłuż rzeki w ujęciu systemowym, w powiązaniu z cennymi miastami i walorami środowiskowymi i kulturowymi w ich najbliższym sąsiedztwie,
- d) ochrona przed zainwestowaniem brzegów niezagospodarowanych,
- e) kreowanie nowoczesnej oferty turystycznej związanej z obiektami hydrotechnicznymi i dziedzictwem kulturowym, modernizacja techniczna i poprawa estetyki obiektów turystycznych,
- f) tworzenie miejsc obsługi recepcyjnej turystów tranzytowych wzdłuż głównych dróg oraz zlokalizowanie ich w sąsiedztwie ważniejszych węzłów komunikacyjnych,
- g) stworzenie zintegrowanego systemu szlaków pieszych i rowerowych w powiązaniu z innymi systemami w regionie i sąsiednich województwach,
- h) wytyczenie i urządzenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej, zgodnie z ideą, „tu bezpiecznie zaparkuj, dalej jedź rowerem lub idź pieszo”),
- i) w miarę wzrostu natężenia ruchu rowerowego dążenie do podnoszenia standardów technicznych tras rowerowych, jak i ich otoczenia, w tym zapewnienia miejsc parkingowych przy dworcach, przystankach PKS, urzędach, itp.,
- j) turystyki wodnej i agroturystyki,
- k) zagospodarowanie turystyczne szlaku wodnego na Wiśle i Wierzycy, przystosowanie szlaków do rekreacji, stworzenie przystani wodnych, miejsc biwakowych itp.,
- l) rozwój agroturystyki, obejmującej pobyty wypoczynkowe w gospodarstwach rolnych, prywatnych domach i pokojach wynajmowanych na terenach o wysokich walorach krajobrazowych.

3) Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego w odniesieniu do Dolina Dolnej Wisły:

budowa, przebudowa i modernizacja śródlądowej (morskiej nad Zalewem Wiślanym) sieci: przystani żeglugi turystycznej: m.in. w Gniewie.

2.9. Zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W zakresie zadań rządowych, służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych (art. 48) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z dnia 12 czerwca 2012 r. publ. Dz.U. 2012 r. poz. 647) informacji udziela Wojewoda.

W obszarze gminy Gniew nie zostały określone zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych wpisane w Centralnym Rejestrze Zadań Rządowych, a także zapisane w programach uchwalonych przez Radę Ministrów, ale nie wpisane do rejestru programów zawierających zadania rządowe, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Zadania takie określają:

- 1) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013 (PO „IŚ”);
- 2) Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007 – 2013 (PO „IG”);

- 3) Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych;
- 4) Program Ochrony Brzegów Morskich;
- 5) Program budowy dróg krajowych na lata 2008 - 2024;
- 6) Master plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku.

2.10. Programy Samorządu Województwa Pomorskiego

W obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego woj. pomorskiego (2016) nie zostały zlokalizowane inwestycje celu publicznego o których mowa w art. 39 ust 3 pkt 3 i ust 5 ustawy (wynikające z dokumentów przyjętych przez Sejmik Woj. Pom), będące zadaniami samorządu województwa.

~~W planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego umieszczono zadania samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w programach rozwoju województwa uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego.~~

~~Należą do nich:~~

- ~~1) Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2007–2013;~~
- ~~2) Program małej retencji województwa pomorskiego do roku 2015;~~
- ~~3) Program udrażniania rzek województwa pomorskiego;~~
- ~~4) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego;~~
- ~~5) Programu rozwoju dróg wodnych Dłty Wisły i Zalewu Wiślanego – Pętla Żuławska Międzynarodowa Droga Wodna E-70;~~
- ~~6) Program rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w województwie pomorskim do roku 2025;~~
- ~~7) Programu Ochrony Powietrza dla strefy kwidzyńsko – tczewskiej~~

2.10.1. Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2008-2013⁵

Wieloletni Program Inwestycyjny jest dokumentem określającym wielkość możliwych nakładów inwestycyjnych na zadania inwestycyjne przyczyniające się do osiągnięcia celów określonych w *Strategii rozwoju województwa pomorskiego 2020*. Program może być uzupełniany o nowe zadania w przypadku odstąpienia od realizacji zadań w nim zawartych.

Dla terenu gminy Gniew przewidziano:

w Regionalnym systemie transportowym - przebudowę drogi wojewódzkiej nr 231 stanowiącej dojazd do autostrady A-1 węzeł "Kopytkowo".

2.10.2. Program udrażniania rzek województwa pomorskiego ⁶⁾

Program stanowi podstawę informacyjną dla realizacji wytycznych i zobowiązań wynikających z szeregu aktów prawa międzynarodowego i krajowego (m.in.: Ramowa Dyrektywa Wodna UE, Konwencja Helsińska, ustawy: Prawo wodne, Prawo ochrony środowiska, Prawo ochrony przyrody i rozporządzenia) - które zmierzając do uzyskania znaczącej poprawy stanu powierzchniowych wód płynących i charakterystycznych dla nich biocenoz - m.in. poprzez: odtwarzanie ciągłości rzek i ich udrażnianie za pomocą urządzeń technicznych, ułatwianie migracji organizmów wodnych, w tym szczególnie cennych gatunków ryb dwuśrodowiskowych oraz ich naturalnej reprodukcji, utrzymywanie różnorodności biologicznej i in. - przyczyniać się będą do naturalnego i sprawnego odnawiania składników i żywych zasobów przyrody, zarówno w rzekach jak i w Morzu Bałtyckim. Inwestycją zawartą w Programie udrażniania rzek województwa pomorskiego w odniesieniu do gminy Gniew są działania w obrębie:

- 1) rzeki Wierzycy – w rejonie Brodzkich Młynów;
- 2) Strugi Młyńskiej – w Opaleniu, Małej Karczmie.

2.10.3. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 ⁷

Dokument stanowiący prognozę do 2018 r. jest kolejną aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego, przyjętego przez Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą Nr 153/XIII/03 z dnia 29 września 2003 r. Kolejnym dokumentem planistycznym był przyjęty w roku 2007

⁵ nieaktualny

⁶ Program uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego

⁷ obecnie obowiązują uchwały Sejmiku z 2016r

uchwałą Nr 191/XII/07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2007 r. „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010”, zmieniony Uchwałą Nr 1006/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., a obecnie zgodnie z uchwałą nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia przyjęto Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018, który stanowi prognozę do 2018r.

Dokument zawiera działania mające na celu utworzenie nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarki odpadami zgodnie z polityką Ekologiczną Państwa i Krajowym Planem Inwestycyjnym dotyczącym gminy Gniew.

W województwie pomorskim wyznaczono 7 regionów gospodarki odpadami komunalnymi, gmina i miasto Gniew zostały włączone do Regionu Wschodniego.

Region Wschodni jest powierzchniowo największym regionem, liczy ponad 365 tys. mieszkańców z terenu 32 gmin województwa pomorskiego. Na terenie regionu wschodniego istnieje instalacja regionalna do przetwarzania odpadów komunalnych - RIPOK Gilwa Mała. Docelowo w regionie tym funkcjonowały będą 2 instalacje regionalne RIPOK Gilwa Mała oraz RIPOK Tczew, którego budowa w chwili obecnej jest realizowana, uruchomienie zakładu planowane jest na początku 2014 r.

Z uwagi na fakt, że RIPOK Gilwa Mała nie jest w stanie przetworzyć wszystkich odpadów z regionu Wschodniego wyznaczono, do czasu uruchomienia RIPOK Tczew, 7 składowisk odpadów komunalnych pełniących rolę instalacji zastępczych. M.in. do tej grupy zaliczone jest składowisko w miejscowości Nicponia. Po uruchomieniu RIPOK w Tczewie składowisko nie będzie pełniło już roli instalacji zastępczej.

Całkowita pojemność składowiska w Nicponi wynosi 193 000 m³, a pojemność pozostała do wypełnienia to niecałe 15 000 m³.

2.10.4. Program rozwoju dróg wodnych Deltą Wisły i Zalewu Wiślanego – Pętla Żuławska Międzynarodowa Droga Wodna E-70 ⁸⁾

Inwestycje dotyczące gminy Gniew:

- 1) Wiślana Przystań Żeglugi Turystycznej w Gniewie;
- 2) Promenada Wiślana w Gniewie;
- 3) Marina Łodzi Turystycznych i Sportowych przy Wzgórzu Zamkowym Gniew;
- 4) Wiślana Przystań żeglugi Turystycznej w Widlicach.

2.10.5 Program rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w województwie pomorskim do roku 2025

Uchwalonym w 2010 r. „Program rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w województwie pomorskim do roku 2025” zakłada zrównoważony rozwój sektora elektroenergetycznego w regionie i wyznacza następujące priorytetowe obszary działania:

- 1) rozbudowa i modernizacja linii elektroenergetycznych;
- 2) wzrost efektywności energetycznej;
- 3) budowa nowych źródeł energii elektrycznej.

Przyjęto w nim pięć scenariuszy rozwoju sektora elektroenergetycznego:

- 1) scenariusz zaniechania (zachowania stanu obecnego);
- 2) scenariusz maksymalnych inwestycji w źródła konwencjonalne i jądrowe;
- 3) scenariusz maksymalnych inwestycji w odnawialne źródła energii (OZE);
- 4) scenariusz zrównoważonego rozwoju;
- 5) scenariusz maksymalizacji inwestycji w sektor elektroenergetyczny w dwóch wersjach – 1 i 2.

Dla wyboru optymalnego scenariusza przyjęto następujące kryteria:

- 1) bezpieczeństwo energetyczne regionu;
- 2) poprawa efektywności energetycznej;
- 3) bezpieczeństwo ekologiczne – zrównoważony rozwój;
- 4) nakłady inwestycyjne.

W rezultacie wybrano scenariusz IV – zrównoważony rozwój sektora elektroenergetycznego.

Przewiduje on następujące przedsięwzięcia:

- 1) modernizacja i rozbudowa linii elektroenergetycznych przesyłowych i dystrybucyjnych;
- 2) budowa elektrociepłowni gazowej (200 MW);
- 3) rozbudowa elektrociepłowni ECW w Gdańsku (blok 700-900 MW);
- 4) budowa elektrowni zawodowej (1500-1700 MW);
- 5) budowa elektrowni gazowej (800 MW);

⁸⁾ Program uchylony w dniu 25.11.2013 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego

- 6) budowa elektrowni jądrowej (1300-1600 MW);
- 7) budowa zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów (10-15 MW);
- 8) budowa nowych farm wiatrowych na lądzie (1200-1350 MW);
- 9) budowa farm wiatrowych na morzu (450-550 MW);
- 10) budowa ok. 150 biogazowni (łącznie w przeliczeniu 75-85 MW);
- 11) rozbudowa innych OZE – moc nowych źródeł ok. 30 MW;
- 12) budowa infrastruktury gazowej – terminal mobilny CNG (dostawa gazu dla EC).

Oznacza to budowę nowych źródeł energii elektrycznej o łącznej mocy ok. 7000 MW. Przy obecnej mocy ok. 1400 MW oznacza to pięciokrotne ich zwiększenie, co uczyniłoby z woj. pomorskiego liczącego się w skali kraju producenta energii elektrycznej na poziomie 43 TWh oraz eksportera do krajowej sieci energetycznej na poziomie 32 TWh. Planowane w ramach scenariusza IV przedsięwzięcia znacznie przekraczają zapotrzebowanie na energię elektryczną regionu i całej Polski północnej i *de facto* zakładają uczynienie z elektroenergetyki silnego sektora gospodarczego o strategicznym znaczeniu dla regionu i kraju.

Studium formułuje na zakończenie szereg rekomendacji dla Samorządu Województwa Pomorskiego oraz dla samorządów gminnych w zakresie realizacji programu rozwoju elektroenergetyki.

M.in. wskazuje się na podjęcie działań wspierających i promocyjnych dla rozwoju odnawialnych źródeł energii głównie: elektrowni wiatrowych, systemów solarnych i pomp ciepła. W szczególności wsparciu podlegać powinny również działania (niezależnie od budowy elektrowni jądrowej) zmierzające do budowy nowoczesnej konwencjonalnej elektrowni zawodowej o mocy w granicach 1600 MW, zlokalizowanej w rejonie Dolnej Wisły.

2.10.6 Program Ochrony Powietrza dla strefy kwidzyńsko - tczewskiej⁹

Program ochrony powietrza dla obszaru kwidzyńsko tczewskiego został przyjęty zgodnie z uchwałą Nr 832/XXXV/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 maja 2009 roku w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kwidzyńsko tczewskiej.

Lista działań długoterminowych zmierzających do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ i SO₂ oraz dotrzymania poziomu docelowego dla benzo[α]pirenu w strefie kwidzyńsko-tczewskiej dotyczy następujących zagadnień:

- a) ograniczanie emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno – bytowej i technologicznej),
- b) ograniczanie emisji liniowej (komunikacyjnej),
- c) ograniczanie emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw,
- d) ograniczanie emisji z istotnych źródeł punktowych – źródła technologiczne,
- e) edukacja ekologiczna i reklama,
- f) planowanie przestrzenne.

Działania długoterminowe zmierzające do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀, SO₂ oraz dotrzymania poziomu docelowego dla benzo[α]pirenu w strefie kwidzyńsko-tczewskiej to:

- 1) Ograniczanie emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno – bytowej i technologicznej):
- a) uwzględnienie i wprowadzenie w dokumentach planistycznych i strategicznych:
  - sposobu zaopatrzenia w ciepło z preferencją dla następujących czynników grzewczych: gaz ziemny, gaz płynny, olej opałowy lekki, energia elektryczna, energia odnawialna, kotły retortowe,
  - zapisów dotyczących sposobów ograniczania emisji z niskich rozproszonych źródeł technologicznych,
  - zapisów dotyczących technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływających na ograniczanie emisji pyłu PM₁₀,
- b) w planach zaopatrzenia w ciepło wprowadzanie zapisów dotyczących rozbudowy centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą i pozyskiwanie nowych odbiorców,
- c) uwzględnianie w pozwoleniach na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wprowadzania zapisów dotyczących stosowania paliwa niskoemisyjnego,

⁹ obecnie obowiązują uchwały Sejmiku z 2015 oraz 2017r dot. programów ochrony powietrza

- d) w planach zaopatrzenia w ciepło wprowadzanie zapisów o projektach dotyczących zmniejszania zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła – termo modernizacja budynków.
- 2) Ograniczanie emisji liniowej (komunikacyjnej):
- a) w dokumentach planistycznych i strategicznych wprowadzanie zapisów:
- dotyczących zintegrowanego rozwoju systemu transportu,
  - dotyczących zintegrowanego systemu kierowania ruchem ulicznym,
  - dotyczących budowy obwodnic drogowych miasta, kierowania ruchu tranzytowego z ominięciem miasta lub jego części centralnych,
  - dotyczących tworzenia stref z zakazem ruchu samochodów,
  - wprowadzanie zapisów dotyczących tworzenia systemu ścieżek rowerowych,
  - dotyczących systemu płatnego parkowania w centrum miasta,
  - dotyczących intensyfikacji okresowego czyszczenia ulic,
  - dotyczących ograniczania prędkości na drogach o pyłacej nawierzchni,
- b) uwzględnianie w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach wprowadzania zapisów dotyczących stosowania przy modernizacji dróg i parkingów materiałów i technologii gwarantujących ograniczenie emisji pyłu podczas eksploatacji.
- 3) Ograniczanie emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw:
- a) w dokumentach planistycznych i strategicznych wprowadzanie zapisów:
- dotyczących ograniczania wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10 poprzez optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii,
  - dotyczących likwidacji źródeł emisji, których eksploatacja powoduje niedotrzymanie standardów jakości powietrza,
  - dotyczących stosowania oprócz spalania paliw odnawialnych źródeł energii,
- b) uwzględnianie w pozwoleniach na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza umieszczania zapisów dotyczących stosowania technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza.
- 4) Ograniczanie emisji z istotnych źródeł punktowych – źródła technologiczne: w dokumentach planistycznych i strategicznych wprowadzanie zapisów dotyczących stosowania linii technologicznych niskoemisyjnych lub dostosowywania profili produkcji w celu ograniczenia emisji pyłu.
- 5) Planowanie przestrzenne:
- a) uwzględnianie w dokumentach planistycznych i strategicznych wprowadzania zapisów dotyczących zmian dotychczasowego sposobu przeznaczenia gruntów gminnych po zlikwidowanej zabudowie, tam gdzie jest to możliwe, na tereny zielone, pasaże, place,
- b) uwzględnianie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy zapisów dotyczących lokalizacji zakładów przemysłowych poza centrami miast.
- 6) Monitoring środowiska.
- 7) Edukacja ekologiczna i reklamy.

2.11 Studia kulturowe i krajobrazowe

2.11.1 Studium Ochrony Krajobrazu Województwa Pomorskiego

Opracowanie sporządzone na zlecenie Samorządu Województwa Pomorskiego stanowi materiał studialny, który miał służyć jako jedna z podstaw do aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego.

2.11.1.1 Ocena wartości zasobów krajobrazowych regionu:

Na podstawie zidentyfikowanych zasobów krajobrazowych województwa pomorskiego przeprowadzono ocenę wartości tych zasobów. Na terenie regionu przeprowadzono zintegrowaną ocenę wartości krajobrazowych województwa, poprzez połączenie wszystkich uwzględnionych kryteriów, poprzedzone ich „ważeniem” tak, aby końcowa ocena w zbliżonym stopniu uwzględniała wpływ wartości makro - i mikroprzestrzennych krajobrazu.

1) W układzie przyrodniczym:

tereny gminy Gniew nie stanowią obszarów o najwyższymi w województwie pomorskim krajobrazie. Do wysokich wartości krajobrazu zaliczono m.in. Dolinę Kwidzyńską sąsiadującą z terenami gminy Gniew od wschodu;

2) W układzie historyczno-kulturowym:

tereny gminy nie należą do najcenniejszych oraz o bardzo wysokich wartościach krajobrazu. Zaliczono natomiast do regionów o wysokiej wartości krajobrazu część obszaru Doliny Dolnej Wisły, w której znajdują się obszary wschodnie gminy Gniew.

2.11.1.2 Wskazanie i ocena zagrożeń zasobów krajobrazowych

- 1) wycinka drzew w drogach alejowych;
- 2) regulacja rzek, w tym Wierzycy (ale nie na terenie gminy Gniew);
- 3) naziemne linie energetyczne (linie 110 kV 220 kV) rejon gminy Gniew w chwili obecnej nie zalicza się do regionów o największym zagęszczeniu naziemnych linii energetycznych;
- 4) suburbanizacja rejonu gminy nie stanowi największego zagrożenia na tle województwa, ale ogólna tendencja została zaliczona do zjawisk lokalnych występujących wokół mniejszych miast oraz większości wsi gminnych;
- 5) zainwestowanie turystyczne – koncentracja w kompleksach rekreacyjnych, wymienia się pojezierze Starogardzie, w którego skład wchodzi gmina jako teren o występowaniu zjawiska o charakterze lokalnym oddziałujące na krajobraz w sposób minimalny;
- 6) zmiany pierwotnej struktury agrarnej użytków rolnych polegającej przeważnie na wtórnej parcelacji pod zabudowę nierolniczą, zachodzą na obszarze całego województwa pomorskiego, w granicach gminy nie ma terenów dewastujących wartości krajobrazu;
- 7) transformacja użytków rolnych na inne użytki, wskazano tu pojezierze Starogardzkie jako zagrożone transformacją mniejszych kompleksów łąkowo pastwiskowych. Przyczynami transformacji użytków zielonych są: nieopłacalność hodowli, uprawy przemysłowe, okopowe lub zbożowe, zalesienie, presja osadnictwa w atrakcyjnych dla niego terenach podmiejskich i turystycznych;
- 8) lokalizacja elektrowni wiatrowych;
- 9) odkrywkowa eksploatacja surowców mineralnych i nieeksploatowane obecnie wyrobiska na terenie gminy występuje kilka miejsc odkrywkowej eksploatacji kopalin, w tym największe w rejonie Opalenia (surowce ilaste);
- 10) degradacja wartości krajobrazu poprzez formy architektoniczne. Pomimo, że w skali województwa wydają się być drobnym elementem przestrzennym, to jednakże intensywność i zasięg ich pojawiania się stwarza nową, tym razem silnie odbieraną w makroprzestrzeni jakość.

W obszarze gminy dla jednostek krajobrazowych nie wykazano występowania wysokiego wskaźnika zagrożeń dla krajobrazu zarówno obszarowych (suburbanizacja, zainwestowanie turystyczne, zmiany struktury agrarnej, transformacja łąk i pastwisk, lokalizacja elektrowni wiatrowych, aktualna i dawna odkrywkowa eksploatacja kopalin) jak i liniowych (wycinka alei przydrożnych, regulacja cieków, linie energetyczne).

W dokonanej syntetycznej ocenie zagrożeń zasobów krajobrazowych w układzie przyrodniczym tereny gminy nie stanowią głównych obszarów o bardzo silnym i silnym zagrożeniu dla krajobrazu. Do silnie zagrożonych krajobrazów zalicza się sąsiadującą od wschodu Dolinę Kwidzyńską. Pojezierze Starogardzkie, którego część wschodnią stanowi gmina, została zaklasyfikowane do obszarów o średnim zagrożeniu dla stanu krajobrazu.

Uznano natomiast za silne zagrożenie w układzie regionów historyczno kulturowych Dolinę Dolnej Wisły.

W odniesieniu do podziału administracyjnego gmina Gniew zaliczona została do obszarów o relatywnie niskim zagrożeniu krajobrazu.

2.11.1.3 Katalog obszarów priorytetowych dla ochrony i kształtowania krajobrazu

Dokonana charakterystyka i ocena zagrożeń krajobrazu województwa pomorskiego, w połączeniu z oceną wartości zasobów krajobrazowych, posłużyła do wskazania obszarów priorytetowych dla realizacji działań z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu, a w dalszej jego części do formułowania zakresu i zasad ochrony zasobów krajobrazu.

Gmina Gniew terytorialnie znalazła się w dwóch obszarach Dolinie Kwidzyńskiej i Walichnowskiej (VIII) i Pelplińskim (XXIII), które poniżej opisano. Przeprowadzona analiza wartości zasobów oraz proponowane działania w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu odnoszą się do całości tych obszarów. Działania te są w wielu aspektach eksterytorialne w odniesieniu do granicy gminy i nie odnoszą się wyłącznie do obszaru gminy Gniew.

Dolina Kwidzyńska i Walichnowska (VIII)

- a) regiony fizyczno - geograficzne: Dolina Kwidzyńska, Pojezierze Starogardzkie (fragment).
  - b) regiony historyczno - kulturowe: Dolina Dolnej Wisły, Kociewie Polne (część pd.-wsch.).
  - c) powiaty: kwidzyński (część zach.), tczewski (część wsch.),
  - d) gminy: Sadlinki, Kwidzyn, Ryjewo (części zachodnie), Gniew, Pelplin, Subkowy (części wschodnie).
- 1) Zasoby krajobrazowe będące podstawą oceny wartości krajobrazu:
- a) elementy ekspozycji i kompozycji wizualnej: punkt widokowy z zamku w Kwidzynie; ciągi widokowe: z koryta Wisły na otoczenie, na dolinę Kwidzyńską na odcinku Gurcz – Okrągła Łąka; makrownętrza krajobrazowe Doliny Kwidzyńskiej i Doliny Walichnowskiej; unikatowy widok panoramiczny miasta Gniew,
  - b) elementy przyrodnicze: strefy wąwozowe k. Ciepłego, Tymawy i Podzamcza,
  - c) elementy kulturowe: zespół dworsko - parkowy w Małym Garcu i Opaleniu, droga alejowa Wielki Garc – Małe Walichnowy; ceglane kościoły średniowieczne w m.in. w Gniewie; krzyżackie założenia zamkowe m.in. w Gniewie; historyczny zespół urbanistyczny Gniewa.
- 2) Ocena krajobrazu pod względem wartości kulturowych, przyrodniczych i wizualnych: bardzo wysoka, wynikająca głównie z cech struktury krajobrazu oraz elementów ekspozycji i kompozycji wizualnej oraz z istnienia założeń zamkowych w Gniewie i Kwidzynie.
- 3) Zagrożenia krajobrazu: wycinka drzew przy drodze alejowej Małe Walichnowy - Kotło; regulacja rzeki Wisły; dwie napowietrzne linie energetyczne; eksploatacja kopalin w Opaleniu; miejscami transformacja użytków zielonych.
- 4) Ocena zagrożeń krajobrazu: bardzo silne i silne w Dolinie Kwidzyńskiej, słabe w Dolinie Walichnowskiej.
- 5) Priorytet w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu: wysoki - działania zmierzające do poprawy stanu krajobrazu powinny polegać głównie na eliminowaniu czynników degradujących krajobraz, a w niektórych przypadkach wskazane może być poddanie krajobrazu szczególnym formom ochrony konserwatorskiej.
- 6) Proponowane działania w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu:
- zakaz wprowadzania wysokościowych elementów – dominant technicznych (linie przesyłowe wysokiego napięcia, maszty telefonii komórkowej i siłownie wiatrowe);
- a) konieczność wykonania szczegółowego studium krajobrazowego dla nowych elementów wysokościowych i kubaturowych o dużej skali,
  - b) zachowanie ciągów alejowych dróg powiatowych i lokalnych,
  - c) zachowanie czytelności lokalnych wnętrz krajobrazowych i ich powiązań z drogami alejowymi,
  - d) zachowanie ekspozycji zespołów dworsko i pałacowo parkowych jako dominant krajobrazowych we wnętrzach krajobrazowych.
- konieczność wykonania studium krajobrazowego dla makrownętrza krajobrazowego Doliny Kwidzyńskiej i Doliny Walichnowskiej pod kątem ochrony istniejących wartości wizualnych krajobrazu oraz ochrony przedpola ekspozycyjnego na oba wnętrza;
- e) bezwzględne zachowanie przedpola ekspozycyjnego wzdłuż ciągu widokowego wodnego rzeki Wisły oraz lądowego Gurcz – Okrągła Łąka,
  - f) konieczność wykonania studium krajobrazowego panoramy z punktu widokowego z zamku w Kwidzynie pod kątem ochrony istniejącej ekspozycji krajobrazu z tego miejsca,
  - g) ochrona ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania obiektów zabytkowych zespołu zamkowego i staromiejskiego w Gniewie oraz zespołu zamkowego i staromiejskiego w Kwidzynie,
  - h) ochrona ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania sylwet panoramicznych historycznych zespołów ruralistycznych w szczególności położonych w Dolinie Kwidzyńskiej (m.in. Gniewskie Pole) i w Dolinie Walichnowskiej (Wielkie i Małe Walichnowy, Polskie Gronowo),
  - i) utrzymanie zwartości wizualnej w krajobrazie historycznych jednostek osadniczych,
  - j) kontynuacja zwartości wizualnej w krajobrazie we współczesnych planach zagospodarowania,
  - k) zachowanie i rewitalizacja śladów osadniczych osadnictwa rozproszonego w obrębie doliny Wisły,
  - l) zachowanie specyfiki formy geometrii przestrzeni poprzez kontynuację tradycyjnej skali i formy podziałów geodezyjnych,
  - m) zachowanie i kontynuowanie specyfiki historycznego typu rozplanowania jednostek osadniczych,
  - n) silne ograniczenie rozpraszania miejsc lokalizacji zespołów nowej zabudowy na obszarach poza doliną Wisły,
  - o) zakaz stosowania dowolnych form architektonicznych w nowej zabudowie,
  - p) ochrona, zachowanie i kontynuowanie historyczno-regionalnej skali zabudowy wiejskich jednostek osadniczych,
  - q) ochrona, zachowanie i wprowadzanie zieleni śródpolnej w otwartym krajobrazie rolniczym,

- r) wprowadzenie komponowanej zieleni publicznej wewnątrz nowych jednostek osadniczych,
- s) zachowanie bądź wprowadzenie drobnych elementów naturalnych (enklawy, korytarze ekologiczne) wewnątrz nowych jednostek osadniczych.

7) Formy ochrony krajobrazu proponowane do utworzenia:

Nadwiślański Park Krajobrazowy

Ścisła ochrona ekspozycji panoramicznej krajobrazu z punktu widokowego z zamku w Kwidzynie; ścisła ochrona ekspozycji panoramy miasta Gniew; ochrona ekspozycji historycznego krajobrazu osiedleńczego wsi kolonijnych i na dolinę Kwidzyńską na odcinku trasy kołowej Gurcz – Okrągła Łąka; ścisła ochrona panoramicznej ekspozycji krajobrazowej makrownętrza krajobrazowego Doliny Walichnowskiej.

Park Kulturowy Powiśla (część prawobrzeżna Wisły)

Park Kulturowy krajobrazu osiedleńczego rolniczego wsi kolonijnych w Dolinie Walichnowskiej (część lewobrzeżna Wisły).

Pelpliński (XXIII)

- a) regiony fizycznogeograficzne: Pojezierze Starogardzkie (część wsch.),
- b) regiony historyczno - kulturowe: Kociewie Polne (część wsch.),
- c) gminy: Pelplin (m. i gm.) (część pd.), Gniew (część pn.).

1) Zasoby krajobrazowe będące podstawą oceny wartości krajobrazu:

- a) elementy ekspozycji i kompozycji wizualnej: punkty widokowe na Dolinę Walichnowską w Rudnie i Szprudowie; ciąg widokowy na Dolinę Walichnowską na odcinku Rudno – Ciepłe,
- b) elementy przyrodnicze: ograniczone w zakresie wartości kraj obrazotwórczych,
- c) elementy kulturowe: zabytkowy zespół urbanistyczny w Pelplinie, cztery zespoły dworsko-parkowe; trzy drogi alejowe; ceglane kościoły średniowieczne w Lignowach i Wielkim Garcu; zabytkowy układ ruralistyczny Wielkiego Garca.

2) Ocena krajobrazu pod względem wartości kulturowych, przyrodniczych i wizualnych:

zróżnicowana (wybitna - bardzo wysoka – wysoka), wynikająca głównie z występowania elementów ekspozycji i kompozycji wizualnej oraz cech struktury krajobrazu, w mniejszym stopniu z elementów kulturowych.

3) Zagrożenia krajobrazu: regulacja rzeki Wierzycy; dwie napowietrzne linie energetyczne; eksploatacja w rejonie Gniewa, niewielka transformacja użytków zielonych.

4) Ocena zagrożeń krajobrazu: słabe i bardzo słabe.

5) Priorytet w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu: wysoki - powinny być bezwzględnie chronione przed zmianą ich aktualnej wartości, a także, na których nie powinny być realizowane żadne działania, które mogą spowodować obniżenie tych walorów (degradację krajobrazu).

6) Istniejące formy ochrony krajobrazu: w gminie Gniew brak.

7) Dotychczas proponowane formy ochrony krajobrazu: Nadwiślański Park Krajobrazowy (część wsch.), Kociewski Obszar Chronionego Krajobrazu (fragm. środk. i zach.).

8) Proponowane działania w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu:

- a) zakaz lub silne ograniczenie wprowadzania wysokościowych elementów – dominant technicznych (linie przesyłowe wysokiego napięcia, maszty telefonii komórkowej i siłownie wiatrowe),
- b) konieczność wykonania szczegółowego studium krajobrazowego dla nowych elementów wysokościowych i kubaturowych o dużej skali,
- c) zachowanie ciągów alejowych dróg powiatowych i lokalnych; zachowanie czytelności lokalnych wnętrz krajobrazowych i ich powiązań drogami alejowymi,
- d) zachowanie ekspozycji zespołów dworsko i pałacowo parkowych jako dominant krajobrazowych we wnętrzach krajobrazowych,
- e) konieczność wykonania studium krajobrazowego dla wnętrza Doliny Walichnowskiej pod kątem ochrony istniejących wartości wizualnych krajobrazu oraz ochrony przedpola ekspozycyjnego na wewnątrz,
- f) bezwzględne zachowanie przedpola ekspozycyjnego wzdłuż ciągu widokowego na Dolinę Walichnowską na odcinku Rudno – Ciepłe,
- g) konieczność wykonania studium krajobrazowego dla punktu widokowego na Dolinę Walichnowską w rejonie miejscowości Rudno i Szprudowo, a także z zespołu dworsko parkowego w Lignowach, pod kątem ochrony istniejącej ekspozycji krajobrazu z tego miejsca,
- h) ochrona ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania obiektów zabytkowych w szczególności średniowiecznego kościoła w Lignowach oraz innych obiektów według potrzeb lokalnych,
- i) ochrona ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania sylwet panoramicznych historycznych zespołów ruralistycznych w szczególności miejscowości Rudno i Wielki Garc, nie wymienia się,
- j) utrzymanie zwartości wizualnej w krajobrazie historycznych jednostek osadniczych,
- k) kontynuacja zwartości wizualnej w krajobrazie we współczesnych planach zagospodarowania;

- l) zachowanie specyfiki formy geometrii przestrzeni poprzez kontynuację tradycyjnej skali i formy podziałów geodezyjnych,
  - m) zachowanie i kontynuowanie specyfiki historycznego typu rozplanowania jednostek osadniczych;
  - n) zakaz rozpraszania miejsc lokalizacji zespołów nowej zabudowy,
  - o) silne ograniczenie stosowania dowolnych form architektonicznych w nowej zabudowie,
  - p) ochrona, zachowanie i kontynuowanie historyczno-regionalnej skali zabudowy wiejskich jednostek osadniczych,
  - q) ochrona, zachowanie i wprowadzanie zieleni śródpolnej w otwartym krajobrazie rolniczym,
  - r) wprowadzenie komponowanej zieleni publicznej wewnątrz nowych jednostek osadniczych,
  - s) zachowanie bądź wprowadzenie drobnych elementów naturalnych (enklawy, korytarze ekologiczne) wewnątrz nowych jednostek osadniczych.
- 9) Formy ochrony krajobrazu proponowane do utworzenia:
- a) Parki Krajobrazowe: Nadwiślański Park Krajobrazowy (część wsch. obszaru),
  - b) Obszary Chronionego Krajobrazu: brak propozycji,
  - c) Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: brak propozycji.
  - d) Strefy ochrony ekspozycji i powiązań widokowych (osi, otwarć i zamknięć widokowych): ścisła ochrona ekspozycji z punktu widokowego w Rudnie oraz z ciągu widokowego Rudno - Lignowy w kierunku wschodnim na Dolinę Walichnowską,
  - e) Parki Kulturowe: w granicach gminy gniew - brak,
  - f) Wpis do rejestru zabytków Województwa Pomorskiego (w formie wpisu obszarowego): brak.
- Strefy priorytetowe Krajowego Programu Rolno - Środowiskowego: Strefa Doliny Dolnej Wisły (część wsch. obszaru), Strefa Kociewska (część zach. obszaru).

Obeenie (wrzesień 2020r) nie został jeszcze uchwalony audyt krajobrazowy województwa, nie jest zatem możliwe uwzględnienie zawartych w takim audycie rekomendacji i wniosków, w tym dotyczących ew. krajobrazów priorytetowych.

2.11.2 Kulturowe i krajobrazowe uwarunkowania i ograniczenia rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki węglowej w rejonie Doliny Dolnej Wisły w województwie pomorskim

Na podst. opracowania pod redakcją AKO Region i Miejsce pod kierownictwem dr inż. arch. Artura Kostarczyka

Przedmiotem ekspertyzy jest rozpoznanie kulturowych i krajobrazowych uwarunkowań i ograniczeń dla rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki węglowej w rejonie Doliny Dolnej Wisły. Zakres terytorialny pierwszej części ekspertyzy (syntetyczna waloryzacja dziedzictwa środowiska kulturowego Doliny Dolnej Wisły oraz rozpoznanie uwarunkowań ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego zabytków i krajobrazu kulturowego) obejmuje obszar Doliny Dolnej Wisły od Grudziądza do delty Wisły na wysokości Pszczółek, Nowego Stawu i Malborka. Zakres terytorialny pozostałej części ekspertyzy obejmuje obszar Doliny Dolnej Wisły wraz ze strefą krawędziową wysoczyzny tylko w granicach obecnego województwa pomorskiego.

Wariantowe lokalizacje inwestycji

W wyniku analizy uwarunkowań kulturowych i krajobrazowo - widokowych ok. 95% obszaru Rejon Dolnej Wisły zostało wykluczone jako miejsce potencjalnej lokalizacji dużej elektrowni konwencjonalnej. Tak duży procent terenów wyłączonych z gry lokalizacyjnej wynika wprost ze specyficznych właściwości środowiska kulturowego doliny i delty Wisły, a w szczególności z bardzo dużej koncentracji osadnictwa na tym obszarze. Dno delty Wisły w dużej części wypełniają późnośredniowieczne i wczesno - nowożytnie struktury polderowe, natomiast skupiska zasobów dziedzictwa archeologicznego praktycznie pokrywają się z obszarem ścian doliny Wisły i otaczającej ją strefy krawędziowej wysoczyzny. Nawet gdyby Wojewódzki Konserwator Zabytków wyraził zgodę na udostępnienie pewnych terenów, pozbawionych obiektów archeologicznych o własnej formie krajobrazowej (grodzisk i kurhanów) pod inwestycje (oczywiście po uprzednim wykonaniu archeologicznych badań ratowniczych), to i tak wymogi ochrony krajobrazu kulturowego strefy krawędziowej wysoczyzny wykluczają lokalizację takich przemysłowych dominant krajobrazowych jak duża elektrownia konwencjonalna.

Po eliminacji terenów wyłączonych ujawniły się miejsca warunkowych potencjalnych lokalizacji dużej elektrowni. Są to miejsca gdzie nie występują ograniczenia kulturowe i krajobrazowe. Dostępne obecnie

w ramach architektury krajobrazu techniczne możliwości harmonijnego wkomponowania nowych artefaktów w krajobraz kulturowy wskazują, że nie należy się obawiać lokalizacji przedmiotowej inwestycji w „kulisach” sceny głównej wnętrza krajobrazowego doliny Wisły. Biorąc pod uwagę przede wszystkim ochronę krajobrazu kulturowego, można rozważać wstępnie lokalizacje ukryte w „kulisach” sceny głównej wnętrza krajobrazowego doliny Wisły:

- w dolinie potoku koło wsi Sadlinki (gmina Sadlinki),
- w dolinie rzeki Liwy, w sąsiedztwie zakładów International Paper SA w Kwidzynie (miasto Kwidzyn),
- w rejonie wsi Opalenie (gmina Gniew)
- lokalizacja w rejonie doliny rzeki Wierzycy w rejonie wsi Dzierżążno,
- lokalizacja w obniżeniu terenu na północ od wsi Pszczółki (na wschód od linii kolejowej do Gdańska).

Z wyznaczonych powyżej lokalizacji za najkorzystniejsze uznano rejon wsi Opalenie i Pszczółki ponieważ nie mają ograniczeń związanych z ochroną zasobów dziedzictwa archeologicznego oraz z ochroną stref buforowych wokół miejsc zabytkowych.

Uznając dwie wyżej wymienione lokalizacje za najkorzystniejsze oceniono ich walory i wady:

- a) rejon Pszczółek – położony jest na północ od niwy siedliskowej wsi Pszczółki po wschodniej stronie linii kolejowej Tczew Gdańsk. Jest to teren położony na rzędnej zbliżonej do dna doliny czyli Żuław Gdańskich. Jest to znacznie niżej niż niwa siedliskowa wsi Pszczółki i linia kolejowa. Na wysokości wsi Pszczółki w niewielkiej odległości strefa krawędziowa wysoczyzny osiąga rzędne zbliżone do 120 m.n.p.m.,

walory lokalizacji:

- położenie na rzędnych zbliżonych do dna doliny co stwarza możliwość nie eksponowania elektrowni w krajobrazie,
- położenie w sąsiedztwie dzielnicy przemysłowej wsi Pszczółki,
- położenie na terenie wyrobiska po żwirowniach i gliniankach, a więc w miejscach gdzie nie ma zasobów dziedzictwa archeologicznego,
- najwyższe w całej Dolinie Dolnej Wisły wyniesienie strefy krawędziowej wysoczyzny ok. 120 m.n.p.m.

wady lokalizacji:

- bliskie sąsiedztwo krajobrazu historycznego o europejskim znaczeniu: Żuławy Gdańskie,
- położenie w korytarzu widokowym z Pszczółek w kierunku Gdańska

- b) rejon Opalenia – położona jest na polderze pomiędzy wsią Opalenie, a nowym wałem wiślanym. Jest to teren położony na rzędnej zbliżonej do dna doliny. Na wysokości wsi Opalenie ściana doliny Wisły osiąga rzędne zbliżone do 90 m.n.p.m

walory lokalizacji:

- położenie na rzędnych zbliżonych do dna doliny, co stwarza możliwość nie eksponowania elektrowni w krajobrazie,
- położenie na terenie nowego polderu (w miejscu gdzie brak jest zasobów dziedzictwa archeologicznego) utworzonego w pocz. XX w., po regulacji Wisły, izolowanego wysokim wałem wiślanym,
- położenie w martwym polu ekspozycji pomiędzy starym mostem kolejowym, a projektowanym mostem drogowym,
- na wysokości wsi Opalenie ściany doliny Wisły osiągają rzędne zbliżone do 90 m.n.p.m.

wady lokalizacji:

- bliskie sąsiedztwo kościoła i dworu w Opaleniu

Rekomendacje:

Dostępne obecnie w ramach architektury krajobrazu techniczne możliwości harmonijnego wkomponowania nowych artefaktów w krajobrazie kulturowym wskazuje, że nie należy się obawiać lokalizacji przedmiotowej inwestycji w „kulisach” sceny głównej wnętrza krajobrazowego doliny Wisły. Wśród takich potencjalnych lokalizacji największe możliwości ukrycia nowych artefaktów w krajobrazie daje lokalizacja w bezpośrednim sąsiedztwie dworu w Opaleniu i wysokiego nasypu przyczółka mostu kolejowego. Również w odniesieniu do powstałego nowego mostu drogowego na Wiśle pomiędzy Kwidzynem i Opaleniem (zwłaszcza biorąc pod uwagę bardzo silne oddziaływania architektury mostu wantowego w krajobraz kulturowy) stanowi mocną przesłankę dla lokalizacji w Opaleniu. Układ sąsiadujących ze sobą dwóch przyczółków mostowych powiększa teren „kulisy” sceny głównej wnętrza krajobrazowego doliny Wisły.

Nie istnieją opracowania naukowe, które wskazywałyby na istotne wartości historyczne lub artystyczne w miejscowości Opalenie.

Historyczny układ ruralistyczny wsi Opalenie nie zachował się. Na pocz. XX w. Opalenie, położone na przyczółku mostu na Wiśle zaczęło się urbanizować i przekształcać się w kolejne przedmieście Kwidzyna. Zabudowa wokół dworu w Opaleniu pochodzi z okresu po roku 1945.

2.12 Energetyka - studia

2.12.1 Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim

2.12.1.1 Podstawowe zasady lokalizacji, projektowania i budowy urządzeń energetyki wiatrowej

Zaleca się lokalizowanie farm wiatrowych na terenach rolniczych i nieużytkach o ograniczonej przydatności do innych celów (budownictwo przemysłowe, mieszkalnictwo, rekreacja).

Ograniczenia lokalizacyjne winny obejmować strefy ochrony przyrody i obszary leśne. Szczególny nacisk położony został na zachowanie odpowiedniej odległości planowanej lokalizacji turbin od siedzib ludzkich. Minimalna odległość 200 m może zostać zmniejszona jedynie w przypadkach budowy małych elektrowni na własnym terenie przez osobę na nim zamieszkującą. Odległość ta wynika z technicznych uwarunkowań oraz doświadczeń zebranych w innych krajach nad minimalizacją skutków sąsiedztwa farm wiatrowych w stosunku do stałych siedzib ludzkich. Dotyczy to głównie oddziaływań typu hałas i efekt stroboskopowy oraz odczuć mieszkańców przebywających ciągle w sąsiedztwie wielkogabarytowych elementów pozostających w ruchu. Do niektórych warunków, jakie gmina powinna nakładać na inwestujących w energetykę wiatrową zalicza się:

- 1) określenie minimalnej mocy instalowanych turbin w farmie wiatrowej na 500 kW;
- 2) wymóg umieszczania elektrowni o mocach powyżej 100 kW na konstrukcjach rurowych;
- 3) określenie koloru, jakim powinny być pokryte konstrukcje turbin wiatrowych - biały lub biało - szary nie kontrastujący z otoczeniem;
- 4) określenie wymiarów i kolorów dodatkowych pomieszczeń usytuowanych na farmie wiatrowej: powierzchnia do 15 m, wysokość do 3 m, pomalowane na kolor szary, brązowy lub zielony;
- 5) nie umieszczanie reklam na konstrukcjach elektrowni za wyjątkiem standardowych oznaczeń producenta umieszczonych na gondoli.

Inne warunki jakim powinny odpowiadać nowobudowane farmy wiatrowe to:

- 1) ujednolicenie typu elektrowni w ramach farmy;
- 2) ujednolicenie koloru elektrowni w ramach farmy;
- 3) określenie maksymalnej wysokości konstrukcji w zależności od warunków krajobrazowych;
- 4) nakazu usunięcia elektrowni wiatrowych nieczynnych dłużej niż rok.

2.12.1.2 Ograniczenia lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej - wnioski

Z uwagi na uwarunkowania prawne, przyrodnicze, krajobrazowe i sozologiczne, należy uznać za wyłączone dla lokalizacji elektrowni wiatrowych następujące obszary:

- 1) wszystkie tereny objęte formami ochrony przyrody;
- 2) projektowane obszary ochronne, w tym zwłaszcza obszary planowane do włączenia do Słowińskiego Parku Narodowego oraz wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000, projektowane i postulowane zespoły przyrodniczo - krajobrazowe;
- 3) tereny tworzące ośnowę ekologiczną województwa, której zasięg określony został w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego;
- 4) tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń zamkowych, parkowo - pałacowych i parkowo - dworskich;
- 5) tereny zabudowy mieszkaniowej oraz intensywnego wypoczynku ze strefą 500 m;
- 6) tereny w otoczeniu lotnisk wraz z polami wznoszenia i podejścia do lądowania.

2.12.1.3 Obszary uznane za predysponowane do lokalizacji elektrowni wiatrowych

Dla lokalizowanych siłowni proponuje się zachowanie następujących minimalnych odległości od:

- 1) dróg o nawierzchni utwardzonej i linii kolejowych – 200 m;
- 2) linii elektroenergetycznych niskiego i średniego napięcia – 1 długość ramienia wirnika, wysokich i najwyższych napięć - 3 długości ramienia wirnika;
- 3) ściany lasu – 200 m;
- 4) brzegów rzek i jezior o powierzchni 1 - 10 ha – 200 m;
- 5) akwenów wodnych powyżej 10 ha – 500 m;

- 6) brzegu morza – 2 800 m;
- 7) odległość pomiędzy farmami o liczbie siłowni od 6 – 15 sztuk – minimum 5 km, i od 10 do 30 sztuk – minimum 10 km.

Zaleca się ograniczenie liczby siłowni w ramach jednego parku do 30 sztuk. Korzystniejsze z punktu widzenia przestrzeni wydaje się również dla osiągnięcia planowanej mocy farmy, dobieranie większych mocy pojedynczych siłowni przy jak najmniejszej ich liczbie.

2.12.2 Studium lokalizacji rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki w rejonie Dolnej Wisły w województwie pomorskim

Ekspertyza naukowa pod redakcją prof. dr hab. Marka Dudkowskiego Uniwersytet Szczeciński Wydział Nauki o Ziemi Katedra Badania Miast i Regionów

2.12.2.1 Potencjał energetyczny, funkcjonowanie energetyki i bezpieczeństwo energetyczne północnej Polski i województwa pomorskiego – aspekty przestrzenne i regionalne

Województwo pomorskie charakteryzuje się stosunkowo niewielkim potencjałem wytwórczym oraz produkcją energii elektrycznej. Na jego obszarze nie istnieje ani jedna duża elektrownia zawodowa. Energia elektryczna wytwarzana jest głównie w technologii skojarzonej w elektrociepłowniach zawodowych oraz elektrowniach przemysłowych

Zgodnie z uchwalonym w 2010 r. „Programem rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w województwie pomorskim do roku 2025” zakłada się zrównoważony rozwój sektora elektroenergetycznego.

Oznacza to budowę nowych źródeł energii elektrycznej o łącznej mocy ok. 7000 MW. Przy obecnej mocy ok. 1400 MW oznacza to pięciokrotne ich zwiększenie, co uczyniłoby z woj. pomorskiego liczącego się w skali kraju producenta energii elektrycznej oraz eksportera do krajowej sieci energetycznej.

Program ten, niezależnie od stopnia jego realności, stanowi ofertę regionu pomorskiego wobec sektora energetycznego, a także wobec instytucji krajowych i europejskich odpowiedzialnych za kształtowanie długofalowej polityki energetycznej.

W „Programie rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w Województwie Pomorskim do roku 2025” sformułowano m.in. rekomendację dla władz samorządowych woj. pomorskiego:

wspieranie (niezależnie od budowy elektrowni jądrowej) inwestycji polegającej na budowie nowoczesnej konwencjonalnej elektrowni zawodowej, o mocy 1600 MW, zlokalizowanej w rejonie Dolnej Wisły.

Zgodnie z tą rekomendacją w „Planie zagospodarowania przestrzennego woj. pomorskiego”, przyjętym w 2009 r. wyznaczono rejon potencjalnych lokalizacji nowych elektrowni. W rejonie Dolnej Wisły wskazano możliwość lokalizacji nowej elektrowni. Nie wskazano lokalizacji szczegółowej, pozostawiając jej poszukiwanie ewentualnym inwestorom prywatnym. Ze względu na znane liczne ograniczenia o charakterze środowiskowym i kulturowo-krajobrazowym wskazano potrzebę wykonania „Studium lokalizacyjnego”, które powinno ostatecznie rozstrzygnąć możliwości lokalizacji takiego obiektu i dać podstawę (po spełnieniu wszelkich innych przewidzianych prawem wymagań, w tym przeprowadzeniu dodatkowych ocen oddziaływania na środowisko) do uzgodnienia przez wojewódzkie władze samorządowe sporządzanych przez gminy studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a konsekwencji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zawierających ustalenia dotyczące lokalizacji dużej elektrowni. To z kolei może doprowadzić do wydania niezbędnych pozwoleń umożliwiających rozpoczęcie budowy i eksploatację elektrowni. Takie pozwolenie jest warunkiem koniecznym, lecz wcale nie wystarczającym do podjęcia przez inwestora decyzji o rozpoczęciu budowy i kolejnych decyzji o jej kontynuowaniu, a także ewentualnym etapowaniu.

Kryteria lokalizacji dużej elektrowni z punktu widzenia interesów inwestora (które nie muszą być do końca ujawniane publicznie) są częściowo odmienne od kryteriów lokalizacji takiego obiektu z punktu widzenia interesu ogólnego (który jest przedmiotem debaty publicznej i decyzji politycznych, rzadko utajnianych). W tym wypadku interes ogólny reprezentowany jest przez władze rządowe RP i samorządowe województw, powiatów i gmin oraz ich organy.

Zasadniczym celem Studium była analiza uwarunkowań lokalizacji w rejonie Dolnej Wisły w woj. pomorskim konwencjonalnych źródeł energii elektrycznej, a zwłaszcza dużej elektrowni wykorzystującej węgiel kamienny, z punktu widzenia interesu ogólnego – europejskiego, polskiego narodowego i regionalnego – społeczności woj. pomorskiego.

2.12.2.2 Zasięg obszarowy studium

Obszar rejonu Dolnej Wisły objęty niniejszym Studium lokalizacyjnym wraz z ekspertyzami „Środowiskowe uwarunkowania i ograniczenia rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki węglowej w rejonie dolnej Wisły w województwie pomorskim” pod redakcją Proeko i pod kierownictwem Macieja Przewoźniaka (2010) oraz „Kulturowe i krajobrazowe uwarunkowania i ograniczenia rozbudowy potencjału energetycznego w zakresie energetyki węglowej w rejonie Doliny Dolnej Wisły w województwie pomorskim” pod redakcją AKO i kierunkiem Artura Kostarczyka (2010) obejmuje następujące gminy (NTS 5) woj. pomorskiego (NTS 2) w kolejności alfabetycznej:

1. Gniew – miejsko - wiejska
2. Kwidzyn – miejska
3. Kwidzyn – wiejska
4. Lichnowy – wiejska
5. Miłoradz – wiejska
6. Ostaszewo – wiejska
7. Pępłin – miejsko - wiejska
8. Pszczółki – wiejska
9. Ryjewo – wiejska
10. Sadlinki – wiejska
11. Subkowy – wiejska
12. Suchy Dąb – wiejska
13. Sztum – miejsko - wiejska
14. Tczew – miejska
15. Tczew – wiejska

Wybór obszaru opracowania podyktowany był przede wszystkim położeniem tych jednostek terytorialnych w bezpośrednim sąsiedztwie Wisły. Strefa niektórych potencjalnych oddziaływań dużej elektrowni wykracza poza zdefiniowany wyżej obszar Rejonu Dolnej Wisły i obejmuje powiaty gdański, starogardzki, tczewski, nowodworski, malborski, sztumski i kwidzyński.

Studium łącznie z wymienionymi wyżej ekspertyzami, zawiera szczegółowe informacje i oceny, pozwalające na pełną ocenę regionalnych uwarunkowań, ograniczeń i potencjalnych skutków ewentualnej budowy dużej elektrowni w rejonie Dolnej Wisły w woj. pomorskim. Formułując stanowisko władz wojewódzkich wobec dokumentów planistycznych gmin, dotyczących lokalizacji, należy z nich korzystać łącznie, a zwłaszcza z zamieszczonych w nich map.

2.12.2.3 Zakres zagadnień poruszonych w studium

Studium zawiera następujące zagadnienia:

- 1) Potencjał energetyczny, funkcjonowanie energetyki i bezpieczeństwo energetyczne północnej Polski i województwa pomorskiego – aspekty przestrzenne i regionalne,
- 2) Rejon Dolnej Wisły (RDW) jako obszar rozbudowy potencjału energetycznego Polski i województwa pomorskiego w zakresie energetyki węglowej
  - a) Uwarunkowania gospodarcze:
    - zagospodarowania przestrzennego, w tym infrastruktury technicznej,
    - ekonomiczne,
    - techniczno - technologiczne warunki wytwarzania i rozprowadzania energii oraz dostaw paliwa i odprowadzania ubocznych czynników produkcji,
  - b) Uwarunkowania społeczne: demograficzne, struktur osadniczych, więzi społecznych, jakości życia,
  - c) Uwarunkowania środowiskowe:
    - przyrodnicze: klimat lokalny, stosunki wodne, bioróżnorodność, zachowanie, ochrona i racjonalne wykorzystanie, zasobów przyrody i wartości materialnych,
    - kulturowe: dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra kultury współczesnej,
    - krajobrazowe: krajobraz kulturowy i wizualny,
- 3) Przyrodnicze ograniczenia budowy dużej elektrowni na obszarze RDW (na podstawie odrębnej ekspertyzy):
  - a) Ograniczenia bezwzględne,
  - b) Ograniczenia warunkowe,
- 4) Kulturowe i krajobrazowe ograniczenia budowy dużej elektrowni na obszarze RDW (na podstawie odrębnej ekspertyzy):
  - a) Ograniczenia bezwzględne,

- b) Ograniczenia warunkowe,
- 5) Kompleksowa ocena możliwości rozbudowy potencjału energetycznego na obszarze RDW w ujęciu opcjonalnym
  - c) Opcja proekologiczno-kulturowa,
  - d) Opcja technologiczna,
  - e) Opcja społeczno-ekonomiczna,
  - f) Opcja geopolityczna,
  - g) Opcja równoważenia,
- 6) Bilans potencjalnych korzyści i strat w sferze środowiskowej, gospodarczej, społecznej, kulturowej i krajobrazowej dla obszaru RDW i województwa pomorskiego w efekcie budowy dużej elektrowni:
  - a) Skutki gospodarcze, społeczne, przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe,
  - b) Możliwości kompensacji strat i kosztów gospodarczych, społecznych, przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.
- 7) Wnioski i rekomendacje.

2.12.2.4 Ocena możliwości rozbudowy w rejonie dolnej Wisły potencjału energetyki węglowej w ujęciu opcjonalnym oraz wnioski i rekomendacje

Po przeprowadzeniu analiz uwarunkowań, ograniczeń i potencjalnych skutków budowy w Rejonie Dolnej Wisły dużej elektrowni sformułowano pięć odmiennych opcji postępowania regionalnych władz samorządowych i innych instytucji państwowych szczebla regionalnego i krajowego. Przyjęto, że inwestor może być prywatny lub państwowy, a wybór rozwiązań technologicznych jest zależny od decyzji inwestora.

Przyjęto następujące opcje postępowania:

- 1) opcja proekologiczno - kulturowa – doprowadzenie do zaniechania budowy w rejonie dolnej Wisły dużej elektrowni wskutek wyznaczenia twardych ograniczeń środowiskowych i kulturowo – krajobrazowych,
- 2) opcja technologiczna – dopuszczenie do budowy w rejonie dolnej Wisły dużej elektrowni uwzględniając przy wyborze lokalizacji szczegółowej przede wszystkim uwarunkowania technologiczne i infrastrukturalne,
- 3) opcja społeczno-ekonomiczna – dopuszczenie do budowy w RDW dużej przy uwzględnieniu przy wyborze lokalizacji szczegółowej przede wszystkim regionalnych i krajowych uwarunkowań ekonomicznych i społecznych,
- 4) opcja geopolityczna – dopuszczenie do budowy w RDW dużej elektrowni przy uwzględnieniu wyboru lokalizacji szczegółowej przede wszystkim uwarunkowań geopolitycznych,
- 5) opcja równoważenia – dopuszczenie do budowy w RDW przy maksymalnie możliwym i elastycznym uwzględnieniu przy wyborze lokalizacji szczegółowej istniejących uwarunkowań i ograniczeń oraz zastosowaniu rekompensat nieuniknionych strat środowiskowych i kulturowo - krajobrazowych.

Za podstawę optymalnej decyzji o wyborze lokalizacji w Rejonie Dolnej Wisły przyjęto przeprowadzenie bilansu potencjalnych korzyści i strat w sferze uwarunkowań gospodarczych, społecznych, przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.

Sporządzenie bilansu w tak szerokim spektrum pozwoliło na sformułowanie wniosków oraz wskazanie rekomendacji dla poszukiwań najbardziej optymalnego miejsca lokalizacji w Rejonie Dolnej Wisły.

W Studium uznaje się, że rozbudowa potencjału energetycznego województwa pomorskiego poprzez budowę dużej elektrowni w RDW jest skomplikowanym przedsięwzięciem planistycznym, organizacyjnym, ekonomicznym i technicznym. Wobec licznych uwarunkowań gospodarczych, społecznych, przyrodniczych i kulturowo - krajobrazowych oraz wynikających z nich bezwzględnych, warunkowych i uznaniowych (do ewentualnych negocjacji z instytucjami odpowiedzialnymi za ich interpretację) ograniczeń, pole tzw. gry planistyczno-decyzyjnej jest niezwykle ograniczone.

W zależności od źródła zaopatrzenia w węgiel (port Gdańsk, Górny Śląsk, Ukraina, Rosja, kopalnia Bogdanka) racjonalny może być wybór lewego lub prawego brzegu Wisły jako obszaru poszukiwań lokalizacji szczegółowej przy czym wariant lewobrzeżny wydaje się bardziej korzystny.

Syntetyczna ocena wszystkich uwarunkowań i skutków budowy dużej elektrowni w rejonie dolnej Wisły wskazuje, że najbardziej atrakcyjny z punktu widzenia interesu ogólnego obszar potencjalnej lokalizacji na lewym brzegu Wisły to gminy Gniew, Pszczółki i Tczew. Na prawym brzegu najbardziej atrakcyjne są gminy Miłoradz i Ostaszewo. W ujęciu natomiast uwarunkowań infrastrukturalnych i przyrodniczych uznanych za priorytetowej najatrakcyjniejszymi miejscami na lewym brzegu Wisły są rejony gmin Subkowy, Gniew i Pępłin.

Biorąc pod uwagę wszystkie uwarunkowania, które zostały wzięte pod uwagę w niniejszym Studium, rekomenduje się opcję równoważenia. Oznacza to poszukiwanie możliwości lokalizacji dużej elektrowni w rejonie dolnej Wisły drogą żmudnych negocjacji i wzajemnych ustępstw w granicach wyznaczonych przez obowiązujące prawo, politykę energetyczną RP, dostępne rozwiązania technologiczne, techniczne i architektoniczne oraz kalkulację ekonomiczną inwestora. Lokalizacji szczegółowych poszukiwać należy na lewym brzegu Wisły w gminach **Subkowy, Gniew i Pelplin**, natomiast na prawym brzegu Wisły w gminach **Miłoradz i Ostaszewo**.

2. 13. Uwarunkowania wynikające z zagospodarowania gminy sąsiedniej.

W związku z uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedniej gminie Pelplin, w bezpośrednim sąsiedztwie granicy administracyjnej z gminą Gniew – Mpszp obejmujący wieś Pomyje oraz fragmenty wsi Rudno, Janiszewko, Lignowy w gminie Pelplin, uchwalony Uchwałą Nr XIII/105/08 Rady Miejskiej w Pelplinie z dn. 26.02.2008 r., a także na podstawie realizowanego na jego podstawie przedsięwzięcia - zespołu elektrowni wiatrowych, fragment gminy Gniew położony na północ od wsi Kursztyn znalazł się w obszarze oddziaływania tych elektrowni. W ramach raportu o oddziaływaniu na środowisko projektowanej farmy wiatrowej „Pelplin” na terenie gminy Pelplin (listopad 2007r, opracowanie „Proeko” Gdańsk) została wykonana obliczeniowa analiza akustyczna, której celem było prognostyczne określenie wartości i zasięgu hałasu emitowanego do środowiska z terenu projektowanego zespołu elektrowni wiatrowych umożliwiające ocenę skutków wpływu przedmiotowej inwestycji na klimat akustyczny otoczenia.

Północno zachodni fragment gminy Gniew w rejonie miejscowości Kursztyn objęty jest zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego realizowanego zespołu elektrowni na terenie gminy Pelplin. W związku z tym, dla tej części obszaru poziom hałasu będzie przekroczony i obszar ten powinien zostać objęty zakazem lokalizowania nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

3. Uwarunkowania wewnętrzne

3.1. Ogólna charakterystyka miasta i gminy Gniew

- 1) Ludność 15 953 osób (wg stanu na dzień 31.12.2012 Urząd Miasta i Gminy Gniew); struktura demograficzna miasta Gniew 6897, gmina 9056;
- 2) powierzchnia 194,12 km², w tym 6,04 km² zajmuje miasto Gniew, a 188,08 km² tereny gminy (wg stanu na dzień 31.12.2010 r.);
- 3) Położenie - Gmina Gniew leży w południowej części powiatu tczewskiego. Od strony północnej graniczy z obszarem Gminy Pelplin (pow. tczewski) od strony zachodniej z gminami Morzeszczyn (pow. tczewski) i Smętowo Graniczne (pow. starogardzki) zaś od strony wschodniej granicę stanowi rzeka Wisła, do której przylegają rejony gmin Sztum (pow. sztumski), Ryjewo, Kwidzyn, Sadlinki (pow. kwidzyński). Od południa graniczy z Gminą Nowe (pow. świecki) ponadto powyższa granica stanowi granicę województwa pomorskiego z województwem Kujawsko Pomorskim.

Rysunek nr 1 - Położenie Gminy Gniew

3.2. Sieć osadnicza

W granicach gminy znajduje się miasto Gniezno oraz 19 sołectw:

L.p.	Nazwa miejscowości/sołectwa	Liczba ludności
1.	Gniezno	6897
2.	Brody Pomorskie	235
3.	Cieple	329
4.	Gogolewo	326
5.	Jaźwiska	457
6.	Jeleń	609
7.	Kolonia Ostrowicka	763
8.	Kuchnia	119
9.	Kursztyn	590
10.	Nicponia	733
11.	Opalenie	851
12.	Piasieczno	774
13.	Pieniążkowo	409
14.	Polskie Gronowo	343
15.	Półwieś	272
16.	Rakowiec	771
17.	Szprudowo	322
18.	Tymawa	535
19.	Widlice	157
20.	Wielkie Walichnowy	461

3.3. Główne funkcje na obszarze gminy Gniezno

3.3.1. Rolnictwo

Łączna powierzchnia użytków rolnych na obszarze gminy wynosi 12648 ha, co stanowi 65,15% powierzchni gminy. Procentowy udział powierzchni użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy jest znacznie wyższy od średniego wskaźnika dla całego województwa pomorskiego, który wynosił w 2010 roku 44,1%. Wynika to ze stosunkowo małej powierzchni użytków leśnych – 4009 ha, co stanowi 20,65% powierzchni gminy, gdy średnia województwa wynosi 37,16%.

Struktura użytkowania gruntów w gminie Gniezno w porównaniu z województwem pomorskim kształtuje się następująco:

Struktura użytkowania gruntów w gminie Gniezno.

	Gmina Gniew		Województwo Pomorskie	
	w ha	% ogółu	w ha	% ogółu
użytki rolne	12648	65,15	807540	44,1
z tego:				
- grunty orne	10250	52,80	644209	35,18
- sady	153	0,79	4520	0,25
- łąki i pastwiska	2218	11,42	134100	7,32
- ogrody działkowe	9	0,046		
grunty nie użytkowane rolniczo				
- grunty leśne i parki	4189	21,58	680482	37,16
- grunty po wodami	906	4,67		
- nieużytki	577	2,98		

Źródło: UMiGG 2013 GUS 2010

3.3.1.1 Grunty rolne

Na terenie gminy Gniew rolnictwo jest podstawową formą działalności gospodarczej i źródłem utrzymania dużej części mieszkańców. Teren gminy charakteryzuje się dobrymi glebami i nieskażonym środowiskiem. Z tego względu korzystne będzie podjęcie produkcji i przetwórstwa rolno-spożywczego prowadzonego metodami ekologicznymi, zapewniającymi uzyskanie produktów o wysokiej jakości, m.in. wolnych od hormonów, antybiotyków, pozostałości środków ochrony roślin. Przewiduje się, że w najbliższym czasie nastąpi wzrost zapotrzebowania na tego rodzaju żywność. Ze względu na zapotrzebowania rynków sąsiednich metropolii, gmina może pełnić funkcję zaopatrzenia ludności w zdrową żywność, co w konsekwencji doprowadzi do intensywnego rozwoju warzywnictwa, ogrodnictwa, hodowli. Nastąpi dalszy rozwój uprawy roślin jak również dalszy rozwój hodowli trzody chlewnej, drobiu szczególnie przez ekonomicznie silne gospodarstwa, mające możliwość uzyskiwania produktów wysokiej jakości.

Przewiduje się, że nastąpi zmiana struktury i zwiększenie powierzchni poszczególnych gospodarstw, co wiązać się będzie również z większą specjalizacją tych gospodarstw. Intensywna produkcja rolna niesie za sobą niebezpieczeństwa: chemizację gleb przez stosowanie nawozów mineralnych, biocydów, syntetycznych regulatorów wzrostu, mechanizację często nie dostosowaną do warunków glebowych i potrzeb roślin oraz maksymalizację plonów.

Z użytkowania rolniczego wyłączone będą grunty o gorszej jakości. Z drugiej strony, ochronie podlegać będą grunty klasy II – III oraz grunty na glebach pochodzenia organicznego, nieużytki organiczne i oczka wodne. Systematycznie prowadzone będą zalesienia gruntów klas V i VI, co wpłynie korzystnie na środowisko ze względu na poprawę bilansu wodnego i przeciwdziałanie erozji.

3.3.1.2 Stan i funkcjonowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej

a) Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych:

Struktura gospodarstw indywidualnych przedstawia się następująco:

Struktura gospodarstw rolnych.

Struktura gospodarstw rolnych			
Pow. użytków rolnych	Rodzaj gospodarstwa	Ilość gospodarstw	Procentowy udział
Do 1 ha	gosp.rol.	17	3,32 %
Od 1 do 5 ha	gosp.rol.	183	35,81 %
Od 1 do 10 ha	gosp.rol.	269	52,64 %
Od 1 do 15 ha	gosp.rol.	338	66,14 %
Od 5 do 10 ha	gosp.rol.	86	16,82 %
Od 5 do 15 ha	gosp.rol.	155	30,33 %
Od 10 do 15 ha	gosp.rol.	69	13,50 %
Powyżej 5 ha	gosp.rol.	311	60,86 %
Powyżej 15 ha	gosp.rol.	156	30,52 %
Razem		511	100%

Źródło: GUS 2010.

Cechą charakterystyczną terenów rolnych w gminie Gniew jest stosunkowo duża ilość małych gospodarstw rolnych o powierzchni do 5 ha, których łączna suma wynosi 186 (35,81% ogółu gospodarstw). Należy jednak zauważyć że od 2002 r. (Spis Rolny) ilość ta w bardzo znaczący sposób zmniejszyła się z ponad 700 (tj. ok. 82% ogółu gospodarstw). Zmian nastąpiła na rzecz gospodarstw większych o powierzchni powyżej 5 ha (ok. 60% ogółu gospodarstw). Użytkownikami gospodarstw małych są w większości „dwuzawodowcy” pracujący równocześnie poza rolnictwem.

3.3.1.3. Produkcja rolna

Produkcja rolna w gminie ukształtowana jest w dwóch kierunkach, produkcji roślinnej i zwierzęcej. Kierunki te są zgodne z warunkami glebowo - klimatycznymi, a także z rzeźbą omawianego terenu.

Produkcja roślinna

Powierzchnia zasiewów wg rodzaju gospodarstwa.

Powierzchnia zasiewów wg rodzaju gospodarstwa w 2011 roku		
rolnictwo ogółem		
ogółem	ha	
pszenica ozima	ha	2500
pszenica jara	ha	500
żyto	ha	500
jęczmień ozimy	ha	200
jęczmień jary	ha	700
owies	ha	280
pszenżyto ozime	ha	600
pszenżyto jare	ha	30
zboża mieszane razem	ha	960
rośliny strączkowe ogółem	ha	510
trawy polowe	ha	450
kukurydza	ha	200
strączkowe na zielonkę	ha	263
ziemniaki	ha	250
Buraki pastewne	ha	200
buraki cukrowe	ha	80
rzepak ogółem	ha	580
okopowe pastewne	ha	
warzywa gruntowe	ha	85
truskawki	ha	15
grunty odłogowe	ha	60
OGÓŁEM		9874,0

Źródło: Biuro Powiatowe Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Tczewie 2011

W gminie Gniew o dominującej gospodarce indywidualnej, wysoki udział w uprawie roślin mają zboża, które zajmują 68,56% powierzchni zasiewów. Wśród nich na największym areale siania jest pszenica ozima, zajmująca 2500 ha. Ogółem w gminie Gniew pod ziemniaki przeznaczono 250 ha (25,31 %) pod rzepak 304,53 ha (5,87%). Pozostałe uprawy zajmują stosunkowo niewielki areal gruntów rolnych zajmując: okopowe pastewne, warzywa gruntowe, truskawki, i inne.

W gminie Gniew warzywa uprawiane są zaledwie ogółem na 85 ha tj. 0,86% powierzchni zasiewów. Właściciele niewielkich gospodarstw rolnych (0-5 ha) nie wykorzystują więc możliwości zaopatrzenia w tego typu produkty sąsiednich miejscowości. Dziś produkcja warzyw nie stanowi źródła dochodów mieszkańców. Świadczy o tym niewielka powierzchnia gruntów przeznaczonych pod uprawy tego typu. Należy stwierdzić, że rodzaj upraw odpowiada kompleksom rolniczej przydatności gleb.

3.3.1.4. Produkcja zwierzęca.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy Gniew- pogłowie zwierząt gospodarskich w gminie przedstawia się następująco.

Pogłowie zwierząt gospodarskich wg rodzaju gospodarstwa na 2013 r.

Pogłowie zwierząt gospodarskich wg rodzaju gospodarstwa w 2013 roku		
rolnictwo ogółem		
krowy mleczne	szt.	980
bydło pozostałe ogółem	szt.	1750
trzoda chlewna	szt.	8549
konie	szt.	361
owce	szt.	1281
kozy	szt.	16
Razem pozostałe	szt.	1695
RAZEM		13264

Źródło: UGiM Gniew 2013

W hodowli zwierzęcej obsada pogłowia zwierząt w gospodarce indywidualnej wskazuje na dominację hodowli trzody chlewnej. Głównym producentem są rolnicy indywidualni, w których posiadaniu pozostaje 100% liczebności stada. Podobnie też głównym producentem bydła są rolnicy indywidualni, w których posiadaniu pozostaje 100% wielkości stada.

3.3.2. Gospodarka leśna

Powierzchnia lasów w gminie Gniew wynosi ogółem 3837 ha, co stanowi 19,6% ogólnej powierzchni omawianej jednostki administracyjnej (dane UMiG Gniew i Powszechny Spis Rolny 2010 r.). Jest to najwyższa wartość wśród gmin powiatu tczewskiego, ale pomimo tego faktu lesistość omawianej jednostki jest znacznie niższa niż lesistość całego województwa pomorskiego (35,8 %), a nawet całego kraju (28,8 %).

Zdecydowana większość lasów zlokalizowana jest poza granicami miasta Gniew – na obszarze miasta znajduje się zaledwie 60 ha lasów. W ogólnej powierzchni obszarów leśnych 373 ha zajmują lasy gospodarcze.

W składzie gatunkowym drzewostanu dominuje sosna i dąb, które stanowią po 30% nasadzeń. Ponadto w lasach gminy występują buki (10%), modrzewie (10%) oraz świerki (5%). Pozostałe 15% drzewostanu to inne gatunki liściaste niż wymienione powyżej. W strukturze wiekowej największy udział mają nasadzenia w wieku 0-40 lat (30%). 20% drzewostanu znajduje się w wieku 40-80 lat i tyleż samo w wieku powyżej 80 lat.

Leśna przestrzeń produkcyjna.

	J. m.	2002	2003	2004	2005	2006	2011
LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI							
Powierzchnia gruntów leśnych							
ogółem	ha	3897,8	3903,1	3914,6	3935,8	3948,5	4001,8
las ogółem	ha	3778,9	3784,4	3793,9	3815,7	3831,0	3884,2
grunty leśne publiczne ogółem	ha	3599,7	3601,3	3611,7	3606,4	3616,2	3665,2
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	3599,7	3601,3	3601,2	3598,1	3604,9	3645,5
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3593,7	3595,3	3597,2	3594,1	3601,9	3642,5
grunty leśne prywatne	ha	298,1	301,8	302,9	329,4	332,3	336,6
Powierzchnia gruntów nieleśnych zalesionych i przeznaczonych do zalesienia							
zalesienia ogółem	ha	7,1	4,8	4,4	1,5	14,1	1,5
zalesienia lasy publiczne ogółem	ha	5,1	1,8	4,4	1,5	2,2	1,5
zalesienia lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	5,1	1,8	4,4	1,5	2,2	
zalesienia lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	5,1	1,8	4,4	1,5	2,2	
zalesienia lasy prywatne ogółem	ha	2,0	3,0	0	0	11,9	1,5
grunty nieleśne przeznaczone do zalesienia ogółem	ha	5,3	0	0	0	0	0,4
grunty nieleśne przeznaczone do zalesienia w zarządzie Lasów Państwowych	ha	5,3	0	0	0	0	0,4

lesistość w %	%	20	20,1	20,1	20,20	20,40	20%
Pozyskiwanie drewna (grubizny)							
ogółem	m3	186	458	165	304	503	225
lasy prywatne	m3	186	458	165	304	503	225
lasy gminne	m3	0	0	0	0	0	0

Źródło: GUS.,

3.3.3. Działalność gospodarcza

Na terenie gminy działalność gospodarczą, na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miasta i Gminy w Gniewie, prowadziło 681 podmiotów gospodarczych ogółem (stan na koniec 2008 roku).

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej na terenie gminy w latach 2006-2009 przedstawia się w następujący sposób:

I.p.	wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1.	Placówki handlowe i gastronomiczne	126	129	127	126	120	118
2.	Produkcja wyrobów przemysłowych	10	8	7	7	7	7
3.	Produkcja wyrobów spożywczych	4	4	4	3	4	5
4.	Budownictwo	56	59	63	60	70	75
5.	Usługi transportowe	13	13	15	17	39	35
6.	Zakłady produkcyjno-usługowe	42	40	43	45	58	56
7.	pozostałe	328	358	359	368	323	323
	OGÓŁEM:	581	611	618	626	621	619

Źródło: UMiG Gniew

3.3.4. Turystyka

Baza i działalność turystyczno – kulturowa najlepiej rozwinięta jest w Gniewie. Na terenie miasta usytuowany jest hotel „Pałac Marysieńki” na 120 miejsc. Na Zamku Hotel Rycerski ze 130 miejscami w standardzie czterogwiazdkowym oraz Dormitorium Zamkowe ze 100 miejscami. Do wynajęcia: Sala Rycerska (100 krzeseł), Zbrojownia (100 krzeseł), Sala Konferencyjna (60 krzeseł). Poza tym: Hotel Na Wzgórzu, Spichlerz.

Gmina Gniew stanowi miejsce posiadające walory dla organizacji wypoczynku ze względu na malownicze położenie w Dolinie Dolnej Wisły. Największe atrakcje turystyczne to m.in.

- 1) miejscowość Brody Pomorskie ze znajdującym się w pobliżu leśniczówki kompleksem rekreacyjnym, idealnie nadający się do biesiadowania przy ognisku czy grillu, a w muzeum leśnym i w mini - zoo można obejrzeć zwierzęta leśne i ptaki;
- 2) atrakcyjna turystycznie staje się miejscowość Opalenie – duża, dawniej szlachecka wieś. Największy atut Opalenia stanowi jego wspaniałe położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Wisły i rozległych starych kompleksów leśnych, w tym leśnego rezerwatu przyrody Opalenie. Lasy w tym rejonie kryją wielkie bogactwo zarówno chronionych, jak i rzadko spotykanych gatunków flory i fauny. W rejonie tym mieści się kilka gospodarstw agroturystycznych;
- 3) osada Widlice skąd rozpościera się najpiękniejszy widok na dolinę Wisły;
- 4) w miejscowości Rakowiec znajduje się zajazd na 20 miejsc noclegowych, a w jego pobliżu na jeziorze Rakowieckim funkcjonuje dobrze zagospodarowane kąpielisko gminne;
- 5) kąpielisko w miejscowości Półwiś, Tymawa, Pieniążkowo;
- 6) przez gminę przepływa Rzeką Wisłą;
- 7) trasa kolei wąskotorowej z pozostałościami infrastruktury kolejowej w Gniewie i Ciepłym.

Instytucje kulturalne organizują imprezy i wystawy stanowiącymi atrakcją turystyczną:

- 1) muzeum Archeologiczne w Gdańsku oddział w Gniewie. Stałe ekspozycje – Z dziejów Gniewa i ziemi gniewskiej, Bitwa pod Grunwaldem, Z dziejów kowalstwa artystycznego oraz Wymowa pól bitewnych (eksponaty z dziedziny wojskowości z okresu I i II wojny światowej – wystawa Gdańskiego Bractwa Historii Wojskowości);
- 2) muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Piasecznie. Stałe ekspozycje – Ekspozycje etnograficzne, Rekonstrukcja chat kociewskich, Historia polskich kółek rolniczych, Dawne

maszyny i narzędzia rolnicze, Rekonstrukcja dawnej kuźni oraz eksponowane wystawy tematyczne;

- 3) fundacja Europejski Park Historyczny w Zamku Gniew prowadzi działalność w zakresie ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego. Sekcja Odtwarzania Historii Tradycji i Rzemiosła: Żółty Regiment Piechoty „Alarmtech”, Chorągiew Husarska Ziemi Kociewskiej Marszałka Województwa Pomorskiego, Szkoła Szermierki Historycznej, Zespół Tańca Historycznego, Klub Historyczny – Łowcy Historii, Koła Przewodników, Warsztaty Rzemiosła Dawnego. Sekcja Muzyczna: Ognisko muzyczne, Schola Cantorum Gymevensis, Schola Chłopięca, Camerata Gymevensis, Orkiestra Dęta, Chór mieszany, Sekcja Tradycji, Etyki i Zwyczajów Łowieckich, Sekcja Plastyczna, Sekcja Jeździecka, Sekcja Konserwatorska.

Przez teren gminy Gniew przebiega sześć szlaków turystycznych:

- 1) „Wzdłuż Wisły pieszo - szlakiem Dolnej Wisły” (czarny, pieszy);
- 2) „Wzdłuż Wisły rowerem – szlakiem Nadwiślańskim Doliny Dolnej Wisły” (czarny, rowerowy);
- 3) „Trasą rowerową Grzymisława - księcia świeckiego, którego państwo sięgało od Brdy, aż do Tczewa” (zielony, rowerowy);
- 4) „Z katedry do zamku – szlakiem Wierzycy” (niebieski, pieszy);
- 5) „Nad jezioro – szlakiem Opaleńskim” (żółty, pieszy);
- 6) „Gęstwiną leśną – szlakiem lasów dębińskich” (niebieski, pieszy).

Najciekawsze zabytki stanowiące atrakcje turystyczną:

- 1) Panorama Gniewa – unikat na skalę europejską;
- 2) Zamek krzyżacki w Gniewie;
- 3) Największy zespół zabytkowych kamienic w województwie pomorskim – Pl. Grunwaldzki w Gniewie;
- 4) Sanktuarium Maryjne w Piasecznie z łaskami słynącą figurą Matki Boskiej Piaseckiej Królowej Pomorza i Matki Jedności;
- 5) Cmentarze mennonickie w Wielkich Walichnowach i Polskim Gronowie;
- 6) XIX-wieczny pomnik Gottlieba Schmidta w Widlicach;
- 7) Dwór Czapskich w Opaleniu - XVIII w.

Na terenie gminy funkcjonują następujące miejsca oferujące noclegi:

- 1) Hotel "Pałac Marysieńki" ul. Zamkowa 3, 83-140 Gniew;
- 2) Hotel "Na wzgórzu" ul. Krasickiego 10, 83-140 Gniew;
- 3) Pensjonat ABAŻUR, Nicponia k. Gniewu, przy drodze krajowej nr 91;
- 4) Gospodarstwo agroturystyczne "Miodowe Rajskie Pólko", Pólko 5, 83 - 136 Opalenie;
- 5) Gospodarstwo agroturystyczne Gościniec Staropolski, Mała Karczma 4, 83-135 Mała Karczma;
- 6) Gospodarstwo agroturystyczne "U Majki", Widlice 38, 83-136 Opalenie, tel. 0 605 376 021;
- 7) Gospodarstwo agroturystyczne E. Głowala, Opalenie 179, 83-136 Opalenie;
- 8) Gospodarstwo agroturystyczne "Maciejówka", ul. J. Czyżewskiego 29, Opalenie;
- 9) Motel Zajazd "Gniewko", Rakowiec 108, 83-135 Mała Karczma;
- 10) Schronisko młodzieżowe Zamek w Gniewie - dormitorium ul. Zamkowa 3, 83-140 Gniew;
- 11) Schronisko młodzieżowe Zespół Szkół Opalenie, ul. Ks. Ludwika Warneckiego 10, 83-136 Opalenie;
- 12) Kwatery prywatne, pokoje prywatne.

3.4. Warunki i jakość życia mieszkańców

3.4.1. Wyposażenie w usługi publiczne

1) przedszkola:

Obecnie na terenie gminy Gniew funkcjonują dwa przedszkola w miejscowości Gniew i Opalenie. Ponadto w szkołach podstawowych w miejscowościach: Piaseczno, Pol. Gronowo, Opalenie, Gogolewo i w Tymawie funkcjonują oddziały przedszkolne. Program nauczania we wszystkich placówkach na miesiąc wrzesień 2012 r. realizowała ogólna liczba 421 dzieci.

2) szkoły podstawowe i gimnazja:

- a) Gimnazjum im. Gen. Józefa Hallera w Gniewie,
- b) Szkoła podstawowa w Gniewie im. Jana III Sobieskiego,
- c) Szkoła podstawowa w Gogolewie,

- d) Szkoła podstawowa w Pieniązkowie, filia Opalenie,
- e) Szkoła podstawowa w Piasecznie im. ks. Jerzego Popiełuszki,
- f) Szkoła podstawowa w Polskim Gronowie im. Kornela Makuszyńskiego,
- g) Szkoła podstawowa w Tymawie,
- h) Zespół Szkół w Opaleniu im. Józefa Czyżewskiego,

Program nauczania w w/w placówkach na 2012/13 r. realizowała ogólna liczba 1414 uczniów.

Dla w/w placówek oświatowych ogólna liczba pedagogów wyniosła na m-c IX 2012r. 158,48 etatu.

3) Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

Na terenie gminy działają następujące placówki związane z opieką zdrowotną:

- a) Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Gniewie,
- b) Pogotowie Ratunkowe w Gniewie, przy „MEDICAL” w Gniewie / Nocna i świąteczna opieka zdrowotna,
- c) Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICAL” w Gniewie,
- d) Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICAL” w Opaleniu,
- e) Ośrodek Zdrowia „MEDICAL” w Kolonii Ostrowickiej,
- f) apteki: Gniewska, Galena, Kociewska, Medical wszystkie działające w Gniewie.

W gminie działa dobrze rozwinięta infrastruktura opieki społecznej, w skład której wchodzi:

- a) Dom Pomocy Społecznej w Gniewie,
- b) Środowiskowy Dom Samopomocy w Gniewie,
- c) Centrum Leczenia Uzależnień „Zapowiednik” w Opaleniu,
- d) Dom Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach,
- e) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie.

4) Bezpieczeństwo

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki związane z zachowaniem bezpieczeństwa publicznego:

- a) Komisariat Policji w Gniewie,
- b) Straż Miejska w Gniewie,
- c) Gminne Centrum Reagowania.

W następujących miejscowościach znajdują się jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej:

Wielkie Walichnowy, Polskie Gronowo, Tymawa, Kolonia Ostrowicka, Rakowiec

3.4.2. Rekreacja i wypoczynek

1) sport:

Gminny Ośrodek Sportu,

KS Sobieski Gniew,

KS Mewa - Gniew,

Klub Piłkarski „WEBER Szprudowo” w Szprudowie,

Ludowy Zespół Sportowy „WISŁA” Walichnowy,

Uczniowski Klub Sportowy „OPALENIE” przy Zespole Szkół w Opaleniu,

Uczniowski Klub Sportowy „HETMAN - GNIEW” w Gniewie,

Uczniowski Klub Sportowy „OLIMPIA” w Gniewie,

Uczniowski Klub Gimnastyczno-Sportowy „SOKÓŁ”,

Parafialny uczniowski Klub Sportowy „PIAST” w Piasecznie.

2) boiska sportowe:

- a) miasto Gniew: przy ul. Gniewskie Młyny (dz. nr 4/2), przy gimnazjum im. Gen. Hallera (ORLIK dz. nr 6/5, 10/43), ul. Kusocińskiego przy hali sportowej (dz. nr 3/17),
- b) Polskie Gronowo (dz. nr 283),
- c) Szprudowo (dz. nr 25/1, 27)
- c) Opalenie (ORLIK – dz. nr 164),
- d) Ostrowite (planowane na dz. nr 102/2)

3.4.3. Inne usługi

1) Parafie rzymsko - katolickie:

- a) pw. św. Mikołaja w Gniewie;
- b) pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Opaleniu;

- c) pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Piasecznie;
- d) pw. św. Jana Chrzciciela w Pieniżkowie;
- e) pw. św. Jana Chrzciciela w Wielkich Walichnowach;
- f) pw. św. Michała Archanioła w Tymawie.

2) Biblioteki publiczne:

- a) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. ks. Fabiana Wierchowskiego;
- b) Filia Biblioteki w Opaleniu;
- c) Filia Biblioteki w Wielkich Walichnowach.

3) Świetlice wiejskie w miejscowościach:

Wielkie Walichnowy, Polskie Gronowo, Szprudowo, Brody Pomorskie, Nicponia, Tymawa, Kolonia Ostrowicka, Rakowiec.

- Stowarzyszenie Centrum Aktywnych Gniew - organizator lub współorganizator wielu przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych.
- Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „BARKA”.

3.4.4. Komunikacja publiczna

Linie autobusowe:

prywatna linia autobusowa "Latocha"

PKS Grudziądz, PKS Brodnica, PKS Gdańsk.

3.5 Uwarunkowania społeczno demograficzne

Gminę miejsko - wiejską na koniec 2013 r. zamieszkiwało 15 953 osób, w tym w mieście Gniew 6897, a na terenie gminy 9056.

Przy niskim przyroście naturalnym i utrzymującym się od ponad dwóch dziesięcioleci ujemnym saldzie migracji następuje spadek liczby mieszkańców gminy do poziomu z połowy lat 80. Emigracja powodowana jest głównie wyjazdami w poszukiwaniu pracy.

Wskaźnik przyrostu naturalnego w mieście Gniew w roku 2011 był na poziomie 0,9, na terenach wiejskich przyrost naturalny jest nadal dodatni, ale ma wyraźną tendencję spadkową (w 2011 r. na poziomie +1,6, a w 2002 r. +3 osoby na 1000 ludności, gdy w 1989 r. +13,2). Jest to spowodowane zmianą w strukturze wieku kobiet w wieku rozrodczym oraz obniżającą się płodnością kobiet.

Struktura wieku - społeczności gminy miejsko wiejskiej Gniew jest zbliżona do struktury ludności województwa; w 2011 roku 21,2% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym (17 i mniej lat), a 14,7% to ludność w wieku emerytalnym. W wieku produkcyjnym jest 64,12% ludności. Natomiast samo miasto Gniew ma strukturę wieku starszą od wojewódzkiej i przeciętnej dla powiatu tczewskiego. W trakcie NSP 2002 w gminie miejsko-wiejskiej Gniew było 5024 gospodarstw domowych (żyło w nich prawie 99% mieszkańców), w tym w mieście 2416, a na terenach wiejskich 2608. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym to 3,11, w tym w mieście 2,83, na terenach wiejskich 3,37. Średnia wielkość gospodarstwa uległa znacznemu obniżeniu od NSP 1988 (wówczas miasto - 3,54, wieś - 3,78), nadal jednak średnia wielkość gospodarstw domowych jest znacznie wyższa od przeciętnej wojewódzkiej (2,86), co oznacza słabość procesu gospodarstwo twórczego, najprawdopodobniej wynikające z ubóstwa mieszkańców. Gospodarstwa 1-osobowe stanowią już 21% gospodarstw, w tym w mieście 23,7%. Natomiast udział gospodarstw 5 i więcej osobowych stanowi już tylko 19% gospodarstw, ale jeszcze na terenach wiejskich 24,5% (w mieście już tylko 13%).

Dane NSP 2002 wskazują, że następuje poprawa struktury wykształcenia mieszkańców gminy, jest jednak zdecydowanie gorsza od przeciętnej wojewódzkiej, tylko 41,2 % ludności ma wykształcenie ponadpodstawowe, gdy w województwie 66,5%.

W gminie odnotowano w trakcie NSP ponadprzeciętny udział osób niepełnosprawnych - 155 na 1000 ludności, gdy w województwie - 138.

NSP 2002 wykazał, że praca stanowi główne źródła utrzymania tylko dla 4280 osób tj. 27,1% mieszkańców gminy miejsko - wiejskiej Gniew (w mieście 27,4%, na terenach wiejskich -26,8%), gdy pozostałe źródła (w tym emerytury i renty) stanowią główne źródła utrzymania dla 4463 (28,3%) mieszkańców gminy, przy czym w mieście 31,2%. Na utrzymaniu jest 6,9 tys. osób tj. 43,6% ludności. Przy takiej strukturze źródeł utrzymania i dezaktywizacji zawodowej sytuacja materialna gospodarstw domowych w gminie nie może być dobra.

W trakcie NSP 2011 było w gminie miejsko - wiejskiej Gniew 6,4 tys. aktywnych zawodowo, w tym 2 tys. to bezrobotni. Wskaźnik aktywności zawodowej (ludności w wieku 15 lat i więcej) wyniósł 53,5% (miasto -52,6%, tereny wiejskie - 54,4%). Wskaźnik aktywności zawodowej ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 68,6% (mężczyźni - 74,2%, kobiety- 62,4%). Natomiast wskaźnik zatrudnienia - 36,9% (miasto - 36,7%, tereny wiejskie - 37,1%), przy tym ludności w wieku produkcyjnym - 47%.

Bezrobocie ma w mieście trwałą tendencję wzrostową, wg NSP 2002 wynosiło w gminie 31,1% (w mieście - 30,2% na terenach wiejskich - 31,7%) przy średniej dla województwa 22,3%. Mężczyźni stanowią 47% ogółu bezrobotnych. Okres pozostawania bez pracy wydłuża się; 44,5% bezrobotnych w trakcie NSP poszukiwało pracy 13 miesięcy i więcej. Tak długie przebywanie na bezrobociu zmniejsza szansę na rynku pracy.

Kapitał ludzki w gminie rozumiany jako kwalifikacje zawodowe osób gotowych do podjęcia pracy ocenić należy nisko; jest to bardzo poważna negatywna przesłanka rozwojowa; 27% bezrobotnych to osoby o wykształceniu podstawowym lub niższym (na terenach wiejskich ponad 30%), kolejne 48% bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Mieszkań w gminie miejsko - wiejskiej Gniew było na koniec 2012 - 4677 (w tym 4340 zamieszkane stale) o 17 193 izb i łącznej powierzchni ok. 316,2 tys. m². Przeciętna liczba izb w mieszkaniu - 3,57, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania - 67,3 m², średnio na mieszkanie przypada 3,60 osób, a na izbę 1 osoba (do izb zaliczano kuchnię, o ile miała powierzchnię powyżej 4 m² i okno). Na mieszkańca Gniewu przypada 19,6 m² i jest to wielkość znacznie gorsza od średniej wojewódzkiej (23,1 m²). Na 100 mieszkań zamieszkałych przypada ponad 115 gospodarstw domowych.

W samym mieście Gniew mieszkań na koniec 2012 r. było - 2276 o 7554 izbach i łącznej powierzchni ok. 128,9 tys. m². Przeciętna liczba izb w mieszkaniu - 3,23, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania - 53,9 m², średnio na mieszkanie przypada 3,22 osób, a na izbę 1 osoba. Na mieszkańca miasta Gniew przypada 16,6 m² przy średniej wojewódzkiej (23,1 m²). Na 100 mieszkań przypada ponad 120 gospodarstw domowych.

Zróźnicowanie warunków zamieszkiwania jest duże; najlepsze warunki panują w mieszkaniach stanowiących własność osób fizycznych i spółdzielni, najgorsze w mieszkaniach będących własnością gminy i skarbu państwa.

Mieszkania będące własnością osób fizycznych (na rok 2007) 79,3% (w mieście 53,7%) ogółu mieszkań, spółdzielni mieszkaniowych - 8,8% (w mieście - 16,17%), a gminne 13,5% (w mieście 25,9%). Mieszkania gminne są znacznie mniejsze od mieszkań stanowiących własność osób fizycznych.

Warunki zamieszkiwania ulegają poprawie na skutek odpływu ludności, bowiem liczba oddawanych mieszkań jest bardzo niska; w 2012 r. 6 mieszkań (w m. Gniew) i od roku 2009 nastąpił bardzo duży spadek z 61 oddanych 2009r. Przyrost mieszkań jest niewspółmierny z liczbą zawartych małżeństw (w 2002 r. 91) i jest to spowodowane zubożeniem mieszkańców.

4. Cele rozwoju gminy w oparciu o gminne opracowania strategiczne

4.1. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Gniew na lata 2009-2020

Strategia jest to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju gminy i przyjmujący takie cele i kierunki działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Strategia stanowi podstawę do właściwego zarządzania gminą, do ubiegania się o środki zewnętrzne, zwłaszcza z Unii Europejskiej. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno - gospodarczego.

Oceny stanu gminy dokonano w trakcie prac nad Strategią Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Gniew na lata 2009-2020.

Strategia wskazuje jakie są najważniejsze do rozwiązania problemy społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne i ekologiczne, na których powinna być skoncentrowana uwaga Rady Miejskiej w przyjętym horyzoncie czasowym. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Gniew została opracowana przyjmując za podstawę wyniki aktualizacyjnej debaty strategicznej organizowanej Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego. Deбата odbyła się w dniu 30 marca 2009 r. z udziałem radnych Rady Miejskiej w Gniewie, przedstawicieli Urzędu Miasta i Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych, mieszkańców i środowisk biznesowych.

Celem tej debaty było wspólne wypracowanie kierunków rozwoju gminy zgodnych z zapisami dokumentów wyższego rzędu, takich jak: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego i Strategia Rozwoju Powiatu Tczewskiego na lata 2007-2020.

Efekt debaty było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno - gospodarczego. Na podstawie wypracowanej podczas debaty analizy SWOT: silne strony (wewnętrzne) gminy, słabe strony (wewnętrzne), szanse (zewnętrzne) i zagrożenia (zewnętrzne) zespół ekspercki postawił pytanie: *Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony gminy i zniwelować zagrożenia?* Następnie opracowano kilkanaście celów operacyjnych opierając się na wcześniej wybranych słabych stronach i zagrożeniach. Podobnie zespół pracował przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym etapem prac zespołu ekspertów było zidentyfikowanie kierunków działania do wypracowanych wcześniej celów.

wewnętrzne SILNE STRONY	zewnętrzne SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> wysokie walory turystyczne, coraz czystsze środowisko naturalne, zasoby przyrodnicze w tym prawnie chronione, wykształcona kadra menadżerska w zasobach administracji publicznej, przebieg drogi krajowej nr 91, bliskość autostrady A-1, dobre warunki naturalne do produkcji rolnej, dobra oferta edukacyjna, aktywne lokalne władze samorządowe, atrakcyjne zasoby naturalne, dostępność do obiektów sportowych, Zespół Zamkowy wraz z jego ofertą atrakcyjną kulturalną i działaniami społecznymi, realizacja projektów podtrzymujących lokalną tradycję oraz folklor, dobra oferta kulturalna istniejących placówek na terenie gminy, funkcjonujące elektrownie wodne, rezerwy terenów pod budownictwo mieszkaniowe, walory rekreacyjne wielu obszarów znajdujących się poza granicami miasta, walory kulturowe i historyczne całego obszaru gminy, dogodna lokalizacja nad rzeką Wisłą. 	<ul style="list-style-type: none"> zbudowanie mostu Gniew – Kwidzyn, fundusze Unii Europejskiej skutecznie wykorzystane w planowanych inwestycjach na terenie gminy, dalsza rozbudowa autostrady A-1 w kierunku południa Polski, Gospodarcze i turystyczne uaktywnienie Wisły, rozwój turystyki krajowej i europejskiej, moda na agroturystykę i ekologię, rozwój gospodarczy kraju i wzrost stopy życiowej (opanowanie kryzysu gospodarczego), rozwój regionalizmu (na bazie tożsamości i dorobku kulturalnego), rozwój nowoczesnych technologii i ich przenikanie na teren gminy, rozwój produkcji energii ze źródeł odnawialnych, i z tradycyjnych surowców energetycznych w oparciu o nowoczesne technologie w tym elektrownia ciepła w Opaleniu, rozwój organizacji pozarządowych i wzrost ich znaczenia w życiu publicznym, rozwój regionu pomorskiego, stabilna sytuacja polityczna i gospodarcza kraju, rozwój przemysłu opartego o nowe technologie, Lokalna Grupa Działania „Wstęga Kociewia”, przebudowa nieczynnych linii kolejowych na trasy turystyczne, pozytywny wpływ działalności Stowarzyszenia Centrum Aktywnych-Gniew, wpływ działalności Stowarzyszenia „Akademia Opaleńska”.
wewnętrzne SŁABE STRONY	zewnętrzne ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> brak dużych zakładów pracy i rosnące bezrobocie, bierność części społeczności gminnej w aktywnym życiu społecznym, niewystarczająca baza sieci szkół przy wzroście osadnictwa, niski poziom środków własnych w budżecie gminy na cele inwestycyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> przekazywanie gminom kolejnych zadań bez pokrycia w środkach finansowych, słaby rozwój gospodarczy i rosnące bezrobocie w kraju, niedoskonałości prawa na poziomie krajowym, niesprawny system finansowania gmin, upartyjnienie struktur administracyjnych

<ul style="list-style-type: none"> • brak na terenie gminy lokalnego przetwórstwa rolnego, • niewystarczająca infrastruktura techniczna (wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, drogi itp.), • ogólnie niski poziom wielu usług, • niewystarczająca ilość środków finansowych na pomoc społeczną, • słabo przygotowane tereny pod inwestycje, • niewielki dopływ kapitału inwestycyjnego z poza gminy, • słabo rozwinięta komunikacja publiczna, • emigracja młodych, wykształconych ludzi, • zły stan techniczny dróg i brakujące elementy sieci umożliwiającej swobodny rozwój gminy w różnych kierunkach i obszarach, • niewystarczające środki na pełne zagospodarowanie terenów popegeerowskich, • niedostateczna ilość świetlic wiejskich, • istniejące zjawiska patologiczne w tym przemoc w rodzinie, • alkoholizm, • apatia, • stale utrzymujący się wysoki poziom ubóstwa. 	<p>szczebla wojewódzkiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak dialogu społecznego, • nowe zagrożenia związane z globalizacją, • korupcja na różnych szczeblach administracji w tym polityczna, • marginalizacja województwa pomorskiego w dotacjach na rozwój infrastruktury o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym, • rozkład struktur państwa, • patologie społeczne – wysoka przestępczość, • zagrożenie powodziowe, • wzrost apatii w skali makro, • powroty do kraju emigrantów spowodowane wcześniejszą nieudaną emigracją do krajów „starej piętnastki” UE, • brak polityki rolnej państwa, • brak poczucia bezpieczeństwa energetycznego.
---	--

Określona w *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Społeczno - Gospodarczego* misja gminy nawiązuje w sposób bezpośredni do określeń sformułowanych w poprzednim dokumencie strategicznym opracowanym w 2004 roku, uznano, że ten element strategii winien być łącznikiem pomiędzy „starym”, a nowym dokumentem. Priorytety określone w tej Strategii, jak i cele szczegółowe są zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020.

MISJA

Gmina Gniew – miejscem przyjaznym do zamieszkania i przedsiębiorczości, umiejętnie łączącym walory społeczeństwa informatycznego z dziedzictwem kulturowym i historycznym oraz atrakcyjnością środowiska naturalnego.

Dla zbudowania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Społeczno – Gospodarczego koniecznym jest sformułowanie priorytetów, celów szczegółowych wraz z kierunkami działań z ich szczegółowym opisem będącym podstawą formułowania przyszłych projektów i konkretnych zadań do wykonania, opartych na analizie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. Część strategiczna niniejszego dokumentu została podzielona na kilka podrozdziałów. Stanowi ona zestawienie tabelaryczne odnoszące się do poszczególnych priorytetów rozwoju, celów szczegółowych wraz z kierunkami działania. Dla każdego obszaru priorytetowego wskazano powiązania z priorytetami zapisanymi w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020. Podobnie uczyniono z każdym z celów szczegółowych tej strategii wskazując na jego powiązania z wybranym celem szczegółowym strategii wojewódzkiej.

Cele i kierunki działania:

1. GOSPODARKA

Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020; Priorytet I: Konkurencyjność, Priorytet II: Spójność	
CELE SZCZEGÓŁOWE	KIERUNKI DZIAŁANIA / OPIS
1.1. Tworzenie warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego gminy. Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju</i>	1.1.1. Inicjowanie i podejmowanie działań na rzecz wzrostu zainteresowania przez inwestorów strategicznych terenami inwestycyjnymi gminy Gniew.

<p>Województwa Pomorskiego do roku 2020</p> <p>Priorytet I, Cel 3: Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne,</p> <p>Priorytet II, Cel 4: Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia</p>	<p>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest współpraca m.in. z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych w zakresie promocji warunków inwestowania na terenach inwestycyjnych gminy oraz dążenie do wzmocnienia współpracy z tzw. otoczeniem biznesu mogącym stworzyć dodatkowe atrakcyjne warunki inwestowania w gminie Gniew.</p> <p><u>1.1.2. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych do terenów przemysłowych i osiedleńczych gminy.</u></p> <p>Opis kierunku: Ideą tego kierunku jest przebudowa i budowa połączeń drogowych m.in. w kierunku autostrady A – 1, przyszłych inwestycji w Opaleniu, ale także do nowych obszarów wyznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w Aplinkach, Koloni Ostrowskiej i Jaźwiskach.</p> <p><u>1.1.3. Uzbrojenie terenów przemysłowych w infrastrukturę techniczną, w tym dla potrzeb wysokich technologii (HT).</u></p> <p>Opis kierunku: Założeniem tego kierunku jest dalsza rozbudowa infrastruktury technicznej z zakresu ochrony środowiska, dostępu do technologii informatycznych i sprawnej organizacji nowoczesnych centrów logistycznych korzystając z dobrego położenia gminy przy drodze nr 91 i autostradzie A-1.</p> <p><u>1.1.4. Podejmowanie i aktywizowanie działań na rzecz utworzenia Nadwiślańskiego Klastra Przemysłowego.</u></p> <p>Opis kierunku: Główną ideą jest integracja przedsiębiorców zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych gminy wokół inwestora strategicznego jakim może być elektrownia ciepła w Opaleniu dla stworzenia sieci wzajemnych świadczeń produkcyjnych i usługowych dających podstawę dla utworzenia Nadwiślańskiego Klastra Przemysłowego.</p>
<p><u>1.2. Podejmowanie działań w zakresie promocji gminy.</u></p> <p>Powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</p> <p>Priorytet I Konkurencyjność,</p> <p>Cel 3: Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne,</p> <p>Cel 4: Efektywna strefa publiczna</p>	<p><u>1.2.1. Opracowanie strategii promocji gminy Gniew.</u></p> <p>Opis kierunku: Celem kierunku jest utworzenie strategii promocji, która wskazywałaby na główne produkty markowe miasta i całej gminy Gniew, a jednocześnie zaproponowałaby szczegółowe rozwiązania marketingowe i reklamowe, które przełożyłyby się bezpośrednio na szybki rozwój gospodarczy całej gminy.</p> <p><u>1.2.2. Kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy w środkach masowego przekazu o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym.</u></p> <p>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest wypracowanie spójnego systemu współpracy z ośrodkami masowego przekazu, które pozwolą na stworzenie pozytywnego wizerunku całej gminy i miasta Gniew w kontekście bogatej oferty kulturalnej Zamku i działań rewitalizacyjnych.</p> <p><u>1.2.3. Stworzenie systemu wizualnej identyfikacji gminy.</u></p> <p>Opis kierunku: Kierunek ten winien jednoznacznie odpowiedzieć jakie symbole gminy winny zostać włączone w system promocji Gniewu i całej gminy. Skuteczna realizacja tego kierunku jest możliwa po opracowaniu Strategii promocji gminy.</p> <p><u>1.2.4. Podejmowanie działań mających na celu tworzenie pozytywnego wizerunku gminy Gniew – współpraca z miastami partnerskimi, aktywne uczestniczenie w imprezach promocyjnych.</u></p> <p>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest</p>

	zaktywizowanie współpracy z miastami partnerskimi poprzez włączenie istniejących struktur organizacyjnych tych miast w promocję gminy Gniew z określeniem wzajemnych zobowiązań.
--	--

2. INFRASTRUKTURA

Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020;

Priorytet II Spójność,

Priorytet III Dostępność

CELE SZCZEGÓŁOWE	KIERUNKI DZIAŁANIA / OPIS
<p><u>2.1. Podejmowanie działań w kierunku polepszenia standardu i jakości komunikacyjnej gminy.</u></p> <p>Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i> Priorytet III, Cel 2: <i>Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej</i></p>	<p><u>2.1.1. Poprawa stanu technicznego dróg gminnych.</u></p> <p><i>Opis kierunku: Założeniem tego kierunku jest poprawa jakości stanu technicznego ulic miejskich, poprzez przyjęcie realizacji harmonogramu remontów i modernizacji dróg na terenie miasta Gniew spójnego w WPI Programu Rewitalizacji.</i></p> <p><u>2.1.2. Kontynuowanie działań związanych z poprawą komunikacji terenów wiejskich z miastem Gniew.</u></p> <p><i>Opis kierunku: Ideą tego kierunku jest przebudowa istniejących ciągów komunikacyjnych i poprawa stanu technicznego dróg gminnych łączących miasto Gniew z poszczególnymi miejscowościami terenów wiejskich wraz ze zmianą organizacji ruchu dla zwiększenia płynności ruchu pojazdów i poprawy komunikacji.</i></p> <p><u>2.1.3. Budowa sieci ścieżek rowerowych łączących poszczególne obszary miasta i tereny rekreacyjne położone wokół Gniewu.</u></p> <p><i>Opis kierunku: Głównym założeniem tego kierunku jest budowa ścieżek rowerowych z uwzględnieniem ścieżek dotychczas istniejących oraz udział wraz z innymi partnerami samorządowymi w budowie ścieżek rowerowych, których trasa przebiega przez Miasto Gniew.</i></p> <p><u>2.1.4. Przeciwdziałanie postępującej degradacji i niszczeniu budynków o wartościach architektonicznych i znaczeniu historycznym m.in. poprzez realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji wydzielonej części miasta Gniew.</u></p> <p><i>Opis kierunku: Ideą jest tworzenie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowanie przestrzennego i ewidencji zabytków, realizacja inwestycji dotyczących renowacji, przebudowy i zagospodarowania zabytków oraz opiniowanie projektów zmian w elewacjach budynków przyległych do przestrzeni publicznej.</i></p>
<p><u>2.2. Podjęcie działań w kierunku rewitalizacji i przebudowy obiektów komunalnych na terenie gminy.</u></p> <p>Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i> Priorytet II Spójność, Cel 4: <i>Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia,</i> Priorytet III Dostępność, Cel 2: <i>Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej</i></p>	<p><u>2.2.1. Inicjowanie zintegrowanych działań przestrzennych podmiotów wdrażających plany zagospodarowania przestrzennego dotyczące terenów rewitalizacji i renowacji.</u></p> <p><i>Opis kierunku: Idea ta zawiera m.in. kontynuację renowacji i przebudowy Starego Miasta, ale przede wszystkim działania te winny być poprzedzone opracowaniem planów zagospodarowania przestrzennego i koncepcji, programów funkcjonalno – użytkowych i dokumentacji technicznych.</i></p> <p><u>2.2.2. Realizacja zadań w zakresie rozwoju sieci wodociągowych i ciepłowniczych.</u></p> <p><i>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest rozbudowa sieci wodociągowej i modernizacja/</i></p>

	rozbudowa ujęć wody pitnej w tym również w kierunkach obszarów przemysłowych i nowych inwestycji, a w zakresie sieci ciepłowniczych zasilanie w ciepło obszarów zwartej zabudowy gminy, budynków nowo rewitalizowanych, jak również budynków po modernizacji wyposażonych w instalacje co i dotychczas zasilanych z kotłowni węglowych lub posiadających piece kaflowe. Kierunek zakłada korzystanie z taniej energii ciepłej powstałej w wyniku pomyślnego zakończenia i uruchomienia elektrowni w Opaleniu
2.3. Intensywne działania w zakresie przebudowy i rozbudowy infrastruktury technicznej gminy. Powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020 Priorytet III Dostępność, Cel 2: Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej	2.3.1. Przebudowa i remont oświetlenia ulicznego oraz budowa nowych punktów świetlnych. Opis kierunku: Kierunek ten obejmuje również oświetlenie ścieżek parkowych, spacerowych i planowanych promenad. 2.3.2. Stopniowe wdrażanie na terenie gminy dostępu do szerokopasmowego Internetu. Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest systematyczne wdrażanie Internetu szerokopasmowego poprzez wymianę centrali telefonicznych, budowę radiolinii obejmujących cały obszar gminy.

3. WIELOKIERUNKOWA PRZESTRZEŃ GMINY

Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020; Priorytet II Spójność	
CELE SZCZEGÓŁOWE	KIERUNKI DZIAŁANIA / OPIS
3.1. Tworzenie warunków na rzecz kompatybilności wszystkich zamierzeń gospodarczych i społecznych z warunkami określonymi przestrzeni gminy. Powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020 Priorytet II Spójność, Cel 4: Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia	3.1.1. Aktualizacja Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy. Opis kierunku: Główną ideą kierunku jest objęcie aktualizacją m.in.: tych części gminy, które poprzez zainteresowanie inwestorów mogą przyczynić się do szybszego rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Gniew w tym obszarów związanych z projektem budowy elektrowni w Opaleniu, projektem nowych osiedli mieszkaniowych w Aplingach, Gniewie, Kolonii Ostrowickiej, Jażwiskach i rewitalizacji i rehabilitacji zabudowy miasta Gniew oraz wskazania terenów, na których dopuszcza się lub zakazuje lokalizację obiektów handlowych o limitowanych powierzchniach sprzedaży do 2000 m ² . Kierunek winien również zaktualizować przeznaczenie niektórych terenów nie dostosowanych obecnie do przeważającego na nich sposobu użytkowania oraz określić zasady ochrony dóbr kultury i koniecznych zmian granic obszarów przyrodniczych prawnie chronionych. 3.1.2. Sporządzenie nowych i zmiana obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem prac planistycznych. Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów predestynowanych pod zabudowę mieszkaniową z określeniem funkcji tej zabudowy oraz wyznaczeniem nowych obszarów przemysłowych w związku z planowaną budową elektrowni w Opaleniu, a w konsekwencji rozwoju produkcji

	<p>materiałów budowlanych. Jednocześnie winna nastąpić zmiana obowiązującego Planu Zagospodarowania w ciepło, energię elektryczną, i paliwa gazowe dla Gminy Gniew.</p> <p><u>3.1.3. Monitorowanie aktualizacji planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego w zakresie inwestycji na terenie gminy Gniew o znaczeniu ponadlokalnym.</u></p> <p>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest wniesienie w procesie aktualizacji planu takich przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym jak m.in. Elektrownia ciepła w Opaleniu, budowa infrastruktury portowej na Wiśle związanej z realizacją projektu „Pętla żuławska” czy budowa węzła drogowego i połączenia z autostradą A-1</p> <p><u>3.1.4. Zintegrowanie planów rozwoju społeczno – gospodarczego obejmującego całą przestrzeń miasta i gminy z planami rozwoju sąsiednich gmin i całego powiatu tczewskiego.</u></p> <p>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest stworzenie katalogu "wspólnych spraw" dotyczących planowania przestrzennego, rozwoju funkcji mieszkaniowych, przemysłowych, rozwoju rynku pracy, ustalania priorytetów edukacyjnych, czy wspólnych działań na rzecz rozwoju turystyki głównie z Gminą Tczew i Gminą Pelplin oraz pozostałymi gminami powiatu tczewskiego, a w przyszłości po uruchomieniu mostu na Wiśle z Gminą Kwidzyn i miastem Kwidzyn.</p>
--	--

4. OCHRONA ŚRODOWISKA

Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020; Priorytet III Dostępność	
CELE SZCZEGÓŁOWE	KIERUNKI DZIAŁANIA / OPIS
<p>4.1. Podejmowanie działań dla podniesienia jakości ochrony środowiska na terenie gminy.</p> <p>Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i> Priorytet III Dostępność, Cel 2 Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej</p>	<p><u>4.1.1.Przebudowa, rozbudowa sieci kanalizacyjnej i budowa sieci kanalizacji deszczowej w tym uzbrojenie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe i nowe inwestycje gospodarcze.</u></p> <p>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest przede wszystkim budowa, rozbudowa sieci kanalizacyjnej w tym na obszarach przyszłych inwestycji i terenów przemysłowych przy drodze nr 91 z włączeniem terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe oraz budowa sieci kanalizacji deszczowej na obszarze miasta Gniew.</p> <p><u>4.1.2.Wdrożenie jednolitego systemu selektywnej zbiórki odpadów surowcowych na terenie całej gminy.</u></p> <p>Opis kierunku: Ideą tego kierunku przede wszystkim jest zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów m.in. poprzez zakup nowych pojemników do selektywnej zbiórki oraz stworzenie systemu utylizacji odpadów wielkogabarytowych przez jednostki zarządzające tym sektorem ochrony środowiska na terenie gminy.</p> <p><u>4.1.3.Kontynuacja działań zmierzających do ochrony powietrza poprzez modernizację systemów grzewczych.</u></p> <p>Opis kierunku: Ideą tego kierunku poza rozbudową sieci ciepłowniczej oraz ograniczeniem emisji zanieczyszczeń spalania paliw jest promocja i wdrażanie ekologicznych systemów grzewczych- zastąpienie starych kotłów</p>

	<p>węglowych nowoczesnymi kotłami niskoemisyjnymi i włączenie paliw o niskiej zawartości siarki i popiołu. Tym samym winna nastąpić zmiana obowiązującego Planu Zagospodarowania w ciepło, energię elektryczną, i paliwa gazowe dla Gminy Gniew, o którym wspomniano również w pkt. 3.1.2.</p> <p><u>4.1.4. Zwiększenie zasobów zieleni wokół terenów przemysłowych poprzez nasadzenie drzew i krzewów, tworzenie parków i zieleni w pasach drogowych.</u></p> <p>Opis kierunku: Założeniem tego kierunku jest odbudowa zieleni, rewitalizacja parków, w tym nasadzenia nowych drzew. Jednym z projektów rekompensujących realizację inwestycji polegającą na budowie Elektrowni w Opaleniu mógłby być projekt utworzenia Parku Botanicznego (Palmiarni Nadwiślańskiej). Jednocześnie głównym priorytetem tego kierunku jest ochrona terenów mieszkaniowych przed hałasem powodowanym przez ruch drogowy (ograniczenie emisji liniowej – komunikacyjnej) i zlokalizowany na terenie gminy przemysł. Do zadań tego kierunku należy także monitoring środowiska i propagowanie edukacji ekologicznej.</p>
--	---

5. ZASOBY SPOŁECZNE

Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020;

Priorytet I Konkurencyjność,

Priorytet II Spójność,

Priorytet III Dostępność

CELE SZCZEGÓŁOWE	KIERUNKI DZIAŁANIA / OPIS
<p><u>5.1. Podwyższenie jakości oferty gminy w zakresie rekreacji i wypoczynku.</u></p> <p>Powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</p> <p>Priorytet I Konkurencyjność, Cel 3</p> <p>Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne</p>	<p><u>5.1.1. Remont i budowa infrastruktury sportowej.</u></p> <p>Opis kierunku: W ramach tego kierunku zakłada się między innymi remont i modernizację istniejących obiektów sportowych ich rozbudowę o nowe funkcje, przygotowanie terenu pod obiekty działające sezonowo i budowę nowych obiektów sportowych.</p> <p><u>5.1.2. Przebudowa, zmiana organizacji i wyposażenie istniejących obiektów kultury.</u></p> <p>Opis kierunku: W ramach tego kierunku przewiduje się remont i modernizację obiektów kubaturowych pełniących funkcje ośrodków kultury w tym świetlic wiejskich, remont, modernizację i budowę obiektów kultury znajdujących się w otwartych przestrzeniach gminy z zachowaniem dotychczasowych funkcji kulturalnych i społecznych i rozszerzeniem działalności gospodarczej.</p> <p><u>5.1.3. Przebudowa i rozbudowa infrastruktury terenów rekreacyjnych.</u></p> <p>Opis kierunku: W ramach powyższego kierunku przewiduje się rewitalizację miejsc rekreacji i wypoczynku przy zbiornikach wodnych, budowę ścieżek rowerowych, wyposażenie istniejących placów zabaw w nowe urządzenia, w tym dla dzieci niepełnosprawnych oraz budowę nowych placów, renowację i wstawienie nowych ławek w miejscach rekreacji i wypoczynku oraz budowę platform widokowych.</p> <p><u>5.1.4. Zagospodarowanie turystyczne rzeki Wisły i rzeki Wierzycy.</u></p> <p>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest budowa infrastruktury służącej turystycznemu</p>

	wykorzystaniu rzek oraz możliwości organizowania imprez i spotkań w bliskim jej otoczeniu, w tym przystani kajakowych, stanowisk wodnych, miejsc biwakowych portów rzecznych min. w ramach projektu "Pętla Żuławska".
<p>5.2. Podniesienie jakości usług w obiektach użyteczności publicznej.</p> <p>Powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</p> <p>Priorytet II Spójność, Cel 2:</p> <p>Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo,</p> <p>Cel 3:</p> <p>Rozwój społeczeństwa obywatelskiego</p>	<p>5.2.1. Standaryzacja usług w tym dostosowanie infrastruktury do istniejących potrzeb w obiektach, w których realizuje się zadania polityki społecznej miasta.</p> <p>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest podniesienie jakości świadczeń usług społecznych i ich standaryzacja do norm obowiązujących w UE oraz zapewnienie komfortu beneficjentom pomocy społecznej w procesach realizacji świadczeń społecznych.</p> <p>5.2.2. Wspieranie wszelkich działań na rzecz poprawy warunków świadczonych usług w obiektach służby zdrowia.</p> <p>Opis kierunku: Ideą tego kierunku jest włączanie się gminy w inicjatywy i projekty, których główną ideą jest poprawa infrastruktury obiektów służby zdrowia.</p> <p>5.2.3. Informatyzacja oraz usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej w ramach projektu e-urząd.</p> <p>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest w końcowym etapie jego realizacji doprowadzenie do pełnej możliwości obsługi petenta na drodze elektronicznej.</p> <p>5.2.4. Organizowanie sieci szkół zapewniającej równy dostęp uczniom do zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>Opis kierunku: Głównym zamierzeniem tego kierunku jest umożliwienie realizacji otwartych zajęć sportowo – rekreacyjnych z wykorzystaniem obiektów sportowych szkół, zapewnienie zajęć pozalekcyjnych i wyrównawczych dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych.</p>
<p>5.3. Podejmowanie działań w zakresie zwiększania jakości oferty edukacyjnej i dostosowania jej do potrzeb jej beneficjentów i rynku pracy.</p> <p>Powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</p> <p>Priorytet III Dostępność, Cel 3: Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych</p>	<p>5.3.1. Tworzenie warunków umożliwiających zwiększenie zastosowania nowych technik w realizacji programów nauczania we wszystkich placówkach oświatowych gminy.</p> <p>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest uruchomienie zakupów inwestycyjnych oraz zwiększenie nakładów finansowych na ich realizację, które pozwolą w placówkach oświatowych gminy na wprowadzenie nowoczesnych metod i programów nauczania.</p> <p>5.3.3. Podejmowanie działań mających na celu umożliwienie każdej placówce oświatowej dostępu do sali gimnastycznej i boiska.</p> <p>Opis kierunku: Jednym z elementów realizacji tego kierunku jest m.in. budowa zamkniętych obiektów sportowych w obszarach wiejskich oraz remonty istniejących boisk.</p> <p>5.3.4. Prowadzenie remontów i przebudowy obiektów oświatowych w ramach środków własnych i pozyskanych z zewnątrz.</p> <p>Opis kierunku: w ramach tego kierunku przewiduje się m.in. remonty obiektów oświatowych oraz realizację programu termomodernizacji i optymalizacji zużycia energii w tych obiektach.</p>
5.4. Podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku	5.4.1. Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego miasta Gniew i stworzenie podstaw do jego realnego

<p><u>publicznego na terenie gminy.</u> Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i> <i>Priorytet II Spójność, Cel 2:</i> <i>Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo</i></p>	<p><u>wykorzystania w zakresie poprawy bezpieczeństwa.</u> <i>Opis kierunku: Jednym z głównych przesłań tego kierunku poza budową infrastruktury tego monitoringu jest rozwój współpracy między samorządem, Policją i Strażą Miejską a instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie skutecznego wykorzystania tego monitoringu na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego zwłaszcza w centrum miasta co ma istotne znaczenie w procesie rewitalizacji Starego Miasta i jego funkcji turystycznych.</i> <u>5.4.2.Usprawnienie działań Straży Miejskiej ze szczególnym uwzględnieniem działań profilaktycznych.</u> <i>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest uzupełnienie interwencyjnej działalności Straży Miejskiej o działania profilaktyczne.</i></p>
<p><u>5.5. Podjęcie działań w zakresie poprawy gospodarki mieszkaniowej i rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy Gniew.</u> Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i> <i>Priorytet II Spójność, Cel 4</i> <i>Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia:</i></p>	<p><u>5.5.1.Przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową i budowę mieszkań na wynajem.</u> <i>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest kształtowanie polityki mieszkaniowej ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia lokali osobom, które z uwagi na swoją sytuację życiową nie mogą samodzielnie zabezpieczyć sobie mieszkania oraz prowadzenie działań w kierunku wyznaczania nowych obszarów pod zabudowę dla budownictwa indywidualnego i obiektów mieszkalnych wielorodzinnych.</i> <u>5.5.2.Aktywizowanie działań w zakresie zwiększania ilości mieszkań socjalnych.</u> <i>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest m.in. rewitalizacja istniejącej substancji mieszkaniowej pod potrzeby mieszkań socjalnych</i> <u>5.5.3. Przeciwdziałanie dekapitalizacji majątku stanowiącego zasób kulturowy i historyczny Starego Miasta.</u> <i>Opis kierunku: Głównym założeniem tego kierunku jest rekomunalizacja obiektów zabytkowych i o szczególnym znaczeniu dla miasta, konserwacja i renowacji obiektów zabytkowych na terenie Starego Miasta oraz stworzenie skutecznego systemu egzekwowania renowacji obiektów zabytkowych przez właścicieli prywatnych zgodnie z obowiązującym prawem i decyzjami konserwatora zabytków.</i></p>
<p><u>5.6. Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia zapobiegającego kryzysom w rodzinie oraz wzmacniającego pozycję dziecka.</u> Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i> <i>Priorytet III Dostępność, Cel 3:</i> <i>Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych</i></p>	<p><u>5.6.1.Wzmacnianie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym we współpracy z sektorem pozarządowym.</u> <i>Opis kierunku: Głównym przesłaniem tego kierunku jest podnoszenie jakości i dostępności realizowanego systemu świadczeń rodzinnych, rozwój usług społecznych sprzyjających podniesieniu poziomu i jakości edukacji, w tym również we współpracy z organizacjami pozarządowymi.</i> <u>5.6.2.Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz rozwijanie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny, w szczególności: psychologicznego, prawnego, socjalnego.</u> <i>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest rozwój specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, a także terapii rodzinnej, zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo oraz podejmowanie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz</i></p>

	<p>ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie.</p> <p><u>5.6.3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.</u></p> <p>Opis kierunku: Głównym założeniem tego kierunku jest zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich, szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną i dziećmi oraz tworzenie warunków do realizacji programów socjo – terapeutycznych.</p>
<p><u>5.7. Działania na rzecz stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych.</u></p> <p>Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i></p> <p><i>Priorytet II Spójność, Cel 2:</i></p> <p><i>Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo,</i></p> <p><i>Priorytet III Dostępność, Cel 3:</i></p> <p><i>Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych</i></p>	<p><u>5.7.1. Zapewnienie zwiększonego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej, w tym rehabilitacji i opieki.</u></p> <p>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest realizacja programów profilaktycznych zapobiegających powstawaniu niepełnosprawności oraz zwiększenie dostępu do opieki medycznej i zabiegów rehabilitacyjnych m.in. poprzez opracowanie bazy informacyjnej o świadczeniodawcach, w tym wspieranie wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p><u>5.7.2. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.</u></p> <p>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest zwiększenie dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych oraz wspieranie tworzenia ośrodków wsparcia dla osób chorych psychicznie w tym domu dla osób chorych psychicznie. Ponadto kierunek ten zmierza do zapewnienia zajęć rewalidacyjnych w zależności od rodzaju niepełnosprawności.</p>
<p><u>5.8. Podejmowanie działań na rzecz wsparcia seniorów w ich integracji i pełnym dostępie do oferty edukacyjnej, kulturalnej, usług zdrowotnych, rekreacji i wypoczynku.</u></p> <p>Powiązania ze <i>Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020</i></p> <p><i>Priorytet II Spójność, Cel 2:</i></p> <p><i>Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo,</i></p> <p><i>Priorytet III Dostępność, Cel 3:</i></p> <p><i>Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych</i></p>	<p><u>5.8.1. Poszerzenie i podnoszenie poziomu świadczonych usług dla osób starszych.</u></p> <p>Opis kierunku: Główną ideą tego kierunku jest rozwijanie systemu pomocy osobom starszym w ich środowisku zamieszkania oraz zwiększenie dostępności tych osób do mieszkań wspomaganych w tym utworzenie domu dziennego pobytu dla osób starszych.</p>

4.2. Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Gniew na lata 2008-11 z uwzględnieniem lat 2012-15.

Na podstawie kompleksowego raportu o stanie środowiska oraz źródeł jego przekształcenia i zagrożenia przedstawiono w dokumencie propozycję działań programowych umożliwiających spełnienie zasady zrównoważonego rozwoju poprzez koordynację działań w sferze gospodarczej, społecznej i środowiskowej. Daje w ocenie autorów możliwość planowania przyszłości Gminy w perspektywie kilkunastu lat i umożliwia aktywizację społeczeństwa gminy - zwiększenie inicjatywy i wpływu społeczności na realizację działań rozwojowych.

Cele i działania proponowane w *Programie ochrony środowiska...* mają posłużyć do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegać będą w pierwszej kolejności na nie pogarszaniu stanu środowiska przyrodniczego na danym terenie, a następnie na jego poprawie.

Kierując się określonymi w *Programie* kryteriami, wyznaczono następujące zadania priorytetowe dla Miasta i Gminy Gniew z zakresu ochrony środowiska:

W zakresie poprawy jakości środowiska:

- a) ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- b) poprawa jakości powietrza atmosferycznego i ochrona przed hałasem komunikacyjnym,
- c) ochrona ludności przed oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego,
- d) zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom naturalnym środowiska oraz eliminacja i minimalizacja ich skutków w razie ich wystąpienia,
- e) ochrona i rozwój walorów przyrodniczych Gminy,
- f) oszczędne gospodarowanie zasobami wody,
- g) rozpoznanie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- h) rozwój edukacji ekologicznej,
- i) wprowadzanie zarządzania środowiskowego.

Dla każdego z wyżej wymienionych zadań sformułowano konkretne postulaty oraz wskazano konkretne działania jakie należy wprowadzić w celu realizacji.

Realizacja wytyczonych celów w programie powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie Gminy Gniew.

4.3. Program Rewitalizacji Miasta Gniew¹⁰

Zaktualizowany w grudniu 2007 roku „Lokalny Program Rewitalizacji dla Starego Miasta, Wzgórza Zamkowego, Podzamcza w miejscowości Gniew jako obszaru przestrzeni publicznej” zastępuje do tej pory obowiązujące wydanie dokumentu z lipca 2006 roku.

Dla potrzeb planowania strategicznego w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji poszczególnym obszarom przypisano następujące ulice, obiekty i przestrzenie niezabudowane.

Stare Miasto:

ul. Plac Grunwaldzki, ul. Pod Basztą, ul. Południowa, ul. Sambora, ul. Dolny Podmur, ul. Spichrzowa, ul. Krótka, ul. Brzozowskiego, ul. Boczna, ul. Zamkowa, ul. Sobieskiego, ul. Bankowa, ul. Wodna, ul. Jakusza Gostomskiego, ul. Ks. Kursikowskiego, ul. Wiślana, ul. Wąska, ul. Wodna, ul. Wschodnia, ul. Bankowa, ul. Krótka, ul. Kościelna, ul. Górny Podmur.

Wzgórze Zamkowe:

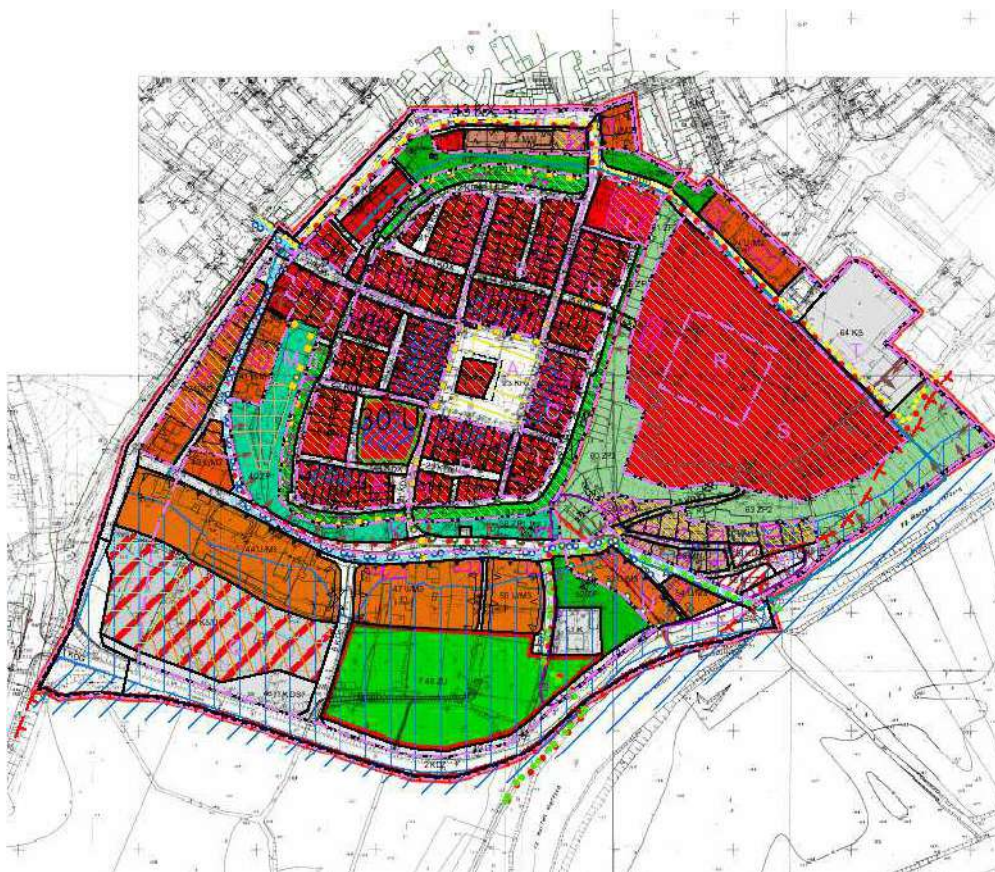
Zamek pokrzyżacki, Pałac Myśliwski, Pałac Marysieńki, Budynek Bramny, Zespół obwarowań zamkowych.

Podzamcze:

Mury obronne miasta, budynek koszarowy, obszar wjazdu do zamku od rzeki Wisły, ul. Wąska, ul. Wschodnia, Rycerska, ul. Wiślana (część – zejście nad Wisłę), ul. Promowa, dopływ rz. Wierzycy do rz. Wisły, obszar niezabudowany wokół fosy.

Obszar miasta Gniew objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji

¹⁰ obecnie obowiązuje Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja. – Uchwała Nr IX/57/19 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 29 maja 2019 r.

Zidentyfikowane obszary stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miasta. W tych obszarach będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w zintegrowanej tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Dotyczy to inwestycji finansowych zarówno w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne. Czas realizacji Programu wyznacza tabela WPF (10.0 Wieloletni Plan Finansowy na lata 2006-2013).

Zadania polegające na poprawie sytuacji w obszarze Programu Rewitalizacji

Cele i kierunki działania

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania miasta, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność miasta Gniezno koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- 1) EKOLOGIA
- 2) GOSPODARKA
- 3) INFRASTRUKTURA

Wariant Rozwoju Społeczno – Gospodarczego w obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji

W poszczególnych obszarach życia społeczno – gospodarczego wydzielonej części miasta objętej Programem Rewitalizacji (gospodarka, przestrzeń, ekologia, infrastruktura, społeczność) wskazano 14 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno gospodarczego miasta Gniezno.

Sformułowane cele były podstawą do określenia wariantu rozwoju, składającego się z 14 najważniejszych celów, bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały one zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem celów strategicznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego miasta. Celom tym przypisano 50% środków potencjału inwestycyjnego miasta Gniezno.

Kolejne cztery cele określono mianem celów priorytetowych, dla których realizacji przeznacza się 35% tegoż potencjału. Dla wskazanych niżej ośmiu celów niezbędnych przeznaczono 15% tzw. potencjału inwestycyjnego.

Każdemu celowi w wariantie rozwoju przypisano jeden z czterech charakterów odpowiadających skutkom, jakie będzie wywoływała pełna realizacja tego celu. Zidentyfikowano cztery możliwe

charakterystyczne skutki oddziaływania tj. prospołeczny, prokonkurencyjny, proedukacyjny i proinnowacyjny.

Wariant rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Gniew dzielący się na dwa cele strategiczne, cztery priorytety oraz osiem celów niezbędnych (schemat wariantu przedstawia tabela o nazwie „Wariant rozwoju”) można określić jako wariant o charakterze prokonkurencyjnym. Wariant rozwoju ma za zadanie zhierarchizowanie celów i jest podstawą podziału środków potencjału inwestycyjnego w Wieloletnim Planie Finansowy do roku 2013 tj. do okresu przyjętego budżetu Unii Europejskiej i podziału Funduszy Strukturalnych UE.

Dodatkowo każdy cel w wybranym wariantcie rozwoju oznaczono symbolami od I A do I B w przypadku celów strategicznych, II A – II D w przypadku priorytetów i od III A do III H przy celach niezbędnych.

Oznaczenia te znajdują dalsze zastosowanie w procesie przyporządkowywania programów operacyjnych do poszczególnych celów w wybranym wariantcie rozwoju miasta Gniew.

Wybrany wariant

CELE STRATEGICZNE	Stworzyć warunki do poprawy estetyki kamienic będących głównymi elementami obszaru rewitalizowanego. I A		Podjąć działania dla funkcjonalnego zagospodarowania Placu Grunwaldzkiego z korzyścią dla rozwoju różnego rodzaju funkcji turystycznych I B	
PRIORITY	Przeciwdziałać rosnącemu bezrobociu i migracji ludzi młodych poza gminę. II A	Przeciwdziałać patologiom społecznym w obszarze rewitalizowanym i terenach do niego przyległych. II B	Podjąć działania w kierunku uregulowania stosunków własnościowych obiektów wchodzących w skład obszaru podlegającego rewitalizacji. II C	Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej na terenie Starego Miasta i w obszarach do niego przylegających. II D
CELE NIEZBEDNE	Przeciwdziałać dekapitalizacji majątku stanowiącego zasób kulturowy i historyczny Starego Miasta. III A		Podjąć działania w kierunku likwidacji niskiej emisji poprzez zmianę systemu ogrzewania w poszczególnych obiektach Starego Miasta. III B	Podjąć działania w kierunku wyznaczenia i objęcia części terenów miasta prawną ochroną zasobów przyrody. III C
	Zmiana systemu działań na rzecz utrzymania porządku publicznego. III D		Podjąć działania w kierunku dalszego rozwoju ofert skierowanych do turystów opartych o funkcje przestrzenne i zasoby historyczne Wzgórza Zamkowego w Gniewie. III E	Podjąć działania w kierunku włączenia partnerów prywatnych w realizację zamierzeń turystycznych na terenie miasta Gniew. III F
	Działać na rzecz ścisłego powiązania centrum miasta z Zamkiem. III G			Podjąć wszelkie starania w kierunku dbałości o zachowanie walorów estetycznych panoramy miasta. III H

Wybrany wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego wydzielonej części miasta objętej Programem Rewitalizacji. Poszczególnym zidentyfikowanym w wybranym wariantcie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY I A

Stworzyć warunki do poprawy estetyki kamienic będących głównymi elementami obszaru rewitalizowanego.

Opis kierunków działań:

- uregulowanie stosunków własnościowych kamienic znajdujących się w obszarze rewitalizowanym,
- stworzenie programu (projektu) modelowego dla istniejących wspólnot mieszkaniowych dla renowacji frontonów (elewacji) i zewnętrznej architektury kamienic (dot. również prywatnych właścicieli),
- przystąpienie do prac projektowych i dokumentacyjnych dla obiektów komunalnych i wspólnotowych, w których gmina ma większość głosów.

CEL STRATEGICZNY I B

Podjąć działania dla funkcjonalnego zagospodarowania Placu Grunwaldzkiego z korzyścią dla rozwoju różnego rodzaju funkcji turystycznych.

Opis kierunków działań:

- a) tworzenie warunków do prekwalifikacji obecnie świadczonych usług na rzecz powstania nowych kawiarni, restauracji, pubów z serwisem bezpośrednim na Placu (parasole),
- b) likwidacja elementów Placu niezwiązanych z historią miejsca i nic „niemówiących” na rzecz urządzeń rekreacyjnych (fontanna, ławki, zegar słoneczny itp.),
- c) zamknięcie Placu Grunwaldzkiego dla ruchu kołowego (poza wyjątkami).

PRIORYTET II A

Przeciwdziałać rosnącemu bezrobociu i migracji ludzi młodych poza gminę.

Opis kierunków działań:

- a) stworzenie Stref Aktywności Gospodarczej z wykorzystaniem położenia wokół przyszłych inwestycji infrastrukturalnych (autostrada, most na Wiśle),
- b) sprzyjanie rozwojowi różnych form turystyki w Gniewie i jego najbliższych okolicach,
- c) tworzenie dobrych warunków do rozwoju usług w tym okołobiznesowych w obszarze rewitalizowanym.

PRIORYTET II B

Przeciwdziałać patologiom społecznym w obszarze rewitalizowanym i terenach do niego przyległych.

Opis kierunków działań:

- a) tworzenie warunków do sprawnego funkcjonowania grup wsparcia (Zamek),
- b) utworzenie Środowiskowego Domu Pomocy na bazie obiektu komunalnego w granicach Starego Miasta,
- c) tworzenie programów profilaktycznych i współpraca z organizacjami pozarządowymi w ich realizacji.

PRIORYTET II C

Podjąć działania w kierunku uregulowania stosunków własnościowych obiektów wchodzących w skład obszaru podlegającego rewitalizacji.

Opis kierunków działań:

- a) regulacja podstaw prawnych funkcjonowania wszystkich wspólnot mieszkaniowych w obszarze rewitalizowanym (Raport końcowy z oceny podstaw prawnych funkcjonowania wspólnot mieszkaniowych),
- b) przejęcie inicjatywy w realizowaniu Programu Rewitalizacji we wspólnotach mieszkaniowych, w których gmina posiada większość głosów,
- c) ustalenie rzeczywistych właścicieli kamienic i obiektów w obszarze rewitalizowanym (prowadzenie negocjacji w kierunku rekomunalizacji części obiektów).

PRIORYTET II D

Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej na terenie Starego Miasta i w obszarach do niego przylegających.

Opis kierunków działań:

- a) stworzenie warunków do rozwoju usług transportowych w obrębie Starego Miasta (bryczki konne, riksze, pojazdy typu „Meleks”),
- b) przewodnicy po Starym Mieście i okolicach (wyznaczenie traktów turystycznych np. Trakt Królewski),
- c) korzystne zmiany w MPZP dla lokalizacji nowych usług turystycznych w istniejących plombach i na zapleczach istniejących obiektów Starego Miasta.

CEL NIEZBĘDNY III A

Przeciwdziałać dekapitalizacji majątku stanowiącego zasób kulturowy i historyczny Starego Miasta.

Opis kierunków działań:

- a) rekomunalizacja obiektów zabytkowych i o szczególnym znaczeniu dla miasta,
- b) projekt konserwacji i renowacji obiektów zabytkowych na terenie Starego Miasta,
- c) stworzenie skutecznego systemu egzekwowania renowacji obiektów zabytkowych przez właścicieli prywatnych zgodnie z obowiązującym prawem i decyzjami konserwatora zabytków.

CEL NIEZBĘDNY III B

Podjąć działania w kierunku likwidacji niskiej emisji poprzez zmianę systemu ogrzewania w poszczególnych obiektach Starego Miasta.

Opis kierunków działań:

- a) podłączenie większości obiektów obszaru rewitalizowanego do wspólnej sieci c.o.,
- b) ograniczyć ruch pojazdów mechanicznych w obrębie Starego Miasta,
- c) monitoring źródeł niskiej emisji (kontrola sposobów wytwarzania energii cieplnej).

CEL NIEZBĘDNY III C

Podjąć działania w kierunku wyznaczenia i objęcia części terenów miasta prawną ochroną zasobów przyrody.

Opis kierunków działań:

- a) utworzenie strefy chronionego krajobrazu w obszarze objętym Programem Rewitalizacji,
- b) powołanie Parku Krajobrazowego „Dolna Wisła”,
- c) budowa ścieżek przyrodniczych.

CEL NIEZBĘDNY III D

Zmiana systemu działań na rzecz utrzymania porządku publicznego.

Opis kierunków działań:

- a) powołanie Straży Miejskiej, (uchwała o powołaniu w 2005 r.)
- b) opracowanie programu monitoringu i egzekucji prawa w zakresie gospodarki odpadami przez właścicieli obiektów i estetyki otoczenia posesji,
- c) ustalenie zasad współpracy Straży Miejskiej i MiGOPS w zakresie monitorowania środowisk zagrożonych.

CEL NIEZBĘDNY III E

Podjąć działania w kierunku dalszego rozwoju ofert skierowanych do turystów opartych o funkcje przestrzenne i zasoby historyczne Wzgórza Zamkowego w Gniewie.

Opis kierunków działań:

- a) wprowadzenie nowych funkcji restauracyjno – noclegowych,
- b) budowa obiektów sportowo – rekreacyjnych wokół Zamku,
- c) budowa infrastruktury dla uprawiania różnego rodzaju dyscyplin sportowych w tym sportów ekstremalnych.

CEL NIEZBĘDNY III F

Podjąć działania w kierunku włączenia partnerów prywatnych w realizację zamierzeń turystycznych na terenie miasta Gniew.

Opis kierunków działań:

- a) utworzenie ofert (projektów) ze strony gminy, które mogłyby być realizowane w ramach PPP,
- b) utworzyć i promować prawo lokalne ustalające zasady pomocy publicznej na terenie gminy Gniew i w obszarze objętym rewitalizacją,
- c) stworzenie profesjonalnej oferty inwestycyjnej w obszarach turystycznych z wykorzystaniem technik informatycznych i poprzez udział w targach.

CEL NIEZBĘDNY III G

Działać na rzecz ścisłego powiązania centrum miasta z Zamkiem.

Opis kierunków działań:

- a) jak najszybsze doprowadzanie do zmiany funkcji Domu Bramnego (wrota na Rynek),
- b) utworzenie łańcucha usług od Zamku do Placu Grunwaldzkiego,
- c) jarmark Kasztelański (Zamek, ulice łączące Zamek z Placem Grunwaldzkim).

CEL NIEZBĘDNY III H

Podjąć wszelkie starania w kierunku dbałości o zachowanie walorów estetycznych panoramy miasta.

Opis kierunków działań:

- a) tworzenie ograniczeń w zabudowie na bazie dobrych Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego,
- b) realizacja koncepcji tworzenia architektury zieleni w perspektywie panoramy miasta z różnych jego stron,
- c) tworzenie iluminacji świetlnej zrewitalizowanych części miasta.

4.4. Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Gniew

W celu wskazania strategicznych kierunków rozwoju turystyki w gminie uchwałą nr XXXII/228/05 Rada Miejska w Gniewie w dnia 03 marca 2005 r. przyjęła strategię rozwoju turystyki gminy Gniew.

Główne cele strategiczne rozwoju turystyki to:

- 1) rozwój turystyki i jej wpływ na zrównoważony rozwój gospodarczy gminy,
- 2) poprawa dostępu do informacji turystycznej i usług turystycznych,
- 3) wzrost liczby turystów przyjeżdżających do gminy poprzez podniesienie jakości usług,
- 4) wydłużenie sezonu turystycznego.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • potencjał kulturowy, • zasoby środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • niski budżet na promocję turystyki, • niski poziom promocji sprzedaży i marketingu, • słabe struktury zarządzające turystyką, • słaba znajomość języków obcych, • brak centrum informacji turystycznej, • niewystarczające kwalifikacje personelu zatrudnionego w sektorze turystyki, • sezonowy charakter oferty turystycznej, • mała ilość oddziałów bankowych, • zagrożenie powodzią, • mała ilość miejsc noclegowych o zróżnicowanym standardzie, • brak poczucia bezpieczeństwa, • brak infrastruktury wodociągowej w kilku sołectwach, • brak infrastruktury kanalizacyjnej w większości sołectw.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjność środowiska kulturowego i przyrodniczego, • przebiegająca przez obszar gminy droga krajowa nr 91, • wzrost liczby miejsc noclegowych o zróżnicowanym standardzie, • prowadzenie aktywnej polityki turystycznej – zatrudnienie specjalisty ds. turystyki w urzędzie miasta i gminy, • wzrost popytu na turystykę weekendową, • utworzenie centrum informacji turystycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • słaby marketing i brak środków finansowych na promocję, • brak środków finansowych na realizację dużych przedsięwzięć, • silna konkurencja – walka z nią powinna być prowadzona przez podniesienie jakości usług oraz na wyszukiwaniu nisz rynkowych i oferowaniu atrakcyjnych produktów turystycznych.

Proponowane działania operacyjne to:

- 1) wprowadzenie nowych elementów infrastruktury turystycznej;
- 2) uporządkowanie istniejącej bazy turystycznej, jej restrukturyzacja i modernizacja;
- 3) opracowanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających zagospodarowanie turystyczne obszaru gminy.

Na obszarze gminy proponowany jest rozwój następujących form turystyki:

- 1) turystyka pobytowa w obiektach: dormitorium zamkowe, hotelowych, agroturystycznych, zajazdach;
- 2) obsługa turystyki wodnej na Wiśle;
- 3) turystyka edukacyjno-przyrodnicza;
- 4) turystyka krajoznawcza;
- 5) turystyka aktywna: piesza, konna, rowerowa, wodna (Wierzyca);
- 6) turystyka kulturowa (żywa historia);
- 7) turystyka weekendowa.

Do określonych form rozwoju turystyki proponuje się następujące kierunki zagospodarowania turystycznego:

- 1) wytyczenie szlaków edukacyjno-przyrodniczych;
- 2) utworzenie Izby Edukacji Ekologicznej;
- 3) lokalizacja centrum obsługi turystów korzystających z różnych form turystyki;
- 4) wytyczenie i zagospodarowanie pól namiotowych;
- 5) wprowadzenie nowych elementów zagospodarowania turystycznego;
- 6) rewitalizacja budynków zabytkowych (w tym odbudowa murów obronnych);
- 7) utworzenie parku tematycznego odtwórstwa historycznego(Zamek w Gniewie).

4.5. Program założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy Gniew aktualizacja (2009)

Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy Gniew zostały wyznaczone w oparciu o kierunki wyznaczone przez politykę energetyczną i ekologiczną państwa, a także strategiczne dokumenty krajowe, regionalne i lokalne determinujące ten rozwój.

Bazując na dokumentach strategicznych województwa pomorskiego przyjęto, że podstawową zasadą warunkującą rozwój systemów energetycznych będzie realizacja zasady zrównoważonego rozwoju.

W szczególności powinny być realizowane poprzez:

- a) dalsze działania zmierzające do ograniczenia niskiej emisji poprzez likwidację indywidualnych źródeł ciepła,
- b) poprawa efektywności energetycznej źródeł poprzez wymianę ich na źródła o wysokiej sprawności wytwarzania energii,
- c) poprawa efektywności wykorzystania energii u odbiorcy końcowego poprzez działania ograniczające zużycie energii w budynkach: termomodernizację budynków i modernizację instalacji,
- d) wzrost udziału odnawialnych zasobów energii w bilansie energetycznym miasta i gminy głównie poprzez zwiększenie udziału biomasy na cele energetyczne oraz energii słonecznej na cele przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- e) promowanie przez miasto Gniew wiedzy na temat poszanowania energii, odnawialnych zasobów energii oraz oddziaływania wytwarzania energii na środowisko,
- f) upowszechnianie danych dotyczących zmian powodowanych przez systemy wytwarzania energii w miarę realizacji działań w poprawę efektywności energetycznej,
- g) wspieranie działań przez władze lokalne.

Zabudowa rozproszona

Proponuje się modernizację indywidualnych źródeł ciepła polegającą na likwidacji pieców węglowych i kotłów, a także ogrzewania etażowego w największych gospodarstwach indywidualnych i zastąpienie istniejących źródeł kotłami opalanymi biomasą – słomą, zrębkami i drewnem. Zmiana źródła ciepła powinna być realizowana łącznie z termomodernizacją budynku – dociepleniem przegród zewnętrznych oraz modernizacją lub w przypadku braku budową instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody.

Ponadto, zakłada się że w sytuacji ustabilizowanego wzrostu gospodarczego nastąpi rozbudowa sieci gazu ziemnego i gaz zostanie doprowadzony do miejscowości zlokalizowanych wzdłuż drogi nr 91:

- Szprudowo
- Piaseczno
- Rakowiec
- Kol. Ostrowicka
- Ostrowite
- Pieniążkowo

Przewiduje się również, znaczny wzrost budowy kolektorów słonecznych. Ze względu na plany dofinansowania ze Starostwa Powiatowego w Tczewie. Znajdą one zastosowanie jako źródło ciepła do przygotowania ciepłej wody użytkowej. Jednak wykorzystanie tych systemów ogranicza się przede wszystkim do okresu letniego, kiedy promieniowanie słoneczne jest najsilniejsze.

Miejska sieć ciepłownicza

Moc zainstalowana w kotłowni w perspektywie roku 2025 powinna wynosić ok. 12 MW. Dla potrzeb niniejszego opracowania rozważono następujące warianty modernizacji istniejącego systemu ciepłowniczego.

W Programie założeń... rozważa się trzy scenariusze zaopatrzenia w ciepło miasta Gniew:

- budowa nowej kotłowni na zrębki drzewne,
- budowa nowej kotłowni gazowej o mocy 12 MW,
- zasilanie miasta Gniew w ciepło z o mocy 1600 MW na terenie gminy.

Jako wariant optymalny zaleca się realizację scenariusza z wykorzystaniem zrębek jako nośnika energii. Scenariusz ten pozwoli na rozwój rynku pracy w rejonie, daje możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki energetycznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego w mieście.

4.6. Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla miasta i gminy Gniew na lata 2008-11 z uwzględnieniem lat 2012-15.

System gospodarki odpadami powstającymi w gminie Gniew został opracowany w oparciu o projekt *Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Tczewskiego* oraz wytyczne zawarte w *Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010*, a także obowiązujące uregulowania prawne.

Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010*, realizacja systemu docelowo oparta będzie na nowotworzonym ZZO „Rokitki” w Tczewie. Aktualnie funkcjonuje tylko składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne administrowane przez Zakład Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. Rokitki. Do chwili uruchomienia ZZO „Rokitki” odpady z terenu gminy deponowane będą na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Nicponi, do czasu jego wypełnienia oraz na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne w Milewie i Tczewie.

1) Cele krótkookresowe 2008-2011:

- a) objęcie 100% mieszkańców gminy Gniew zorganizowanym zbieraniem odpadów,
- b) objęcie wszystkich mieszkańców miasta systemem selektywnego zbierania odpadów, w zakresie:
  - odpadów zielonych z ogrodów i parków,
  - papieru i tektury (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
  - odpadów opakowaniowych ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
  - tworzyw sztucznych i metali,
  - zużytych baterii i akumulatorów,
  - zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - przeterminowanych leków,
  - chemikaliów (farb, rozpuszczalników, olejów odpadowych, itd.),
  - mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
  - odpadów budowlano-remontowych.
- c) rozwój systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku dla odpadów wielkogabarytowych na poziomie 20% (zebranych odpadów selektywnie),
- d) doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku:
  - odpadów niebezpiecznych na poziomie 15% zebranych selektywnie,
  - odpadów opakowaniowych – odzysk 60%, recykling nie mniej niż 55% i nie więcej niż 80%, (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. Nr 109, poz. 752 z 2007r.),
- e) prowadzenie selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji i/lub kompostowanie odpadów we własnym zakresie (zabudowa jednorodzinna i ogródki działkowe),
- f) zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Gniew w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- g) skierowanie w roku 2010 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995) oraz w 2011 odpowiednio 63%,
- h) eliminacja praktyk nielegalnego składowania odpadów,
- i) zwiększenie odzysku i unieszkodliwiania (poza składowaniem) odpadów, poprzez wdrażanie nowych technologii spełniających wymagania BAT.

2) Cele długookresowe 2012-2015

- a) doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku:
  - odpadów wielkogabarytowych na poziomie 50%,
  - odpadów niebezpiecznych na poziomie 35%,
  - odpadów opakowaniowych – odzysk 60%, recykling nie mniej niż 55% i nie więcej niż 80% (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. Nr 109, poz. 752 z 2007r.),
- b) skierowanie w roku 2015 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
- c) rozwój i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów,

- d) kontynuacja działań na rzecz zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Gniew.

4.7. Plany Odnowy Miejscowości

4.7.1. Brody Pomorskie

1) Rys historyczny.

Brody Pomorskie, dziś wieś sołecka w Gminie Gniew w pobliżu ujścia Janki do Wierzycy. Pierwsze informacje w źródłach pisanych pojawiają się w 1245 roku w formie „Bród”. Następne informacje pojawiają się w latach 1279, 1281 i 1283 (ippis villas nostras Brod cum Golgolewo), 1284 (ville Brode). Pierwsze wzmianki dotyczą brodu tj. przejścia (przeprawy) przez Wierzycę. Dwie ostatnie z cytowanych wzmianek dotyczą już wsi Krzyżackiej koło Gogolewa. Teren dzisiejszych Brodów Pomorskich był we wczesnym średniowieczu miejscem krzyżowania się ważnych szlaków handlowych. Pierwszy ze Świecia przez Bielsk, Brody, Rudno do Tczewa. Drugi z Gniewu przez Brody, Pelplin do Starogardu. Krzyżowanie się szlaków sprawiało, że miejsce ich przepraw przez Wierzycę stało się ważnym punktem strategicznym. Przy takich miejscach powstawały strażnice i grody obronne. Tak też było na terenie dzisiejszych Brodów Pom. Wykopaliska archeologiczne potwierdzają istnienie w rejonie Brodów osad i grodzisk obronnych. Po przejściu ziemi gniewskiej przez Zakon Krzyżacki w 1282 roku teren przepraw w Brodach stał się ich własnością. Wieś została założona przez Zakon w 1284 roku i weszła w skład komturstwa gniewskiego. Ze źródeł pisanych z lat 1396 i następnych dowiadujemy się o istnieniu folwarku zakonnego. Folwark był dużym gospodarstwem, które zajmowało się uprawą roli i hodowlą oraz był źródłem dochodów komturstwa gniewskiego. Krzyscy dbali o zagospodarowanie Wierzycy. W początkowym okresie istnienia budują oni młyn na drugiej przeprawie przez Wierzycę w obecnych Brodzkich Młynach. Szlak łączący Gniew z Brodami prowadził istniejącą do dzisiaj drogą po lewej stronie Wierzycy, która wchodziła do Gniewu przy tzw. „szubienicznej górze”. Brody Pomorskie należały do Zakonu Krzyżackiego do 1464 roku. W tym okresie przechodziły różne koleje losu związane z państwem zakonnym. W 1410 roku po przegranej bitwie pod Grunwaldem komturstwo gniewskie zostało zajęte przez wojska polskie, które po półrocznym pobycie opuściły ten teren. Do komturstwa powrócili ponownie Krzyżacy. Okres po 1410 roku był bardzo trudny dla wsi komturstwa gniewskiego. Krzyżacy chcąc poprawić stan finansów zaczęli prowadzić dość restrykcyjną politykę fiskalną nakładając różne ciężary materialne i finansowe na mieszkańców wsi. W 1454 roku wybuchła wojna trzynastoletnia. Mieszkańcy komturstwa gniewskiego opowiedzieli się przeciw Krzyżakom. Jednak po przegranej bitwie pod Chojnicami jeszcze tego roku powrócili ponownie Krzyżacy. Przeciagająca się wojna spowodowała, że obie strony konfliktu korzystały z czeskich wojsk zaciężnych. Brak pieniędzy na wypłaty spowodowały liczne akcje rabunkowe wojsk zaciężnych w tym także w Brodach gdzie znajdował się folwark. W 1453 roku doszło do oblężenia Gniewu, które trwało pół roku, co spowodowało także znaczne straty w sąsiednich wsiach także i w Brodach Pomorskich. Szczególnie niszczące znaczenie miały przemarsze wojsk zaciężnych drogą z Gniewu przez Brody do Pelplina. Ostatecznie Brody wraz z całą ziemią gniewską wróciły do Polski w 1455 roku. Gniew został siedzibą starosty a dawne folwarki krzyżackie stały się folwarkami starostów gniewskich. Po pewnym okresie stagnacji spowodowanej wojną folwarki ziemi gniewskiej zaczęto odbudowywać wskazują na to lustracje królewskie z XVI wieku. Do znacznego zrujnowania folwarków w tym w Brodach przyczyniły się wojny polsko – szwedzkie 1655 – 1660. Lustracje królewskie pokazują, że znaczna ilość pól leżała odłogiem, zmniejszyła się ilość mieszkańców, występowały choroby zakaźne. W XVII wieku przez Brody prowadził jeden ze szlaków pielgrzymkowych do Piaseczna. Na tymże szlaku wybudowano w 1768 roku kaplicę przydrożną, która istnieje do dziś. Po pierwszym rozbiórze Polski w 1772 roku Brody zostały włączone do Prus. W XIX wieku właściciel majątku ziemskiego wybudował murowany dwór i założył park. Na rozwój wsi wpłynęła znacząco budowa linii kolejowej Gniew – Morzeszczyn w 1905 roku. Brody ponownie wróciły do Polski w 1920 roku. Zostały włączone do starostwa gniewskiego. We wsi funkcjonował folwark ziemski, gorzelnia, stacja kolejowa i szkoła. Przy drodze do Gniewu istniała leśniczówka zarządzająca kompleksem leśnym wokół Brodów. Druga wojna światowa spowodowała stagnację wsi, a wielu mieszkańców musiało służyć w armii niemieckiej. Po wyzwoleniu w 1945 roku rozpoczął się proces przemian gospodarczych. Majątek ziemski został znacjonalizowany i tworzono w nim Państwowe Gospodarstwo Rolne. Wybudowano kilka obiektów gospodarczych i bloków mieszkalnych. Przemiany społeczne lat dziewięćdziesiątych spowodowały upadek PGR, zamknięcie linii kolejowej i stagnację wsi.

2) Położenie wsi

Sołectwo Brody Pomorskie administracyjnie o pow. 600 ha leży w pobliżu ujścia rzeki Janki do Wierzycy. Przez sołectwo przebiega droga powiatowa Nr 10496 łącząca gminę Gniew z gminą Pępłin, przy której stoi zabytkowa kapliczka z XVIII wieku. Bogactwem naturalnym wsi Brody Pomorskie są okalające lasy, coraz czystsza rzeka Wierzyca (przekwalifikowana w 2004 roku na rzekę górską) i Janka. Sołectwu dodają uroku przepiękne obszary parkowe. W Brodach znajduje się zespół Pałacowo-Parkowy, zabytkowa gorzelnia oraz w pobliższym leśnictwie znajduje się kompleks rekreacyjny, gdzie odbywają się uroczystości i imprezy, na które ściągają nie tylko krajowi turyści. Przy leśnictwie znajduje się Izba Muzealna Rolno – Leśna. Izba ta gromadzi eksponaty leśnictwa, łowiectwa, rolnicze oraz przedmioty użytku domowego. Także umiejscowiony jest Azyl dla chorych dzikich zwierząt. Przez sołectwo przebiega oznakowany, ale niezagospodarowany szlak turystyczny, który rozpoczyna się w Pęplinie przy Katedrze, a kończy w Gniewie. Wzdłuż niego w Brodach można spotkać roślinność, których nazwy umieszczone są w katalogu roślin chronionych.

3) Gospodarka

Wieś jest miejscowością popegeerowską. Ziemie będące własnością PGR zostały wykupione przez rolników naszej gminy i nie tylko. W sołectwie jest 17 gospodarstw rolnych. Istnieje gorzelnia należąca w chwili obecnej do Majątku Ziemskiego – Góra. W gorzelnii pracuje 3 mieszkańców sołectwa. W Brodach Pomorskich działa jeden sklep spożywczo-przemysłowy. Działalność usługową prowadzi lekarz weterynarii. Kilka osób pracuje w Nadleśnictwie Starogard Gdański – leśnictwo Brody Pomorskie. Pozostali muszą szukać na dzień dzisiejszy zatrudnienia poza sołectwem i gminą. W trakcie spotkań z mieszkańcami zgłaszano szereg oczekiwań, propozycji. Dotyczyły one trudnych warunków życia, braku zaplecza do działalności kulturalno-oświatowej czy sportowej. Daje się zauważyć coraz większe zaangażowanie mieszkańców o dbałość, wygląd estetyczny wsi, poprzez dbanie o własne posesje, wspólne działania przy sprzątaniu sołectwa, udział w pracach społecznych na rzecz wsi.

4) Ocena silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> wzrastająca aktywność społeczna, świadomość ekologiczna, przychylność władz samorządowych, aktywne władze samorządowe, liderzy, wykształcona młodzież, KGW. 	<ul style="list-style-type: none"> zagrożenie powodziowe, brak kanalizacji, wpływ wykształconej młodzieży, bezrobocie (ubóstwo społeczne), komunikacja lokalna, małe zasoby kapitałowe w gminie, brak inwestorów strategicznych, brak dostatecznej promocji i rozpropagowania atrakcyjności okolicy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> udział w programach Unijnych – środki pomocowe, pobudzanie aktywności mieszkańców poprzez doksztalcenie społeczeństwa – szkolenia kursy, środki pozyskane od partnerów i sponsorów, integracja z sąsiednimi sołectwami i gminami, szlak turystyczny, współpraca z leśnictwem Brody Pomorskie, walory krajobrazowe (rzeka, las). 	<ul style="list-style-type: none"> odpływ części młodych mieszkańców do miast, brak środków własnych do współfinansowania projektów, wzrost patologii w społeczności.

5) Cele strategiczne to:

a) Rozszerzenie działalności rekreacyjnej:

- wyposażenie świetlicy w meble (stoliki, krzesła),
- dokończenie remontu świetlicy wiejskiej,
- zagospodarowanie terenu wokół świetlicy,
- dbałość o obszar parkowy w centrum wsi,

- oznakowanie i umieszczenie tablic informacyjnych o sołectwie przy szlaku turystycznym,
  - stworzenie kąpieliska dla mieszkańców i turystów na rzece.
- b) Poprawa estetyki obejść budynków mieszkalnych:
- podniesienie estetyki posesji,
- c) Budowa infrastruktury technicznej (zad. komunalne gminy):
- budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej,
  - uzupełnienie brakującego oświetlenia.

4.7.2. Kolonia Ostrowicka

1) Położenie i zagospodarowanie

Sołectwo Kolonia Ostrowicka położone jest w południowej części gminy Gniew, przy drodze krajowej nr 91 stanowiącej główny szlak komunikacyjny północ - południe i drodze wojewódzkiej Nr 231 łączącej wieś z sąsiadującą gminą Smętowo Graniczne gdzie przebiega kolej Śląsk-Porty, ważny środek komunikacyjny do Tczewa, Trójmiasta, Bydgoszczy. Powierzchnia sołectwa to 907 ha.

Na skraju wsi w kierunku miejscowości Ostrowite znajduje się mało wykorzystany, malowniczy, górzysty obszar leśno – parkowy, przez który prowadzi droga do wsi i szkoły w Ostrowitem. W sąsiedztwie znajduje się też kompleks Jezior Półwieś i Pieniążkowo oraz lasy ciągnące się wzdłuż Wisły z przepięknym krajobrazem nadwiślańskim. Obszary te stanowią bazę rekreacyjną dla mieszkańców: m.in. Trójmiasta, Grudziądza. Są to tereny malownicze ze starą zabudową zagrodową (strzechy) słabo wyposażoną w infrastrukturę techniczną.

2) Gospodarka

Kolonia Ostrowicka jest jedną z większych wsi w południowej części gminy, w której skupiona jest baza handlowa i usługowa dla okolicznych wsi tj. Półwieś, Ostrowite, Dąbrówka, Stary Młyn, Rakowiec i Pieniążkowo. Znajdują się tutaj sklepy spożywczo – przemysłowe, zaopatrujące mieszkańców z okolicznych wsi. Znajduje się tu też zakład stolarski, zakłady transportowe, zakłady mechaniki pojazdowej, zakład wulkanizacyjny, punkt sprzedaży pasz oraz Ośrodek Zdrowia i Świetlica Wiejska z remizą OSP.

Znaczne oddalenie wsi od większych miast (Trójmiasto, Tczew, Bydgoszcz) nie sprzyja rozwojowi gospodarczemu w kooperacji z silnymi partnerami. Peryferyjne usytuowanie w stosunku do większych aglomeracji, korzystne usytuowanie terenów (zwłaszcza Półwieś) wywołuje potrzebę rozwijania potencjału lokalnego w sferach produkcyjnych głównie, związanych z produkcją rolną, usługową oraz turystyczną. Na terenie wsi brak jest podmiotu gospodarczego, który inicjowałby proces tworzenia i dystrybucji produktu towarowego i usług będących główną siłą napędową rozwoju gospodarczego w niewielkich aglomeracjach wiejskich.

3) Ocena silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy <p>duże zasoby siły roboczej, duża aktywność zawodowa, wykształcona młodzież,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura techniczna <p>dobrze rozwinięte sieci – wodociągowa energetyczna, telekomunikacyjna, zwarta zabudowa wsi ułatwia budowę infrastruktury,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drogi, komunikacja <p>dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna, drogowa, zagospodarowane pobocza, nowe nawierzchnie chodników przy drodze nr 91, estetycznie prezentujące się centrum wsi, bezpośredni dostęp do głównej trasy komunikacyjnej o znaczeniu krajowym nr 91, niedaleka odległość do głównej sieci kolejowej Północ- Południe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie przestrzenne wsi • Rolnictwo <p>specjalizacja drobnych gospodarstw w pracochłonnych uprawach rolniczych i ogrodniczych, wykwalifikowani rolnicy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przemysł we wsi ani też w najbliższym otoczeniu nie ma przemysłu, który 	<ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy <p>Brak miejsc pracy, duże bezrobocie, migracja wykształconej młodzieży w poszukiwaniu pracy- zbyt małe zainteresowanie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura techniczna <p>brak sieci kanalizacyjnej brak gazociągu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drogi, komunikacja <p>likwidacja lokalnych połączeń PKP, PKS zły stan lokalnych, dróg gruntowych we wsi brak chodników przy ruchliwej drodze wojewódzkiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie przestrzenne wsi <p>brak planu zagospodarowania przestrzennego, brak wolnych obiektów do zagospodarowania zbyt słabo uzbrojony w infrastrukturę techniczną teren,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rolnictwo <p>rozdrobienie gospodarstw, zła koniunktura, brak rynków zbytu na towary rolne brak przetwórstwa rolno- spożywczego, zła kondycja gospodarstw rolnych, słabe gleby, teren górzysty,</p>

<p>powodowałby zagrożenie dla środowiska, szansa na pracę w rozwiniętym pod względem przemysłowym Kwidzynie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handel, usługi <p>dobre rozwinięta baza handlowa i usługowa, możliwość rozwoju handlu i usług, w związku z coraz większym zainteresowaniem agroturystyką i atrakcyjnymi pod względem turystycznym terenami w Półwsi oraz autostradą A1,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opieka zdrowotna, szkolnictwo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przemysł <p>brak zakładów przemysłowych a tym samym brak miejsc pracy, znaczne oddalenie od większych ośrodków przemysłowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handel, usługi <p>duże koszty związane z prowadzeniem działalności, zbyt mała ilość osób przyjezdnych (mały ruch turystyczny),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo <p>zbyt daleko oddalony i niedostatecznie wyposażony posterunek policji, sprzyjające warunki dla złodziei i naciągaczy spowodowane łatwością przemieszczania się (główna trasa),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opieka zdrowotna, szkolnictwo <p>brak organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, zbyt mała liczba lekarzy specjalistów, niedostateczne wyposażenie medyczne, drogie koszty leczenia.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie geograficzne <p>bliskość do ważnych szlaków komunikacyjnych (istniejących i planowanych), korzystne położenie pod względem krajobrazowym (jeziora , las, bliskość doliny Wisły i szlaków turystycznych), sąsiedztwo z województwem kujawsko - pomorskim (możliwość kontaktów),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koniunktura gospodarcza – rolnictwo: <p>korzystne położenie sprzyja możliwości powstawania placówek dla obsługi podróżnych (stacja paliw, punkty naprawy samochodów, gastronomia), dobre warunki dla rozwoju przetwórstwa produktów rolnych (łatwość w pozyskaniu surowca), możliwość pracy poza terenem wsi powstanie rolniczych grup producenckich, kursy doszkalające,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjność inwestycyjna <p>korzystne położenie komunikacyjne, duży zasób wykwalifikowanej siły roboczej, czyste, nieskażone środowisko, możliwość wykorzystania ciekawego krajobrazu, wód, lasów dla rozwoju inwestycji o charakterze turystyczno - wypoczynkowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Środowisko naturalne <p>nieskażone środowisko, dużo zieleni, brak przemysłu, który wpływałby niekorzystnie na otoczenie, dbałość mieszkańców o obejście, możliwość skorzystania ze środków pomocowych na inwestycje związane z ochroną środowiska, ujęte w planach gminy rozwiązanie gospodarki ściekowej, korzystne warunki dla uprawiania turystyki pieszej, rowerowej itp., lokalizowanie w bliskim sąsiedztwie trzech naturalnych zbiorników wodnych (jezior) z możliwością wykorzystania ich dla turystyki wodnej i wypoczynku letniego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy demograficzne <p>wzrost liczby ludzi wykształconych, możliwości kształcenia niewielka odległość od ośrodków, które zapewniają kształcenie na poziomie średnim i wyższym, możliwość realizacji, budownictwa mieszkaniowego i co za</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Położenie geograficzne <p>likwidacja lokalnych połączeń kolejowych i autobusowych, duża odległość do większych aglomeracji, prowincjonalne położenie w stosunku do siedziby gminy powiatu i województwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koniunktura gospodarcza – rolnictwo: <p>brak odbiorców wytworzonego produktu (ubożające społeczeństwo lokalne), napływ tanich produktów z zewnątrz, regres w gospodarce rolnej, brak zainteresowania terenem przedsiębiorców i inwestorów, którzy chcieli by zainwestować swój kapitał,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjność inwestycyjna <p>brak ożywienia gospodarki, zbyt małe rozpropagowanie atrakcyjności okolicy, brak dostatecznej promocji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Środowisko naturalne <p>brak kanalizacji we wsi, nieszczelne zbiorniki, nieczystości powodują zanieczyszczanie wód gruntowych i rowów melioracyjnych, zanieczyszczenie środowiska emisją spalin i hałasem spowodowanymi przez coraz większe nasilenie ruchu na drodze Nr 91,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy demograficzne <p>migracja ludzi wykwalifikowanych i przedsiębiorczych do większych skupisk miejskich, wzrost bezrobocia powodujący wzrost patologii w społeczności,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Środki finansowe <p>zmniejszenie środków, dotacji dla sołectw z gminy, brak sponsorów.</p>

tym idzie wzrost liczby mieszkańców, <ul style="list-style-type: none"> • Środki finansowe możliwość korzystania ze środków UE; program Odnowy Wsi, priorytet w pozyskiwaniu środków dla małych miast i wsi.	
--	--

4) Cele strategiczne oraz kierunki działania

a) rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjnej:

- modernizacja, remont i wyposażenie budynku świetlicy wiejskiej,

b) poprawa estetyki wsi:

- poprawa estetyki obejść budynków mieszkalnych,
- podniesienia estetyki obiektów (np. kolorystyka, ogródki przydomowe, estetyczne ogrodzenia), zorganizowanie konkursu na szczeblu sołectwa „Estetyczne obejścia”,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- budowa infrastruktury technicznej (zadania komunalne gminy):
  - o budowa kanalizacji sanitarnej,
  - o uzupełnienie oświetlenia ulic i dróg,
  - o wykonanie niezbędnych chodników dla bezpieczeństwa mieszkańców, (przy drodze wojewódzkiej Kolonia Ostrowicka - Smętowo),
  - o utwardzenie dróg lokalnych,
  - o budowa brakujących wodociągów,
  - o budowa chodników;
- poszukiwanie pozarolniczych źródeł dochodów.
  - o zalesienie gruntów V i VI klasy znajdujących się w obrębie sołectwa,
  - o zachęcanie mieszkańców do utworzenia kwater agroturystycznych jako alternatywnego źródła dochodu,
  - o wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo w planach zagospodarowania przestrzennego gminy.

4.7.3. Kursztyn

1) Rys historyczny

W stosunku do obecnego stanu na obszarze dzisiejszego Kursztyna znajdowały się w średniowieczu dwie nieistniejące już osady Wysoka i Kleszewo.

W Kursztynie znajdował się kościół, który był otoczony cmentarzem. W okresie reformacji świątynia opustoszała, natomiast grunty orne przejęli luteranie. Katolicy odzyskali je dopiero w 1740 roku.

W 1907 roku wzniesiono budynek szkoły, a w 1928r. była to szkoła jednoklasowa z jednym nauczycielem, w której uczyło się 33 uczniów.

W styczniu 1921 roku w kilkunastu miejscowościach powiatu gniewskiego wybuchł strajk robotników rolnych. W 1928 roku Kursztyn liczył 197 mieszkańców. W 1932 roku wybudowano budynek socjalny, przedszkole i stołówkę zakładową, w 1966 roku wzniesiono 5 budynków czterorodzinnych, a w 1977 wybudowano 6 bloków dwunastorodzinnych.

W 1991 roku przy współudziale mieszkańców Kursztyna wybudowano kaplicę, która stoi w innym miejscu niż kościół.

Sołectwo Kursztyn jest stosunkowo młodym sołectwem gdyż powstało dopiero w 1999 roku.

2) Położenie i zagospodarowanie

Sołectwo Kursztyn położone jest w północno zachodniej części gminy. Przez sołectwo przebiega droga wojewódzka nr 230 Pelplin – Cierpice. Skrzyżowanie łączy się z drogą krajową Nr 91 stanowiącą główny szlak komunikacyjny północ-południe. Od wschodu graniczy z sołectwem Szprudowo, od południa z sołectwem Brody Pomorskie, a od zachodu z sołectwem Janiszewko Gmina Pelplin. Obszar sołectwa wynosi 1097 ha.

3) Gospodarka

W skład sołectwa Kursztyn wchodzi wieś Cierpice. Obie wsie są miejscowościami popegeerowskimi. Ziemie będące własnością Państwowych Gospodarstw Rolnych zostały wykupione przez rolników spoza sołectwa, a nawet gminy. W całym sołectwie jest 1 gospodarstwo rolne o powierzchni ok. 15 ha. Znajdują się tu użytki rolne bardzo urodzajne lecz bardzo ciężkie do uprawy.

Po likwidacji PGR Kursztyn i jego oddziału w Cierzpicach, dużym problemem stało się bezrobocie. Mieszkańcy muszą szukać zatrudnienia poza sołectwem, a często nawet poza gminą. Działają tu dwa sklepy spożywczo-przemysłowe, nie prowadzi się żadnej działalności produkcyjnej ani usługowej. W trakcie spotkań z mieszkańcami zgłaszano szereg oczekiwań. Dotyczyły one trudnych warunków życia, zniechęcenia i nieodpowiedniej bazy do działalności rekreacyjno sportowej. Należy zaznaczyć, że w ostatnim czasie pojawiły się pewne pozytywne oznaki w życiu sołectwa Kursztyn. Mieszkańcy bardziej dbają o swoje posesje, podejmują wspólne działania typu sprzątanie wsi. Panuje jednak powszechne przekonanie, że to dopiero początek i trzeba jeszcze wielu starań, aby bardziej pobudzić ludzi do większej aktywności i aby sołectwo stało się bardziej atrakcyjne pod względem rekreacyjno-sportowym, kulturalnym i estetycznym.

4) Ocena silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> wzrastająca aktywność społeczna, wzrastająca świadomość ekologiczna, duże zasoby taniej siły roboczej, przychylność władz samorządowych dla rozwoju działalności gospodarczej, korzystny układ szlaków komunikacyjnych – droga wojewódzka nr 230 i krajowa E-75, brak zagrożenia powodziowego, aktywne władze samorządowe, aktywni liderzy, 	<ul style="list-style-type: none"> niebezpiecznie wysoka stopa bezrobocia, ograniczone możliwości rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, brak świetlicy wiejskiej, brak boiska sportowego oraz miejsca do zabawy najmłodszych mieszkańców, niedoinwestowana infrastruktura techniczna, ubóstwo społeczne, niska aktywność społeczno - gospodarcza ludności, niski poziom wykształcenia ludności, "wypływ" młodzieży, małe zasoby kapitałowe w gminie, brak inwestorów strategicznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> udział w programach Unijnych – środki pomocowe, pobudzanie aktywności mieszkańców poprzez dokształcanie społeczeństwa – szkolenia, kursy, środki pozyskane od partnerów i sponsorów, nowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi z uwzględnieniem obiektów sportowych, integracja z sąsiednimi sołectwami i gminami, powołanie Koła Gospodyń Wiejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> wysoki poziom apatii społecznej, odpływ części młodych mieszkańców do miast, brak środków własnych do współfinansowania projektów.

4.7.4. Nicponia

1) rys historyczny

Nicponia, dawna niewielka miejscowość powstała przy drodze na przedmieściu Gniewu. Pierwotna wieś rozwinęła się wokół karczmy przydrożnej. Nazwa miejscowości Nicponia (Nichtsfelde) jest charakterystyczna dla wielu osad powstałych na przedmieściu wokół karczmy i była stosowana na oznaczenie czegoś gorszego w stosunku do miasta. Budowa mostu na Wierzycy i wzrastający ruch były przyczyną rozbudowy wsi. W XIX w. w Nicponi istniał majątek ziemski, którego pozostałością jest istniejący dwór. W tym czasie powstała cukrownia połączona kolejką wąskotorową z Niziną Walichnowską i Kwidzynem. Po przeprowadzeniu prac regulacyjnych Wisły w Nicponi powstał budynek strażnika wałowego. W okresie międzywojennym w Nicponi urządzono poligon do ćwiczeń wojskowych dla jednostki z Gniewu. Funkcjonowała także restauracja wraz z terenem rekreacyjnym – miejsce licznych zabaw i festynów. W latach dwudziestych mieszkał w Nicponi generał Karol Trzaska – Durski bardzo barwna postać, uczestnik walk legionów. W okresie drugiej wojny światowej przy budowie drogi na terenie Nicponi pracowali jeńcy wojenni. Zmarłym jeńcom poświęcono pomnik znajdujący się w Nicponi przy drodze nr 91. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych funkcjonowała Spółdzielnia Kółek Rolniczych im J. Kraziewiczza.

2) położenie wsi

Wieś o charakterze miejscowości podmiejskiej. Sołectwo Nicponia administracyjnie należy do powiatu tczewskiego i jest jednym z 19 sołectw gminy Gniew, położone jest w środkowo zachodniej części gminy, na lewym brzegu Wisły przy ujściu do niej rzeki Wierzycy. Położenie komunikacyjne sołectwa jest korzystne. Bez wątpienia najistotniejszym elementem w tym względzie jest przebiegająca przez środek sołectwa droga krajowa nr 91, stanowiąca główny szlak komunikacyjny północ-południe. Odległość do Tczewa ok. 30 km, do Gdańska ok. 70 km. Druga droga przebiegająca przez Nicponię to droga powiatowa nr 10482 Nicponia-Opalenie. Wschodnia granica sołectwa wytyczona jest linią brzegową rzeki Wisły, od południa graniczy z sołectwem Tymawa, a od zachodu z sołectwami Piaseczno i Gogolewo, od północy z miastem Gniew, a granicę sołectwa stanowi rzeka Wierzyca. Obszar sołectwa wynoszący 646 ha. zamieszkuje 758 osób. Widok z Nicponi na miasto Gniew jest niepowtarzalny i unikatowy w skali całego województwa. Przejeżdżając przez Nicponię w kierunku Gdańska można, zobaczyć piękną panoramę Gniewu, z widocznym kościołem pw. Św. Mikołaja, zamek Krzyżacki, oraz pałac Marysieńki. Podczas podwyższonego stanu wody w Wiśle, w wyniku cofania się rzeki Wierzycy następuje zalewanie pól uprawnych, wówczas panorama Gniewu jest jeszcze piękniejszą gdyż budowle odbijają się w lustrze wody. Przez sołectwo przebiegają dwa szlaki turystyczne: pieszy szlak turystyczny biegnący z Nowego do Tczewa, oraz nadwiślański szlak rowerowy Doliny Dolnej Wisły. Przejeżdżający turyści tymi szlakami często pytają o możliwości noclegu na terenie wsi.

3) Ludność i gospodarka

Wieś Nicponia, jest jedną z bardziej rozwiniętych miejscowości w gminie Gniew. Pełni ona nie tylko funkcję rolniczą, ale także mieszkaniową. W latach osiemdziesiątych powstało osiedle domków jednorodzinnych, wybudowano osiedle mieszkaniowe dla pracowników Spółdzielni Kółek Rolniczych w Nicponi. Dzięki temu powstała nowa hydrofornia zaopatrująca w wodę również sąsiednie sołectwo Tymawa. W latach dziewięćdziesiątych doprowadzono do Nicponi gaz ziemny, dzięki czemu wieś jest, jako jedyna w gminie, całkowicie zgazyfikowana, a w 2005 roku wieś skanalizowano. Do połowy lat 90 w Nicponi funkcjonowała Spółdzielnia Kółek Rolniczych, która to dawała zatrudnienie wielu mieszkańcom sołectwa, jak i mieszkańcom sąsiednich miejscowości. Jednak pod koniec lat dziewięćdziesiątych zamknięto ten zakład pracy. W sołectwie są trzy zakłady produkcyjne: MJB mieszczący się w budynkach po byłym SKR, produkujący pojemniki na śmieci i kontenery, zakład wyrobów z gumy oraz zakład produkujący parapety. W sołectwie są dwa sklepy spożywczo-przemysłowe. Wielu mieszkańców prowadzi usługową działalność gospodarczą. Powierzchnia gruntów ogółem wynosi w sołectwie ok. 646 ha. z czego grunty orne razem stanowią ok. 247 ha, łąki i pastwiska ok. 112 ha, lasy i grunty leśne ok. 140 ha, grunty pod wodami ok. 72 ha, grunty zabudowane ok. 22 ha, nieużytki ok. 12 ha. W całym sołectwie jest 40 gospodarstw rolnych, są to gospodarstwa rozdrobnione, tylko 7 gospodarstw jest o powierzchni 15 ha. Są tu użytki rolne urodzajne i lekkie w uprawie zagrożone zalaniem przez wezbrane wody Wisły i Wierzycy. Wysokie plony można uzyskać pod warunkiem, że uprawy nie były zalane wodami powodziowymi. Niewielu mieszkańców sołectwa znalazło zatrudnienie w miejscowych zakładach, przez, co muszą wyjeżdżać do pracy poza teren gminy.

4) Ocena silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> rosnący poziom wykształcenia młodzieży, atrakcyjne tereny rekreacyjne (m. in. tereny leśne), wzrastająca aktywność społeczna, wzrastająca świadomość ekologiczna, przychylność władz samorządowych dla rozwoju działalności gospodarczej, korzystny układ szlaków komunikacyjnych – droga krajowa nr 91, i powiatowa 10482, aktywne władze samorządowe, aktywni liderzy. 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczone możliwości rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, zły stan techniczny świetlicy wiejskiej, brak boiska sportowego oraz miejsca do zabawy najmłodszych mieszkańców, "wypływ" młodzieży, małe zasoby kapitałowe w gminie, brak inwestorów strategicznych, zagrożenie powodziowe rzek Wierzycy i Wisły, brak chodnika w kierunku osiedla Leśnego, brak oświetlenia przy drodze krajowej nr 91, od skrzyżowania w kierunku Nowego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> sprzyjająca polityka regionalna, w tym 	<ul style="list-style-type: none"> wysoki poziom apatii społecznej wśród osób

<p>adresowana do rozwoju obszarów wiejskich ze strony rządu i władz wojewódzkich,</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w programach Unijnych – środki pomocowe, • pobudzanie aktywności mieszkańców poprzez dokształcanie społeczeństwa – szkolenia, kursy, • środki pozyskane od partnerów i sponsorów, • integracja z sąsiednimi sołectwami i gminami, • większa aktywność Koła Gospodyń Wiejskich, • przebywający turyści w sezonie. 	<p>bezrobotnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpływ części młodych mieszkańców do miast, • brak środków własnych do współfinansowania projektów, • brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej.
--	---

5) Głównymi celami strategicznymi są:

a) rozwijanie działalności sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej:

- budowa placu zabaw,

b) poprawa estetyki wsi, poprawa estetyki obejść budynków mieszkalnych,

- podniesienia estetyki obiektów (np. kolorystyka, ogródki przydomowe estetyczne ogrodzenia),

c) budowa infrastruktury technicznej (zadania komunalne gminy),

- budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej w kierunku Osiedla Leśnego (w realizacji),
- naprawa drogi gminnej w centrum wsi,
- uzupełnienie brakującego oświetlenia,
- ustawienie barier ochronnych na skrzyżowaniu,
- ustawienie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu.

4.7.5. Pieniążkowo

1) Rys historyczny

Miejscowość Pieniążkowo jest wsią wielodrożną ze śladami starego osadnictwa. Na początku naszej ery położona była na szlaku bursztynowym (I—V w.), a potem przy „drodze królewskiej” (via regia). W latach 1050—1138 na jej obszarze powstała parafia pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. W 1294 r. Pieniążkowo było własnością biskupa kujawskiego. Ważnym wydarzeniem w historii miejscowości były prowadzone na jej terenie w XV w. rozmowy pomiędzy królem polskim Kazimierzem Jagiellończykiem, a zaciężnymi Czechami na służbie krzyżackiej o wykupieniu Malborka. W 1868 r. wieś liczyła 170 mieszkańców, w tym 36 ewangelików. W 1900 r. proboszczem parafii został ks. dr Antoni Wolszlegier (1853—1922), znany działacz społeczno - niepodległościowy, m.in. inicjator strajków szkolnych w Pieniążkowie (1905—1907) i okolicy. W okresie międzywojennym w Pieniążkowie nauczano w dwuklasowej szkole powszechnej, której kierownikiem był znany działacz społeczno-polityczny, Kazimierz Lietz, który został zamordowany przez hitlerowców (jesień 1939 r.). Pieniążkowo zostało wyzwolone dnia 20.02.1945 r. Po wyzwoleniu powstały we wsi nowe budynki, a w 1967 r. rozbudowano szkołę podstawową, która otrzymała imię M. Kopernika. Uruchomiono także sklep spożywczo – przemysłowy.

2) Położenie i zagospodarowanie

Wieś Pieniążkowo administracyjnie należy do gminy Gniew. Miejscowość Pieniążkowo jest najdalej położoną na południe wsią w gminie i powiecie. Miejscowość położona jest nad niewielkim Jeziorem Pieniążkowo usytuowanym wzdłuż drogi krajowej nr 91 (E 75) należącej do głównego szlaku komunikacyjnego północ - południe.

Obecnie Pieniążkowo częściowo uzbrojone jest w infrastrukturę techniczną, istnieje sieć wodociągowa, jak i ogólny dostęp do telefonii stacjonarnej i komórkowej. Natomiast brak jest sieci gazowej oraz kanalizacji sanitarnej, co wpływa niekorzystnie na jakość życia mieszkańców i rozwój wsi. W Pieniążkowie znajduje się także szkoła podstawowa (filia Szkoły w Opaleniu) i kościół z cmentarzem przykościelnym.

3) Gospodarka

Ze względu na rolniczy charakter miejscowości w Pieniążkowie działalność gospodarczą prowadzą przede wszystkim gospodarstwa rolne, które utrzymują się głównie z produkcji rolniczej. Poza tym na terenie miejscowości działają dwa sklepy spożywczo-przemysłowe, warsztat ślusarsko – kotlarski, zakład usługowy zajmujący się kamieniarstwem artystycznym, zakład blacharki oraz bar przy parkingu. Pozostałe usługi zaspokajające potrzeby lokalnych mieszkańców oraz miejsca pracy znajdują się przede wszystkim w okolicznych miastach jak Nowe czy Gniew.

4) Ocena silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Walory krajobrazowe otoczenia jeziora, • Aktywność społeczności lokalnej, • Przebieg autostrady A1, • Okolice bogata w zasoby leśne, • Działalność Koła Gospodyń Wiejskich, • Rozwój tras turystycznych w okolicznych lasach, • Szkoła Podstawowa z salą gimnastyczną. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odległość od miejscowości gminnej, • Brak ścieżek rowerowych, • Niż demograficzny, • Infrastruktura okołodrogowa – oświetlenie, • Infrastruktura drogowa, • Bezrobocie, • Infrastruktura sportowo – rekreacyjna, • Brak infrastruktury kanalizacyjnej, • Brak świetlicy wiejskiej, • Komunikacja autobusowa, • Rozproszona zabudowa miejscowości, • Natężenie ruchu ulicznego, • Ubóstwo społeczne, • „Ucieczka” młodych, wykształconych ludzi za granicę w poszukiwaniu pracy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Szlaki turystyczne i ścieżki dydaktyczne w lesie, • Rozwój turystyki, • Organizacja szkoleń i kursów dla miejscowej ludności, • Infrastruktura zabytkowa otoczenia, • Rozwój infrastruktury kulturalno – sportowej, • Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, • Pozyskanie pozabudżetowych środków finansowych na rozwój wsi, • Poprawa jakości i stanu technicznego dróg, • Poprawa estetyki wsi, • Tworzenie miejsc pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Likwidacja Szkoły Podstawowej, • Emigracja młodych ludzi za granicę, • Zanieczyszczenie środowiska, • Rozwój patologii wśród młodzieży, • Starzenie się społeczeństwa, • Nierównomierne nakłady finansowe na rozwój gminy, • Wzrost bezrobocia w skali makro.

5) Cele strategiczne to:

a) poprawa infrastruktury kulturalnej i oświatowej na terenie Pieniążkowa;

- termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Pieniążkowie,
- doposażenie placówki oświatowej w sprzęt sportowy.

b) działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury sportowo - rekreacyjnej na terenie miejscowości;

- przebudowa i zagospodarowanie terenu przyszkolnego na pełnowymiarowe boisko i teren rekreacyjny,
- budowa i oznaczanie szlaków turystycznych wraz z ich zagospodarowaniem rekreacyjnym,
- pozyskanie gruntu oraz budowa i zagospodarowanie kąpieliska nad Jeziorem Pieniążkowo.

c) działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i około drogowej;

- budowa i przebudowa chodników i oświetlenia ulicznego np. wzdłuż drogi krajowej,
- budowa i przebudowa dróg znajdujących się w obrębie miejscowości,
- budowa sygnalizacji świetlnej przy Szkole Podstawowej.

d) aktywizowanie społeczności lokalnej poprzez stworzenie możliwości pozyskania nowych źródeł zarobkowania;

e) działania w kierunku estetyzacji miejscowości.

6) Stworzenie warunków do poprawy dostępności mieszkańców do opieki zdrowotnej i społecznej.

4.7.6. Półwieś

1) Położenie i zagospodarowanie

Wieś Półwieś administracyjnie należy do powiatu tczewskiego i jest jednym z 19 sołectw gminy Gniew. Położona jest w południowej części gminy jak i powiatu, przy drodze krajowej nr 91, stanowiącej główny szlak komunikacyjny północ-południe. Od wschodu graniczy z sołectwem Widlice, z południowego zachodu z sołectwem Pieniążkowo, a od północnego zachodu z sołectwem Kolonia Ostrowicka. Na

terenie sołectwa znajduje się jeden sklep spożywczo-przemysłowy, przeważają lasy i użytki rolne słabej klasy. Obszar sołectwa wynoszący 461 ha zamieszkuje 300 osób. Zabudowa wsi jest rozproszona z bardzo słabo rozwiniętą infrastrukturą drogową (wyłącznie drogi polne), brak oświetlenia dróg.

2) Gospodarka

Półwieś jest wsią typowo rolniczą. Znajduje się tu ok. 60 gospodarstw, są to gospodarstwa małe, tylko 7 z nich posiada powierzchnię powyżej 15 ha. Na terenie sołectwa znajdują się grunty orne słabej jakości głównie V i VI klasy, z niewielką ilością gruntów klasy IV.

W sołectwie działa tylko jeden sklep spożywczo-przemysłowy, nie prowadzi się żadnej działalności produkcyjnej ani usługowej. Ludność szuka zatrudnienia poza rolnictwem. Utrzymanie mieszkańcom daje praca w gospodarstwach rolnych i praca najemna poza sołectwem.

3) Ocena silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> wysoka atrakcyjność turystyczna ze względu na walory przyrodniczo – krajobrazowe - Jezioro Półwieś, wzrastająca świadomość ekologiczna, duże zasoby taniej siły roboczej, przychylność władz samorządowych dla rozwoju działalności gospodarczej, tereny pod realizację różnych funkcji ze względu na niską klasę ziemi ornej, niskie ceny gruntów, duża lesistość, korzystny układ szlaków komunikacyjnych – droga krajowa nr 91, brak zagrożenia powodziowego, aktywne władze samorządowe, aktywni liderzy. 	<ul style="list-style-type: none"> niebezpiecznie wysoka stopa bezrobocia, rozproszona zabudowa wsi, brak wodociągów, brak kanalizacji, ograniczone możliwości rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, niski standard szlaków komunikacyjnych w sołectwie (drogi polne), niedoinwestowana infrastruktura techniczna, ubóstwo społeczne, niska aktywność społeczno - gospodarcza ludności, niski poziom wykształcenia ludności, "wypływ" młodzieży, małe zasoby kapitałowe w gminie, brak inwestorów strategicznych, nie wykorzystane pod względem rekreacyjnym jezioro Półwieś.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> udział w programach Unijnych – środki pomocowe, rozwój agroturystyki, utworzenie kąpieliska z pełnym zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym, pobudzanie aktywności mieszkańców poprzez dokształcanie społeczeństwa – szkolenia, kursy, środki pozyskane od partnerów i sponsorów, nowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi z uwzględnieniem zagospodarowania turystycznego, integracja z sąsiednimi sołectwami i gminami. 	<ul style="list-style-type: none"> wysoki poziom apatii społecznej, odpływ części młodych mieszkańców do miast, brak koniunktury w rolnictwie, brak środków własnych do współfinansowania projektów.

4) Głównymi celami strategicznymi są

a) rozwijanie działalności rekreacyjnej i podniesienie walorów wsi pod względem turystycznym:

- wprowadzanie nowych elementów zagospodarowania, np. małej architektury,
- wprowadzanie nowych elementów zieleni; są to elementy decydujące nie tylko o wzmożonej ochronie środowiska (przez wprowadzanie pasów zieleni izolującej, wprowadzanie nowych, odpornych na degradację gatunków traw itp.),
- budowa zaplecza rekreacyjno-wypoczynkowego (np. ogólnodostępne miejsca rekreacyjne dla letników),
- budowa przystani wodnej wraz z zapleczem użytkowym,
- polepszenie dojazdu, budowa parkingów,
- utworzenie pola namiotowego oraz wyznaczania stanowisk na polu namiotowym przez wprowadzanie pasów zieleni izolującej (na 50-100 osób),
- wprowadzenie podstawowych urządzeń (np. sanitariaty, punkty poboru wody, zadaszenia, kuchnie polowe) oraz innych elementów obsługi, które mogą być wykorzystywane jednocześnie przez uczestników wypoczynku codziennego i świątecznego,
- budowa świetlicy wiejskiej,

b) tworzenie warunków do rozwoju małej przedsiębiorczości:

- tworzenia nowych obiektów agroturystycznych,

c) poprawa estetyki wsi:

- budowa infrastruktury technicznej (budowa sieci wodociągowej, budowa kanalizacji sanitarnej, budowa oświetlenia na odcinku od drogi nr 91 do kapliczki, budowa dróg dojazdowych),
- nasadzenie krzewów wokół kapliczki.

4.7.7. Rakowiec

1) Rys historyczny

Historia miejscowości Rakowiec wskazuje na stare osadnictwo. Już w pierwszych wiekach naszej ery przez Rakowiec prowadził szlak bursztynowy, a następnie „droga królewska”. W 1305 r. król czesko-polski, Wacław III, nadał Rakowiec Krzyżakom, a w 1552 r. król Zygmunt August błota Rakowiec przyznał Jerzemu Oleskiemu z Ostrowitego. W 1648 r. dobra Rakowieckie użytkowane były przez Bartlińskiego. W XIX w. w Rakowcu działała dwuklasowa szkoła powszechna. W latach 1906-1907 uczniowie miejscowej szkoły strajkowali w obronie języka polskiego. Miejscowość po II wojnie światowej została wyzwolona dnia 20 lutego 1945 r.

2) Położenie i zagospodarowanie

Miejscowość położona jest nad polodowcowym rynnowym Jeziolem Rakowieckim (o powierzchni 32 ha) usytuowanym wzdłuż drogi krajowej nr 91 (E 75) należącej do głównego szlaku komunikacyjnego północ - południe. Powierzchnia sołectwa Rakowiec wynosi 2247 ha.

Obecnie Rakowiec częściowo uzbrojony jest w infrastrukturę techniczną, istnieje bowiem sieć wodociągowa, jak i ogólny dostęp do telefonii stacjonarnej i komórkowej. Brak jest natomiast sieci gazowej oraz kanalizacji sanitarnej, co wpływa niekorzystnie na jakość życia mieszkańców i rozwój wsi. W Rakowcu znajduje się także kaplica kościelna, a na terenie miejscowości czynnie działają organizacje wiejskie, jak: Koło Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicza Straż Pożarna.

3) Gospodarka

W Rakowcu działalność gospodarczą prowadzą przede wszystkim gospodarstwa rolne, które utrzymują się głównie z produkcji rolniczej. W okresie zastoju w pracach polowych rolnicy dodatkowo w celach zarobkowych wyjeżdżają do pracy zagranicę. Poza tym na terenie miejscowości działają dwa sklepy spożywczo-przemysłowe, tartak zatrudniający kilkanaście osób z sołectwa oraz dwa zakłady usługowe (stolarski i mechaniki pojazdowej).

W obrębie administracyjnym miejscowości działa również Hotel – Restauracja "Gniewko" dysponujący aktualnie 28 miejscami noclegowymi. Jego malownicze usytuowanie nad Jeziolem Rakowieckim wraz z zagospodarowanym gminnym strzeżonym kąpieliskiem oraz z wypożyczalnią sprzętu wodnego prowadzoną przez hotel. Hotel posiada również salę konferencyjną na 40 osób z kompletnym wyposażeniem. Pozostałe usługi zaspokajające potrzeby lokalnych mieszkańców świadczone są przez przedsiębiorstwa zlokalizowane przede wszystkim w Gniewie.

4) Ocena silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
--------------	--------------

<ul style="list-style-type: none"> • jezioro ze strzeżonym kąpieliskiem, • działalność Koła Gospodyń Wiejskich, • ukształtowanie terenu, • krajobraz leśny, • infrastruktura komunikacyjna, • współpraca mieszkańców z Radą Sołecką, • położenie geograficzne, • wzrastająca aktywność społeczności lokalnej, • pomoc sąsiedzka, • tartak, • hotel „Gniewko”, • aktywność turystyczna ze względu na strzeżone kąpielisko. • zrealizowana w pobliżu autostrada A1 • most na Wisle w rejonie Kwidzynie. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak możliwości zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców, • brak infrastruktury kanalizacyjnej, • brak pojemników do selektywnej zbiórki odpadów, • alkoholizm, • infrastruktura drogowa, • infrastruktura okołodrogowa – oświetlenie, • infrastruktura wodociągowa – jakość wody pitnej, • ubóstwo społeczne, • „ucieczka” młodych, wykształconych ludzi zagranicę w poszukiwaniu pracy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie miejsc pracy, • współpraca z innymi gminami i miejscowościami zagranicznymi, • poprawa jakości i stanu technicznego dróg, • pozyskanie pozabudżetowych środków finansowych na rozwój wsi, • poprawa estetyki wsi, • rozwój budownictwa jednorodzinnego, • zamek w Gniewie, • leśne szlaki turystyczne, • rozwój infrastruktury kulturalno – sportowej, • opracowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego, • rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, • rozwój bazy noclegowej, • rozwój turystyki i agroturystyki. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój patologii wśród młodzieży, • starzenie się społeczeństwa, • natężenie ruchu transportowego, • wyludnienie wsi, • nierównomierne nakłady finansowe na rozwój gminy, • rozwój nieekologicznej gospodarki, • brak zakładów pracy, • wzrost bezrobocia w skali makro.

5) Cele strategiczne i cele niezbędne oraz kierunki działania:

a) działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej na terenie miejscowości:

- dalsze inwestycje w zagospodarowanie rekreacyjne obszaru wokół Jeziora Rakowieckiego,
- kompleksowy remont świetlicy wiejskiej i remizy OSP oraz dostosowanie ich funkcji do zadań użyteczności publicznej wraz z zagospodarowaniem rekreacyjnym terenu przyległego,

b) działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i około drogowej:

- budowa i modernizacja chodników i oświetlenia ulicznego,
- budowa i modernizacja dróg znajdujących się w obrębie miejscowości,
- budowa kładki dla pieszych nad drogą krajową,

c) poprawa gospodarki wodno – ściekowej Rakowca:

- opracowanie dokumentacji technicznej inwestycji wodno – ściekowych,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej,
- monitoring i egzekwowanie prawidłowego składowania ścieków płynnych w zbiornikach bezodpływowych (tzw. szambach),

d) działania w kierunku poprawy estetyki Rakowca,

e) wykorzystanie dobrego położenia miejscowości i jej potencjału gospodarczego:

- promocja powstawania gospodarstw agroturystycznych oraz doradztwo i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój,
- uaktualnienie MPZP Rakowca dla lokalizacji nowych terenów budownictwa mieszkaniowego, nowych terenów usługowych i turystycznych opartych o zasoby kulturowe i przyrodnicze miejscowości,
- stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju zabudowy letniskowej i agroturystycznej w celu powiększenia bazy noclegowej Rakowca.

4.5.8 Szprudowo

1) Rys historyczny

Nazwa miejscowości Szprudowo wywodzi się z języka niemieckiego (niegdyś stosowano nazwy Sprudoho, Sprudov, Sprudowe, Sprudow). Pierwsze wzmianki na jej temat pochodzą z XIII w. Miejscowość zamieszkiwana była niegdyś przez Fetrów. Szprudowo od roku 1233 należało do Cystersów z Oliwy, którzy otrzymali je od Książąt Pomorskich. Następnie w 1282 roku cała ziemia gniewska została przekazana przez Mestwina II Krzesakom. Dawniej w Szprudowie znajdował się murowany kościół z XIV w. p.w. św. Szymona i Judy, który podczas reformacji został przejęty przez luteranów na ok. 40 lat. W roku 1596 roku został on ponownie przekazany katolikom przez biskupa Rozdrażewskiego. Na początku XVIII wieku kościół podupadł i ówczesny rząd w 1827 r. kazał go rozebrać. Pod koniec XIX w. nastąpił rozwój budowlany wsi. Szprudowo należało do wsi włościańskiej, w której powstały założenia dworsko – parkowe i zabudowania folwarczne. Rozwój miejscowości został przerwany wybuchem I wojny światowej. Rolniczy charakter miejscowości spowodował, iż mieszkańcy w latach trzydziestych dosyć znacząco odczuli odnotowany spadek popytu na produkty rolnicze. Po ówczesnym kryzysie nastąpił rozwój dużych chłopskich majątków ziemskich. Pomimo wspomnianych procesów rozwojowych w ostatnim trzydziestolecu XIX i na początku XX wieku Szprudowo zachowało dość czytelny historyczny układ przestrzenny.

2) Położenie i zagospodarowanie

Wieś położona jest w północnej części gminy, w dużej części wzdłuż drogi krajowej nr 91 (E 75) należącej do głównego szlaku komunikacyjnego północ – południe, stanowiącego europejski korytarz transportowy VI (Gdańsk – Warszawa). Pod względem geograficznym miejscowość położona jest na Pojezierzu Starogardzkim. Powierzchnia sołectwa wynosi 1155 ha.

Obecnie Szprudowo jest częściowo uzbrojone w infrastrukturę techniczną, istnieje sieć wodociągowa, jak i ogólny dostęp do telefonii stacjonarnej i komórkowej. Natomiast brak jest sieci gazowej oraz kanalizacji sanitarnej, co wpływa niekorzystnie na jakość życia mieszkańców i rozwój wsi. Aktualnie na terenie miejscowości poza gospodarstwami rolnymi prowadzone są dwa sklepy spożywczo – przemysłowe, zakład ślusarski oraz warsztat samochodowy.

3) Gospodarka

W miejscowości Szprudowo działalność gospodarczą prowadzą przede wszystkim gospodarstwa rolne. Związane jest to z rolniczym charakterem miejscowości i strukturą bonitacyjną gleb. Mieszkańcy utrzymują się głównie z produkcji rolniczej jak i z pracy najemnej w innych miejscowościach. Natomiast na terenie samej miejscowości poza gospodarstwami rolnymi prowadzone są dwa sklepy spożywczo – przemysłowe, zakład ślusarski oraz warsztat samochodowy.

4) Ocenę silnych i słabych stron rozwoju wsi

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • struktura bonitacyjna gleb, • aktywność społeczności lokalnej, • przebieg autostrady A1, • działalność przy świetlicy wiejskiej, • dostęp do Internetu, • położenie przy trasie Gniew – Tczew, • historyczny układ przestrzenny zabudowy we wsi. 	<ul style="list-style-type: none"> • natężenie ruchu ulicznego na drodze krajowej, • brak infrastruktury kanalizacyjnej, • zły stan techniczny obiektów po PGR, • brak małej infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci, • infrastruktura oświetleniowa, • infrastruktura drogowa, • rosnące ubóstwo społeczne, • „ucieczka” młodych, wykształconych ludzi zagranicę w poszukiwaniu pracy, • wyludnianie się miejscowości, • bezrobocie, • brak sygnalizacji świetlnej na drodze krajowej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • organizacja szkoleń i kursów dla miejscowej ludności, • infrastruktura zabytkowa otoczenia, • rozwój infrastruktury kulturalno – sportowej, • rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • starzenie się społeczeństwa, • zanieczyszczenie środowiska, • rozwój patologii wśród młodzieży, • nierównomierne nakłady finansowe na rozwój gminy,

<ul style="list-style-type: none"> • pozyskanie pozabudżetowych środków finansowych na rozwój wsi, • poprawa jakości i stanu technicznego infrastruktury drogowej i około drogowej, • poprawa estetyki wsi, • tworzenie miejsc pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost bezrobocia w skali makro, • narkomania, • składowisko odpadów w Nicponi, • alkoholizm.
---	--

5) Cele strategiczne i kierunki działania:

a) działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej:

- budowa małej infrastruktury rekreacyjnej na terenie miejscowości;

b) działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury sportowej na terenie miejscowości:

- Modernizacja boiska sportowego w Szprudowie oraz budowa małych boisk wielofunkcyjnych,
- Budowa zaplecza socjalnego dla sportowców;

c) wykorzystanie potencjału gospodarczego miejscowości i dobrego położenia Szprudowa przy drodze krajowej:

- uaktywnienie w MPZP Szprudowa nowych terenów dla lokalizacji inwestycji i pod budownictwo jednorodzinne,
- edukacja rolników i doradztwo rolnicze w zakresie tworzenia gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych;

d) działania w kierunku estetyzacji miejscowości i zachowania jej historycznego układu przestrzennego;

e) działania w kierunku poprawy infrastruktury społeczno-publicznej na terenie miejscowości Szprudowo:

- budowa i oznaczanie szlaków turystycznych wraz z ich zagospodarowaniem rekreacyjnym,
- opracowywanie koncepcji i dokumentacji technicznej rozwoju różnych form infrastruktury publicznej w celu pozyskania środków pozabudżetowych na realizację inwestycji,
- budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączeniami i odprowadzeniem nieczystości do oczyszczalni ścieków;

f) działalność na rzecz organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, m.in.: Budowa ogólnie dostępnego Ogródka Jordanowskiego.

5. Ochrona przyrody.

5.1. Rezerваты przyrody.

Opalenie

Utworzony Zarządzeniem Nr 23/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku (Dziennik Urzędowy Woj. Pomorskiego z dnia 27 czerwca 2013 r, poz. 2658), który swoimi granicami objął m.in. obszary dotychczasowych rezerwatów przyrody „Opalenie Górne” i „Opalenie Dolne”. W skład rezerwatu o powierzchni 8,61 ha wchodzi grunty będące Stargard zarządzie Nadleśnictwa Starogard oraz Marszałka województwa Pomorskiego. Celem ochrony rezerwatu leśnego jest zachowanie fragmentu grądu subkontynentalnego Tilo-Carpinetum.

Wiosło Duże

Rezerwat florystyczny utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w 1972 r. o powierzchni 29,88 ha obejmuje ochroną bór świetlisty i las mieszany z gatunkami kserotermicznymi, leśno-stepowymi i innymi rzadko występującymi jak: pełnik europejski, koniczyna długokłosa, kruszczyk rdzawoczerwony, węży mord stepowy, głowienka wielokwiatowa i czosnek skalny.

Wiosło Małe

Rezerwat florystyczny utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego 01 czerwca 1965r. o powierzchni 24,69 ha obejmuje ochroną las mieszany na wierzchołach i bór mieszany na zboczu, z udziałem gatunków kserotermicznych i leśno-stepowych. Drzewostan liczy 90 -130 lat. Przeważa w nim sosna, jest też dąb, lipa, grab, klon, modrzew, świerk, a na zboczach akacja, osika i olcha.

Projektowany rezerwat przyrody: Potłowskie zbocza

Projekt rezerwatu o powierzchni 21,55 ha, zlokalizowany na skarpie Doliny Wisły na północ od przysiółka Potłowo. Występują tu głównie murawy ciepłolubne i gatunki o podwyższonych wymaganiach termicznych.

5.2. Pomniki Przyrody

Pomnikami przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

Zestawienie pomników przyrody w gminie Gniew zgodnie z wykazem Regionalnego Konserwatora Przyrody w Gdańsku

Lp.	Numer rejestru	Symbol	Gatunek 1	Obwód	Gatunek 2	Obwód	Gatunek 3	Obwód	Gatunek 4	Obwód	Ilość	Data powołania	Zarządzający	Położenie	Miasto/Gmina	Powiat	Ochrona
600	67	G	grab pospolity	2.15		0.00		0.00		0.00	1	24-01-1955	Nadl. Starogard	g.Gniew,L.Opalenie,oddz.245 i	Gniew	Tczewski	
601	68	G	dąb szypułkowy	5.80		0.00		0.00		0.00	1	31-01-1955	Nadl. Starogard	g.Gniew,LDębowo,oddz.250r	Gniew	Tczewski	
602	69	G	lipa szerokoli	4.80		0.00		0.00		0.00	1	31-01-1955	Nadl. Starogard	g.Gniew,LDębiny,oddz.285b	Gniew	Tczewski	17 OCHK
599	261	G	dąb szypułkowy	3.70	dąb szypułkowy	4.19	dąb szypułkowy	3.39		0.00	3	30-06-1970	W. Woźniak, Rakowiec	g.Gniew,Rakowiec,5m od bud.wł.	Gniew	Tczewski	
603	629	G	lipa drobnolis	3.60		0.00		0.00		0.00	1	12-06-1989	Parafia Rzym.-Kat. Tymanowo	g.Gniew,Tymanowo,przy kościele	Gniew	Tczewski	
604	630	G	lipa drobnolis	3.15	lipa drobnolis	3.50		0.00		0.00	2	12-06-1989	Parafia Rzym.-Kat. Tymanowo	g.Gniew,Tymanowo,przy kościele	Gniew	Tczewski	
605	631	G	klon pospolity	3.10	klon pospolity	2.30	klon pospolity	3.00	klon pospolity	3.45	4	12-06-1989	Parafia św. Mikołaja Gniew	g.Gniew,Gronowo Pol, przy kaplicy	Gniew	Tczewski	
606	632	G	kasztan. biały	3.00		0.00		0.00		0.00	1	12-06-1989	Dyr.Okr.Dróg Publ. Gdańsk	g.Gniew,Pieniążkowo,obok cm.	Gniew	Tczewski	
607	633	G	lipa drobnolis	3.23		0.00		0.00		0.00	1	12-06-1989	Parafia Rzym.-Kat. Piaseczno	g.Gniew,Piaseczno,na byłym cm.	Gniew	Tczewski	
608	634	G	kasztan. biały	3.02		0.00		0.00		0.00	1	12-06-1989	UMiG Gniew	g.Gniew,Kotło,były cm.ewangel.	Gniew	Tczewski	
609	635	G	lipa drobnolis	4.65	lipa drobnolis	3.60	lipa drobnolis	3.06	lipa drobnolis	3.32	11	12-06-1989	UMiG Gniew	g.Gniew,Jążwiska,były cm.ewangel.	Gniew	Tczewski	17 OCHK
610	875	G	lipa drobnolis	3.52		0.00		0.00		0.00	1	4-06-1993	Nadl. Starogard	g.Gniew,L.Opalenie,oddz.231m	Gniew	Tczewski	17 OCHK
611	937	G	dąb bezszypułk	4.80	dąb bezszypułk	3.80	dąb bezszypułk	3.50	dąb bezszypułk	3.30	9	29-12-1995	Dom Pomocy Społ.,Wyřby Wlk.	Dom Pomocy Społ.,Wyřby Wlk.,park	Gniew	Tczewski	
612	1108	G	jesion wyniosły	4.57		0.00		0.00		0.00	1	28-11-2000	Parafia Rzymsko - Katolicka w wlk. Walichnowy	Wielkie Walichnowy, cmentarz	Gniew	Tczewski	
613	1109	G	jesion wyniosły	2.75		0.00		0.00		0.00	1	28-11-2000	Parafia Rzymsko - Katolicka w wlk. Walichnowy	Wielkie Walichnowy, cmentarz	Gniew	Tczewski	
614	1110	G	jesion wyniosły	3.23		0.00		0.00		0.00	1	28-11-2000	wł. komunalna, UG Gniew	Wielkie Walichnowy, teren przedszkola	Gniew	Tczewski	
	2025	G	dąb szypułkowy	5.10		0.00		0.00		0.00	1	6-11-2008	Agenc.Nieruch. Rolnej	Brody Pomorskie, przy boisku	Gniew	Tczewski	
	2026	G	dąb szypułkowy	4.22		0.00		0.00		0.00	1	6-11-2008	Agenc.Nieruch. Rolnej	Brody Pomorskie, przy drodze do dworku	Gniew	Tczewski	
	2027	G	klon pospolity	3.10		0.00		0.00		0.00	1	6-11-2008	Satrostwo Powiatowe w Tczew	przy drodze gminnej w m. Brody pomorskie	Gniew	Tczewski	
615	592	G	jesion wyniosły	2.60		0.00		0.00		0.00	1	16-06-1988	UMiG Gniew	m.Gniew,były cm.ewangelicki	Gniew m.	Tczewski	16 OCHK
616	602	G	klon pospolity	3.05	klon jawor	2.74	lipa szerokoli	3.06	lipa szerokoli	2.58	10	12-06-1989	Parafia św. Mikołaja Gniew	m.Gniew,były cm.,przy kościele	Gniew m.	Tczewski	16 OCHK

Zestawienie pomników przyrody w gminie Gniew zgodnie z wykazem Regionalnego Konserwatora Przyrody w Gdańsku- cd tabeli

			dąb szypułkowy	3.30						1	27-10-2010	Nadl. Starogard	Rakowiec	Gniew	Tczewski		
			dąb szypułkowy	2.90						1	27-10-2010	Nadl. Starogard	Rakowiec	Gniew	Tczewski		
			dąb szypułkowy	4.00	dąb szypułkowy	3.40	dąb szypułkowy	3.80		3	27-10-2010	Nadl. Starogard	Rakowiec	Gniew m.	Tczewski		
			dąb szypułkowy	3.30	dąb szypułkowy	3.80	dąb szypułkowy	3.50	dąb szypułkowy	3.60	4	27-10-2010	Nadl. Starogard	Rakowiec	Gniew m.	Tczewski	

5.3. Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu znajdujące się na terenie gminy Gniew, utworzone zostały na mocy Rozporządzenia Wojewody Gdańskiego Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r.

Granice i zasady ochrony przyrody i krajobrazu reguluje uchwała nr 1161/XLVII/10 z dnia 28.04.2010 r. Sejmiku Woj. Pomorskiego w Gdańsku w sprawie obszarów chronionych Województwa Pomorskiego.

Do obszarów chronionego krajobrazu na terenie gminy należą:

Gniewski Obszar Chronionego Krajobrazu

Na obszarze części gmin Gniew, Morzeszczyn i Pelplin znajduje się Gniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, utworzony w celu ochrony obszarów cennych przyrodniczo. Obszar ten zajmuje powierzchnię 2586 ha i obejmuje końcowy odcinek doliny Wierzycy od Janiszewa do ujścia Wisły. Główną wartość przyrodniczą obszaru stanowi dolina rzeczna z całym zestawem elementów morfologicznych i ze zróżnicowanymi zbiorowiskami roślinności. Szczególnie istotna jest rola doliny jako tzw. korytarza ekologicznego.

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu

Zajmuje południowo-wschodnią część gminy Gniew. Powierzchnia tego obszaru chronionego wynosi 4676 ha. Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony w celu ochrony cennego przyrodniczo, zróżnicowanego morfologicznie terenu nadwiślańskiego. Silnie sfałowaną wysoczyznę morenową rozcinają doliny erozyjne. Obszar ten jest prawie całkowicie zalesiony. Przeważają bory sosnowe, ale występują tu także lasy dębowo - grabowe i ciepłolubne dąbrowy.

5.4. Obszary Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000

Z innych obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy Gniew występują dwa obszary wchodzące w skład sieci Natura 2000, są to:

- 1) specjalny obszar ochrony siedlisk PLH220033 Dolna Wisła;
- 2) obszar specjalnej ochrony ptaków PLB040003 Dolina Dolnej Wisły.

5.5. Obszary i obiekty cenne przyrodniczo i krajobrazowo

Użytek Ekologiczny „Trzcينowisko”:

Użytek ekologiczny o powierzchni 16 ha, utworzony 31.07.2001 roku, położony w gminie Gniew, we wsi Ciepłe. Wyjątkowo cenne siedlisko łąkowe rzadkich i chronionych gatunków ptaków wodno-błotnych zagrożonych i umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. W obrębie użytku ochronie podlegają:

- 1) roślinność wodna: trzcina pospolita, pałka wąskolistna, grążel żółty, kmięć błotna, rdestnica pływająca, sit siny, turzycza zastrzona, wierzba;
- 2) płazy z rodzaju żab (Rana) i ropuch (Bufo);
- 3) ssaki: dzik, lis, karczownik, piżmak, sarna;
- 4) ptaki gatunki łąkowe: bąk, wąsatka, żuraw, łabędź niemy, kaczka krzyżówka, cyranka, błotniak stawowy, wodnik, łyska, pokląska, brzęczka, rokitniczka, trzciniak, trzcinaczek, dzierzba gąsiorek, trznadel, potrzos, kukułka, oraz gatunki żerujące: bocian biały, myszół zwyczajny, kszysk, mewa śmieszka, rybitwa czarna, dzięciołek, pliszka żółta, sikora modra, sikora bogatka, sroka.

Użytek Ekologiczny „Parowa”

Użytek ekologiczny o powierzchni 4 ha, utworzony 31.07.2001 roku, położony w gminie Gniew, we wsi Ciepłe. Znajduje się na obszarze Doliny Dolnej Wisły - ostoi ptaków o randze europejskiej, umieszczonej na liście NATURA 2000. W obrębie użytku ochronie podlegają:

- 1) drzewa i krzewy: głóg, jabłoń dzika, śliwa domowa, klon pospolity, wiąz, wierzba biała, wierzba niciowa, wierzba szara, topola biała, brzoza brodawkowata, leszczyna pospolita, grab pospolity, bez czarny, jesion wyniosły, olsza czarna;
- 2) gady: zaskroniec, jaszczurka zwinka;
- 3) płazy z rodzaju żab (Rana) i ropuch (Bufo);
- 4) ssaki: kret, zając szarak, wiewiórka, kuna leśna, lis, sarna;

- 5) ptaki gatunki lęgowe: dziwonka, muchołówka żałobna, turkawka, grzywacz, kukułka, zaganiacz, cierniówka, piegża, pokrzewka czarnołbista, piecuszek, pierwiosnek, rudzik, słowik szary, kos, drozd śpiewak, sikora bogatka, sikora modra, sikora czarnogłówka, strzyżyk, trznadel żiębą, gil, dzwonec, szczygieł, czyż, sroka oraz gatunki żerujące i zimujące: krogulec, jastrząb, dzięcioł duży, dzięciołek, drożdżik, raniuszek, pełzacz leśny.

Użytek Ekologiczny "Borawa"

Użytek ekologiczny o powierzchni 20 ha, utworzony 29.06.2007 r., położony w gminie Gniew w miejscowości Kuchnia. Teren użytku ekologicznego to bardzo cenny obszar starorzecza Borawy, rzeki, która niegdyś okalała dawną wyspę. Obecnie obszar wokół miejscowości Kuchnia. Obszar ten obecnie stanowi rozległe trzcinowisko i jest niezwykle wartościowym pod względem przyrodniczym siedliskiem. Znajduje się w okolicy Doliny Wisły – Natura 2000.

Teren jest siedliskiem lęgowym rzadkich gatunków ptaków, wymienionych w „Dyrektywie Ptasiej” tj. bączek, bąk czy kropiatka, na przelotach występują tam bardzo rzadkie w Europie gatunki.

Użytek Ekologiczny Strzelnica w Gniewie

Dotyczy on nietoperzy, został utworzony na wniosek Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra” w dawnej Strzelnicy Miejskiej przy ul. Podwale w Gniewie.

Mocą Rozporządzenia Wojewody Pomorskiego w tym miejscu chroni się jedno z ważniejszych w województwie pomorskim zimowisk nietoperzy.

Na terenie gminy występują elementy struktury ekologicznej (sieci) - korytarze ekologiczne

- 1) rangi krajowej, korytarz doliny Wisły (ke10);
- 2) rangi ponadlokalnej, korytarz doliny Wierzyca (ke11);
- 3) rangi lokalnej korytarz ekologiczny Strugi Młyńskiej.

Obszary tworzące sieć ekologiczną pełnią rolę ważnych węzłów stabilizujących funkcjonowanie środowiska i kształtujących warunki ekologiczne życia mieszkańców.

Na estetyczno-fizjonomiczne wartości walorów krajobrazowych składają się: ekspozycja czynna krajobrazu, czyli skąd widać oraz ekspozycja bierna, czyli co widać. Na terenie gminy Gniew występują unikatowe krajobrazy o wartościach ekologicznych i kulturowych. Ekspozycja czynna, to głównie punkty widokowe położone na wysoczyźnie morenowej w kierunku doliny Wisły. Do ekspozycji biernej zaliczyć można makrownętrze krajobrazowe Doliny Kwidzyńskiej.

5.6. Planowane formy ochrony przyrody

Na terenie gminy planowane jest utworzenie:

- Projektowanych trzech użytków ekologicznych: „Cieple”, „Rakowiecka Zatoka” oraz „Ptasie Kotło”,
- Projektowany Park Krajobrazowy Dolnej Wisły
- Postulowany rezerwat przyrody „Potłowskie zbocza”.

6. Zasoby środowiska, stan środowiska, zagrożenia

6.1. Gospodarowanie wodami powierzchniowymi

Obszar gminy Gniew w całości należy do dorzecza Wisły, która jest także jej naturalną, wschodnią granicą. Innymi ważnymi rzekami biegnącymi przez teren opracowania są: lewobrzeżne dopływy Wisły: Wierzyca oraz Struga Młyńska. Rzeki te wyznaczają działy wodne II rzędu i całkowicie odwadniają omawiany teren.

Najważniejszą rzeką, znajdującą się na obszarze gminy, jest Wisła, największa rzeka Polski, płynąca na analizowanym odcinku korytem o szerokości przeważnie 300-500 m. Szerokość koryta na wysokości Kwidzyna wynosi około 400-500 m. Roczne wahania stanu wody w punkcie pomiarowym w Opaleniu wynoszą od 4,5 do 5,5 m.

Wisła prowadzi wody z całego swojego dorzecza. Rzeką została uregulowana i przystosowana do żeglugi, zaś między wałami funkcjonują w postaci starorzeczy pozostałości dawnych koryt, którymi płynęła ona przed okresem regulacji koryta. Wisła w okolicy Gniewu jest uregulowana oraz obwałowana.

Charakterystyka hydrologiczna Wisły została przeprowadzona w oparciu o posterunek w Tczewie położony poniżej znajdującego się na obszarze gminy Gniew odcinka Wisły. Profil wodowskazowy

w Tczewie zamyka aż 99,9% powierzchni dorzecza Wisły. Średni przepływ Wisły w Tczewie w okresie 1961-2000 wyniósł 1111 m³/s-1.

Przepływy Wisły charakteryzuje się wyższymi przepływami w miesiącach zimowych (zwłaszcza luty-kwiecień), a najniższymi w półroczu letnim (szczególnie wrzesień-październik). Na całym pomorskim odcinku Wisły najwyższe stany wody występują z reguły w marcu lub w kwietniu, rzadziej w lipcu lub w sierpniu. Maksima wczesnowiosenne są spowodowane zwiększonym spływem wód roztopowych, często połączonym ze spływem kry. Powodzie roztopowe trwają dość długo, ze względu na odprowadzane olbrzymie objętości wody. Najwyższe obserwowane stany wody podczas wezbrań letnich, wywołanych opadami rozlewnymi, były na odcinku pomorskim o 1-2 m niższe od maksimów marcowych. Kulminacja fali wezbraniowej postępuje na odcinku Toruń-Tczew w przypadku średniej wielkiej wody z prędkością około 3-3,5 km na godzinę (Cyberski, 1982).

Kolejną, co do wielkości rzeką jest Wierzyca, płynąca w poprzek północnej części gminy i zasilana jest jednym dopływem- rzeką Janką. Wierzycę charakteryzują duże spadki i znaczna prędkość przepływu: od 2052 m³/h do 2772 m³/h. Rzeką ta płynie dość szeroka dolina, silnie meandrując i tworząc wiele starorzeczy.

Na obszarze opracowania pomiary dotyczące stanów i przepływów wód prowadzone były w Brodach Pomorskich. Przebieg roczny średnich miesięcznych przepływów Wierzycy wykazywał wartości wyższe od średniej rocznej w okresie od listopada do kwietnia, natomiast niższe od średniej w pozostałym okresie. Najwyższe średnie miesięczne przepływy i stany wody występowały w marcu. Minimalne średnie miesięczne przepływy były charakterystyczne dla sierpnia i września, a najniższe stany wody – dla lipca i sierpnia.

Południową część gminy odwadnia Struga Młyńska, wraz z jej lewym dopływem – Bielica, która jest małym ciekim i cała jej zlewnia mieści się w granicy gminy. Struga Młyńska bierze swój początek w okolicy wsi Kamionka (z sąsiadującej gminy Smętowo Graniczne), a na terenie omawianym przepływa przez jeziora: Pieniążkowo, Półwieś i Rakowieckie i płynie dalej wąską lecz głęboko wciętą doliną ku Wiśle.

Najbardziej gęsta sieć odwadniania powiązana jest Niziną Opaleńską, położoną na lewym brzegu Wisły. Jej długość wynosi 7 km, a szerokość zmienia się od 250 do 1500 m. Obejmuje ona zmeliorowany obszar o powierzchni 425 ha, ograniczony częściowo wałami przeciwpowodziowymi.

W obrębie obwałowanej od strony Wisły Niziny Opaleńskiej wyróżnić można obszar odwadnianego grawitacyjnie polderu, z którego w czasie większych wezbrań woda odprowadzana jest przy pomocy pompowni.

Charakterystyczną cechą części wysoczyznowej jest występowanie obszarów niewłączonych do powierzchniowego systemu odwadniania. Obszary te, bezodpływowe chłonne i ewapotranspiracyjne określa się mianem obszarów o zasilaniu pośrednim. Ich odsetek na omawianym obszarze wynosi ok. 25%.

Współcześnie obraz sieci hydrograficznej jest typowy dla obszarów objętych zlodowaceniem czwartorzędowym położonych w niedalekiej odległości od nisko położonej bazy erozyjnej (erozyjny charakter dolin rzecznych, niewyrównane spadki, duży odsetek obszarów bezodpływowych).

Duże znaczenie zarówno krajobrazowe jak i hydrologiczne mają zbiorniki wodne, które występują zwłaszcza w południowej części gminy. Do największych z nich należą: J. Smarzewskie, J. Półwieś, J. Jelenie, J. Pieniążkowo, J. Rakowieckie.

Geneza zbiorników wodnych jest ściśle związana z rzeźbą polodowcową. Jezioro Jelenie oraz mniejsze Jezioro Tymawskie, są jeziorami bezodpływowymi, znajdującymi się w obrębie obszaru bezodpływowego ewapotransporacyjnego. Jezioro Rakowieckie jest natomiast jeziorem z regulowanym za pomocą jazu odpływem, położonym w zlewni Strugi Młyńskiej.

Oprócz wymienionych jezior o większej powierzchni, na terenie gminy licznie występują niewielkie zbiorniki wodne tzw. „oczka wodne”.

Na obszarze opracowania, głównie w obrębie obszarów bezodpływowych ewapotranspiracyjnych znajdujących się na Pojezierzu Starogardzkim, występują liczne mniejsze jeziora, w dnach dolin Wisły oraz Wierzycy zaś, istnieją starorzecza, które stanowią pozostałość po poprzednich korytach meandrujących rzek.

Wykaz jezior w gminie Gniew:

Nazwa jeziora	Powierzchnia w [ha]			Objętość w [tyś. m ³]	Głębokość średnia [m]	Głębokość maksymalna [m]
	KJP	AJP	z planimetrowania			

J. Półwieś	35,2	33,3	32,9	699,3	2,1	4,2
J. Pieniążkowo	57,6	24,7	24,0	1333,8	5,4	26,2
J. Smarzewskie	35,0	41,4	33,9	927,0	2,2	5,9
J. Rakowieckie	30,5	27,9	28,1	530,1	1,9	4,6
J. Jelenie	29,0	30,2	29,5	1661,0	5,5	13,7
J. Tymawskie	7,5	-	8,1	-	-	-

KJP – Katalog jezior Polski cz. 1. (Choński, 1991),

AJP – Atlas jezior Polski t.II (Jańczak, 1997).

6.2. Wody podziemne

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych nawiązuje ściśle do ukształtowania powierzchni terenu. Najmniejsze głębokości, do 1 metra, występują na obszarze całej Doliny Kwidzyńskiej, na Pojezierzu Starogardzkim w dolinie Wierzycy, oraz w dolinach mniejszych cieków. Płytkie wody gruntowe pojawiają się również w obrębie obszarów bezodpływowych ewapotranspiracyjnych oraz wokół jezior. Największą głębokość spośród badanych studni, wynoszącą ponad 13 m, stwierdzono w strefie krawędziowej Pojezierza Starogardzkiego.

Z uwagi na rozprzestrzenienie, wiek, litologię i parametry utworów wodonośnych oraz jakość wód, na obszarze opracowania wyróżniono następujące poziomy wodonośne (Lidzbarski, 1999): międzymorenowy na obszarze wysoczyzn, holoceni (w dolinie Wisły i na Żuławach). Natomiast poziom trzeciorzędowy i kredowy (seria węglanowo - krzemionkowa) stwierdzono w północno-zachodniej części obszaru gminy.

Poziom międzymorenowy występuje na obszarze Pojezierza Starogardzkiego. Występuje on tylko w wąskim pasie na północny – zachód od Gniewu i w jego rejonie. Tworzą go utwory piaszczyste zlodowacenia północnopolskiego, których średnia miąższość nie przekracza 20 m. Wyjątek stanowi rejon Gniewu, gdzie lokalnie miąższość warstwy wodonośnej osiąga 80 m. Spływ wód odbywa się w kierunku Wierzycy i Wisły. Poziom ten zasilany jest głównie przez infiltrację i niewielki dopływ z obszaru pojezierza. Z uwagi na pogarszającą się jakość wód oraz ograniczone zasilanie, poziom nie ma obecnie większego znaczenia w zaopatrzeniu w wodę pitną. Na ujęciu komunalnym w Gniewie studnie ujmujące ten poziom od roku 1997 są nieczynne (Lidzbarski, 1989).

Poziom holoceni występuje na obszarze doliny Wisły. Tworzą go piaski i żwiry rzeczne mielizn i tarasów zalewowych. Miąższość warstwy nie przekracza 30 m, najczęściej wynosi 8 - 15 m. Poziom zasilany jest przez infiltrację bezpośrednią i dopływem z obszaru wysoczyzn. Poziom nie ma znaczenia użytkowego z uwagi na złą jakość wody. Przykryty jest on utworami organicznymi występującymi na powierzchni terenu.

Poziom trzeciorzędowy występuje powszechnie na obszarze gminy. Jest zbudowany z piasków drobno - i średnioziarnistych glaukonitowych oligocenu, miejscami również paleocenu. Średnia miąższość warstwy wodonośnej nie przekracza 20 m. Jest to główny użytkowy poziom wodonośny na obszarze Doliny Kwidzyńskiej i Pojezierza Starogardzkiego. Stanowi podstawę zaopatrzenia w wodę ujęcia komunalnego w Gniewie, ujęć wiejskich i zakładowych.

Wody poziomu kredowego występują w ośrodku szczelinowym i porowym na głębokości 90 – 135 m. Poziom prowadzi wody regionalnego krążenia pod ciśnieniem subartezyjskim i artezyjskim, których bazą drenażu są Żuławy i dolina Wisły. Tworzą go wapienie i margle o różnym stopniu szczelinowatości oraz piaski drobnoziarniste lokalnie występujące w stropie poziomu wodonośnego w Gniewie (Sadurski, 1989). Zasilany jest głównie w wyniku przesączania się wód z płytszych poziomów wodonośnych na obszarze Pojezierza Starogardzkiego. Omawiany poziom wodonośny ma podrzędne znaczenie w zaopatrzeniu w wodę, jedynie na obszarach pozbawionych płytszych poziomów wodonośnych stanowi on główny poziom użytkowy (okolice Walichnów).

Na obszarze gminy Gniew nie zostały wyznaczone główne zbiorniki wód podziemnych ani obszarów wysokiej ochrony wód podziemnych (Kleczewski, 1990).

Wydajność zasobów wód podziemnych

Wydajność potencjalna zasobów wód podziemnych - nie jest zróżnicowana. Przeważnie w obrębie gminy wydajność ta wynosi 30-50 m³/h. Wzdłuż brzegu Wisły (z wyjątkiem północnego fragmentu), potencjalność jest wyższa i wynosi od 50 do ponad 70 m³/h. W południowo - wschodnim krańcu gminy także większa wydajność na poziomie 50-70 m³/h. Stopień zagrożenia przedostania się zanieczyszczeń do wód podziemnych jest na terenie gminy zróżnicowany. Ze względu na dobrą izolację utworów geologicznych, w przeważającej części opracowania występuje bardzo niski stopień zagrożenia. Izolacja słaba występuje jedynie w okolicy wsi Wielkie Wyręby i miejscowości Tymawa. Tam też stopień zagrożenia jest średni ze względu na obecność ognisk zanieczyszczeń.

6.3. Surowce naturalne

6.3.1. Charakterystyczne elementy budowy geologicznej

Pod względem geologicznym obszar opracowania położony jest na granicy synklinorium brzeżnego i obniżenia perybałtyckiego.

Pojezierze Starogardzkie:

Pojezierze Starogardzkie tworzy wysoczyzna morenowa falista, na powierzchni, której występują przeważnie gliny zwałowe o słabej przepuszczalności.

Fundamentem budowy geologicznej są skały krystaliczne zalegające na głębokości poniżej 2000 m, pokryte utworami paleozoiku i mezozoiku. Powierzchnia utworów mezozoicznych (kredowych), reprezentowanych przez szare mułowce, ciemne ropy, piaskowce, piaski glaukonitowe i margle, obniża się południkowo zgodnie ze współczesną Doliną Dolnej Wisły. Z zachodu i wschodu powierzchnia kredowa nachylona jest łagodnie ku osi obniżenia. Na kredzie zalegają cienką warstwą (do 13 m) utwory trzeciorzędowe oligocenu wykształcone w postaci drobnoziarnistych piasków glaukonitowych z okruchami bursztynu i konkrecjami fosforytowymi. Utwory miocenu (do 80 m miąższości) to głównie osady rzeczne, jeziorne i bagienne reprezentowane przez piaski kwarcowe różnej frakcji oraz mułki i ropy, często zawierające pyły burowęgłowe i soczewki węgla brunatnego. Powierzchnię podczwartorzędową przykrywają znacznej miąższości osady plejstoceny (do ponad 250 m miąższości), co jest wynikiem wielokrotnego zlodowacenia w przeszłości. Osady zlodowaceń północnopolskich reprezentowane są przez kompleksy lodowcowe rozdzielone osadami wodnolodowcowymi. W czasie zlodowacenia północnopolskiego, utworzyło się rozległe zastoisko gniewskie, rozciągające się pomiędzy Lignowami, Kursztynem a Gniewem.

W stratygrafii tych osadów wyróżnia się główne poziomy glin morenowych dwóch rozdzielających ją serią osadów. Dolną szarą glinę morenową wiąże się ze zlodowaceniem środkowopolskim. Na niej zalegają osady fluwioglacjalne, a następnie utwory zlodowacenia bałtyckiego – glina szarozielona, osady fluwioglacjalne i górna glina brunatna. Najbardziej miąższa seria to plejstoceny osady fluwioglacjalne leżące pod górną gliną morenową i tworzące ławicę o kilkudziesięciometrowej miąższości. Odsłonięcia dokumentują liczne zaburzenia glaciektoniczne sięgające daleko w głąb wysoczyzny. Profil litologicznostratygraficzny czwartorzędu jest ograniczony do osadów zlodowaceń środkowopolskich i dominujących północnopolskich, jakkolwiek, w obniżeniach powierzchni podczwartorzędowej, niewykluczona jest obecność osadów zlodowaceń południowopolskich. Osady holoceny reprezentowane są przez piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych w dolinie Wierzy. Namuły piaszczyste i torfiaste stwierdzono w zagłębieniach bezodpływowych na wysoczyźnie oraz w dolinach cieków. Torfy, przeważnie niskie występują na wysoczyznach.

Duży udział glin w litologii utworów powierzchniowych powoduje, że na obszarze pojezierza przeważają grunty o przepuszczalności słabej i średniej. W dolinach rzek przeważają grunty o przepuszczalności zmiennej. Obszary zabudowane prezentują grunty o przepuszczalności zróżnicowanej.

Dolina Kwidzińska:

Dolina Kwidzińska, jako segment wiślanego ciągu dolinnego, rozpościera się w przedłużeniu Basenu Grudziądzkiego ku północy, sięgając po rozwidlenie Wisły pod Białą Górą, gdzie przechodzi w równinę deltową Żuław Wiślanych. Odnacza się ona wyprostowanym przebiegiem i stosunkowo równomierną szerokością. Równomierność ta i znaczna szerokość są następstwem intensywnej erozji bocznej przy częstym przemieszczaniu się zakoli meandrującej rzeki. Efektem tego jest z kolei dominujące na tym odcinku dolinnym wystromienie zboczy i przy ich intensywnej degradacji zniszczenie całego systemu tarasowego, z wyjątkiem tarasu zalewowego i niskiego nadzalewowego (Augustowski, 1982). O erozyjnej degradacji zboczy świadczą też stosunkowo liczne zawieszone dolinki zboczowe.

Najstarsze rozpoznane osady na tym obszarze należą do kredy górnej, zostały stwierdzone jako margle, piaskowce augustowskie, wapienie glaukonitowe o miąższości dochodzącej do 23 m.

Powyżej nich zalegają osady trzeciorzędowe w postaci margli piaszczystych, piaskowców, piasków i gez. Osady oligoceny zaś stanowią bezpośrednie podłoże utworów czwartorzędowych, należą do nich ropy, mułki i piaski z pyłem węglowym lub wkładkami węgla brunatnego. Stwierdzono ich występowanie w wierceniach w okolicy Opalenia, ich miąższość nie przekracza jednak 16 m.

Powyżej zalegają osady czwartorzędu o miąższości do 190 m. Ich podstawę tworzą osady stadiału dolnego zlodowacenia południowopolskiego, w postaci piasków ze żwirami oraz mułków wodnolodowcowych, na których to zalega warstwa glin zwałowych o maksymalnej miąższości dochodzącej do 56 m. Na nich zalegają osady interstadiału, wykształcone w postaci żwirów augustowskiego i bruków rezydualnych. Powyżej zalegają piaski ze żwirami wodnolodowcowymi oraz

zalegające na nich ility augustowskie i mułki zastoiskowe. Główny poziom buduje warstwa glin zwałowych o miąższości ok. 30 m.

Powyżej występują osady zlodowaceń środkowopolskich dwóch stadiałów i jednego interglacjału: stadiału maksymalnego (reprezentowanego przez ility, mułki augustowskie, piaski zastoiskowe, (a w stropie gliny zwałowe), interglacjału pileckiego (reprezentowanego przez ility, mułki, piaski zastoiskowe i jeziorne z warstwą kredy jeziornej) oraz stadiału mazowiecko-podlaskiego (reprezentowanego przez gliny zwałowe). Powyżej leżą osady interstadiału emskiego - w postaci różnofacjalnych piasków i żwirów rzecznych o miąższości 30-40 m.

Najmłodsze osady glacialne reprezentowane są przez dwa poziomy utworów zlodowaceń północnopolskich; glin zwałowych rozdzielonych piaskami i żwirem oraz ility zastoiskowymi. Następnie zalegają na nich lessy i mułki lessopodobne, które odsłaniają się w zachodniej krawędzi doliny Wisły i w dolinkach bocznych w Jażwiskach. Na nich zalegają piaski wodnolodowcowe lub rzeczne.

Faza leszczyńska reprezentowana jest przez ility, mułki zastoiskowe, odsłonięte na krawędzi Wisły pomiędzy Opaleniem i Jażwiskami. Powyżej zalegają utwory fazy poznańskiej: ility i mułki zastoiskowe, widoczne w odsłonięciach w okolicy Jażwisk, Tymawy. Na nich zalegają piaski i żwiry wodnolodowcowe.

Z fazą pomorską związane są piaski i żwiry wodnolodowcowe dolne, powyżej zalegają gliny zwałowe oraz piaski, żwiry wodnolodowcowe oraz kemowe piaski i żwiry drobnopiękiste występujące w pobliżu Opalenia.

Osady czwartorzędowe w postaci piasków eolicznych występują na południe od Opalenia, a także u podnóża wylotu dolin bocznych Wisły powstały stożki napływowe z piasków drobnopiękistych.

Do najmłodszych osadów holocenów należą piaski i żwiry rzeczne teras zalewowych Wisły. Ich miąższość dochodzi do 15 m, przeważnie przykryte są warstwą madow lub torfów.

Według Augustowskiego (1982) Dolina Dolnej Wisły powstała i rozwijała się w trzech etapach. Wyjaśnienie jej genezy oparte jest na analizie systemów terasowych z określeniem ich wieku na obszarze południowej części doliny to znaczy w Basenie Grudziądzkim i w Fordońskiej Dolinie Wisły, gdzie zachował się pełny, dziewięciostopniowy system tarasowy. W Dolinie Kwidzyńskiej udokumentowana rekonstrukcja rozwoju doliny jest utrudniona.

Syntetyczny profil stratygraficzny osadów czwartorzędowych środkowej części obszaru Dolnej Wisły przedstawiony przez Mojskiego (1982) wskazuje na istnienie w przeszłości dwóch, równoległych do obecnej, dolin kopalnych zasypanych osadami kolejnych wcześniejszych zlodowaceń plejstocenów. Stąd też można wnioskować, że współczesna Dolna Wisła na odcinku poniżej Fordonu jest już trzecim pokoleniem środkowo-europejskiej rzeki płynącej bezpośrednio do Morza Bałtyckiego, a jej dolina, przynajmniej od Chełmna w dół, jest doliną epigenetyczną.

Dno doliny w postaci szerokiej równiny zalewowej wznosi się ponad obecny poziom średniej wody z wielolecia (Makowski, 1998) w łóżysku Wisły o około 2m. Na erozyjnym podłożu dna doliny, pochodzącym jeszcze z interglacjału emskiego, zalega holocenowa pokrywa osadów związana z akumulacyjnym działaniem Wisły (Galon, 1934). W pokrywie tej występują piaski o różnej frakcji, rzadziej żwiry facji korytowej, namuły i mady ilaste facji powodziowej oraz ility, utwory torfiaste i torfy facji zastoiskowej w licznych starorzeczach i odciętych w czasie regulacji rozgałęzieniach łóżyska. Pokrywa akumulacyjna dna doliny ma miąższość około 20 m i w zależności od przeważających utworów charakteryzuje się przepuszczalnością średnią lub słabą, a w miejscach występowania utworów torfiastych i torfów, przepuszczalnością zmienną.

Obszar gminy charakteryzuje się w większości słabą przepuszczalnością gruntów (ze względu na występowanie glin i iltów) oraz średnią przepuszczalnością na piaskach i skałach litych. Miejscami na gruntach organicznych (torfowiskach) występuje zmienna przepuszczalność, a także nielicznie łatwa na żwirach i rumoszach. W obrębie większych miejscowości zróżnicowana przepuszczalność wynika z silnie przekształconych gruntów przez człowieka.

6.3.2. Zasoby surowcowe

Na ocenę stanu bazy surowcowej składają się informacje o udokumentowanych złożach i eksploatacji ich zasobów oraz o istniejących punktach eksploatacji kopalin:

- 1) złóże „Brody” – złożo na daną chwilę nie jest eksploatowane. Ostatnia Decyzja – Koncesja Nr 9/2011z dnia 3 marca 2011 roku (pismo DROŚ.G.75120-50/10) udzieliła prawo na poszukiwanie i rozpoznanie złoża kopalin pospolitej – kruszywa naturalnego w obrębie Kursztyn, gminy Gniew, powiat tczewski, województwo pomorskie. Koncesja objęła część działki nr 65 o powierzchni 7 ha. Złożo o granicach ustalonych w „Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża piasku BRODY w kat. C1”, zatwierdzonego decyzją Marszałka Woj. Pom. znak: DROŚ-G.7427.45.2011 z dnia 17.11.2011r.
- 2) złożo „Cierzpice – Gniew”. Zasoby surowców ilastych w złożu „Cierzpice - Gniew”, udokumentowane w kategorii C1+B, na powierzchni 30,7 ha, wynoszą 3 930 tys. m³. W chwili wykonywania opracowania złożo nie było eksploatowane, Złożo o granicach ustalonych w

- „Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża surowców ilastych Cierpice-Gniew” zatwierdzonego decyzją Marszałka Woj. Pom. znak: DROŚ-G.7427.45.2011 z dnia 17.11.2011r
- 3) złoże „Gniew” - złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej „Gniew”, udokumentowane w kategorii C1 z rozpoznanie jakości w kategorii B, stworzone z ilów warwowych o zasobach 68,05 tys. m³, występujące w dwóch odrębnych polach. Surowce ilaste z tego złoża mogą być stosowane do produkcji ceramiki czerwonej, wyrobów cienkościennych (oprócz dachowych), wyrobów grubościennych i elementów drażonych. Złoże o granicach ustalonych w „Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża surowców ilastych i piasków schudających GNIEW” zatwierdzonego decyzją Marszałka Woj. Pom. znak: DGG.GL-7514-1-17/06 z dnia 21.06.2006r.
  - 4) złoże „Gniew II” – kopalina ze złoża, to kopalina udokumentowana w kategorii C1+B do produkcji kruszyw lekkich – keramzytu i glinoporytu, złożo to jest jednym z dwu udokumentowanych w Polsce do produkcji kruszyw lekkich, dlatego też należy do rzadkich w skali kraju. Obecnie obowiązuje Decyzja Nr DROŚ.G.75121-26/10 z dnia 27.08.2012 roku na wydobywie. Ustalone są teren oraz obszar górniczy. Decyzja z 27.08.2010 Marszałek Województwa Pomorskiego wpisał do rejestru obszarów górniczych obszar o nazwie „Gniew II – pole B/I” dla złoża Gniew II IK 1253 jednocześnie wykreślił obszar o nazwie „Gniew II Pole A” i „Gniew II Pole B”; Złoże o granicach ustalonych w „Dodatku nr 3 do dokumentacji geologicznej w kat. B +C1 złoża ilow zastoiszkowych GNIEW II” zatwierdzonego decyzją Marszałka Woj. Pom. znak: DROŚ-G.7514-24/10 z dnia 24.09.2010 r.
  - 5) złoże „Gniew III” – złożo kruszywa naturalnego, na którym obowiązuje koncesja DROŚ.G.AM-75121-37/08/09 z dnia 16.04.2009 roku. Obszar i teren górniczy „Gniew III/B” wynosi 70 521 m²; Złoże o granicach ustalonych w „Dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego (piasku) GNIEW III” zatwierdzonego decyzją Marszałka Woj. Pom. znak: DROŚ-G.7427.46.2014 z dnia 08.01.2015r
  - 6) złoże „Gniew IV” o granicach ustalonych w „Dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego (piasku) GNIEW IV w kat. C1”, zatwierdzonej decyzją Marszałka Woj. Pom. znak: DROŚ-G.7427.22.2013 z dnia 19.07.2013r.
  - 7) złoże Gniewińskie Młyny – o granicach ustalonych w „Karcie rejestracyjnej złoża kruszywa naturalnego (piasku budowlanego) w miejscowości Gniewińskiej Młyny”, zatwierdzonej decyzją Wojewody Gdańskiego znak OŚ-IV-85132/689/80 z dnia 04.10.1980r
  - 8) złoże Janiszewo – o granicach ustalonych w „dokumentacji geologicznej w kat. C2 i C1 z rozpoznanie jakości w kat.B złoża surowca ilastego ceramiki budowlanej Janiszewo” zatwierdzonej decyzją Głównego Geologa Kraju znak: O-IV-8513/867/92 z dnia 10.06.1992r
  - 9) złoże „Jeleń I” – obowiązuje koncesja Starosty Tczewskiego Nr 11/2012 (pismo WR-751/27/10) z dnia 28 grudnia 2010 roku. Koncesja wyznacza granicę obszaru oraz terenu górniczego o powierzchni 11 170 m². Koncesja dotyczy kruszywa naturalnego udokumentowanego w kat. C1 eksploatowanego na potrzeby drogownictwa oraz budownictwa ogólnego;
  - 10) złoże „Rakowiec V” – obowiązuje koncesja Starosty Tczewskiego Nr 1/2012 (pismo WR.6522.2012) z 27 września 2012 roku. Koncesja wyznacza granicę obszaru oraz terenu górniczego o powierzchni 7 574 m². Koncesja dotyczy kruszywa naturalnego udokumentowanego w kat. C1 eksploatowanego na potrzeby drogownictwa oraz budownictwa ogólnego; złoże o granicach o granicach ustalonych w „Dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego – RAKOWIEC V w kat. C1” zatwierdzonej decyzją Starosty Tczewskiego znak: WR-6528.1.2012 z dnia 05.07.2012r.
  - 11) złoże „Kolonja Ostrowicka” - obowiązuje koncesja Starosty Tczewskiego Nr 3/2011 (pismo WR.6522.3.2011) z 4 lipca 2011 roku. Koncesja wyznacza granicę obszaru (15 490 m²) oraz terenu górniczego (19 995 m²). Koncesja dotyczy kruszywa naturalnego udokumentowanego w kat. C1 eksploatowanego na potrzeby drogownictwa; złoże o granicach ustalonych w „Dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego – piasku KOLONIA OSTROWICKA w kat. C1” zatwierdzonej decyzją Marszałka Woj. Pomorskiego znak: WR-6528.1.2011 z dnia 24.05.2011r
  - 12) złoże „Opalenie” – obowiązuje Decyzja DROŚ-G.7422.2.1.2011 z dnia 25.02.2011 roku. Złoże „Opalenie” to obecnie wydobywie surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz kruszywa naturalnego, jako złoża towarzyszącego. Ww. decyzja wyznacza obszar górniczy (18 126 m²) oraz teren górniczy (26 530 m²). Złoże o granicach ustalonych w „Dodatku nr 3 do dokumentacji geologicznej w kat. C1 złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej OPALENIE”, zatwierdzonej decyzją Marszałka Woj. Pom. DROŚ-G.7427.14.2014 z dnia 10.09.2014r

13) złoże Tymawa - o granicach ustalonych w „Dokumentacji geologicznej złoża piasku TYMAWA w kat. C1 na dz. geod. nr 242 obr. Tymawa”, zatwierdzonej decyzją Marszałka Woj. Pom. DROŚ-G.7427.23.2019 z 31.07.2019 r. ¹¹

Tab.1. Zestawienie złóż w gminie Gniew (stan zasobów na 2012 r.)

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospod.	Zasoby KN, w tys. t; IB, IK, KR w tys. m ³		Wydobycie w 2011 r.
				geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Brody	KN (p)	R	3 483	–	–
2.	Cierzpice-Gniew	IB	R	3930	–	–
3.	Gniew	IB	Z	91	–	–
4.	Gniew II	IK	E	9 128	1663	94
5.	Gniew III	KN (p)	E	2289,2	–	120
6.	Jeleń I	KN	E	108	-	15
7.	Rakowiec V	KN	E	95,9	83,5	-
8.	Kolonia Ostrowicka	KN	E	275	-	34
9.	Opalenie	IK(B)	E	139	-	0
		KN	E	243		47

Objaśnienia symboli kopaliny:

IB – surowce ilaste ceramiki budowlanej

IK – surowce ilaste do produkcji kruszywa lekkiego

KN – kruszywa naturalne – (pż) piaski i żwiry,
(p) piaski

Objaśnienia symboli stanu zagospodarowania
złoża:

E – złożo zagospodarowane – eksploatowane

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo
(w kat. A+B+C1)

Z – złożo zaniechane

T – złożo zagospodarowane, eksploatowane
okresowo

Na terenie gminy wyznaczone zostały dwa obszary perspektywiczne dla torfów. Torfowisko „Opalenie” położone pomiędzy Opaleniem i Jażwiskami - to torfowisko niskie, mechowiskowe o powierzchni 93 ha. Średnia miąższość torfu wynosi 3,51 m, maksymalna zaś 5,41 m, a jego szacunkowe zasoby wynoszą 3354 m³. Na południe od Gniewu położone jest torfowisko szuwarowo-turzycowiskowe „Gniewskie Łąki” o powierzchni 64 ha i zasobach 1075 tys m³. Średnia miąższość torfu wynosi 2,8 m.

Perspektywy i prognozy występowania kopaliny

Iły, które są najważniejszą kopaliną tego rejonu występują na rozległych obszarach w granicy gminy. Są to głównie utwory zastoiskowe (iły warwowe), iły, mułki teras zalewowych Wisły i gliny zwałowe. Największe znaczenie mają iły zastoiska gniewskiego, występujące na rozległym obszarze od Gniewu poprzez Cierzpice, Kursztyn, kończąc się na południe od miejscowości Lignowy. W rejonie Cierzpice - Brody Pomorskie stwierdzono występowanie iłów i mułków o znacznej miąższości, przydatnych do produkcji wyrobów ceramiki czerwonej. Kolejnym obszarem prognostycznym jest rejon Gniew - Ciepłe, gdzie iły osiągają znaczne miąższości i wynoszą średnio 14,6 m.

Miejsca eksploatacji surowców ilastych, zlokalizowane bądź całkowicie w granicach miasta Gniew (złożo Gniew IB), bądź położone częściowo w granicach miasta i częściowo w granicach gminy Gniew (złożo Gniew II) mają stosunkowo niewielką powierzchnię, a zasoby złóż nie wyczerpują się w dość szybkim tempie i ich eksploatacja nie powoduje znaczących zmian w rzeźbie terenu.

Złożo Opalenie (IB) znajduje się na terenie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

¹¹ informacje uzupełniono w oparciu o postanowienie Marszałka Woj. Pom. DROŚ-G.7480.5.15.2020 z dnia 19.08.2020

6.3.3 Udokumentowane złoża kopalin (stan na 25.08.2022 r.)

Na podstawie pozyskanej informacji geologicznej z Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego oraz od właściwych organów administracji geologicznej: Marszałka Województwa Pomorskiego poprzez Geologa Wojewódzkiego w Gdańsku i Starosty Powiatu Tczewskiego stwierdzono, iż na obszarze miasta i gminy Gniew udokumentowano dotychczas 18 złóż kopalin. Figurujące w zasobie złóż kopalin, udokumentowane na obszarze miasta i gminy Gniew złoża kopalin zostały zestawione w poniższych tabelach, w tym złoża istniejące (tab. 1) z podaniem w kolumnach niezbędnych informacji dotyczących tych złóż. 7 złóż kopalin występujących na obszarze gminy to złoża skreślone z bilansu zasobów, które zostały wybilansowane lub z nich zostały wyodrębnione inne złoża kopalin (złoża zostały zestawione w poniższej tabeli nr 2).

Rozmieszczenie przestrzenne złóż kopalin wskazano na ujednoliconym rysunku studium, załączniku do Zarządzenia Wojewody Pomorskiego w sprawie wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gniew, gdzie numeracja złóż jest zgodna z numerem wskazanym w tabeli nr 1

Tab. 1 Złoża kopalin udokumentowane na obszarze gminy Gniew (stan na 25.08.2022r.)

Lp.	Nazwa złoża	Miejsowość	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia udokumentowanego złoża	Decyzja zatwierdzająca dokumentację geologiczną	Obszary górnicze
1	Brody	Brody	kruszywa naturalne – piasek i żwir	11,975 ha	DROŚ.G.7427.45.2011	nr w rejestrze 10-11/5/409 Brody A
2	Cierpice-Gniew	Gniew	surowce ilaste ceramiki budowlanej	30,726 ha	KZK/012/S/2118/69/71	brak aktualnych obszarów górniczych
3	Gniew	Gniew	surowce ilaste ceramiki budowlanej	3,780 ha	DGG.GL-7514-1-17/06	brak aktualnych obszarów górniczych
4	Gniew II	-	surowce ilaste d/p kruszywa lekkiego	120,160 ha	DROŚ.G.AM-7514-1-36/08	nr w rejestrze 10-11/2/124c Gniew II – pole B/I
5	Gniew IV	Gniew	kruszywa naturalne – piasek i żwir	2,920 ha	DROŚ-G.7427.22.2013	brak aktualnych obszarów górniczych
6	Gniewskie Młyny	-	kruszywa naturalne – piasek i żwir	1,088 ha	OS-IV-85132/689/80	eksploatacja złoża zaniechana
7	Janiszewo	Janiszewo	surowce ilaste ceramiki budowlanej	73,115 ha	KZK/012/W/5942/91/92	brak aktualnych obszarów górniczych
8	Kolonia Ostrowicka	-	kruszywa naturalne – piasek i żwir	1,550 ha	WR.6528.1.2011	nr w rejestrze 10-11/4/335 Kolonia

						Ostrowicka; eksploatacja złoża zaniechana
9	Opalenie	Opalenie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	6,830 ha	DROŚ- G.7427.14.2014	nr w rejestrze 10- 11/4/343a Opalenie – pole CD
10	Rakowiec V	Rakowiec	kruszywa naturalne – piasek i żwir	0,757 ha	WR.6528.1.2012	brak aktualnych obszarów górnictw
11	Tymawa	Tymawa	kruszywa naturalne – piasek i żwir	2,861 ha	DROŚ- G.7427.23.2019	nr w rejestrze 10- 11/6/640 Tymawa

Tab. 2 Złoża kopalin udokumentowane na obszarze gminy Gniew skreślone z bilansu zasobów (stan na 25.08.2022r.)

Lp	Nazwa złoża	Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Uwagi
12	Gniew III	Gniew	kruszywa naturalne – piasek i żwir	Złoża skreślone z bilansu zasobów
13	Jeleń I	Jeleń	kruszywa naturalne – piasek i żwir	Złoża skreślone z bilansu zasobów
14	Jeleń II	Jeleń	kruszywa naturalne – piasek i żwir	Złoża skreślone z bilansu zasobów
15	Rakowiec I	Rakowiec	kruszywa naturalne – piasek i żwir	Złoża skreślone z bilansu zasobów
16	Rakowiec II	Rakowiec	kruszywa naturalne – piasek i żwir	Złoża skreślone z bilansu zasobów
17	Rakowiec III	Rakowiec	kruszywa naturalne – piasek i żwir	Złoża skreślone z bilansu zasobów
18	Rakowiec IV	Rakowiec	kruszywa naturalne – piasek i żwir	Złoża skreślone z bilansu zasobów

Uwaga:

zasięgi przestrzenne złóż wymienionych tabeli nr 2 nie zostały pokazane na załączniku graficznym do Zarządzenia Wojewody Pomorskiego w sprawie wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew.

6.4. Stan środowiska

6.4.1. Klimat akustyczny

Hałas i wibracje stanowią specyficzne formy uciążliwości dla środowiska, decydujących, między innymi, o warunkach życia ludzi.

Na terenie gminy i miasta wyróżnić można trzy podstawowe typy źródła emisji hałasu do środowiska:

- hałas komunikacyjny, drogowy,
- hałas przemysłowy,
- hałas osiedlowy.

Ze względu na stały wzrost liczby pojazdów oraz zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie Gminy utrzymać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Spotęgować to może fakt, że uciążliwość wzrośnie także ze względu na złą jakość nawierzchni dróg.

Na obszarze gminy Gniew w latach 2003-2005 WIOŚ w Gdańsku prowadził pomiary hałasu drogowego wzdłuż drogi krajowej nr 91.

Wyniki uzyskane w latach 2003-2005 w punktach pomiaru hałasu drogowego wzdłuż drogi krajowej nr 91 zlokalizowanych na obszarze Gminy Gniew.

Lp.	Punkt pomiarowy	Poziomy statystyczne dźwięku			Charakterystyka natężenia ruchu		
		Leq dB (A)	Lmin dB (A)	Lmax dB (A)	Lpoj. poj./h	Lpoj. ciężkich poj./h	udział poj. ciężkich %
1.	Pieniążkowo	76,3	52,3	85,8	818	180	21,7
2.	Kolonia Ostrowicka	73,0	42,3	86,8	384	144	37,5
3.	Jeleń	75,0	45,4	89,8	528	114	21,6
4.	Rakowiec	74,6	40,9	87,6	492	120	24,4
5.	Piaseczno	75,1	40,2	86,5	432	108	25,0
6.	Nicponia	76,2	47,4	91,3	440	110	25,0
7.	Gniew	74,9	45,3	88,7	412	84	20,4

Źródło: Raport o stanie środowiska Województwa Pomorskiego w 2005 roku, WIOŚ Gdańsk, 2006.

Hałas spowodowany przez zakłady rzemieślnicze i usługowe zlokalizowane blisko zabudowy o charakterze mieszkaniowym, mogą być przyczyną uciążliwości. Wpływ ich na ogólny klimat akustyczny gminy nie jest znaczący, są one jednak przyczyną lokalnych negatywnych skutków odczuwalnych przez okolicznych mieszkańców. Do zakładów takich należą najczęściej: warsztaty mechaniki pojazdowej, blacharskie, ślusarskie, stolarskie, kamieniarskie i krawieckie. Uciążliwe są również obiekty związane z obsługą ruchu turystycznego: lokale gastronomiczne, dyskoteki pod namiotami, ogródki piwne itp.

Szacuje się, że w skali kraju około 25% mieszkańców jest narażona na ponadnormatywny hałas w mieszkaniach występujący w wyniku stosowania „oszczędnych” materiałów i konstrukcji budowlanych. Hałas wewnątrzsiedlowy spowodowany jest przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów, głośną muzykę radiową. Istotnym źródłem jest sprzęt grający używany przez turystów i mieszkańców gminy w miejscach przeznaczonych do wypoczynku i rekreacji.

Do tych hałasów dołącza się niejednokrotnie bardzo uciążliwy hałas wewnątrz budynku, spowodowany wadliwym funkcjonowaniem np. hydroforów, pieców.

6.4.2. Jakość powietrza

Najpowszechniej występujące w powietrzu atmosferycznym zanieczyszczenia to gazy i pyły pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw. Do głównych emitatorów zaliczyć tu można energetykę zawodową i przemysłową, procesy technologiczne, a także prywatne zakłady np.; rzemieślnicze, rolnictwo.

Innym istotnym źródłem emitującym zanieczyszczenia do powietrza jest transport samochodowy. Istotne jest również wtórne pylenie z podłoża, które w zależności od warunków meteorologicznych (wiatr i opady), zagospodarowania podłoża (występowanie roślinności, mała architektura, eksploatacja powierzchni przez rolnictwo, przemysł i transport) jest również czynnikiem wpływającym na jakość powietrza.

Kolejnym źródłem jest pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu oraz zanieczyszczenia allochtoniczne, napływające spoza terenu Gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.

Do zakładów mających znaczący istotny wpływ na kształtowanie się wielkości emisji zanieczyszczeń na terenie gminy Gniew zaliczyć można, wg *Raportu o stanie środowiska...* (WIOŚ Gdańsk 2010 r.): firmę Saint Gobain Construction Products Polska sp. z o.o., WEBER Zakład Produkcji Keramzytu emitująca w skali roku 167 ton SO₂, 50 ton NO₂ i 46 ton pyłu, oraz firmę Dalkia Północ sp. z o.o. Kotłownia c.o. sp. z o.o. (96 ton SO₂, 30 ton NO₂ i 60 ton pyłu).

Pomiary zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Gniew

Gmina Gniew należy do strefy kwidzyńsko-tczewskiej, dla której wg Oceny rocznej jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2009, wydzielono klasy stref głównie A, czyli strefy, w których poziom stężeń nie przekracza poziomu dopuszczalnego, nie przekracza poziomu docelowego lub nie przekracza poziomu celu długoterminowego. Dla dwóch wartości (PM₁₀, B(a)P), klasy zanieczyszczeń

zakwalifikowano do klasy C, w której to poziom stężeń przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub przekracza poziom docelowy/przekracza poziom celu długoterminowego. Jednak należy zwrócić uwagę, że bezpośrednio na terenie gminy nie ma stacji kontrolnej dla tych badań.

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy kwidzyńsko-tczewskiej

Nazwa strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy									
Strefa kwidzyńsko-tczewska	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C

Źródło: Ocena roczna jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2010.

Zmienność stężeń zanieczyszczeń w ciągu roku

Stężenia zanieczyszczeń wykazują zmienność sezonową, która spowodowana jest zróżnicowanymi warunkami klimatycznymi. Na podwyższenie stężeń większości zanieczyszczeń wpływają takie cechy klimatu jak: niska temperatura, znikome opady atmosferyczne oraz słaby wiatr. Wyższe zanieczyszczenia powietrza SO₂ występują w czasie zimy, ze względu na większe zapotrzebowanie ogrzewania pomieszczeń, a co za tym idzie, większe spalanie węgla, koksu czy olejów opałowych, które powodują większe zanieczyszczenie atmosfery.

Zmienność sezonową wykazuje również pył zawieszony i dwutlenek azotu. Wartości stężeń w miesiącach zimnych są wyższe niż w miesiącach ciepłych. Jednak różnice w wielkościach stężeń pomiędzy sezonami są niższe niż w przypadku dwutlenku siarki. Dla tych zanieczyszczeń istotny jest również wpływ innych źródeł zanieczyszczeń niż procesy spalania w celach grzewczych. W stężeniach pyłu dużą rolę odgrywa emisja tzw. "niezorganizowana" np. pylenie ze źle zagospodarowanych obszarów, pokrytych kurzem ulic. W stężeniach dwutlenku azotu poza emisją z procesów spalania występuje również emisja tlenków azotu ze środków transportu.

Generalnie stężenia podstawowych zanieczyszczeń występują częściej na obszarach charakteryzujących się zwartą zabudową i dużą ilością indywidualnych palenisk. Duży wpływ ma także układ ulic uniemożliwiający przewietrzanie obszaru.

Odory

Na terenie Gminy odory mają głównie oddziaływanie lokalne.

Do źródeł wytwarzających gazy złowne na terenie gminy można zaliczyć:

- 1) oczyszczalnię ścieków (gazy złowne mogą powstać w wyniku procesów zachodzących na - oczyszczalni oraz napowietrzania osadu);
- 2) przydomowe oczyszczalnię ścieków, zbiorniki bezodpływowe (szamba);
- 3) złe posadowienie systemu kanalizacyjnego;
- 4) niezorganizowane źródła emisji gazów złownych z indywidualnych palenisk domowych (np. spalanie odpadów z tworzyw, gumy w paleniskach domowych);
- 5) składowisko odpadów komunalnych w Nicponi;
- 6) odory pochodzące z gospodarstw rolnych.

Na terenie miasta i gminy Gniew zlokalizowanych jest kilka zakładów przemysłowych o randze ponadlokalnej. Ponadto w sąsiedztwie opracowania funkcjonują inne duże przedsiębiorstwa (np. International Paper w Kwidzynie), których działalność także ma wpływ na stan powietrza w całym regionie. Bezpośrednio na obszarze gminy negatywny wpływ na jakość powietrza, obok działalności przemysłowej, wywiera także transport samochodowy, którego główną oś stanowi przebiegająca przez gminę droga krajowa nr 91 (E-75).

6.4.3. Jakość wód powierzchniowych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych ma swoje źródło głównie w odprowadzaniu ścieków pochodzenia antropogenicznego. Głównymi źródłami zanieczyszczeń są ścieki przemysłowe i komunalne. Te drugie to ścieki z gospodarstw domowych, odchody, mydliny, środki piorące, czyszczące, nawozy sztuczne.

Jakość wód płynących określana jest przez porównanie stężeń poszczególnych wskaźników (fizyko-chemicznych i biologicznych) z normami ustalonymi dla klas czystości wód, podanych w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska.

Zgodnie z rozporządzeniem wprowadzającym klasyfikację dla prezentowania stanu wód powierzchniowych, obejmującą 5 klas jakości wód.

Cały obszar Gminy Gniew leży w dorzeczu rzeki Wisły, a przez północną część Gminy przepływa rzeka Wierzyca, która przyjmuje jeden większy dopływ – rzekę Jankę.

Rzeka Wisła

Badania stanu czystości Wisły, najbliższej obszaru objętego arkuszem mapy Gniew, były prowadzone w 2004 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Gdańsku w rejonie położonego na południe od Tczewa mostu Knybawskiego, na 903 kilometrze biegu Wisły. W roku 2004 przeprowadzono klasyfikację wód Wisły zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku (5 klas jakości wód). Badania stanu jakości wód powierzchniowych znajdujących się w obrębie analizowanego obszaru objęły w 2002 r. Wierzycę w Brodach Pomorskich, Nogat w Białej Górze oraz Liwę w Benowie i jej prawy dopływ – Postolińską Strugę w Barcicach. Badania stanu czystości wód i ich klasyfikację przed 2004 rokiem dokonywano na podstawie obowiązującego wówczas Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 roku (3 klasy jakości wód).

Jakość wody w dolnym biegu Wisły, największej rzeki w Polsce, jest wypadkową dostawy zanieczyszczeń i procesów zachodzących w jej całym dorzeczu. Wody Wisły w rejonie mostu Knybawskiego odpowiadały w 2004 roku IV klasie czystości, co zdeterminowane było wysokimi wartościami barwy, BZT₅, ChZTCr, chlorofilu „a” oraz charakterystyką makrobezkręgowców bentosowych. Pod względem oceny sanitarnej wody Wisły odpowiadały III klasie czystości.

Rzeka Wierzyca

Wody Wierzycy odznaczały się na ogół niską zawartością substancji rozpuszczonych, metali, azotu ogólnego, amonowego i azotanowego, były wysoko natlenione. Poziom substancji organicznych kwalifikował je do II klasy. O ich gorszej jakości decydowały głównie występujące związki fosforu i azotyny. I to one spowodowały zaszeregowanie rzeki do III klasy. Szczególnie dotyczyło to stężenia fosforu ogólnego. Powyżej ujścia Węgiernicy ze względu na podwyższone stężenie azotynów zarejestrowano wody pozaklasowe. Pod względem sanitarnym wody Wierzycy prezentowały różną klasę w zależności od odcinka rzeki, od II klasy w odcinku górnym do wód pozaklasowych w dolnym poniżej Pelplina. Wyraźny wzrost koncentracji bakterii coli typu fekalnego następował poniżej dużych miast Starogard Gdański i Pelplin. Organizmy planktonowe określały rzekę na poziomie II klasy, zaś chlorofilu od I klasy w odcinku górnym do III klasy w Starogardzie.

Wody Wierzycy w Brodach Pomorskich w 2002 r. odpowiadały najniższej III klasie jakości, o czym decydowało stężenie fosforanów, poziom chlorofilu „a”, zawartość azotynów oraz miano coli.

Na podstawie ostatnich badań w roku 2007, Wierzyca na terenie gminy Gniew zakwalifikowana została do IV klasy, zarówno w punkcie kontrolnym w Brodach Pomorskich, jak w Gniewie.

Ogólnie jednak w ostatnich latach wody Wierzycy i jej dopływów uległy poprawie zarówno pod względem fizyko-chemicznych, jak i sanitarnym. Obniżenie substancji biogennych obserwowano zwłaszcza w dolnym biegu rzeki poniżej Starogardu Gdańskiego do ujścia.

Stan czystości osadów dennych rzek

Na terenie gminy Gniew badania osadów dennych wykonano na rzece Wiśle w miejscowości Opalenie oraz na rzece Wierzycy w miejscowości Gniew. Badania zawartości metali i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych – WWA, wykonało w 2005 r. Centralne Laboratorium Chemiczne Państwowego Instytutu Geologicznego na zlecenie PIOŚ.

W badanych osadach Wisły (Opalenie) stwierdzono zawartość metali podobną do tła geochemicznego, w osadach dennych rzeki Wierzycy (Gniew) zawartość metali również okazała się podobna do tła geochemicznego.

Sumaryczna zawartość siedemnastu wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) była na ogół niewielka i nie przekraczała 1 ppm.

W osadach Wierzycy stwierdzono obecność polichlorowanych dwufenyli (PCBs) oraz pestycydów chloroorganicznych.

6.4.4. Jakość wód podziemnych

Jakość wody określana jest według zasad opublikowanych przez prof. Błaszyka i Macioszczykową (1995 r.) i zalecane do stosowania przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w oparciu o wydzielenia jakości klas wód podziemnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 2002 r.

Na terenie gminy Gniew występują następujące klasy jakości wód podziemnych:

Klasa Ib – wody jakości dobrej, ale mogącej być nietrwałą, z powodu braku dobrej izolacji, wody nie wymagają uzdatniania. Występuje w północnej części gminy w okolicy miejscowości Kursztyn i Wielkie Walichnowy.

Klasa II – wody o średniej jakości, wymagającej prostego uzdatniania występujące w przeważającej części obszaru gminy, za wyjątkiem części północnej, oraz 2 obszarów o III klasie jakości oraz na terenie całego miasta.

Klasa III – wody o złej jakości, wymagające skomplikowanego uzdatniania. Występują na terenie gminy w 2 obszarach, w okolicy Polskiego Gronowa, a także w okolicach południowo- zachodniej granicy gminy. Przy klasyfikacji dopuszcza się przekroczenie zawartości najwyżej trzech wskaźników nie zaliczonych do toksycznych. Przekroczenie musi mieścić się w granicach przyjętych dla bezpośrednio niższej klasy jakości. Nie dopuszcza się przekroczenia wartości następujących wskaźników o charakterze toksycznym: arsenu, azotu azotynowego, azotu azotanowego, chromu, cyjanków, fluorków, glinu, kadmu, miedzi, niklu i ołowiu. Przy klasyfikacji wód wprowadzono dodatkowe określenie NOK (nie odpowiada klasie) dla stężeń większych od dopuszczalnych dla klasy III.

6.4.5. Zagrożenie i ochrona wód podziemnych

Stopień zagrożenia wód podziemnych zależy od budowy geologicznej, stopnia skażenia gleb, wód powierzchniowych oraz charakteru zagospodarowania terenu.

Średni stopień zagrożenia: obszary występowania ognisk zanieczyszczeń w obrębie odkrytego poziomu wód gruntowych. Są to dwa niewielkie obszary na terenie gminy. Jeden występuje w okolicy zachodniej granicy, przy miejscowości Wielkie Wyłęby, drugi zaś nieco mniejszy, na północny-wschód od miejscowości Tymawa.

Niski stopień zagrożenia: wyznaczono dla obszarów o średniej odporności głównego poziomu wodonośnego bez ognisk zanieczyszczeń. Wydzielono go dla południowych terenów gminy położonych na Pojezierzu Starogardzkim.

Bardzo niski stopień zagrożenia: wyznaczony dla obszarów o dobrej izolacji gruntów, zbudowanych głównie z glin zwałowych, piasków i ilów. Występuje w większości obszaru gminy, niemal cała część doliny Wisły oraz wysoczyzny, z wyjątkiem południowej jej części oraz niewielkich obszarów występowania średniego stopnia zagrożenia.

6.4.6. Pola elektromagnetyczne

Źródłami promieniowania elektromagnetycznego są:

- 1) przede wszystkim linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym;
- 2) instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowania izotropowa jest równa 15 W lub wyższa, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 GHz.;
- 3) urządzenia radiokomunikacji ruchomej lądowej (RRL) jako źródła pól elektromagnetycznych, przede wszystkim z zakresu mikrofalowego:
  - a) częstotliwości pracy sieci dyspozytorskich RRL w zakresie radiofalowym (do 300 MHz) - radio-taxi, pogotowie, serwisy, budownictwo, służby ochrony itd.,
  - b) częstotliwości pracy sieci dyspozytorskich RRL w zakresie mikrofalowym (300 MHz – 300 GHz): pasmo ogólnokrajowe (telefonii komórkowa NMT, kolej, toto-lotek, służby państwowe, w tym policja, dyspozytorska sieć trunkingowa,
  - c) energetyki i gazownictwa, telefonii komórkowa, telefonii komórkowa III generacji (UMTS),
  - d) inne częstotliwości wykorzystywane w pracy sieci dyspozytorskich RRL oraz abonenckich (RDA) w zakresie mikrofalowym (300 MHz – 300 GHz): układy radioliniowe wykorzystywane do komunikacji pomiędzy stacjami bazowymi, układy nadawcze systemów RDA.

Źródłami pól elektromagnetycznych z zakresu mikrofalowego są także:

- 1) anteny telefonów komórkowych i radiotelefonów (teleskopowe lub montowane na pojazdach);
- 2) anteny rozsiewcze stacji bazowych;
- 3) anteny radioliniowe stacji bazowych;
- 4) stacja bazowa telefonii komórkowej:
  - a) konstrukcja wsporcza pod anteny (wieża wolnostojąca, komin, dach budynku, wysoki obiekt budowlany,
  - b) anteny rozsiewcze (dookólne lub kierunkowe - do 10 anten),
  - c) anteny radioliniowe (kierunkowe - do 10 anten),
  - d) urządzenia nadawcze i pomocnicze (kontener lub pomieszczenie techniczne).

Na terenie miasta i gminy Gniew źródłem promieniowania są:

- a) urządzenia infrastruktury energetycznej – głównie linie energetyczne wysokiego napięcia 110kV, 220kV,
- b) instalacje radiokomunikacyjne – stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne.

Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej zlokalizowanych na obszarze miasta i gminy Gniew.

l.p.	operator	położenie
1	Aero 2	Gniew ul. Krasińskiego 8 Gniew ul. gen. J.Hallera 1
2	Mobyland	Gniew ul. gen. J.Hallera 1 Gniew ul. Krasińskiego 8
3	Orange	Gniew ul. Krasińskiego 8 Gniew ul. ks. Krusikowskiego 8 Kolonja Ostrowicka dz.nr 163/3
4	Play	Gniew ul. Krasińskiego 9
5	Plus	Gniew ul. gen. J.Hallera 1 Gniew ul. Krasińskiego 8 Mała Krczma, Rakowiec Opalenie dz. nr 135/11 Ostrowite dz. nr 162/3
6	T-Mobil	Gniew ul. gen. J.Hallera 1 Gniew ul. Krasińskiego 9 Rakowiec dz. nr 403 Kolonja Ostrowicka dz.nr 163/3

Źródło: Źródło:mapa.btsearch.pl.

Na terenie Gminy w latach 2005-2007 nie prowadzono badań poziomu pól elektromagnetycznych oraz dotyczących oddziaływania promieniowania na środowisko, a w szczególności na zdrowie mieszkańców. Można jednakże domniemać, że aktualnie na terenie Gminy, na terenach użytkowanych przez ludność, nie występują pola elektromagnetyczne o natężeniach wyższych od dopuszczalnych.

Warto zauważyć, że oddziaływanie promieniowania na środowisko będzie stale wzrastać, ponieważ jest nieuniknionym efektem postępu cywilizacyjnego. Wpływ na wzrost promieniowania ma przede wszystkim rozwój telefonii komórkowej, powstawanie coraz większej liczby stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych oraz stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska, a w szczególności jej rozporządzenie wykonawcze z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu utrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określają zasady kompleksowej ochrony środowiska przed promieniowaniem elektroenergetycznym, w tym także dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku. W tabeli nr 18 przedstawiono zakres częstotliwości i dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem Ministra Środowiska.

7. Dziedzictwo kulturowe

7.1. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych Województwa Pomorskiego

7.1.1. Teren miasta Gniew.

LP.	NOWY NUMER REJES- TRU ZABY- TKÓW	STARY UMER REJE- STRU ZABY- TKÓW	DATA WPISU DO REJESTRU ZABYT- KÓW	NR DECYZJI	ADRES	OBIEKT	DATA POWSTANIA WIEK
1.	130	31	2009-05-19	PWKZ.R.4190- 8/608-6/2009	Zespół zamkowy	Zamek konturów gniewskich	XIII
2.	130	31	2009-05-19	PWKZ.R.4190- 8/608-6/2009	Zespół zamkowy	Dom bramny zamkowej	1920/XX

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

3.	130	31	2009-05-19	PWKZ.R.4190-8/608-6/2009	Zespół zamkowy	Budynek gospodarczy tzw. Pałac Myśliwski	1920/XX
4.	130	31	2009-05-19	PWKZ.R.4190-8/608-6/2009	Zespół zamkowy	Pałac Myśliwski	XIV
5.	130	31	2009-05-19	PWKZ.R.4190-8/608-6/2009	Zespół zamkowy	Mury obronne podzamcza	XIII/XIX
6.	130	31	2009-05-19	PWKZ.R.4190-8/608-6/2009	Zespół zamkowy	Mury dawnej fosy zamkowej	XIII/XIX
7.	144	42	1960-01-18	KL.V/KZ/2/3.60	Pl. Grunwaldzki 36	kamienica	XVI
8.	114	84	1959-07-30	KL.V/KZ/2/859	Stare Miasto	Układ urbanistyczny Starego Miasta Gniewu z terenem zamkowym	XIII
9.	327	249	1962-09-11	KL.IV/KZ/2/52/62	ul. Kursikowskiego 1	Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja	XIV
10.	506	340	1971-02-20	KL.IV/620/734	ul. Dolny Podmur ul. Górny Podmur	Zespół obwarowań miejskich	XIV
11.	507	341	1971-02-20	KL.IV/620/733/71	Pl. Grunwaldzki 8	Kamienica-Trwała ruina	XV
12.	508	342	1971-02-20	KL.IV/620/732/71	Pl. Grunwaldzki 9	kamienica	XIV/XV
13.	509	343	1971-02-20	KL.IV/620/731/71	Pl. Grunwaldzki 16	kamienica	XV
14.	510	344	1971-02-20	KL.IV/620/730/71	Pl. Grunwaldzki 26	kamienica	XVIII
15.	511	345	1971-02-20	KL.IV/620/729/71	Pl. Grunwaldzki 1	ratusz	XIII
16.	628	493	1972-08-24	KL.IV/620/3916/72	Pl. Grunwaldzki 7	Ruina kamienicy	XV
17.	629	494	1972-08-24	KL.IV/620/3917/72	Pl. Grunwaldzki 10	kamienica	XV
18.	630	495	1972-08-24	KL.IV/620/3919/72	Pl. Grunwaldzki 11	kamienica	XV
19.	631	496	1972-08-24	KL.IV/620/3920/72	Pl. Grunwaldzki 12	kamienica	XV
20.	632	497	1972-08-24	KL.IV/620/3921/72	Pl. Grunwaldzki 13	kamienica	XV
21.	633	498	1972-08-24	KL.IV/620/3922/72	Pl. Grunwaldzki 14	kamienica	XV
22.	634	499	1972-08-24	KL.IV/620/3923/72	Pl. Grunwaldzki 15	kamienica	XV
23.	635	500	1972-08-24	KL.IV/620/39 24/72	Pl. Grunwaldzki 17	kamienica	XV
24.	636	501	1972-08-24	KL.IV/620/3925/72	Pl. Grunwaldzki 18	kamienica	XV
25.	637	502	1972-08-24	KL.IV/620/3926/72	Pl. Grunwaldzki 20	Kamienica	XV
26.	638	503	1972-08-24	KL.IV/620/3927/72	Pl. Grunwaldzki 22	kamienica	XV
27.	639	504	1972-08-24	KL.IV/620/3928/72	Pl. Grunwaldzki 28	kamienica	XV
28.	640	505	1972-08-24	KL.IV/620/3929/72	Pl. Grunwaldzki 30	kamienica	XV
29.	641	506	1972-08-24	KL.IV/620/3930/72	Pl. Grunwaldzki 32	kamienica	XV
30.	642	507	1972-08-24	KL.IV/620/3931/72	Pl. Grunwaldzki 33	kamienica	XV
31.	643	508	1972-08-24	KL.IV/620/3932/72	Pl. Grunwaldzki 34	kamienica	XV
32.	644	509	1972-08-24	KL.IV/620/3933/72	Pl. Grunwaldzki 35	kamienica	XV
33.	645	510	1972-08-24	KL.IV/620/3934/72	Pl. Grunwaldzki 39	kamienica	XV
34.	646	511	1972-08-24	KL.IV/620/3935/72	Pl. Grunwaldzki 40	kamienica	XV
35.	647	512	1972-08-24	KL.IV/620/3936/72	Pl. Grunwaldzki 41	kamienica	XV
36.	648	513	1972-08-24	KL.IV/620/3937/72	Pl. Grunwaldzki 42	kamienica	XV
37.	649	514	1972-08-24	KL.IV/620/3938/72	Pl. Grunwaldzki 44	kamienica	XV
38.	650	515	1972-08-24	KL.IV/620/3939/72	ul Sambora 4	dom	XVIII
39.	651	516	1972-08-24	KL.IV/620/3940/72	ul. Sambora 5	dom	XVIII
40.	652	517	1972-08-24	KL.IV/620/3941/72	ul. Sambora 6	dom	XVIII
41.	653	518	1972-08-24	KL.IV/620/3942/72	ul. Sambora 7	dom	XVIII
42.	654	519	1972-08-24	KL.IV/620/3943/72	ul. Sambora 8	dom	XVIII
43.	665	520	1972-08-24	KL.IV/620/3944/72	ul. Sambora 9	dom	XVIII
44.	1117	962	1986-06-10	WKZ/5340/11/86/8 62	ul. Jakusza Gostomskiego za Pl. Grunwaldzkim 12	spichlerz	XIX
45.	1118	963	1986-06-10	WKZ/5340/12/86/8 62	ul. Jakusza Gostomskiego za Pl.	spichlerz	XIX

					Grunwaldzkim 13		
46.	1331	1092	1990-09-26	WKZ/5340/14/90/1 144	Pl. Grunwaldzki 6	Kamienica- Trwała ruina	II poł .XV

7.1.2. Teren gminy Gniew.

LP	NOWY NUMER REJESTRU ZABYTKÓW	STARY NR REJESTRU ZABYTKÓW	DATA WPISU DO REJE- STRU	NR DECYZJI	ADRES	OBIEKT	WIEK
1.	11	181/1936	1936.07.13		Pieniążkowo	Kościół parafialny pw. Św. Jana Chrzciciela	1590 - 1593
2.	326	248	1962.09.11	KL.IV/KZ/2/51/6 2	Piaseczno	Kościół parafialny p. w. Narodzenia NMP	XIV
3.	780	661	1973.10.27	KL.XI/620/5423/ 73	Opalenie	Zespół dworsko- parkowy (dwór park)	II poł XVIII
4.	781	662	1973.10.27	KL.XI/620/5424/ 73	Opalenie	Kościół parafialny p. w. św. apostołów Piotra i Pawła.	XVIII
5.	782	663	1973.10.27	KL.XI/620/5425/	Nicponia	Dwór tzw. Nowy	XIX
6.	808	708	1974.11.17	KL.W128/75	Tymawa	Kościół parafialny p. w. św. Michała Archanioła	XVII
7.	809	709	1974.11.17	KL.W129/75	Wielkie Walichnowy	Kościół parafialny p. w. św. Jana Chrzciciela	XIV
8.	872	756	1977.04.25	KL.VI/2223/7	Piaseczno	Wiatrak	XIX
9.	1296	1073	1989.12.28	WKZ/5340/17/89/ 1288	Cierzpice	Zespół dworsko- parkowy (dwór, dwa bud. gosp. folwarku, park)	XX
10	1340	1087	1990.12.29	WKZ/5340/16/90/ 1495	Wielkie Wyręby	Zespół dworsko - parkowy (dwór, park)	XIX
11	11	1128	1990.12.29	WKZ5340/11/96/3 794	Pieniążkowo	Zespół budynków przykościelnych: plebania, organistówka, budynek gospodarczy wraz z murem i terenem przy kościele parafialnym pw. Św. Jana Chrzciciela – nr rej 181/z 1936	4 ćw XIX
12	1862	-	2010.05.12	PWKZ.R.4190- 12/767-3/2010	Piaseczno	Kościół parafialny p.w. Narodzenia Najświętszej Panny Marii wraz z cmentarzem, murem granicznym z bramami oraz działkami nr 115 i 116 i znajdującym się na nich starodrzewem	poł XIV

7.2. Gminna Ewidencja Zabytków¹²

Rada Miejska po zasięgnięciu opinii Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków uchwałą nr XVI/146/08 z dnia 01.02.2008r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2008-2012 przyjęła program opieki nad zabytkami. Podstawą do sporządzenia programu była gminna ewidencja zabytków.

Gmina nie posiada aktualnego programu opieki nad zabytkami. W roku 2013 uchwałą Rady Miejskiej przyjęto sprawozdanie z realizacji tego programu. Nowego programu na dalsze lata dotychczas nie sporządzono (stan na kwiecień 2020).

7.2.1. Wykaz obiektów w gminnej ewidencji zabytków teren miasta Gniew.

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	ADRES		OBIEKT	NR DZIAŁKI	NR GEZ	NR REJ.
		ULICA	NR				
1	Gniew			układ urbanistyczny Starego Miasta z terenem zamkowym		-	nr 114 z dnia 30.07.1959 r.
2	Gniew	Brzozowskiego	1	kamienica	48/2	80	
3	Gniew	Brzozowskiego	2	spichrz	64	81	
4	Gniew	Brzozowskiego	3	kamienica	49	82	
5	Gniew	Brzozowskiego	4	kamienica	63	83	
6	Gniew	Brzozowskiego	4	budynek gospodarczy	63	84	
7	Gniew	Brzozowskiego	5	kamienica	50	85	
8	Gniew	Brzozowskiego	6	kamienica	62	86	
9	Gniew	Brzozowskiego	7	kamienica	51	88	
10	Gniew	Brzozowskiego	8	kamienica	61/1	89	
11	Gniew	Brzozowskiego	8	budynek gospodarczy	61/2	90	
12	Gniew	Brzozowskiego	9	kamienica	52	91	
13	Gniew	Brzozowskiego	11	kamienica	53	92	
14	Gniew	Brzozowskiego	12	kamienica	60/2	93	
15	Gniew	Brzozowskiego	13	dom	54	94	
16	Gniew	Brzozowskiego	14	kamienica	59	98	
17	Gniew	Brzozowskiego	15	kamienica	55	97	
18	Gniew	Brzozowskiego	16	kamienica	58	96	
19	Gniew	Brzozowskiego	18	kamienica	56	95	
20	Gniew	Dolny Podmur	2	dom	51	99	
21	Gniew	Dolny Podmur	3	kamienica	39	100	
22	Gniew	Dolny Podmur	4	dom	35	101	
23	Gniew	Dolny Podmur	5	dom	31	102	
24	Gniew	Dolny Podmur	7	dom	28	104	
25	Gniew	Dolny Podmur	8	dom	26	105	
26	Gniew	Gdańska	7	dom	16/2	167	
27	Gniew	Gdańska	8	kamienica	46/2	168	
28	Gniew	Gdańska	9	dom	14/1	169	
29	Gniew	Gdańska	9	budynek gospodarczy	14/1	170	
30	Gniew	Gdańska	10	kamienica	44/2	171	
31	Gniew	Gdańska	11	dom	13/2	172	
32	Gniew	Gdańska	12	willa	43	173	
33	Gniew	Gdańska	14	dom	42/2	174	
34	Gniew	Gdańska	15	dom	10/2 10/1	106	
35	Gniew	Gdańska	16	szkoła podstawowa	30	176	
36	Gniew	Gdańska	20	dom wielorodzinny	26/2	177	
37	Gniew	Gdańska	21	dom	10/1	178	
38	Gniew	Gdańska	21	budynek gospodarczy	10/1 10/2	179	

¹² obecnie obowiązuje Gminna Ewidencja Zabytków dla miasta i gminy Gniew z 2015r

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

39	Gniew	Gdańska	22	dom	21/2	180	
40	Gniew	Gdańska	-	cmentarz katolicki	19, 17	181	
41	Gniew	Gdańska	-	kaplica cmentarna	19	182	
42	Gniew	Gdańska	-	Cmentarz katolicki (d. ewangelicki)	11/32	183	
43	Gniew	Gdańska / Lipowa	-	kapliczka przydrożna	10/2	184	
44	Gniew	Gdańska	23	Dom Pomocy Społecznej	8/4	185	
45	Gniew	Gdańska	23	stróżówka	8/4	186	
46	Gniew	Gostomskiego	1	magazyn zbożowy	61	108	
47	Gniew	Gostomskiego	2	magazyn zbożowy	76/1	107	
48	Gniew	Gostomskiego	3	magazyn zbożowy spichlerz	80/1	852	1117 z dnia 10.06. 1986 r.
49	Gniew	Gostomskiego	4	magazyn zbożowy spichlerz	81/1	110	1118 z dnia 10.06.1986 r.
50	Gniew	Górny Podmur	2	dom	10	850	
51	Gniew	Górny Podmur	3	dom	13	112	
52	Gniew	Górny Podmur	4	dom	14	113	
53	Gniew	Górny Podmur	5- 5a	dom	15	851	
54	Gniew	Górny Podmur	6	dom	17	114	
55	Gniew	Górny Podmur	8	dom	19	115	
56	Gniew	Górny Podmur	10	dom	23	116	
57	Gniew	Gniewskie Młyny	-	Teren d. zespołu dworsko – parkowego z folwarkiem	9/15...9/51 13/3..13/6 14	-	
58	Gniew	Gniewskie Młyny	4	budynek bramny zespołu podworskiego	9/18, 9/19, 9/40	347	
59	Gniew	Gniewskie Młyny		park	9/36	348	
60	Gniew	Gniewskie Młyny		słupy	9/15	349	
61	Gniew	Gniewskie Młyny		transformator	13/1	350	
62	Gniew	Gniewskie Młyny	5,6 , 8,9	domy w kolonii domów robotników folwarcznych		-	
63	Gniew	Gniewskie Młyny	17	gorzelnia w zespole podworskim	99/4	7	
64	Gniew	Pl. Grunwaldzki	1	ratusz	22	117	511 z dnia 20.02.1971 r.
65	Gniew	Pl. Grunwaldzki	2	kamienica	18	187	
66	Gniew	Pl. Grunwaldzki	3	kamienica	19	188	
67	Gniew	Pl. Grunwaldzki	4	kamienica	21	189	
68	Gniew	Pl. Grunwaldzki	6	ruina kamienicy gotyckiej	74	118	1331 z dnia 26.09.1990 r.
69	Gniew	Pl. Grunwaldzki	7	ruina kamienicy gotyckiej	75	119	628 z dnia 24.08.1972 r.
70	Gniew	Pl. Grunwaldzki	8	kamienica	76/2	120	507 z dnia 20.02.1971 r.
71	Gniew	Pl. Grunwaldzki	9	kamienica	77	121	508 z dnia 20.02.1971r.
72	Gniew	Pl. Grunwaldzki	10	kamienica	78	122	629 z dnia 24.08.1972 r.
73	Gniew	Pl. Grunwaldzki	10	Spichlerz	78	109	
74	Gniew	Pl. Grunwaldzki	11	kamienica	79	123	630 z dnia 24.08.1972 r.
75	Gniew	Pl. Grunwaldzki	12	kamienica	80/3	124	631 z dnia 24.08.1972 r.
76	Gniew	Pl. Grunwaldzki	13	kamienica	81/2	125	632 z dnia 24.08.1972 r.
77	Gniew	Pl. Grunwaldzki	14	kamienica	82	126	633 z dnia 24.08.1972 r.
78	Gniew	Pl. Grunwaldzki	15	kamienica	83/1, 83/2, 83/3, 83/4	127	634 z dnia 24.08.1972 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

79	Gniew	Pl. Grunwaldzki	16	kamienica	67	128	509 z dnia 20.02.1971 r.
80	Gniew	Pl. Grunwaldzki	17	kamienica	68	129	635 z dnia 24.08.1972 r.
81	Gniew	Pl. Grunwaldzki	18	kamienica	69	130	636 z dnia 24.08.1972 r.
82	Gniew	Pl. Grunwaldzki	18	budynek gospodarczy	69	131	
83	Gniew	Pl. Grunwaldzki	19	kamienica	70	132	
84	Gniew	Pl. Grunwaldzki	19	budynek gospodarczy	70	133	
85	Gniew	Pl. Grunwaldzki	20	kamienica	71	134	637 z dnia 24.08.1972 r.
86	Gniew	Pl. Grunwaldzki	20	budynek gospodarczy	71	135	
87	Gniew	Pl. Grunwaldzki	21	kamienica	72	136	
88	Gniew	Pl. Grunwaldzki	21	budynek gospodarczy	72	137	
89	Gniew	Pl. Grunwaldzki	22	kamienica	73	138	638z dnia 24.08.1972 r.
90	Gniew	Pl. Grunwaldzki	22	budynek gospodarczy	73	139	
91	Gniew	Pl. Grunwaldzki	23	kamienica	74	140	
92	Gniew	Pl. Grunwaldzki	23	budynek gospodarczy	74	141	
93	Gniew	Pl. Grunwaldzki	24	kamienica	75	142	
94	Gniew	Pl. Grunwaldzki	25	kamienica	76	144	
95	Gniew	Pl. Grunwaldzki	26	kamienica	30/2	145	510 z dnia 20.02.1971 r.
96	Gniew	Pl. Grunwaldzki	27	kamienica	31	146	
97	Gniew	Pl. Grunwaldzki	27	oficyna tylna	31	147	
98	Gniew	Pl. Grunwaldzki	28	kamienica	32	148	639 z dnia 24.08.1972 r.
99	Gniew	Pl. Grunwaldzki	29	kamienica	33	149	
100	Gniew	Pl. Grunwaldzki	30	kamienica	34	150	640 z dnia 24.08.1972 r.
101	Gniew	Pl. Grunwaldzki	31	kamienica	35	151	
102	Gniew	Pl. Grunwaldzki	32	kamienica	36	152	641z dnia 24.08.1972 r.
103	Gniew	Pl. Grunwaldzki	33	kamienica	37	153	642z dnia 24.08.1972 r.
104	Gniew	Pl. Grunwaldzki	34	kamienica	38	154	643 z dnia 24.08.1972 r.
105	Gniew	Pl. Grunwaldzki	35	kamienica	39	155	644 z dnia 24.08.1972 r.
106	Gniew	Pl. Grunwaldzki	36	kamienica	8	156	144 z dnia 18.01.1960 r.
107	Gniew	Pl. Grunwaldzki	37	kamienica	9/1	157	
108	Gniew	Pl. Grunwaldzki	38	kamienica	76	158	
109	Gniew	Pl. Grunwaldzki	39	kamienica	11	159	645 z dnia 24.08.1972 r.
110	Gniew	Pl. Grunwaldzki	40	kamienica	12	160	646 z dnia 24.08.1972 r.
112	Gniew	Pl. Grunwaldzki	41	kamienica	13/1	161	647 z dnia 24.08.1972 r.
113	Gniew	Pl. Grunwaldzki	42	kamienica	15/1	162	648 z dnia 24.08.1972 r.
114	Gniew	Pl. Grunwaldzki	43	kamienica	15/1	163	
115	Gniew	Pl. Grunwaldzki	44	kamienica	16	164	649 z dnia 24.08.1972 r.
116	Gniew	Pl. Grunwaldzki	45	kamienica	17	165	
117	Gniew	Pl. Grunwaldzki		pompa	23	166	
118	Gniew	Kolejowa	11	Dom- dworzec	9/9	190	
119	Gniew	Kolejowa	-	Budynek gospodarczy	9/9	191	
120	Gniew	Kolejowa	11	dworzec	9/9	190	
121	Gniew	Kolejowa	11	budynek gospodarczy	9/9	191	
123	Gniew	Konopnickiej	1	dom	14	193	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

124	Gniew	Kościszki	1	dom	9/5, 9/6	194	
125	Gniew	Kościszki	1	budynek gospodarczy	9/1, 9/3	195	
126	Gniew	Kościszki	3	dom	8	196	
127	Gniew	Kościszki	5	dom	7	197	
128	Gniew	Kościszki	5	budynek gospodarczy	7	198	
129	Gniew	Kościszki	6	Straż Pożarna	35/2	837	
130	Gniew	Kościszki	7	pralnia	5	199	
131	Gniew	Kościszki	8	dom	31	838	
132	Gniew	Krasickiego	5	dom	2/13	200	
133	Gniew	Krasickiego	5	budynek gospodarczy	2/13	201	
134	Gniew	Krasickiego	5	cegielnia	2/7	202	
135	Gniew	Krasickiego	5	stróżówka	2/13	203	
136	Gniew	Krasickiego		wieża ciśnień	4/4	204	
137	Gniew	Ks. Kursikowskiego	2	dom	58	205	
138	Gniew	Ks. Kursikowskiego			56	103	
139	Gniew	Ks. Kursikowskiego	8	plebania	54	206	
140	Gniew	Ks. Kursikowskiego	1	kościół parafialny pw. św. Mikołaja	55	207	327 z dnia 11.09.1962 r.
141	Gniew	Ks. Kursikowskiego	1	Cmentarz d. przykościelny katolicki	55	207	
142	Gniew	Ks. Kursikowskiego	1	ogrodzenie kościelne	55	208	
143	Gniew	Ks. Kursikowskiego	1	kolumna z figurą św. Jana Nepomucena	55	209	
144	Gniew	Ks. Kursikowskiego	1	słupki barokowe	55	210	
145	Gniew	Kusocińskiego	2	dom	16/5, 16/6	211	
146	Gniew	Kusocińskiego	4	dom wielorodzinny	28/3	212	
147	Gniew	7 Marca		dawny cmentarz żydowski	cz. dz. 10, dz. 30,31,32,33,34,3 5,36,37,38, cz. dz. 40, 39/2 i dz. 25	-	
148	Gniew	7 Marca	1	dom	14	193	
149	Gniew	7 Marca	3	Zakład Gazowniczy (Gazownia)	7/4	213	
150	Gniew	7 Marca	6	dom	20/1	214	
151	Gniew	7 Marca	10	Szpital Powiatowy w Tczewie. Oddział Wewnętrzny	4/2	215	
152	Gniew	7 Marca	10	budynek gospodarczy	4/2	216	
153	Gniew	7 Marca	10	aleja lipowa	4/2	217	
154	Gniew	7 Marca	12	biura d. rzeźni	10	218	
155	Gniew	7 Marca	31	dom	7/1	219	
156	Gniew	Ogrodowa	1	mleczarnia	4	192	
157	Gniew	Ogrodowa	3	dom	1	220	
158	Gniew	Ogrodowa	4	dom	41/6	221	
159	Gniew	Partyzantów	1	dom dwurodzinny	18/1, 18/2	222	
160	Gniew	Partyzantów	2	dom dwurodzinny	21/1, 21/4	223	
161	Gniew	Partyzantów	3	dom dwurodzinny	19/1, 19/2	224	
162	Gniew	Partyzantów	4	dom dwurodzinny	22/1, 22/2	225	
163	Gniew	Partyzantów	6	dom wielorodzinny	25/3	226	
164	Gniew	Partyzantów	8	dom	21/4	227	
165	Gniew	Piłsudskiego	2	kamienica	43	228	
166	Gniew	Piłsudskiego	3	kamienica	42	229	
167	Gniew	Piłsudskiego	4	kamienica	41	230	
168	Gniew	Piłsudskiego	5	kamienica	40	231	
169	Gniew	Piłsudskiego	6	kamienica	39/1	232	
170	Gniew	Piłsudskiego	7	kamienica	38/1	233	
171	Gniew	Piłsudskiego	8	kamienica	37	234	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

172	Gniew	Piłsudskiego	9	kamienica	36	235	
173	Gniew	Piłsudskiego	10	kamienica	35/2	236	
174	Gniew	Piłsudskiego Górny Podmur	10 1A	oficyna tylna	35/1	237	
175	Gniew	Piłsudskiego	11	kamienica	5/2	238	
176	Gniew	Piłsudskiego	12	kamienica	4	239	
177	Gniew	Piłsudskiego	13	kamienica	3	240	
178	Gniew	Piłsudskiego	14	kamienica	2	241	
179	Gniew	Piłsudskiego	16	kamienica	12/5	242	
180	Gniew	Piłsudskiego	17	kamienica	13	243	
181	Gniew	Piłsudskiego	18	kamienica	14	244	
182	Gniew	Piłsudskiego	19	kamienica	84	245	
183	Gniew	Piłsudskiego	20	kamienica	67	246	
184	Gniew	Piłsudskiego	20	stajnia	67	247	
185	Gniew	Piłsudskiego	21	kamienica	68	248	
186	Gniew	Piłsudskiego	22	kamienica	69	249	
187	Gniew	Piłsudskiego	23	kamienica	70	250	
188	Gniew	Piłsudskiego	24	kamienica	71	251	
189	Gniew	Piłsudskiego	25	kamienica	72/1	252	
190	Gniew	Pod Basztą	1	kamienica	2	253	
191	Gniew	Pod Basztą	1	magazyn	2	254	
192	Gniew	Pod Basztą	2	kamienica	41	255	
193	Gniew	Pod Basztą	3	kamienica	1	256	
194	Gniew	Pod Basztą	4	kamienica	40	257	
195	Gniew	Pod Basztą	5	dom	48	258	
196	Gniew	Pod Basztą	6	kamienica	36	259	
197	Gniew	Pocztowa	3	dom	24	839	
198	Gniew	Pocztowa	5	dom	18	840	
199	Gniew	Podwale	2	kamienica	18	260	
200	Gniew	Podwale	4	dom	4	261	
201	Gniew	Rybacka	2	dom	6	264	
202	Gniew	Rybacka	3	dom	7	265	
203	Gniew	Rybacka	4	dom	8	266	
204	Gniew	Rybacka	6	dom	10	267	
205	Gniew	Rycerska	2	dom	60	268	
206	Gniew	Rycerska	3	dom	2	269	
207	Gniew	Sambora	1	dom	42	270	
208	Gniew	Sambora	2	dom	43	271	
209	Gniew	Sambora	3	dom	44	272	
120	Gniew	Sambora	4	dom	45	273	650 z dnia 24.08.1972 r.
212	Gniew	Sambora	5	dom	46	274	651 z dnia 24.08.1972 r.
213	Gniew	Sambora	6	dom	47	275	652 z dnia 24.08.1972 r.
214	Gniew	Sambora	7	dom	48	276	653 z dnia 24.08.1972 r.
215	Gniew	Sambora	8	dom	49	277	654 z dnia 24.08.1972 r.
216	Gniew	Sambora	9	dom	50	278	655 z dnia 24.08.1972 r.
217	Gniew	Sobieskiego	2	kamienica	25	279	
218	Gniew	Sobieskiego	3	kamienica	2	280	
219	Gniew	Sobieskiego	4	kamienica	3	281	
220	Gniew	Sobieskiego	5	kamienica	4/2	282	
221	Gniew	Sobieskiego	6	kamienica	5	283	
223	Gniew	Sobieskiego	7	kamienica	6	284	
224	Gniew	Sobieskiego	8	kamienica	7	285	
225	Gniew	Sobieskiego	9	kamienica	8	286	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

226	Gniew	Sobieskiego	10	kamienica	9	287	
227	Gniew	Sobieskiego	11	sąd grodzki	10	288	
228	Gniew	Sobieskiego	11	szkoła	22/2	289	
229	Gniew	Sobieskiego	12	dom	23/5	290	
230	Gniew	Sobieskiego	12	magazyn	23/7	291	
231	Gniew	Sobieskiego	13	dom	29	292	
232	Gniew	Sobieskiego / Górny Podmur	-	baszta i mury obronne	16/2	293	506 z dnia 20.02.1971 r.
233	Gniew	Sobieskiego	16	kamienica	83/2	294	
234	Gniew	Sobieskiego	17	kamienica	82	295	
235	Gniew	Sobieskiego	18	dom	81	296	
236	Gniew	Sobieskiego	19	dom	80	297	
237	Gniew	Sobieskiego	20	dom	79	298	
238	Gniew	Sobieskiego	21	dom	78	299	
239	Gniew	Sobieskiego	22	kamienica	77	300	
240	Gniew	27 Stycznia	2	budynek gospodarczy	8	301	
241	Gniew	27 Stycznia	2a	budynek gospodarczy	8	302	
242	Gniew	27 Stycznia	2b	budynek gospodarczy	12/7	303	
243	Gniew	27 Stycznia	3	dom	56/7, 56/4	304	
244	Gniew	27 Stycznia	3	stodoła	56/7	305	
245	Gniew	27 Stycznia	5	dom	57/4	306	
246	Gniew	27 Stycznia	6a	dom wielorodzinny	28/1	307	
247	Gniew	27 Stycznia	6b	dom wielorodzinny	27/1	308	
248	Gniew	27 Stycznia	7	dom	60/12, 60/24	309	
249	Gniew	27 Stycznia	7	magazyn I	60/30	310	
250	Gniew	27 Stycznia	7	magazyn II	60/30	311	
251	Gniew	27 Stycznia	7	magazyn III	60/22	312	
252	Gniew	27 Stycznia	9	dom	59	313	
253	Gniew	27 Stycznia	11	kamienica	63	314	
254	Gniew	27 Stycznia	15	dom	3/1	315	
255	Gniew	27 Stycznia	15	budynek gospodarczy	3/1	316	
256	Gniew	27 Stycznia	15	dom mieszkalny / gospodarczy	3/1	317	
257	Gniew	27 Stycznia	17	dom	31	318	
258	Gniew	27 Stycznia	19	Gimnazjum im. Gen. Hallera	5/2	319	
259	Gniew	27 Stycznia	19	budynek sali gimnastycznej	5/2, 5/4	320	
260	Gniew	27 Stycznia	23	dom	3/6	321	
261	Gniew	27 Stycznia	-	transformator	58/4	322	
262	Gniew	27 Stycznia	13	dom	2/3	842	
263	Gniew	Wiślana	13	dom	50/2	323	
264	Gniew	Wiślana	14	dom	3/2	324	
265	Gniew	Wiślana	15	dom	58	843	
266	Gniew	Wiślana	16	magazyn	4	325	
267	Gniew	Wiślana	18	dom	9/6	326	
268	Gniew	Wiślana	19	dom	27	327	
269	Gniew	Wiślana	20	dom	14	328	
270	Gniew	Wiślana	21	dom	26	329	
271	Gniew	Wiślana	22	dom	21	330	
272	Gniew	Wiślana	24	dom	34	331	
273	Gniew	Wiślana	26	dom	33	332	
274	Gniew	Wiślana	30	dom	31	333	
275	Gniew	Wodna	1	dom	41	334	
276	Gniew	Wodna	2	dom	42	335	
277	Gniew	Wodna	6	dom	46	336	
278	Gniew	Wodna	8	dom	47	337	

279	Gniew	Wodna	9	dom	5	338	
280	Gniew	Zamkowa	2	budynek bramny w zespole zamkowym	19/2	339	130 z dnia 19.05.2009 r.
281	Gniew	Zamkowa	3	zamek pokrzyżacki	24	340	130 z dnia 19.05.2009 r.
282	Gniew	Zamkowa	3	pałac myśliwski w zespole zamkowym	22/5, 1/6	341	130 z dnia 19.05.2009r.
283	Gniew	Zamkowa	3	pałac Marysieńki w zespole zamkowym	1/27	342	130 z dnia 19.05.2009 r.
284	Gniew	Zamkowa	3	koszarowiec	1/23	343	
285	Gniew	Zamkowa	3	mury obronne wokół zamku	1/28, 1/20	346	130 z dnia 19.05.2009 r.

Aktualizacja kwiecień 2013

Woj. Ew. Zab. – obiekty figurujące w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a nie figurujące w gminnej ewidencji zabytków

7.2.2. Wykaz obiektów w gminnej ewidencji zabytków obszar gminy Gniew.

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	ADRES		OBIEKT	NR DZIAŁKI	NR GEZ	NR REJ.
		ULICA	NR				
1	Aplinki	na północ od Opalenia		dawny cmentarz ewangelicki		-	
2	Brody Pomorskie			kapliczka	123/2	1	
3	Brody Pomorskie		4	dworzec kolejowy	110	2	
4	Brody Pomorskie		5	dom	110	3	
5	Brody Pomorskie		6	dom	110	4	
6	Brody Pomorskie		6	budynek gospodarczy	110	5	
7	Brody Pomorskie		17	dwór	99/12	6	
8	Brody Pomorskie		17	stodoła w zespole podworskim	354	8	
9	Brody Pomorskie		17	wozownia w zespole podworskim	352	9	
10	Brody Pomorskie		17	park w zespole podworskim	99/13	10	
11	Brody Pomorskie		17	ogrodzenie zespołu podworskiego	99/15	11	
12	Brody Pomorskie		17	transformator w zespole podworskim	99/10	12	
13	Brody Pomorskie		22	czworak	56/1, 56/2	14	
14	Brody Pomorskie		22	budynek gospodarczy	56/1, 56/2	15	
15	Brody Pomorskie		24	czworak	82	17	
16	Brody Pomorskie		28	dom	105/1	19	
17	Brody Pomorskie		29	dom	89/5	20	
18	Brody Pomorskie		29	stodoła	89/5	21	
19	Brody Pomorskie			krzyż przydrożny	91	22	
20	Brody Pomorskie			gajówka	133/5	23	
21	Brody Pomorskie			stodoła przy leśniczówce	133/4	25	
22	Brodzkie Młyny			krzyż przydrożny	163	26	
23	Brodzkie Młyny	Gniewskie Młyny	16 A	młyn wodny	44/1	27	
24	Brodzkie Młyny		59	dom	215	28	
25	Brodzkie Młyny	Gniewskie Młyny	1,2	dworzec kolejowy	53	29	
26	Brodzkie Młyny	Gniewskie Młyny	1,2	dom	53	30	
27	Brodzkie Młyny		61	dom	171	31	
28	Brodzkie Młyny		65	czworak	166	32	
29	Cieple			dawny cmentarz ewangelicki		-	
30	Cieple			transformator	82/5	33	
31	Cieple		1	dwór	82/10	34	
32	Cieple		1	stodoła w zespole podworskim	82/10	35	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

33	Cieple		6	dom	95/13, 95/14	37	
34	Cieple		7	czworak	95/11, 95/12	38	
35	Cieple		9	dom	76/4, 76/5,	40	
36	Cieple		11	dom	76/17	41	
37	Cieple		16	szkoła	66	42	
38	Cieple		16	budynek gospodarczy	66	43	
39	Cieple		20	dom	89/2	44	
40	Cieple		20	stodoła	89/2	45	
41	Cierzpice			dwór	44/7	48	1296 z dnia 28.12.1989 r.
42	Cierzpice			park w zespole podworskim	44/7	49	1296 z dnia 28.12.1989 r.
43	Cierzpice			kapliczka	44/2	50	
44	Dąbrówka		1	dom	202/1	51	
45	Dąbrówka		3	dom	214/1	52	
46	Dąbrówka		4	dom	217	53	
47	Dąbrówka		6	dom	218	54	
48	Dąbrówka		8	dom z częścią gospodarczą	222	56	
49	Dąbrówka		13	dom	236	61	
50	Dąbrówka		14	dom	242	62	
51	Dąbrówka		18	dom	254/1	63	
52	Dąbrówka		20	dom	256	65	
53	Dąbrówka		21	dwojak	266, 267, 268, 269	66	
54	Dąbrówka		23	dom	285	67	
55	Dąbrówka		24	dom	288	68	
56	Dąbrówka		24	chlew	288	69	
57	Dąbrówka		30	dom	290	70	
58	Dąbrówka		38	szkoła	292/1	71	
59	Dąbrówka		39	dom	293	73	
60	Dąbrówka			park	262	74	
61	Dąbrówka			kapliczka przydrożna	272	75	
62	Dębowo			leśniczówka	249/6	76	
63	Dębowo			dom pracowników leśnych	250/4	77	
64	Dębowo			cmentarz pracowników leśnych	249/6	78	
65	Dębowo			nagrobek	250/8	79	
66	Gogolewo			kapliczka	163	351	
67	Gogolewo		1	dom	161	352	
68	Gogolewo			dom z częścią gospodarczą	137	353	
69	Gogolewo			kuźnia	135	354	
70	Gogolewo		1	chlew	161	355	
71	Gogolewo			kapliczka	51/2	356	
72	Gogolewo		6	dom	160/4	357	
73	Gogolewo		6	chlew	160/4	358	
74	Gogolewo		6	magazyn zbożowy	160/4	359	
75	Gogolewo		8	dom	159/2	360	
76	Gogolewo		11	budynek gospodarczy	114/2	362	
77	Gogolewo		12	dwojak	109/3, 109/4	363	
78	Gogolewo		15	budynek gospodarczy	148/4	364	
79	Gogolewo		18	dom	93	365	
80	Gogolewo		18	stodoła	93	366	
81	Gogolewo		20	dwojak	90, 89,	368	
82	Gogolewo		31	dom	73	369	
83	Gogolewo	przy zakręcie szosy Gniew-Skórcz		cmentarz pocholeryczny			
84	Jaźwiska		1	dom	378/4	588	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

85	Jażwiska		2	dom	379/4	589	
86	Jażwiska		2	chlew	379/4	590	
87	Jażwiska		4	dom z częścią gospodarczą	299	591	
88	Jażwiska		6	dom z częścią gospodarczą	294	592	
89	Jażwiska		9	dom	223/1	594	
90	Jażwiska		12	dom	221/1	595	
91	Jażwiska		18	kaplica	217/2	597	
92	Jażwiska		18	budynek gospodarczy	217/2	598	
93	Jażwiska		19	dom	216/2, 215	599	
94	Jażwiska		21	dom	98	600	
95	Jażwiska		23	dom	67	602	
96	Jażwiska		25	dom	177	603	
97	Jażwiska		28	dom	71	604	
98	Jażwiska		30	dom	137	605	
99	Jażwiska		12 0	dom z częścią gospodarczą	376/2	607	
100	Jażwiska	Rozwidlenie dróg do Rakowca i Opalenia		cmientarz ewangelicki	287	608	
101	Jażwiska			kapliczka przydrożna	50/2	609	
102	Jażwiska Potłowo		39	dom z częścią gospodarczą	134	610	
103	Jelenica		56	dom	199	611	
104	Jelenica		58	dom z częścią gospodarczą	197	612	
105	Jelenica		64	dom	189	614	
106	Jelenica		73	dom z częścią gospodarczą	238	615	
107	Jelenica		74	dom z częścią gospodarczą	262	616	
108	Jelenica		78	dom	274	617	
109	Jelenica		90	dom	328	618	
110	Jelenica		58	dom z częścią gospodarczą	197	612	
112	Jeleń		3	dom	135/2	619	
113	Jeleń		10	spichlerz zbożowy	16/2	620	
114	Jeleń		21	dom	6	621	
115	Jeleń		22	dom	7	622	
116	Jeleń		31	dom	143	623	
117	Jeleń		37	szkoła podstawowa	140/15	624	
118	Jeleń		37	budynek gospodarczy koło szkoły	140/15	625	
119	Jeleń		68	dom	123/4	626	
120	Jeleń		69	dom z częścią gospodarczą	121	627	
121	Jeleń		79	poniatówka	99	633	
123	Jeleń		83	dwojak	117	634	
124	Jeleń		87	dom	112/2	630	
125	Jeleń		91	dom	130	632	
126	Kolonia Ostrowicka		1	dom	331/2	635	
127	Kolonia Ostrowicka		2	dom	330, 329	636	
128	Kolonia Ostrowicka		10	zajazd	319/2	638	
129	Kolonia Ostrowicka		11	dom	315	639	
130	Kolonia Ostrowicka		11	budynek gospodarczy	315	640	
131	Kolonia Ostrowicka		13	dom	316	641	
132	Kolonia Ostrowicka		15	dom	308	642	
133	Kolonia Ostrowicka		20	dom	36	643	
134	Kolonia Ostrowicka		21	dom	37/1	644	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

135	Kolonia Ostrowicka		22	dom	50	645	
136	Kolonia Ostrowicka		23	dom	51/1	646	
137	Kolonia Ostrowicka		24	dom	53	647	
138	Kolonia Ostrowicka		28	dom	67/2	649	
139	Kolonia Ostrowicka		29	dom	70/2	650	
140	Kolonia Ostrowicka		30	dom	71/2	651	
141	Kolonia Ostrowicka		32	dom	296	652	
142	Kolonia Ostrowicka		34	dom	76	654	
143	Kolonia Ostrowicka		35	dom	68/6	655	
144	Kolonia Ostrowicka		36	dom	77	656	
145	Kolonia Ostrowicka		37	dom	80/1	657	
146	Kolonia Ostrowicka		38	dom	81	658	
147	Kolonia Ostrowicka		39	dom	82	659	
148	Kolonia Ostrowicka		41	dom	88	660	
149	Kolonia Ostrowicka		45	dom	192/1	661	
150	Kolonia Ostrowicka		45	stodoła	192/1	662	
151	Kolonia Ostrowicka		54	dom	181/2,	663	
152	Kolonia Ostrowicka		57	dom	193	664	
153	Kolonia Ostrowicka		59	dom	298	665	
154	Kolonia Ostrowicka		58	dom	299	666	
155	Kolonia Ostrowicka		58	budynek gospodarczy	299	667	
156	Kolonia Ostrowicka			młyn wodny	311, 3/4	668	
157	Kolonia Ostrowicka			kapliczka przydrożna	72/8, 72/10	669	
158	Kotło		5	dom	32/7	370	
159	Kotło			transformator	32/1	371	
160	Kotło			dawny cmentarz ewangelicki			
161	Kuchnia		24	dom	18	373	
162	Kuchnia		28	dom z częścią gospodarczą	3/2	374	
163	Kuchnia			kapliczka	50,	375	
164	Kursztyn			dwór	4	377	
165	Kursztyn		16	szkoła	13, 14	376	
166	Mała Karczma		1	dom	461	466	
167	Mała Karczma		2	dom	471/2	467	
168	Mała Karczma		3	pałac	460	468	
169	Mała Karczma		3	budynek gospodarczy	460	469	
170	Mała Karczma		7	dworzec	478	470	
171	Mała Karczma		7	budynek gospodarczy	478	471	
172	Mała Karczma			młyn i śluza w zespole młyńskim wodnego	468	472	
173	Mała Karczma			krzyż przydrożny	471/1	473	
174	Małe Wyręby			dwór	61, 62	846	
175	Małe Wyręby			park w zespole podworskim	61, 62	847	
176	Małe Wyręby			budynek gospodarczy w zespole dworskim	63/2	848	
177	Milanowo		72	dom	169/1	477	
178	Milanowo		74	dom	193/1, 193/7	478	
179	Nicponia		3	dom wielorodzinny	77	378	
180	Nicponia		4	dom	78/2	379	
181	Nicponia		5	dom	79	380	
182	Nicponia		6	dom	80/2	381	
183	Nicponia		8	dom	128	382	
184	Nicponia		31	Dom/bar	184/2	845	
185	Nicponia		38	dom	202	383	
186	Nicponia		40	dom	190	384	
187	Nicponia		50	dom	219	388	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

188	Nicponia		51	dom	220	386	
189	Nicponia		53/ 54	Dwojak z d. koloni do mów robotników folwarcznych	224, 225	385	
190	Nicponia			Aleja jesionowa przy drodze dojazdowej do d. folwarku			
191	Nicponia			Relikty parku w zespole dworsko parkowym z folwarkiem			
192	Nicponia		55	dwór	222	389	782 z dnia 27.10.1973r.)
193	Nicponia		56	dom	304	390	
194	Nicponia		60	dom	180	391	
195	Nicponia		63	dom	167	393	
196	Nicponia		72	biura cukrowni	152,	394	
197	Nicponia		72	dom z częścią gospodarczą	152	395	
198	Nicponia		73	dom	153/2	396	
199	Opalenie	Czapskiego	1	plebania	179	674	
200	Opalenie	Czapskiego	1	budynek gospodarczy przy plebanii	179	675	
201	Opalenie	Czapskiego	1	stodoła przy plebanii	179	676	
202	Opalenie	Czapskiego	2	dom	140	677	
203	Opalenie	Czapskiego	4	dom	142	679	
204	Opalenie	Czapskiego	7	dom	160	681	
205	Opalenie	Czapskiego	9	dom	159	683	
206	Opalenie	Czapskiego	10	dom	155/2	684	
207	Opalenie	Czapskiego	11	dom	158	685	
208	Opalenie	Czapskiego	13	dom	517	686	
209	Opalenie	Czapskiego	15	dom	518	687	
120	Opalenie	Czapskiego	18	budynek gospodarczy	504	688	
212	Opalenie	Czapskiego	19	dom	521	689	
213	Opalenie	Czapskiego	21	dom	533	690	
214	Opalenie	Czapskiego	22	dom	508	691	
215	Opalenie	Czapskiego	23	dom	534	692	
216	Opalenie	Czapskiego	24	dom	509	693	
217	Opalenie	Czapskiego	25	dom	537	694	
218	Opalenie	Czapskiego	28	dom	511	696	
219	Opalenie	Czapskiego	33	dom	539/2	697	
220	Opalenie	Czapskiego	37	dom	550/1	698	
221	Opalenie	Czapskiego	43	dom	552	699	
223	Opalenie	Czapskiego	47	dom	554	700	
224	Opalenie	Czapskiego	49	Dwór-Ośrodek Leczenia Uzależnień	556	701	780 z dnia 27.10.1973r.
225	Opalenie	Czapskiego	49	park w zespole podworskim	556	702	780 z dnia 27.10.1973r.
226	Opalenie	Czyżewskiego	12	dom	210	712	
227	Opalenie	Czyżewskiego	17	dom	27	703	
228	Opalenie	Czyżewskiego	17	budynek gospodarczy	27	704	
229	Opalenie	Czyżewskiego	18	chlew / stajnia	205/2	705	
230	Opalenie			cmentarz ewangelicki	206	706	
231	Opalenie	Czyżewskiego	21	dom	25	708	
232	Opalenie	Czyżewskiego	23	dom	23	709	
233	Opalenie	Czyżewskiego	25	dom	22	710	
234	Opalenie	Czyżewskiego	27	dom	20/2	711	
235	Opalenie	Czyżewskiego		Cmentarz ewangelicki		714	
236	Opalenie	Czyżewskiego		kapliczka na cmentarzu katolickim	78	715	
237	Opalenie	Dworcowa	1	dworzec	125	716	
238	Opalenie	Dworcowa	1	budynek gospodarczy przy dworcu	125	717	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

239	Opalenie	Dworcowa		aleja lipowa dojazdowa do dworca	125	718	
240	Opalenie	Dworcowa	4	dwojak	127/4, 127/3	719	
241	Opalenie	Dworcowa	5	dwojak	128/2	720	
242	Opalenie	Kościelna	1	kościół parafialny pw. św. Apostołów Piotra i Pawła	177	670	781 z dnia 27.10.1973r.)
243	Opalenie	Kościelna	1	kaplica pogrzebowa	177	671	
244	Opalenie			kapliczka przydrożna	177	672	
245	Opalenie	Kościelna	1	cmentarz przy kościele parafialnym z układem zieleni	177	673	
246	Opalenie	Kościelna	3	dom	172	721	
247	Opalenie	Kościelna	4	dom	172	722	
248	Opalenie	Krótką	1	dwojak	93, 94	723	
249	Opalenie	Krótką	5	dom	92	724	
250	Opalenie	Ogrodowa	1A	dom	234	725	
251	Opalenie	Ogrodowa	1A	budynek gospodarczy	234	726	
252	Opalenie	Ogrodowa	3	dom	232	727	
253	Opalenie	Spacerowa	4	dom	181	729	
254	Opalenie	Spacerowa	1	dom	227	730	
255	Opalenie	Spacerowa	2	dom z budynkiem gospodarczym	180/2	731	
256	Opalenie	Spacerowa	6	dom z budynkiem gospodarczym			
257	Opalenie	Sportowa	4	Kościół po ewangelicki	78	713	
258	Opalenie	Sportowa	4	Cmentarz ewangelicki	78	714	
259	Opalenie	Sportowa	6	dom			
260	Opalenie	Pl. Św. Józefa	2	dom	175	734	
261	Opalenie	Pl. Św. Józefa	2	budynek gospodarczy	175	735	
262	Opalenie	Sportowa	6	dom	80/1	732	
263	Opalenie	Warneckiego	1	dom	171/10	736	
264	Opalenie	Warneckiego	4	dom	90	737	
265	Opalenie	Warneckiego	6	dom	90	738	
266	Opalenie	Warneckiego	7	dom	168	739	
267	Opalenie	Warneckiego	10	szkoła podstawowa	96	740	
268	Opalenie	Warneckiego	14	młyn	107	741	
269	Opalenie	Warneckiego	14	budynek gospodarczy	106/4	742	
270	Opalenie	Warneckiego	16	dom	109	744	
271	Opalenie	Warneckiego	20	dom z częścią gospodarczą	111	745	
272	Opalenie	Warneckiego	21 B	dom właściciela cegielni	133/3	747	
273	Opalenie	Warneckiego	21 B	wozownia przy domu właściciela cegielni	133/3	748	
274	Opalenie	Warneckiego	23	cegelnia	135/16	749	
275	Opalenie	Warneckiego	23	budynek biurowy	135/16	750	
276	Opalenie	Wodna	7	dom	218/4	753	
277	Opalenie			wiadukt	125	751	
278	Opalenie			wiadukt	125	752	
279	Ostrowite		3	dwojak	98/12, 98/10, 98/11, 98/13,	474	
280	Ostrowite		4	czworak	98/1, 98/7, 98/3, 98/9,	475	
281	Ostrowite			d.dwór	102/1	476	
282	Ostrowite			park			
283	Piaseckie Pola		42	szkoła	383/1	754	
284	Piaseckie Pola		46	dom	384/1	756	
285	Piaseckie Pola		48	szkoła	383/1	757	
286	Piaseczno			kościół parafialny p.w.	116	397	326 z dnia

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

				Narodzenia NMP			11.09.1962 oraz z dnia 12.05.2010r.)
287	Piaseczno			ogrodzenie wokół kościoła	116	398	326 z dnia 11.09.1962 oraz z dnia 12.05.2010r.)
288	Piaseczno			plebania	110	399	
289	Piaseczno			kapliczka	29	401	
290	Piaseczno		1	dom	43/2	402	
291	Piaseczno		5	dom	54/1	403	
292	Piaseczno		7	dom	60	404	
293	Piaseczno		8	dom	67/2	405	
294	Piaseczno		9	dom	108	406	
295	Piaseczno		14	dom	111	409	
296	Piaseczno		16	dom	113	410	
297	Piaseczno		20	dom	131	412	
298	Piaseczno		21	dom	129	413	
299	Piaseczno		22	dwojak	127/2	414	
300	Piaseczno		23	dom	125/2	415	
301	Piaseczno		24	dwojak	120	416	
302	Piaseczno		24 A	dom	121, 119	422	
303	Piaseczno		25	szkoła podstawowa (budynek nr 1)	87	407	
304	Piaseczno		26	szkoła podstawowa (budynek nr 2)	85/1	408	
305	Piaseczno		49	dom	150/2	423	
306	Piaseczno		51	dom	128/2	424	
307	Piaseczno			kostnica cmentarza parafialnego	177	425	
308	Piaseczno			układ zieleni cmentarza parafialnego	177		
309	Piaseczno			Ogrodzenie wokół kościoła	177	426	
320	Piaseczno			wiatrak	246	427	872 z dnia 25.04.1977r.)
312	Piaseczno			kapliczka przydrożna	246	428	
313	Piaseczno		60	dwór w zespole podworskim	554, 555	429	
314	Piaseczno			park w zespole podworskim	558	430	
315	Piaseczno			budynek gospodarczy w zespole podworskim	503/11	431	
316	Piaseczno			kapliczka św. Tekli	140/3	432	
317	Piaseczno		68	dwojak	1/2	433	
318	Piaseczno		72	dom	1/1	434	
319	Pieniążkowo		4	czworak	31, 32	479	
320	Pieniążkowo		10	dom	49	480	
321	Pieniążkowo		11	organistówka	67/1	481	
323	Pieniążkowo		11	budynek gospodarczy przy organistówce	67/1	482	
324	Pieniążkowo		12	dom	65	483	
325	Pieniążkowo		23	dom	152	485	
326	Pieniążkowo		24	dom	150	486	
327	Pieniążkowo		27	chlew	94/2	487	
328	Pieniążkowo		29	dom	206/2	489	
329	Pieniążkowo		30	chlew	208/1	490	
330	Pieniążkowo		31	dom z częścią gospodarczą	248	491	
331	Pieniążkowo		57	dom z częścią gospodarczą	235/1	492	
332	Pieniążkowo		58	owczarnia	234/1	495	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

333	Pieniążkowo		59	dom	231	493	
334	Pieniążkowo		61	chlew	224	494	
335	Pieniążkowo		65	Szkoła im. M. Kopernika	92/3	496	
336	Pieniążkowo			kościół p.w. Św. Jana Chrzyciela	64/1	497	11 z dnia 13.07.1936 oraz z dnia 8.08.1996r.)
337	Pieniążkowo			cmentarz przykościelny	64/1	498	11 z dnia 13.07.1936 oraz z dnia 8.08.1996r.)
338	Pieniążkowo			ogrodzenie kościoła Św. Jana Chrzyciela z kapliczkami	64/1	499	11 z dnia 13.07.1936 oraz z dnia 8.08.1996r.)
339	Pieniążkowo			plebania	64/1	500	11 z dnia 13.07.1936 oraz z dnia 8.08.1996r.)
340	Pieniążkowo	przy szosie		cmentarz parafialny katolicki			
341	Polskie Gronowo		1	dom	247	501	
342	Polskie Gronowo		2	dom	246	502	
343	Polskie Gronowo		4	dom	244	504	
344	Polskie Gronowo		5	dom	243	505	
345	Polskie Gronowo		5	suszarnia tytoniu	243	506	
346	Polskie Gronowo		5	stodoła / stajnia	243	507	
347	Polskie Gronowo		6	dom	238	508	
348	Polskie Gronowo		7	dom	237	509	
349	Polskie Gronowo		9	dom	235	510	
350	Polskie Gronowo		10	dom	181	511	
351	Polskie Gronowo		9A	magazyn przeciwpowodziowy	187/4	512	
352	Polskie Gronowo		9B	dom z częścią gospodarczą	187/2	513	
353	Polskie Gronowo		11	dom	180	514	
354	Polskie Gronowo		13	dom	177	515	
355	Polskie Gronowo		14	dom	176	516	
356	Polskie Gronowo		17 A	dom	195	517	
357	Polskie Gronowo		17 A	budynek gospodarczy	195	518	
358	Polskie Gronowo		20	dom	159, 157	519	
359	Polskie Gronowo		21	dom	162/1	520	
360	Polskie Gronowo		26	dom	170	521	
361	Polskie Gronowo		30	dwór	147	522	
362	Polskie Gronowo			chlew z zespołu podworskiego	146	523	
363	Polskie Gronowo		31	szkoła podstawowa	306/3	524	
364	Polskie Gronowo		31	budynek gospodarczy	306/3	525	
365	Polskie Gronowo		33	dom	306/1	526	
366	Polskie Gronowo		33	stodoła / stajnia	306/1	527	
367	Polskie Gronowo		34 A	dom	88/2	528	
368	Polskie Gronowo		37	dom	30	529	
369	Polskie Gronowo		37	budynek gospodarczy	30	530	
370	Polskie Gronowo			transformator	30	531	
371	Polskie Gronowo		40	dom	17, 19	532	
372	Polskie Gronowo		41	dom	8	533	
373	Polskie Gronowo		42	poniatówka	3/4	534	
374	Polskie Gronowo		44	dom	63	535	
375	Polskie Gronowo		66	dom	66	536	
376	Polskie Gronowo		46	dom	78	537	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

377	Polskie Gronowo		57	karczma	272	538	
378	Polskie Gronowo		60	dom	275	539	
379	Polskie Gronowo				151/1	540	
380	Polskie Gronowo			dawny cmentarz ewangelicki			
381	Półwieś		4	dom	109	758	
382	Półwieś		5	dom	110	759	
383	Półwieś		7	dom	65/2	760	
384	Półwieś		8	dom z częścią gospodarczą	68	761	
385	Półwieś		8	stodoła	68	762	
386	Półwieś		9	dom	116/1	763	
387	Półwieś		12	dom	120/4	764	
388	Półwieś		16	dom	85/1	765	
389	Półwieś		18	dom	87/2	766	
390	Półwieś		19	dom	88/1	767	
391	Półwieś		21	dom	174	768	
392	Półwieś		22	dom z częścią gospodarczą	176	769	
393	Półwieś		24	dom	166	770	
394	Półwieś		25	dom	169	771	
395	Półwieś			szkoła podstawowa	15/1	778	
396	Półwieś			budynek gospodarczy przy szkole	15/1	779	
397	Półwieś			kapliczka przydrożna	13/2	780	
398	Półwieś			kapliczka przydrożna	166	781	
399	Półwieś Podlesie		72	dom	95/2	772	
400	Półwieś Podlesie		73	dom ze stodołą	100/1	773	
401	Półwieś Podlesie		76	dom z częścią gospodarczą	42	774	
402	Półwieś Podlesie		78	dom	58/1	775	
403	Półwieś Podlesie			dom	23	776	
404	Półwieś Podlesie			kapliczka	19	777	
405	Rakowiec			szkoła	346	820	
406	Rakowiec			budynek gospodarczy przy szkole	346	821	
407	Rakowiec		18	dom	417	822	
408	Rakowiec		28	dom	350/4	824	
409	Rakowiec		33	dom	376	827	
420	Rakowiec		35	dom	284	828	
412	Rakowiec		36	dom	283/2	829	
413	Rakowiec		46	dom	277	830	
414	Rakowiec		47	dwór	273/6	818	
415	Rakowiec			park	273/6	819	
416	Rakowiec		57	dom	165	831	
417	Rakowiec		60	dom	101	832	
418	Rakowiec		72	szkoła	202/1, 202/2	833	
419	Rakowiec			kapliczka przydrożna	282	834	
420	Rakowiec			transformator	275	835	
421	Rakówko			leśniczówka	260/1	782	
423	Rakówko			budynek gospodarczy przy leśniczówce	260/1	783	
424	Rakówko			stodoła przy leśniczówce	260/	784	
425	Rozgarty		1	dom	483/1	541	
426	Rozgarty		1	chlew	483/1	542	
427	Stary Młyn			dawny cmentarz ewangelicki			
428	Szprudowo		2	Czworak z częścią gospodarczą	147	435	
429	Szprudowo		10	dom	111	436	
430	Szprudowo		7	dom	134	437	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

431	Szprudowo		9	dom	120	438	
432	Szprudowo		9	budynek gospodarczy	120	439	
433	Szprudowo		14	dom	114	440	
434	Szprudowo		14	budynek gospodarczy	117	441	
435	Szprudowo		15	dom	106	442	
436	Szprudowo		16	dom	100	443	
437	Szprudowo		16	wozownia	100	444	
438	Szprudowo		17	dom	101	445	
439	Szprudowo		18	dom	32/1	446	
440	Szprudowo		18	chlew	32/1	447	
441	Szprudowo		19	dom	31	448	
442	Szprudowo		20	dom	28	449	
443	Szprudowo		20	stajnia	28	450	
444	Szprudowo		22	dwór w zespole podworskim	24	451	
445	Szprudowo		22	wozownia w zespole podworskim	25/2, 22	452	
446	Szprudowo		22	park w zespole podworskim	24	453	
447	Szprudowo			kapliczka przydrożna	12	454	
448	Szprudowo		23	dom	62	455	
449	Szprudowo		23	stajnia	62	456	
450	Szprudowo		24/25	dom	64/2	457	
451	Szprudowo		30	dom	77/10	459	
452	Szprudowo		31	dom	80/6	460	
453	Szprudowo			transformator	78	461	
454	Szprudowo		32	dom	83/4	462	
455	Szprudowo		33	dom	84/2	463	
456	Szprudowo		34	chlew	85	464	
457	Szprudowo		36	dwór	92/5	465	
458	Tymawa		20	dom	56	785	
459	Tymawa		25	dom	105	786	
460	Tymawa		24	dom	176	788	
461	Tymawa		26	dwojak	184	789	
462	Tymawa		28	dom	173	790	
463	Tymawa		31	kuźnia	187	792	
464	Tymawa		40	dom	197/2	793	
465	Tymawa		40	chlew	197/2	794	
466	Tymawa		40	budynek gospodarczy	197/2	795	
467	Tymawa		43	dom	166	796	
468	Tymawa		43	stodoła	166	797	
469	Tymawa		49	dom	214	798	
470	Tymawa		50	dom	143/1	799	
471	Tymawa			kościół pw. św. Michała Archaniola	165	800	808 z dnia 17.11.1974r.)
472	Tymawa			mur cmentarza przykościelnego	165	801	
473	Tymawa			plebania	200	802	
474	Tymawa	Na skraju wsi z układem zieleni		cmentarz parafialny z układem zieleni	212	803	
475	Tymawa			kapliczka	212	804	
476	Widlice		30	dom	73	805	
477	Widlice		33	dom z częścią gospodarczą	74	806	
478	Widlice		36	dom	77	807	
479	Widlice		47	dom	59	808	
480	Widlice			szkoła podstawowa	103/1	809	
481	Widlice			budynek gospodarczy przy szkole	103/1	810	
482	Widlice	Na skraju wsi		cmentarz ewangelicki	63	811	

483	Wielkie Walichnowy		8	szkoła podstawowa	325	543	
484	Wielkie Walichnowy		8	stodoła	325	544	
485	Wielkie Walichnowy		9	organistówka	311	545	
486	Wielkie Walichnowy			kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela	311	546	809 z dnia 17.11.1974r.)
487	Wielkie Walichnowy			cmentarz przykościelny z bramą	311	547	
488	Wielkie Walichnowy			kuźnia	308	548	
489	Wielkie Walichnowy		12	kaplica	299/1	549	
490	Wielkie Walichnowy		13	poczta	294/8 294/12 294/13 294/10 294/2	550	
491	Wielkie Walichnowy		15	dom	290	551	
492	Wielkie Walichnowy		19	dwojak	284	552	
493	Wielkie Walichnowy		20	czworak	480/4, 279/4	553	
494	Wielkie Walichnowy		21	czworak	277/3, 278/3	554	
495	Wielkie Walichnowy		24	dom	242	555	
496	Wielkie Walichnowy		24	budynek gospodarczy	242	556	
497	Wielkie Walichnowy		27	dwojak	249	558	
498	Wielkie Walichnowy		29	dom z częścią inwentarską	252/1	559	
499	Wielkie Walichnowy		31	dom	257	561	
500	Wielkie Walichnowy		32	dom	258/1	562	
501	Wielkie Walichnowy		34	dom	260/4	564	
502	Wielkie Walichnowy		34	budynek gospodarczy	260/4	565	
503	Wielkie Walichnowy		34	obora	260/4	566	
504	Wielkie Walichnowy		36	dom	187/7	568	
505	Wielkie Walichnowy		39	chlew	271/3 273/2	571	
506	Wielkie Walichnowy		39	stajnia	271/1	572	
507	Wielkie Walichnowy		39	stodoła	271/3	573	
508	Wielkie Walichnowy		41	czworak	195/2, 195/3, 195/1	574	
509	Wielkie Walichnowy		42	dom	198	575	
510	Wielkie Walichnowy			cmentarz mennonicki	201	576	
511	Wielkie Walichnowy			dom z gorzelnią	204	577	
512	Wielkie Walichnowy		45	czworak	318	579	
513	Wielkie Walichnowy		46	czworak	321/1	580	
514	Wielkie Walichnowy		47	dwojak	326, 324/3, 322/2	581	
515	Wielkie Walichnowy			dwór	133/2	583	
516	Wielkie Walichnowy			dom przy zespole podworskim	128/2	584	
517	Wielkie Walichnowy			transformator przy zespole podworskim	128/1	585	
518	Wielkie Wyręby			zespół dworsko-parkowy (dwór, ob. sanatorium)	25	849	1340 z dnia 29.12.1990r.)
519	Wielkie Wyręby			park w zespole dworsko-parkowym	25		1340 z dnia 29.12.1990r.)
520	Wiosło Małe			kapliczka przydrożna	35	812	
521	Wiosło Małe		27	dom	27	813	
522	Wiosło Małe		29	dom	38/2	815	
523	Wiosło Małe		32	dom	33/2	816	
524	Wiosło Małe			dawny cmentarz ewangelicki			
525	Włosienica		9	dom	128	817	

Aktualizacja kwiecień 2013

7.3. Zasób archeologicznego dziedzictwa kulturowego.

Zasoby archeologicznego dziedzictwa kulturowego - w granicach gminy, zlokalizowane zostały na podstawie opracowania mgr Danuty Król (Gdańsk, XII 1999r. - na potrzeby „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew” opracowywanego przez „GLOB” oraz w oparciu o gminny program ochrony zabytków.

Przedmiotem ochrony są stanowiska i obiekty archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego.

Są to obiekty o znanej lokalizacji, dużych walorach poznawczych dla regionu i trwale wpisane w krajobraz kulturowy. Na terenie miasta i gminy wpisano 19 stanowisk: grodziska- Ciepłe, Gniew, osady i cmentarzyska płaskie- Polskie Gronowo, Brody Pomorskie, Opalenie, Gniew, Tymawa, Widlice.

Lp.	Ozn. na mapie	nr decyzji	data wydania	miejsowość	rodzaj stanowiska	chronologia (objaśnienia pod tabelą)
1.	8	031	05.12.1970	Ciepłe	grodzisko	WSR
2.	76	088	09.01.1970	Gniewskie Młyny	osada	OWRZ
3.	22	089	09.01.1970	Opalenie	osada	OWRZ,SR
4.	23	091	09.01.1970	Opalenie	osada	OWRZ,WSR
5.	21	092	09.01.1970	Opalenie	cmentarzysko	OWRZ
6.	75	095	10.07.1970	Ciepłe	grodzisko	WSR
7.	10	102	25.11.1970	Ciepłe	cmentarzysko	OWRZ
8.	7	117	07.12.1970	Ciepłe	grodzisko	WSR
9.	9	118	07.12.1970	Ciepłe	grodzisko	WSR
10.	25	132	25.03.1971	Tymawa	osada	PSR
11.	20	133	25.03.1971	Nicponia	cmentarzysko	OWRZ
12.	27	311	06.12.1976	Widlice	osada	WEZ
13.	15	317	11.12.1976	Ciepłe	osada	OWRZ,WSR
14.	2	411	30.09.1986	Polskie Gronowo	osada	OWRZ
15.	4	420	20.12.1986	Brody Pomorskie	osada	EK
16.	43	421	20.12.1986	Brody Pomorskie	osada	EK
17.	78	366	19.06.1980	Gniew	osada	WSR
18.	77	367	16.06.1980	Gniew	osada	WEZ/PSR
19.	81	384	29.11.1983	Gniew	podzamcze port	WSR,SR

7.3.1. Obiekty i stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego prawnie chronione.

- grodzisko-miejsce dawnego grodu warownego, w terenie istnieją zachowane takie elementy jak fosa, wały,
- osada, punkt osadniczy- miejsce dawnych siedzib ludzkich, możliwość występowania pod powierzchnią ziemi śladów jam, palenisk, półziemianek, warsztatów produkcyjnych,
- cmentarzysko- płaskie -możliwość występowania grobów szkieletowych i całopalnych, w obstawach kamiennych lub bez.

objaśnienia oznaczeń w tabeli:

EK- epoka kamienia- 4200-1700 lat p.n.e.

epoka brązu-1700-650 lat p.n.e.

WEŻ- wczesna epoka żelaza- 650-pocz. naszej ery

OWR - okres wpływów rzymskich- pocz. naszej ery- VI w ne

WSR- wczesnośredniowieczne- VI-XII w

SR- średniowiecze- XIII-XV w ne

NO- okres nowożytny

7.3.2. Pozostałe strefy ochrony archeologicznej.

L.p	ozn. na mapie	Miejscowość	rodzaj obiektu	chronologia	uwagi
1.	1	Polskie Gronowo	SL.OS	NO	

2.	2	Polskie Gronowo	00	OWR	
3.	3	Brody Pomorskie	00	WEZ	
4.	5	Szprudowo/Gniew Brodzkie Młyny	00	WLK	
5.	6	Brody Pomorskie	00	WSR	
6.	7a	Cieple	00	WSR, SR	st. rozpozna. w 2004r
7.	11	Cieple	CM	WSR	
8.	12	Cieple	00	OWRZ	
9.	13	Cieple	00	WSR,PSR	
10.	14	Cieple	00	WSR,PSR	
11.	16	Gogolewo	PKO	WEZ	
12.	17	Gogolewo	PKO	MEK	
13.	18	Jażwiska	PKO	OWR,SR	
14.	19	Jażwiska	SL	EK	
15.	24	Opalenie	00	WLK	obiekt zniszczony przez wybieranie piasku
16.	26	Tymawa	00	WEZ,PSR	
17.	28	Opalenie	PKO	WLK	
18.	29	Brody Pomorskie	PKO	WLK	
19.	30	Brody Pomorskie	PKO	WLK	
20.	31	Brody Pomorskie	00	WLK	
21.	32	Brody Pomorskie	00,CM	WEZ	
22.	33	Brody Pomorskie	00	WSR,SR	
23.	34	Brody Pomorskie	00	WSR,SR	
24.	35	Brody Pomorskie	00	WLK	
25.	36	Brody Pomorskie	00	SR	
26.	37-42	Brody Pomorskie	00	WLK	
27.	44-49	Brody Pomorskie	00	WLK	
28.	50-54	Cieple	osady otwarte	wielokulturowe - epoka kamienia, okres wpływów rzymskich, okres średniowieczny	
29.	55-56	Polskie Gronowo	osady otwarte	okres wpływów rzymskich, okres wczesnego średniowiecza	
30.	57-59	Brody Pomorskie	osady otwarte	okres pradziejowy	
31.	60	Gogolewo	PKO	WLK	
32.	61	Brody Pomorskie/Kursztyn	PKO	WLK	
33.	62-66	Szprudowo	osady otwarte	obiekty wielokulturowe	
34.	67	Szprudowo	cmentarz katolicki	NO/XVII-lpołXIXw	
35.	68-70	Szprudowo	osady otwarte	obiekty wielokulturowe	
36.	71-72	Gogolewo	osady otwarte	obiekty wielokulturowe	
37.	73-74	Szprudowo	osady otwarte	obiekty wielokulturowe	
38.	79	Gniew	zamek pokrzyżacki		
39.	80	Gniew	miasto średniowieczne		
40.	82 -84	Gniew	rozległe osady	obiekty wielokulturowe	
41.	85-86	Pieniążkowi	rozległe osady	obiekty wielokulturowe	
42.	87-93	Włosienice	rozległe osady	obiekty wielokulturowe	
46.	94-98	Kolonia Ostrowicka	SL	późne średniowiecze	

objaśnienia oznaczeń w tabeli:

OO - osada otwarta
 CM - cmentarzysko płaskie
 SL - ślad osadniczy
 PKO - punkt osadniczy
 EK - epoka kamienia,
 WEŻ - wczesna epoka kamienia
 OWR - okres wpływów rzymskich
 WSR - okres wczesnego średniowiecza
 SR - okres średniowiecza
 NO - okres nowożytny
 WLK- wielokulturowe

Na podstawie materiałów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku dodano na planszy graficznej Studium – zał nr 3 - lokalizację strefy ochrony archeologicznej – usytuowaną na południe od strefy oznaczonej nr 71 w obr. geod. Gogolewo

8. System transportowy gminy Gniew

8.1. Układ drogowy na obszarze gminy Gniew

8.1.1. Drogi o znaczeniu krajowym i regionalnym

Przez teren gminy Gniew biegnie droga krajowa nr 91 relacji Gdańsk – Tczew – Gniew - granica województwa oraz dalej Grudziądz – Toruń – Łódź – Częstochowa – Katowice – granica państwa.

Z podstawowym układem drogowym gminy droga ta wiąże się poprzez istniejące skrzyżowania:

- 1) w Pieniążkowie z drogą wojewódzką nr 377, prowadzącą do Nowego;
- 2) w Kolonii Ostrowickiej z drogą wojewódzką nr 231, prowadzącą do Smętowa Granicznego i dalej do węzła z autostradą A1 w Kopytkowie;
- 3) poza terenem zabudowy z drogą krajową nr 90 do Opalenia i do przeprawy mostowej na Wiśle;
- 4) w Rakowcu z drogą wojewódzką nr 623, która przebiega przez gminy Morzeszczyn i Smętowo Graniczne i łączy się z drogą wojewódzką nr 231 w miejscowości Mirotki po zachodniej stronie autostrady A1. W Rakowcu z drogą gminną nr 228031G biegnącą do Opalenia;
- 5) w Jeleniu z drogami gminnymi 228027G i 228028G w kierunku Tymawy;
- 6) w Piasecznie z drogą gminną nr 228024G;
- 7) w Nicponi z drogą powiatową nr 10482 do Tymawy, Jażwisk i Opalenia;
- 8) w Nicponi z drogą gminną nr 228015G do drogi wojewódzkiej nr 234 do Gogolewa;
- 9) w Gniewie z drogą wojewódzką nr 518 do przeprawy promowej na rzece Wiśle;
- 10) w Gniewie z drogą wojewódzką nr 234 biegnącą do Morzeszczyna i dalej do Skórcza;
- 11) w rejonie Cierzpic z drogą wojewódzką nr 230 do Kursztyna w granicach gminy i dalej do Pelplina.

Przez teren gminy realizowana jest nowa droga krajowa nr 90 z nowym mostem na Wiśle w rejonie Opalenia. Droga ta powiąże drogi krajowe nr 91 relacji Gdańsk – Tczew – Gniew - granica województwa) i nr 55 (relacji Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz - Stolno) biegnące po obu brzegach Wisły, z możliwością dotarcia przez Rakowiec i Kolonię Ostrowicką w gminie Gniew do węzła Kopytkowo na autostradzie A1.

8.1.2. Podstawowy układ drogowy gminy

Podstawowy układ drogowy gminy tworzy sieć dróg:

- 1) droga tranzytowa przebiegająca na kierunku północ-południe o znaczeniu regionalnym i krajowym (DK nr 91);
- 2) wojewódzkich zapewniająca powiązania z drogami krajowymi w tym autostradą A1 o znaczeniu regionalnym, droga wojewódzka nr 231 bezpośrednio do węzła Kopytkowo w gminie Smętowo Graniczne oraz droga do przeprawy promowej i planowanego mostu na Wiśle;
- 3) o znaczeniu ponadlokalnym zapewniająca powiązania z Gniewem, gdzie koncentrują się usługi o znaczeniu ponadlokalnym, a także potencjalne miejsca pracy oraz z sąsiednimi miastami, tj. Pelplin, Smętowo Graniczne, Morzeszczyn, Nowe, a poprzez most na Wiśle z Kwidzynem;

- 4) o znaczeniu lokalnym zapewniająca powiązania poszczególnych wsi na terenie gminy z miastem Gniew.

8.2. Linie kolejowe

W granicach gminy znajdują się dwie linie kolejowe:

- a) linia nr 244 relacji Morzeszczyn-Brody Pomorskie-Gniew,
- b) linia nr 238 relacji Smętowo Graniczne-Opalenia Tczewskie.

Obie linie w chwili obecnej są nie czynne, a zostały zamknięte w latach 90 ubiegłego wieku.

Były to linie o znaczeniu lokalnym stanowiące odejścia z magistrali Tarnowskie Góry – Gdynia.

9. Infrastruktura techniczna

9.1. Zaopatrzenie w wodę

9.1.1. Ogólny opis systemu gospodarki wodnej

Miasto Gniew

System zaopatrzenia w wodę miasta Gniew składa się z ujęcia wody „Parkowa” wraz ze stacją uzdatniania wody, sieci wodociągowej przesyłowej oraz rozdzielczej dostarczającej uzdatnioną wodę do poszczególnych odbiorców. Z SUW w Gniewie woda dostarczana jest do sieci wodociągowej obejmującej swoim zasięgiem miasto Gniew, a także miejscowość Ciepłe położoną na terenach wiejskich gminy. Żaden rejon miasta nie jest zaopatrywany w wodę z wodociągów wiejskich.

Według danych statystycznych opracowanych przez Urząd Statystyczny w Gdańsku na koniec 2010r. sieć wodociągowa rozdzielcza na terenach miasta Gniew miała 27,5 km długości przy 6,8 km kanalizacji sanitarnej. Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych wynosiły 239 sztuk. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2010 r. wynosiło 27,2m³ na 1 mieszkańca.

System wodociągowy nie funkcjonuje w oparciu o pracę zbiorników wyrównawczych. Na wzgórzu za miastem zlokalizowana jest nieczynna wieża wodociągowa z przewyższeniem zbiornika ok. 40m. W przyszłości analizowana będzie możliwość pozyskania tego obiektu, po właściwym remoncie i przebudowie sieci, do eksploatacji.

Oprócz ujęcia miejskiego, na terenie miasta znajdują się ujęcia zakładowe. Własne ujęcia wody posiadają:

1. SAINT - GOBAIN CONSTRUCTION

PRODUCTS POLSKA Sp. z o.o.

ul. Okrężna 16; 44 - 100 Gliwice

Oddział WEBER w Gniewie; ul. Krasickiego 9;

Produkcja mat. budowlanych (keramzyt);

2. NZOS Szpital Powiatowy w Tczewie

Tczewskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o.

ul. 30 Stycznia 58; 83-110 Tczew;

ZOL Oddział w Gniewie; ul. 7 Marca 10.

Obszary wiejskie Gminy Gniew

Według danych statystycznych opracowanych przez Urząd Statystyczny w Gdańsku na koniec 2011 r. sieć wodociągowa rozdzielcza na terenach wiejskich Gminy Gniew miała 113 km długości przy zaledwie 40,3 km kanalizacji sanitarnej. Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych wynosiły 1769 sztuk. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2010 r. wynosiło 22,5 m³ na 1 mieszkańca. Stacje i sieci wodociągowe na terenie Gminy są administrowane przez spółkę InwestKom w Gniewie, będącą następcą spółki "Zakład Usług Komunalnych", która w dniu 14 stycznia 2008 r. zmieniła nazwę. Zgodnie z [Uchwałą nr III/45/06 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 27 grudnia 2006 r.](#) „Inwest-Kom” realizuje zadania własne gminy Gniew m.in. w zakresie:

- a) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- b) wodociągów i zaopatrzenia w wodę,
- c) kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych.

Miejscowości na terenach wiejskich w większości są zaopatrzone w systemy wodociągowe. Łącznie na terenie gminy eksploatowanych jest 11 stacji wodociągowych zaopatrujących w wodę mieszkańców poszczególnych miejscowości. Stan techniczny urządzeń jest zróżnicowany.

9.1.2. Istniejące stacje i sieci wodociągowe

Miasto Gniew

Miasto zaopatrywane jest w wodę z ujęcia „Parkowa” składającego się z 2 studni głębinowych K-4 i K-5 oraz stacji wodociągowej położonej w sąsiedztwie studni. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych ujęcia w kat. „B” zatwierdzone zostały przez Prezesa Centralnego Urzędu Geologii (decyzją nr KDH/013/277I/W/68 z dn. 18 V 1968 r.) w ilości:

- a) $Q_1=103 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=5,2 \text{ m}$ (z utworów czwartorzędowych),
- b) $Q_2=181 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=9,8 \text{ m}$ (z utworów trzeciorzędowych).

Pozwolenie wodnoprawne (Decyzja WR-6341.17.2011 z 2011 r. wydana przez Starostę Tczewskiego) określa pobór wody z utworów trzeciorzędowych w wysokości:

$$Q_d \max = 2500 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{d\text{sr}}=1650 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{h\max}=165 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{h \text{ sr}}= 68,5 \text{ m}^3/\text{h}$$

Decyzją nr GW - II - 0531/16/71 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Wydział Gospodarki Wodnej i OP w Gdańsku ustalono strefę ochronną ujęcia miejskiego w Gniewie składającą się ze strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej, gdzie:

- a) jako granicę terenu ochrony bezpośredniej wyznaczono obszar o promieniu 10 m wokół poszczególnych studni,
- b) jako granicę terenu ochrony pośredniej wyznaczono obszar o wielkości 70-80 m od granicy ochrony bezpośredniej.

Sieć wodociągowa swoim zasięgiem obejmuje całe miasto i zbudowana jest głównie z rur żeliwnych $\varnothing 300, 150, 100$ i 80 . W ulicy Czyżewskiego istnieje sieć wodociągowa rur 160 PCV . Jedynie sieci nowe w osiedlach Witosa i M. Konopnickiej zbudowane są z rur 110 PCV . Stan techniczny przewodów jest zróżnicowany. Duża awaryjność sieci występuje w ulicach mocno obciążonych ruchem samochodowym, tj. w ul. Gdańskiej, 27 Stycznia, Kościuszki oraz Czyżewskiego.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

Obszary wiejskie Gminy Gniew

Obszary wiejskie Gminy Gniew zaopatrywane są w wodę poprzez systemy:

	Stacja uzdatniania wody	Stacja podnoszenia ciśnienia	Operat wodno-prawny	Pozwolenie wodno-prawne na pobór wód	Ilość studni	Zatwierdzone zasoby	Ilość wyprodukowanej wody	Stan techniczny ujęcia wody	Łączna długość sieci	Stan techniczny sieci
WIEJSKIE WODOCIĄGI GRUPOWE										
Wielkie Walichnowy – Polskie Gronowo – Kuchnia – Kotło	SUW Walichnowy	-	Wojewoda Gd., OŚ-IV-8535/8783/83/82 z dnia 02.06.82	Starosta Tczewski, WR-6223/W/23/8/01 z dnia 14.01.02 ważne do 2012 r.	2	Kat. B; Q = 40,0m ³ /h; S = 10,0 m; Qh max = 35 m ³ /h; Qd max = 330,0 m ³ /d;	2006r. – 81 302m ³ , 2007r. – 95 412m ³ , 2008r. – 104 052m ³ .	bardzo dobry	17,72 km	zły, niezbędna inwentaryzacja geodezyjna sieci
Nicponia – Tymawa	SUW Nicponia	SPC Tymawa	Wojewoda Gd., OŚ-IV-8535/7930/78 z dnia 11.09.78	Starosta Tczewski, WR-6223/W/4/01 z dnia 14.01.02, ważne do 15.01.2012 r	2	kat. B; Q = 65m ³ /h; przy S = 4,0m; Qh max = 25,0 m ³ /h; Qd max = 220,0 m ³ /d;	2006r. – 40 100 m ³ , 2007r. – 44 179 m ³ , 2008r. – 44 676 m ³	dobry	8,57 km	dostateczny, niezbędna inwentaryzacja geodezyjna sieci
Opalenie – Jaźwiska – Potłowo – część m. Widlice,	SUW Opalenie	-	Wojewoda Gd., O-IV-8535/10872/93 z dnia 22.02.95	UW-Gdańsk, O-V-72110/19/95 z dnia 14.01.02, ważne do 15.01.2012 r.	2	Kat. B; Q = 75,0 m ³ /h; S = 6,4 m; Qh max = 58,4 m ³ /h; Qd max = 689,4 m ³ /d;	2006r. – 23 400 m ³ , 2007r. – 26 889 m ³ , 2008r. – 25 491 m ³ .	dostateczny, do modernizacji	12,43 km	w części wsi OPALENIE zły, niezbędna inwentaryzacja geodezyjna sieci
Jeleń – Piaseczno	SUW Jeleń	-	Wojewoda Gd., GT-IV-423/7563/77 z dnia 30.07.77	Starosta Tczewski, WR-6223/W/23/01 z dnia 14.01.02, ważne do 15.01.2012 r	2	kat. B; 50,0 m ³ /d; S = 18,2 m; Qh max = 15,0 m ³ /h; Qd max = 125,0 m ³ /d;	2006r. – 8 200 m ³ , 2007r. – 26 009 m ³ , 2008r. – 17 469 m ³ .	dostateczny, do modernizacji	9,39 km	sieć Jeleń - Piaseczno stan b. dobry, sieć we wsi Jeleń i wsi Piaseczno - zły.
WODOCIĄGI WIEJSKIE (OBEJMUJĄCE SWOIM ZASIĘGIEM JEDNĄ MIEJSCOWOŚĆ)										
Gogolewo	SUW Gogolewo	-	KDH/0 13/5695/5737/5738/93 z dnia 10.12.93	Starosta Tczewski, WR-6223/W/23/2/01 z dnia 14.01.02, ważne do 15.01.2012 r.	2	Kat. B; Q = 44,0 m ³ /h; S = 6,5 m; Qh max = 5,0 m ³ /h; Qd max = 35,0 m ³ /d;	2006r. – 7500 m ³ , 2007r. – 5485 m ³ , 2008r. – 5245 m ³	zły, ujęcie przewidziane do likwidacji	1,95 km	zły

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

Rakowiec	SUW Rakowiec	-	Geologia PWN Gd. OŚ/V/8535/8480 z dnia 22.12.80	Starosta Tczewski, WR-6223/W/23/6/01 z dnia 14.01.02, ważne do 15.01.2012 r.	2	Kat. B; Q = 54,0 m ³ /h; S = 10,0 m; Q _h max = 7,0 m ³ /h; Q _d max = 65,0 m ³ /d;	2006r. – 11 683 m ³ , 2007r. – 11 592 m ³ , 2008r. – 11 453 m ³ ,	zły, ujęcie przewidziane do likwidacji	5,3 km	zły, wymagana inwentaryzacja geodezyjna
Cierzpice	SUW Cierzpice	-	UW Gdańsk, Nr GW-V-E/2429/66 z dnia 08.12.66	Starosta Tczewski, WR-6223/W/5/00 z dnia 12.02.00, ważne do 16.02.2010 r.	2	Kat. B; Q = 44,7 m ³ /h; S = 10,0 m; Q _h max = 4,1 m ³ /h; Q _h śr = 1,7 m ³ /h; Q _d max = 40,5 m ³ /d; Q _d śr = 22,8 m ³ /d	2006r. – 3 000 m ³ , 2007r. – 3 507 m ³ , 2008r. – 3 467 m ³	dostateczny, do rozbudowy i modernizacji	0,78 km	zły, wymaga wymiany i powiększenia zasięgu
Kursztyn	SUW Kursztyn	-	UW Gdańsk, GT-IV-432/7016/76 z dnia 22.04.76	Starosta Tczewski, WR-6223/W/12/1/03 z dnia 30.12.03, ważne do 30.12.2013 r.	2	Kat. B; Q = 41,0 m ³ /h; S = 0,05 m; Q _d śr = 80,0 m ³ /d;	2006r. – 15 200 m ³ , 2007r. – 15 620 m ³ , 2008r. – 13 897 m ³ .	zły, ujęcie przewidziane do likwidacji	1,76 km	zły
Szprudowo	SUW Szprudowo	-	UW Gdańsk, GT-IV-423/7172/76 z dnia 09.08.76	Starosta Tczewski, WR-6223/W/23/2/01 z dnia 14.01.02, ważne do 30.12.2013 r.	1	kat. B; Q = 44,5 m ³ /d; S = 10,0 m; Q _h max = 6,0 m ³ /h; Q _d max = 45,0 m ³ /d;	2006r. – 8 100 m ³ , 2007r. – 8 773 m ³ , 2008r. – 8 597 m ³	zły, ujęcie przewidziane do likwidacji	3,29 km	zły
Brody Pomorskie	SUW Brody Pomorskie	-	Geologia PWN Gd., G-V-E/3474/69 z dnia 03.04.69	Starosta Tczewski, WR-6223/W/23/1/01 z dnia 14.01.02, ważne do 15.01.2012 r.	1	Kat. B; Q = 36,0 m ³ /h; S = 16,1 m; Q _h max = 8,5 m ³ /h; Q _d max = 70,0 m ³ /d;	2006r. – 5 400 m ³ , 2007r. – 4 730 m ³ , 2008r. – 4 824 m ³	zły, ujęcie przewidziane do likwidacji,	1,65 km	zły

- 1) z wodociągów gmin sąsiadujących bezpośrednio z gminą Gniew:
  - a) Kolonia Ostrowicka – z SUW Smętowo, gmina Smętowo Graniczne,
  - b) Pieniążkowo – z SUW Bochlin, gmina Nowe.
- 2) wodociągów zakładowych:
Ostrowite - zakład wł. RSP Rudno.
- 3) ze studni indywidualnych:
  - a) Półwieś,
  - b) Dąbrówka,
  - c) Stary Młyn,
  - d) Mała Karczma,
  - e) Widlice,
  - f) Piaseckie Pola,
  - g) Wielkie Wyręby,
  - h) Małe Wyręby.

oraz pojedyncze siedliska, w zabudowie rozproszonej w obrębach wsi sołeckich.

Podsumowując, stan zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy Gniew należy uznać za dobry w mieście oraz tylko dostateczny na obszarach wiejskich, gdyż większość stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowych jest w złym stanie technicznym i wymaga bezwzględnej modernizacji bądź wymiany. Zamierzenia gminy w zakresie rozbudowy i/lub modernizacji systemu zaopatrzenia w wodę są dość jasno sprecyzowane i w najbliższych latach będą realizowane konkretne zadania mające na celu usprawnienie pracy całego systemu wodociągowego w gminie (patrz punkt Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę).

9.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

9.2.1. Ogólny opis systemu odprowadzania ścieków sanitarnych

1) Obszary wiejskie gminy Gniew

Na wiejskim obszarze gminy zorganizowany system odprowadzania ścieków występuje jedynie w obrębie wsi Ciepłe, Nicponia oraz Gogolewo. W miejscowościach tych ścieki odprowadzane są kanałami grawitacyjnymi do lokalnych przepompowni ścieków a następnie transportowane:

- a) do istniejących kanałów grawitacyjnych w obrębie miasta Gniew z miejscowości Nicponia w ilości 160 m³/d oraz miejscowości Gogolewo w ilości 120 m³/d,
- b) bezpośrednio do oczyszczalni ścieków z miejscowości Ciepłe w ilości 80 m³/d.

Stan techniczny przewodów kanalizacyjnych oraz przepompowni ścieków w/w miejscowościach jest bardzo dobry, gdyż są to obiekty wybudowane kilka lat temu z wykorzystaniem współczesnej myśli technologicznej.

W pozostałych miejscowościach powstające ścieki sanitarne gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, osadnikach gnilnych (często nieszczelnych) bądź odprowadzane bezpośrednio do pobliskich cieków, rowów melioracyjnych lub kanałów drenażowych. Ścieki sanitarne gromadzone w zbiornikach bezodpływowych na nieczystości ciekłe wywożone są wozami asenizacyjnymi do OŚ w m. Ciepłe. Według danych otrzymanych od Inwest – Kom ilość ścieków dowożonych taborami asenizacyjnymi wynosi ok. 20m³/d. Część ścieków z terenu Gminy dowożona jest wozami asymilacyjnymi do stacji zlewczej w Kopytkowie. Biorąc pod uwagę wielkość nieskanalizowanego obszaru gminy ilość ścieków dowożonych jest zaskakująco niska, co należałoby zmienić w najbliższych latach przeprowadzając kontrolę stanu urządzeń kanalizacyjnych na terenie gminy, w tym zbiorników bezodpływowych w poszczególnych gospodarstwach domowych.

Według danych uzyskanych z Inwest – Kom łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich gminy Gniew wynosi ok. 15 470 m. Według GUS ilość odprowadzonych ścieków bytowo-gospodarczych z gospodarstw domowych wyniosła 37,5 tys. m³.

2) Miasto

Miasto Gniew uzbrojone jest w sieć kanalizacji sanitarnej obejmującą swoim zasięgiem niemal cały obszar miasta (stopień skanalizowania miasta ocenia się w 97%). Odprowadzanie ścieków w mieście odbywa się w systemie grawitacyjno pompowym z przepompownią główną przy ul. Promowej, skąd zebrane ścieki transportowane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w obrębie sołectwa Ciepłe, bezpośrednio przy granicy administracyjnej miasta Gniew. Wymuszony obieg ścieków generowany jest

przez dwie sieciowe przepompownie ścieków oznaczone jako PSa oraz PD2 zlokalizowane w pd. - zach. części miasta, w pobliżu torów kolejowych.

W obrębie istniejącej zabudowy funkcjonuje kanalizacja ogólnospławna - około 30% istniejących sanitarnych kanałów grawitacyjnych przyjmuje wody opadowe. Ścieki wraz z wodami deszczowymi odprowadzane są z przeważającej części miasta do istniejącej głównej przepompowni ścieków, skąd tłoczone są kolektorem tłocznym Ø 400 do kanału Ø 600 prowadzącego na oczyszczalnię. Kanały ogólnospławne posiadają średnicę Ø 300, sanitarne Ø 200. Według danych uzyskanych z Inwest – Kom łączna długość sieci kanalizacyjnej w mieście Gniew wynosi ok. 19 650 m.

9.2.2. Oczyszczalnia ścieków

Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest na działce nr 60/5 w obrębie Ciepłe, gmina Gniew. Rozbudowana i zmodernizowana, została oddana do użytku w 2005 r. Poniżej zebrano najistotniejsze informacje na temat oczyszczalni:

Pozwolenie na użytkowanie:	Odbiornik ścieków oczyszczonych:	Ogólna charakterystyka oczyszczalni ścieków	Przepustowość:	Dopływ ścieków w latach:	Aktualny śr. dopływ ścieków: (I poł. 2009 r.)
PNB-7114/41/G-g/05 Starosta Tczewski z dnia 01.08.2005	rzeka Wisła, lewy brzeg km. 877 + 750 m.	Oczyszczalnia biologiczna z dwoma równoległymi reaktorami biologicznymi z kaskadami komór osadu czynnego, defosfatacji, denitryfikacji, nitryfikacji oraz osadem recyrkulowanym i dwoma osadnikami wtórnymi ze zgarniaczami osadu i części pływających,	Średnia dobową przepustowość Q dśr = 2 000 m ³ /d,	2006r. – 381 328 m ³ , 2007r. – 381 077 m ³ , 2008r. – 342 158 m ³ .	<ul style="list-style-type: none"> • ścieki bytowo-gospodarskie Qdśr = 630 m³/d • ścieki przemysłowe Qdśr = 160 m³/d • ścieki dowożone Qdśr = 10 m³/d.

Z powyższych informacji wynika, iż obecne obciążenie hydrauliczne urządzeń pracujących w cyklu technologicznym kształtuje się na poziomie 50%. Stan techniczny urządzeń nie budzi żadnych zastrzeżeń, gdyż jak wspomniano, oczyszczalnia w obecnym kształcie pracuje od 2005r.

9.2.3. Sieć kanalizacji sanitarnej w gminie

Sieć kanalizacji sanitarnej w mieście składa się z kilku głównych kolektorów oraz bocznych kanałów dopływowych odbierających ścieki z istniejącej zabudowy. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę głównych przewodów sanitarnych z podaniem trasy ich przebiegu oraz długości (oznaczenia jak na rys. System odprowadzenia ścieków sanitarnych miasta Gniew):

1) **KZ - Kolektor sanitarny ZAMKOWY**

a) trasa: **PG - OŚ**

b) łączna długość kolektora ok. **1 670 m.** w tym:

- tłoczny Ø 400, długość ok. 1 240 m.,
- grawitacyjny Ø 400, długość ok. 430 m.;

2) **KD - Kolektor sanitarny DOLNY**

a)

trasa: **do PSa – PG**

b)

łączna długość kolektora ok. **2280 m.** w tym:

- tłoczny Ø 250, długość ok. 1 230 m.;
- grawitacyjny Ø 400, długość ok. 1 050 m.;

3) KP - Kolektor sanitarny PÓŁNOCNY

- a) - trasa (Krasickiego – KZ)
- b) - łączna długość kolektora ok. 2 350 m. w tym:
  - grawitacyjny Ø 300, długość ok. 2 350 m.;

gdzie:

OŚ - Oczyszczalnia ścieków,

PG - Przepompownia główna,

PSa - Przepompownia sieciowa,

PD2 - Przepompownia sieciowa (dworcowa).

Stan techniczny sieci kanalizacyjnej oceniany jest jako dostateczny, brak jest dokładnej inwentaryzacji geodezyjnej sieci oraz analizy istniejących kanałów pod kątem ich rzeczywistej przepustowości. Priorytetem w ramach porządkowania gospodarki ściekowej powinno być rozdzielenie kanalizacji ogólnospławnej w mieście na dwa odrębne systemy: kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Zwiększony dopływ ścieków do oczyszczalni w czasie intensywnych opadów nie sprzyja prawidłowej pracy urządzeń i uniemożliwia utrzymanie założonych parametrów oczyszczania.

Grawitacyjno pompowy system odprowadzania ścieków sanitarnych na obszarach wiejskich gminy Gniew funkcjonuje tylko w miejscowościach Gogolewo, Ciepłe oraz Nicponia, położonych najbliżej granicy administracyjnej miasta. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę głównych przewodów sanitarnych z podaniem trasy ich przebiegu oraz długości (oznaczenia jak na rys. nr 8 System odprowadzenia ścieków sanitarnych gminy Gniew – obszary wiejskie):

1) System kanalizacji sanitarnej NICPONIA

- tłoczno-grawitacyjny,
- łączna długość sieci 6 380 m, w tym:

KN 1 - Kolektor sanitarny NICPONIA 1

- trasa: PS2N - PS1N
- tłoczno-grawitacyjny,
- łączna długość kolektora ok. 1 100 m.

KN 2 - Kolektor sanitarny NICPONIA 2

- trasa (Tymawa Wyb. - PG)
- tłoczno-grawitacyjny,
- łączna długość kolektora ok. 2 770 m.

gdzie:

PS1N - przepompownia sieciowa;
PS2N - przepompownia sieciowa;
PS3N - przepompownia sieciowa;
PD - przepompownie przydomowe szt.3

2) System kanalizacji sanitarnej GOGOLEWO

- tłoczno-grawitacyjny,
- łączna długość sieci 5 840 m. w tym:

KG - Kolektor sanitarny GOGOLEWO

- trasa: PS4G - PS3G – k.s. miasta Gniew
- tłoczno-grawitacyjny,
- łączna długość 3 990 m.;

gdzie:

PS1G - przepompownia sieciowa;
PS2G - przepompownia sieciowa;
PS3G - przepompownia sieciowa;
PS4G - przepompownia sieciowa;
PD - przepompownie przydomowe szt.9

3) System kanalizacji sanitarnej CIEPŁE

- tłoczno-grawitacyjny,
- łączna długość 3 250 m. w tym:

KC - Kolektor CIEPŁE

- trasa: Kotło - PS1C – OŚ
- tłoczno-grawitacyjny,
- łączna długość 2 350 m.

gdzie:

PS1C - przepompownia sieciowa;
PD - przepompownie przydomowe szt.9

9.2.4. Aglomeracja ściekowa gminy Gniew**Podstawa prawna**

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. Nr 2012 r. poz. 145) w art. 43 ust. 3 i art. 208 ust. 2 zobowiązała Ministra Środowiska do sporządzenia „Krajowego programu oczyszczania ścieków

komunalnych”. Zgodnie z zapisami art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, „Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych” ma określić wykazy:

- 1) aglomeracji, które powinny być wyposażone - w terminach ustalonych w art. 208 w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia;
- 2) przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji.

Identyfikacja aglomeracji i ich wielkości scharakteryzowane liczbą równoważnych mieszkańców.

Aglomeracje zidentyfikowano zgodnie z definicją sformułowaną w art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne w 3 grupach ich wielkości, określonych na podstawie kryterium dotyczącego standardów jakości ścieków oczyszczonych, odprowadzanych do odbiorników (zał. 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 212, poz. 1799). Aglomeracje powyżej 2000 RLM wyznacza, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych gmin i zarządu województwa, Sejmik Województwa Pomorskiego w drodze uchwały. Na mocy uchwały nr 487/XXIII/12 Sejmik Województwa Pomorskiego z dnia 29 października 2012 r. (publ. Dz.Urz. z 26.11.2012 r. poz. 3787) w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Gniew i wyznaczeniu aglomeracji Gniew, wyznaczono nową (w stosunku do rozporządzenia nr 44/06 wojewody pomorskiego z dnia 24.02.2006 r.) aglomerację ściekową Gniew z oczyszczalnią ścieków w Gniewie, której obszar obejmuje miasto Gniew w jego granicach administracyjnych oraz położone w gminie Gniew miejscowości: Brody Pomorskie, Ciepłe, Cierpice, Gogolewo, Kursztyn, Nicponia, Szprudowo, Tymawa.

Wymagania czasowe związane z realizacją wyposażenia aglomeracji w zbiorczy system oczyszczania ścieków

Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo wodne (art. 208, ust.1) zobowiązuje gminy do realizacji zadania własnego gmin w zakresie usuwania i oczyszczania ścieków (ustawa o samorządzie gminnym. Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., ustawa - Prawo wodne: art. 43, ust. 5) na obszarach aglomeracji wyznaczonych na ich terenie w terminach:

- 1) do 31 grudnia 2015 r. w przypadku aglomeracji o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej od 2000 do 15 000;
- 2) do 31 grudnia 2010 r. w przypadku aglomeracji o RLM wynoszącej powyżej 15 000.

Zapisy te są transpozycją ustaleń negocjacji z Unią Europejską w sektorze „Środowisko” przeniesionych następnie do Traktatu o Akcesji Polski do Unii Europejskiej. Wypełnienie zobowiązań Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, przyjętych w Traktacie Akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej, podpisanym 16 kwietnia 2003r. i ratyfikowanym przez Polskę 23 lipca 2003 r., który w części dotyczącej wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków odwołuje się do dyrektywy 91/271/EWG, wymagać będzie w horyzoncie czasowym do 2015 r. budowy, rozbudowy i/lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych i systemów kanalizacji zbiorczej w aglomeracjach rozumianych jako obszary, na których zaludnienie bądź działalność gospodarcza są na tyle skoncentrowane, aby konieczne było odprowadzanie ścieków systemami kanalizacji zbiorczej do oczyszczalni ścieków komunalnych.

W związku z powyższym realizacja zbiorczego systemu oczyszczania ścieków na obszarach wchodzących w skład aglomeracji Gniew musi zostać zakończona **do 31 grudnia 2015 r.** Po tym terminie nie dopuszcza się stosowania rozwiązań tymczasowych w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych w miejscowościach tworzących aglomerację Gniew.¹³

9.3. Odprowadzenie wód opadowych

Na terenie miasta funkcjonuje kanalizacja ogólnospławna, gdzie większość grawitacyjnych kanałów sanitarnych przyjmuje wody opadowe z terenów leżących w ich zlewniach. Istnieją także fragmentaryczne odcinki rozdzielczej kanalizacji deszczowej, głównie w obrębie terenów istniejących zakładów, gdzie wyloty do odbiornika zakończone są separatorami substancji ropopochodnych. Ponadto na terenie miasta wody opadowe i roztopowe odprowadzane są nielicznymi przewodami kanalizacji deszczowej:

¹³ obecnie obowiązuje Plan aglomeracji Gniew – Uchwała Nr 294/XXVII/16 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 24 października 2016r w sprawie wyznaczenia nowej aglomeracji Gniew

- 1) Kolektor deszczowy „Betoniarnia”;
- 2) Kolektor deszczowy „Szpital”;
- 3) Kolektor deszczowy „Os. M. Konopnickiej”;
- 4) Kolektor deszczowy „Czyżewskiego”;
- 5) Kolektor deszczowy „Dybowo”;
- 6) Kolektor deszczowy „Marysieńka”.

Lokalizacja wyżej wymienionych kolektorów wraz ze średnicami została pokazana na Rys. nr 10 *Infrastruktura techniczna – system kanalizacyjny miasta Gniew*. Nieznany jest dokładny stan techniczny kolektorów, brak jest szczegółowej inwentaryzacji geodezyjnej istniejącej sieci.

Odbiornikami wód opadowych są cieki Wierzyca oraz Stara Wierzyca. Z pozostałych terenów zabudowanych, leżących poza zlewnią istniejącej kanalizacji deszczowej, wody opadowe i roztopowe odprowadzane są powierzchniowo na tereny zielone, pobliskie cieki oraz rowy melioracyjne.

9.4. Zaopatrzenie w gaz

Dostawca gazu- Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. jest operatorem sieci gazowych odpowiedzialnych za świadczenie usług dystrybucji gazu.

Przez obszar gminy biegną sieci gazowe magistralne, ponadlokalne, nitka gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 Gustorzyn – Reszki (dawnej Włocławek – Gdynia) o ciśnieniu roboczym 8,4 MPa, oraz nitka gazociągu DN 400 relacji Gustorzyn – Pruszcz Gdański o ciśnieniu roboczym PN 6,3 Mpa.

Miasto Gniew zgazyfikowane jest gazem ziemnym wysokometanowym (GZ 50, o śr. wydajności opałowej 40,157 MJ/Nm³) dostarczany przez sieć gazową niskiego ciśnienia. Źródłem gazu jest gazociąg wysokiego ciśnienia Gustorzyn – Reszki (dawnej Włocławek – Gdynia), z odgałęzieniem o średnicy 80 mm w kierunku Gniewu w rejonie Wielkich Walichnów.

W mieście Gniew znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa o przepustowości 2000 m³/h; w stosunku do aktualnego zapotrzebowania rezerwę przepustowości można oszacować na ok. 1500 m³/h.

Średnia wartość opałowa gazu w roku 2008 wynosiła 35,73 MJ/m³

Długość sieci gazowej oraz ilość przyłączy kształtuje się następująco:

- 1) niskiego ciśnienia – 20 423 mb;
- 2) przyłącza niskiego ciśnienia – 10 565 mb;
- 3) ilość przyłączy niskiego ciśnienia – 607 szt.;
- 4) średniego ciśnienia – 607 szt.;
- 5) przyłącza średniego ciśnienia – 222 mb;
- 6) ilość przyłączy średniego ciśnienia 13 szt.;

Sprzedaż gazu w 2008 r. – podział na odbiorców.

Odbiorcy	Ilość odbiorców [szt.]	Sprzedaż gazu [tys. m ³]
Ogółem	1958	1115,524
Gospodarstwa domowe	1903	644,925
W tym c.o.	158	317,935
Przemysł	9	154,632
Usługi	22	220,693
Handel	24	95,274

Ze względu na brak podziału zużycia paliwa z gazu sieciowego na miasto i gminę w zużyciu paliwa gazowego przyjęto 100% paliwa w mieście Gniew.

Na terenie gminy Gniew z sieci dystrybucji korzystają odbiorcy w mieście Gniew i w miejscowości Nicponia.

Istnieją techniczne możliwości dostawy gazu dla miasta oraz jego okolic. Rozbudowa systemu gazociągów będzie następowała stosownie do deklarowanego i istniejącego zainteresowania potencjalnych klientów.

Aktualna długość sieci gazowej (koniec 2009 r.) wynosi ogółem 22 788 m, w tym gazociągi średniego ciśnienia 1 645 m, a gazociągi niskiego ciśnienia 21 143 m.

Orientacyjne przebiegi wyżej wymienionych sieci gazowych pokazano na rysunku nr 10: Infrastruktura techniczna – system zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą oraz paliwa gazowe - teren gminy - na podstawie materiałów dostarczonych przez właściwych gestorów poszczególnych sieci.

Według danych zawartych w opracowaniu p.t. *Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta i gminy Gniew (Bałtycka Agencja Poszanowania energii S.A.) 2010 r.*

W porównaniu z rokiem 2002 zużycie gazu spadło o 77%, a ilość odbiorców wzrosła o 5%. Spadek zużycia gazu nastąpił we wszystkich rodzajach odbiorców, jednak największy był w przemyśle z 3421 tys. m³ gazu w 2002 roku do 154,6 tys. m³ gazu w roku 2008, czyli o 95%. Na spadek zużycia gazu miały wpływ zarówno zmiany w strukturze przemysłu jak i wzrost cen gazu.

9.5. Gospodarka odpadami

Źródło: UMiG Gniew.

W dniu 1 lipca 2011r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na mocy której gmina staje się właścicielem odpadów i jest odpowiedzialna za właściwą gospodarkę w tym zakresie.

Zgodnie z cytowaną ustawą Gmina od dnia 01.07.2013 r. przejmuje obowiązki w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz organizuje dla nich system odbierania odpadów komunalnych.

Nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają na nich odpady komunalne pozostają na dotychczasowych zasadach tj. podpisują umowę z firmą wywożącą odpady.

Zgodnie z przyjętym programem Gmina zapewnia

- pojemniki lub worki do odpadów zbieranych selektywnie i zmieszanych oraz utrzymanie ich we właściwym stanie technicznym i sanitarnym,
- odbiór posegregowanych odpadów typu: szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal oraz odpady nienadające się do segregacji, w tym biodegradowalne i popioły z posesji,
- możliwość bezpłatnego oddania odpadów problemowych w PSZOK-u, jak np. odpady zielone, wielkogabarytowe, budowlano-rozbiórkowe.

Do czasu zakończenia budowy RIPOK w Tczewie Rokitki funkcjonuje składowisko w Nicponi, na którym są odbierane odpady niesegregowane. Odpady segregowane są odbierane w ZUOS w Tczewie.

Zakłada się również, że odpady z terenu gminy mogą być także przekazywane do RIPOK Gilwa Mała.

Po zakończeniu budowy RIPOK w Tczewie Rokitki, firma obsługująca gminę będzie przekazywała odpady do tej instalacji (ewentualnie RIPOK Gilwa Mała).

W zakresie zagospodarowania selektywnie zbieranych odpadów zielonych działa RIPOK Kommunalsservice Vornkahl Polska w Tczewie.

Zgodnie z przyjętymi w cytowanej wyżej ustawie zasadami określenia stawki opłat za odbiór śmieci w gminie Gniew ustala się opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi od liczby osób zamieszkujących nieruchomość.

Dla odpadów zbieranych w sposób selektywny opłata wynosi – 11,80zł/os/mies.

Dla odpadów zbieranych w sposób Zmieszany opłata wynosi 19,80zł/os/mies.

9.6. Zaopatrzenie w ciepło

Miasto Gniew

Największym źródłem ciepła w mieście jest centralna kotłownia miałowa, której właścicielem jest DALKIA PÓŁNOC Sp. z o.o. w Świeciu. Kotłownia Centralna przy ul. Hallera w Gniewie istnieje od 1971 roku. Początkowo była źródłem ciepła dla Zakładów Mechanizmów Okrętowych FAMA.

Od 2008 roku funkcjonuje jako DALKIA PÓŁNOC Sp. z o.o. w Świeciu.

Obecnie moc zamówiona przez odbiorców to blisko 9,5 MW. Obecnie w kotłowni nie istnieją nadwyżki zainstalowanych mocy.

W 2005 roku ciepłownia sprzedała ponad 70 tys. GJ energii cieplnej na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody.

System wyposażony jest w 2 kotły WR 5 i 1 kocioł WCO 80 oraz sieć o łącznej długości ponad 5 kilometrów.

W latach 2006 – 2007 poczyniono nakłady inwestycyjne, które pozwoliły na kompleksową modernizację systemu, rozbudowę sieci ciepłowniczej poprzez podłączenie nowych odbiorców i likwidację lokalnych kotłowni - źródeł niskiej emisji. Modernizacja sieci ciepłowniczej, a przede wszystkim węzłów cieplnych, pozwoliła na utrzymanie cen ciepła oraz ceny podgrzewu ciepłej wody użytkowej na niskim poziomie.

Kotłownia mialowa wytwarza ciepło na potrzeby sieci ciepłowniczej zasilającej młodszą część miasta – przede wszystkim budynki wielorodzinne, zakłady przemysłowe FAMA oraz budynki użyteczności publicznej. Udział sieci w pokryciu zapotrzebowania na ciepło w mieście wynosi 26% bez uwzględniania ciepła dla potrzeb technologicznych.

Pomiędzy rokiem 2001 a 2008 nastąpił spadek sprzedaży ciepła o 26,75%. Zmiana ta spowodowana jest likwidacją niektórych zakładów przemysłowych, postępującymi działaniami termomodernizacyjnymi, głównie w budownictwie mieszkalnym wielorodzinnym oraz modernizacją sieci przesyłowej i kotłowni.

Stara część miasta charakteryzuje się zwartą zabudową mieszkalną, jedno- i dwukondygnacyjną.

Z sieci miejskiej w tej części miasta jest zasilany jedynie budynek Urzędu Miasta i Gminy, Hotel Marysieńka, zakład Mikrotyk oraz część kamienic przy Placu Grunwaldzkim. Zamek w Gniewie wyposażony jest dodatkowo we własną kotłownię gazową. Większość starych budynków mieszkalnych jest ogrzewana etażowo oraz piecami kaflowymi, w budynkach nowszych oraz w zakładach usługowych i przemysłowych budynki ogrzewane są gazem sieciowym.

Gmina wiejska Gniew

W gminie Gniew występuje znaczna liczba kotłowni indywidualnych opalanych węglem (głównie budynki mieszkalne i budynki użyteczności publicznej), olejem opałowym (budynki mieszkalne i budynki działalności gospodarczej) i bardzo nieliczne przypadki ogrzewania gazem płynnym. System zaopatrzenia w ciepło charakteryzuje się wysokim zużyciem energii pierwotnej oraz wysoką emisją.

9.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną

9.7.1. Główne punkty zasilania

Gmina Gniew zaopatrywana jest w energię elektryczną z głównego punktu zasilania 110/15kV (GPZ Majewo) zlokalizowanego w sąsiedniej gminie Morzeszczyn. Z GPZ „Majewo” (dwa transformatory o mocy 16MVA każdy) wyprowadzone są dwie linie średniego napięcia 15 kV stanowiące bezpośrednie źródło energii elektrycznej dla miasta i trzy linie 15 kV zasilające tereny wiejskie.

9.7.2. Linie elektroenergetyczne

Przez fragment wschodniej części gminy przebiegają:

- a) linie napowietrzne wysokiego napięcia WN 110 kV (do GPZ Majewo) eksploatowana przez Energa – Operator S.A. – Oddział w Gdańsku,
- b) linia napowietrzna wysokiego napięcia WN 110 kV (GPZ Majewo – GPZ Warlubie) eksploatowany częściowo przez ENEA Operator SA,
- c) linia przesyłowa najwyższego napięcia NN 220 kV relacji Jasiniec – Gdańsk, eksploatowana przez PSE S.A.

Gmina Gniew zasilana jest łącznie przez 5 linii magistralnych średniego napięcia SN 15kV. Zasilanie w energię elektryczną istniejących obiektów na terenie gminy odbywa się przez rozbudowaną magistralną sieć średniego napięcia SN 15kV, za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/04 kV. Linie niskiego napięcia 0,4kV (na obszarach wiejskich generalnie linie napowietrzne) wyprowadzone są ze stacji transformatorowych i rozprowadzone głównie wzdłuż ulic oraz dróg poszczególnych miejscowości na terenie Gminy. Podłączanie nowych odbiorców do sieci i zwiększanie mocy u obecnych odbiorców na niskim napięciu realizowane jest sukcesywnie na podstawie wydawanych warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

Z energii elektrycznej korzysta 100% mieszkańców.

W gminie znajduje się ponadto Mała Elektrownia Wodna w Brodzkich Młynach na rzece Wierzycy o mocy max 140 kW, średniej produkcji rocznej ok. 576 tys. kWh, produkująca energię do sieci krajowej.

Mała elektrownia znajduje się również w Rakowców nad jeziorem Rakowieckim.

Stan techniczny linii elektroenergetycznych na terenie gminy można ocenić jako dobry. Standardy jakościowe energii elektrycznej są dotrzymywane z zachowaniem odchyłań dopuszczonych przepisami.

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

10. Cele rozwoju miasta i gminy.

10.1. Strategiczne cele rozwoju.

- 1) stworzenie warunków umożliwiających zlokalizowanie i funkcjonowanie elektrowni w rejonie Opalenia;
- 2) wykorzystanie szans dających możliwości rozwojowe całej gminie poprzez budowę elektrowni w rejonie Opalenia jako czynnika stymulującego rozwój;
- 3) wypracowanie standardów, aby możliwy stał się rozwój funkcjonalno przestrzenny gminy dający nowe wcześniej nie przewidywane możliwości wynikające z istnienia i funkcjonowania elektrowni;
- 4) wykorzystanie szans rozwoju wynikających z położenia gminy w obszarze ciągów komunikacyjnych drogi krajowej nr 91, drogi krajowej nr 90 i przeprawy mostowej na Wiśle oraz bliskiego położenia autostrady A1 (północny korytarz transportowy);
- 5) tworzenie warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego gminy;
- 6) utrzymanie historycznie ukształtowanej sieci osadniczej i wykorzystanie walorów krajobrazu kulturowego;
- 7) zapewnienie korzystnych zmian w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego; kształtowanie osnowy ekologicznej gminy;
- 8) wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego gminy Gniew, szczególnie zasobów surowców i odnawialnych źródeł energii;
- 9) podjęcie działań w kierunku rozwoju poprawy stanu i jakości funkcjonowania infrastruktury technicznej, w tym wykorzystanie nowych źródeł energii.

10.2. Główne kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

- 1) wyznaczenie miejsca pod lokalizację elektrowni w rejonie Opalenia oraz stworzenie warunków umożliwiających jej funkcjonowanie poprzez:
  - a) rezerwację terenów pod układ wyprowadzenia mocy elektrycznej,
  - b) rezerwację terenów pod układ wyprowadzenia mocy cieplnej,
  - c) weryfikację istniejącej i projektowanej sieci transportu drogowego i kolejowego w kontekście planowanej inwestycji,
  - d) weryfikację projektowanej sieci infrastruktury technicznej i kierunków jej rozwoju w kontekście planowanej budowy;
- 2) wykorzystanie nowych szans rozwoju wynikających z lokalizacji elektrowni – wskazanie nowych terenów inwestycyjnych;
- 3) wykorzystanie szans rozwoju przestrzennego i gospodarczego w rejonie mostu przez Wisłę oraz połączenia drogowego (DK 90) mostu z autostradą A1 i węzłem Kopytkowo;
- 4) wskazanie nowych terenów inwestycyjnych dla funkcji komercyjnych, w tym w szczególności przy głównych szlakach komunikacyjnych;
- 5) wskazanie nowych terenów inwestycyjnych dla rozwoju struktur przestrzennych wiejskich, mieszkalno-usługowych dla poszczególnych miejscowości, głównie jako kontynuacja i uzupełnienie obecnych terenów zainwestowanych oraz zagospodarowanie terenów w bezpośrednim sąsiedztwie tych miejscowości;
- 6) wykorzystanie potencjału tkwiącego w walorach kulturowych gminy poprzez rozwój terenów zagospodarowania rekreacyjnego, turystycznego w atrakcyjnych obszarach gminy;
- 7) ochrona, utrzymanie historycznie ukształtowanej sieci osadniczej, a także planowanie procesów związanych z porządkowaniem i podnoszeniem jakości przestrzeni cennych układów ruralistycznych;
- 8) wykorzystanie zasobów środowiska gminy, szczególnie zasobów surowców i odnawialnych źródeł energii, lokalizacja farm elektrowni wiatrowych;
- 9) ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych przestrzeni gminy;
- 10) ochrona gruntów rolnych o największej wartości dla produkcji rolnej oraz rozwój rolnictwa na tych terenach, przetwórstwa i przechowywania produktów rolnych;
- 11) powiększenie terenów leśnych poprzez nowe dolesienia;
- 12) dalszy rozwój infrastruktury technicznej zwłaszcza dotyczący gospodarki wodno-ściekowej, objęcie kanalizacją sanitarną całego obszaru gminy;
- 13) wykorzystanie szans dla rozwoju i nowych możliwości infrastruktury wynikających z działalności elektrowni w Opaleńcu.

14) w zachodniej części obszaru gminy przez część obr. geod. Rakowiec, Kolonia Ostrowicka, Pieniążkowo, zgodnie z planem rozwoju Krajowej

Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej wyznacza się trasę projektowanej dwutorowej linii elektroenergetycznej NN 2x400 kV relacji Grudziądz Węgrowo-Pelplin-Gdańsk Przyjaźń wraz z jej pasem technologicznym szer. 70 m (2 x 35m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym).

10.3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Gniew.

- 1) działania w obszarze Starego Miasta i Podzamcza, polegające na rehabilitacji istniejących walorów kulturowych, sanacji zabudowy, rewitalizacji. Wskazane są zmiany funkcjonalno - przestrzenne okolic zamku, a także zmiany w organizacji dojazdu i parkowania w okolicach zamku;
- 2) zabezpieczenie terenów inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów na terenach produkcyjnych oraz etapowe przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową;
- 3) modernizacja sieci uzbrojenia inżynierskiego: sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, sieci ciepłowniczej, w tym przy wykorzystaniu możliwości korzystania z taniej energii cieplnej powstałej w wyniku uruchomienia elektrowni w Opaleniu;
- 4) realizacja działań na terenach wskazanych jako problemowe (dotyczy to przede wszystkim takich obszarów jak sąsiedztwo Zamku, tereny nieużytkowanej stacji PKP przy wjeździe do miasta, tereny PGR Gniewskie Młyny przy ul. Gniewskie Młyny).

10.4. Podział obszaru gminy na strefy funkcjonalno-przestrzenne oraz główne kierunki zagospodarowania.

(Podział na strefy przyjęty zgodnie z dotychczasowym dokumentem Studium)

10.4.1. Obszar wiejski.

10.4.1.1. Część północna obszaru gminy

Proponowane do rozwoju ośrodki wiejskie to głównie Kursztyn, Brody Pomorskie i Szprudowo, w pozostałych miejscowościach proponuje się w zasadzie głównie uzupełnienie zabudowy. Brody Pomorskie poza funkcjami mieszkaniowymi mogłyby pełnić także dodatkowo funkcje związane z turystyką i rekreacją. Założono potencjalną możliwość lokalizacji w tej części gminy farm wiatrowych, dopuszcza się także dalszą eksploatację istniejących tu złóż surowców. Miejscowości Kursztyn i Brody Pomorskie wymagają prac rewitalizacyjnych.

W miejscowości Brody Pomorskie obręb Kursztyn, pomiędzy drogą powiatową a rzeką Wierzyca, w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania wyznacza się teren dla usług z zielenią, w tym dla usług kultury i kultury fizycznej, związanych z planowaną stacją wodną dla kajaków.

Grunty rolne w niemal całym tym obszarze wskazane są do maksymalnej ochrony przed zainwestowaniem. Zabudowa winna być koncentrowana w granicach wyznaczonych w Studium jako „granice rozwoju zwartej zabudowy obszarów wiejskich”. Znaczny potencjał gruntów do zainwestowania ma jeszcze wieś Szprudowo, jednak inwestowanie w jej granicach wymaga respektowania priorytetów konserwatorskich. Trasa nadwiślańska z miejscowościami tam położonymi - Wielkie Walichnowy, Polskie Gronowo, Ciepłe oraz tereny nad Wierzycą (rejon Brodów Pomorskich, aż do Gniewa) wskazane dla rozwoju zagospodarowania turystycznego- szlaki rowerowe, miejsca obsługi turystów. Północna część obszaru gminy włączona będzie do oczyszczalni w Ciepłym, skanalizowane mają być wszystkie miejscowości. Tereny nad Wisłą objęte ochroną jako Natura 2000, stanowią ponadto korytarz ekologiczny rangi krajowej - ke 10.

10.4.1.2. Część środkowa obszaru gminy

Obszar po południowej stronie miasta, obejmuje wsie Gogolewo, Nicponia, Tymawa, Jaźwiska, Jeleń, Piaseczno, Rakowiec. Wieś Nicponia i Tymawa skupiają znacznie większe powierzchnie nowe tereny mieszkaniowe, stanowią uzupełnienie dla miasta Gniewa (osiedla podmiejskie). Z turystyką związane są miejscowości Nicponia, Tymawa, Jaźwiska (szlak nadwiślański), ale także Piaseczno, gdzie czynnikiem rozwojowym jest zarówno położenie przy drodze krajowej nr 91, jak też funkcjonujące miejsce kultu religijnego. Studium proponuje rozwój funkcji związanych z usługami i turystyką także w miejscowości Jeleń, przy założeniu przekształceń i rewitalizacji obszaru wiejskiego, w tym dawnych terenów produkcyjno-hodowlanych. W sąsiedztwie istniejącej zabudowy wsi Jeleń oraz Rakowiec, Piaseczno wyznacza się nowe większe tereny inwestycyjne dla funkcji mieszkaniowo-usługowych, inwestowanie powinno uwzględniać potrzebę ochrony wartości kulturowych (Piaseczno) oraz potrzebę przekształceń funkcjonalnych i estetycznych w miejscowości Jeleń.

W obrebie geod. Jeleń wokół jeziora Jeleń wskazuje się tereny dla funkcji usługowych, w tym rekreacyjno-wypoczynkowych, z zielenią towarzyszącą – w granicach obszaru 1 zmiany studium nr VI – pokazany na zał. graficznym Studium – rysunku nr 3 (Kierunki – plansza podstawowa, gmina Gniew)

W miejscowości Tymawa Wybudowanie, obręb Tymawa, wskazuje się nowy teren usługowy dla ośrodka hipoterapii, usytuowany na wschód od drogi powiatowej, na skraju nowoprojektowanego zespołu zabudowy oraz teren dla lokalizacji funkcji obsługi rolnictwa i produkcji rolnej z dopuszczeniem prowadzenia hodowli zwierząt – do 60DJP – wskazany jako obszar 4 zmiany Studium nr VI – pokazany na zał. graficznym Studium – rysunku nr 3 (Kierunki – plansza podstawowa- gmina Gniew).

W obrebie geod. Tymawa wskazuje się udokumentowane złożo surowców na dz. geod. 242 – wskazane jako obszar 2 zmiany Studium nr VI – pokazane na zał. graficznym Studium – rysunku nr 3 (Kierunki – plansza podstawowa – gmina Gniew).

Poza terenami skoncentrowanej zabudowy ośrodków wiejskich zakłada się utrzymanie dotychczasowego charakteru zabudowy w formie zabudowy rozproszonej, związanej z produkcją rolną, oraz agroturystyką.

W rejonie wsi Gogolewo wyznacza się dodatkowe obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW (maksymalnie 6 elektrowni wiatrowych) wraz z ich strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz nowy teren inwestycyjny wzdłuż drogi Brodzkie Młyny-Nicponia (dot. dz. 221/2 w obr. Gogolewo). Nowe tereny inwestycyjne w granicach zwartej zabudowy wsi Gogolewo przeznacza się dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a na dz. geod. 221/2 na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

~~W rejonie miejscowości Gogolewo (w sąsiedztwie Gniewskiego OChK) oraz~~ W paśmie od Tymawy do Jaźwisk proponuje się nowe zalesienia, wzbogacające strukturę i fizjonomię przestrzeni. Tereny nad Wisłą zostały objęte programem Natura 2000. Wyznacza się tereny szczególnie predysponowane dla rozwoju turystyki- nad jez. Rakowieckim, w Wielkich Wyrębach nad jez. Smarzewskim oraz w Jeleniu nad jez. Jelenim.

Zabudowa w granicach wyznaczonej aglomeracji Gniew włączona będzie do sieci kanalizacyjnej gminnej z oczyszczalnią w Ciepłym, zachodnia część obszaru po zach. stronie drogi krajowej nr 91, zwłaszcza tereny oddalone od skoncentrowanej zabudowy będą korzystały z rozwiązań indywidualnych (w tym teren Wielkich Wyrębów).

10.4.1.3. Część południowa obszaru gminy

Obejmuje tereny leśne oraz dwa kompleksy gruntów rolnych - w rejonie Kolonii Ostrowickiej, Półwsi, Pieniążkowa oraz w rejonie Opalenia. Droga krajowa nr 91 oraz nowa droga krajowa nr 90 do budowanego mostu na Wiśle ze skrzyżowaniem z drogami powiatowymi w Aplinkach będzie tu czynnikiem stymulującym. Wyznacza się nowe tereny inwestycyjne w Opaleniu dla funkcji przemysłowych i gospodarczych w rejonie planowanej drogi krajowej oraz w rejonie linii kolejowej nr 238. Są to tereny przewidziane pod rozwój funkcji komercyjnych związane z wykorzystaniem bliskiego sąsiedztwa i działalności elektrowni w Opaleniu. Na północ od Kolonii Ostrowickiej, także usługowe oraz gospodarcze i mieszkaniowe na południe od Aplinek w Opaleniu. Proponuje się nowe obejście drogowe trasy drogi krajowej nr 91 na wschód od wsi Kolonia Ostrowicka, a także nowe obejście drogowe w zastępujące obecny przebieg w ciągu drogi wojewódzkiej. Poza Opaleniem większe nowe tereny inwestycyjne wyznacza się w miejscowościach Kolonia Ostrowicka, Ostrowite, Półwieś (dla funkcji mieszkaniowej w sąsiedztwie Nadwiślańskiego OChK. Nowe tereny dla rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjnych wyznacza się na pld. od wsi Opalenie oraz w rejonie jezior w Pieniążkowie i Półwsi. Nowe tereny inwestycyjne wymagać będą w tym rejonie kompleksowego zagospodarowania, w tym także realizacji nowych dróg publicznych gminnych oraz systemu kanalizacji, z oczyszczalnią na pld. od Rakowca. Tereny we wschodniej części nad Wisłą (rejon Opalenia) włączone mają być do systemu kanalizacji z oczyszczalnią w Ciepłym. Poza zabudową skoncentrowaną w zwartych zespołach wiejskich zakłada się utrzymanie charakteru zabudowy rozproszonej w rejonach wsi Pieniążkowo, Półwieś, Kolonia Ostrowicka związanej z produkcją rolną i agroturystyką. Kompleksowych rozwiązań przestrzennych wymaga zwłaszcza rejon nowych terenów inwestycyjnych w Opaleniu (wielkość terenów), ale i w Kolonii Ostrowickiej (różnorodne trudne do rozwiązania problemy).

Nowe dolesienia proponuje się w rejonie Opalenia, Widlic, Półwsi. Część wschodnia - rejon Opalenia i Widlic wymaga szczególnie starannych działań przestrzennych z uwagi na walory krajobrazowe i zasób dziedzictwa kulturowego.

Przez część obr. geod. Rakowiec, Kolonia Ostrowicka, Pieniążkowo, zgodnie z planem rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej wyznacza się trasę projektowanej dwutorowej linii elektroenergetycznej NN 2x400 kV relacji Grudziądz Węgrowo – Pelplin - Gdańsk Przyjaźń wraz z jej pasem technologicznym szer. 70 m (2 x 35m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym). W części graficznej Studium wskazano orientacyjny przebieg projektowanej linii. W sporządzanym dla projektowanej linii miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć granice pasa technologicznego oraz zawrzeć zapisy ustalające ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów.

10.4.2. Strefy funkcjonalno-przestrzenne w mieście Gniew

10.4.2.1. Strefa „oświatowo-rekreacyjno-mieszkaniowa” oparta jest o tereny Zamku i obszary na płn.-wsch. od Zamku. Przewiduje się zmianę funkcji i wizerunku przestrzennego obecnych terenów przemysłowych sąsiadujących z Zamkiem, na funkcje usługowe i rekreacyjne, w tym także funkcje oświatowe, usług turystycznych, powiązanie ich z terenami sportu i rekreacji (boiska sportowe, hala sportowo-widowiskowa). Istniejące zakłady mogą funkcjonować na dotychczasowych warunkach z założeniem docelowo ich przeniesienia czy likwidacji. Dodatkowo dopuszcza się lokalizację innych usług centro twórczych, stanowiących uzupełnienie dla podstawowych funkcji. Uzupełnieniem zagospodarowania powinny być nowe tereny mieszkaniowe o architekturze wzbogacającej panoramę tej części miasta.

10.4.2.2. Strefa „turystyczno-kulturalna” - obejmuje stare miasto, zamek, dawną osadę rybacką oraz obszar ekspozycji sylwetki miasta od przeprawy promowej i przystani wzdłuż ul. Wiślanej i ul. Promowej oraz linii kolejowej od Brodzkich Młynów do Gniewu. Teren Zamku i Zespołu Staromiejskiego uznane zostały za „przestrzeń publiczną” miasta Gniewa, całość objęta została specjalnym programem rewitalizacji. Zgodnie z wymogami dla obszaru tego opracowano obowiązkowy plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego. W sąsiedztwie murów przy zagospodarowywaniu i zabudowie wolnych terenów lub przy przekształcaniu obszaru należy zachować skalę i proporcje istniejącej zabudowy historycznej, pozostawić jak najwięcej autentycznej tkanki. Zagospodarować należy zieleni skarpa poniżej ul. Dolny Podmur i ul. Wąskiej, a także w rejonie ul. Rycerskiej.

Wskazuje się teren dla planowanych funkcji obsługi komunikacji – parkingu ogólnodostępnego z zielenią towarzyszącą – obejmujący dz. geod. 20 przy ul. Wiślanej- oznaczony jako obszar 3 zmiany Studium nr VI - wskazany na planszach graficznych – rysunki nr 2,4,5, 9,10 Studium.

Wytyczne do planu miejscowego dla terenu parkingu:

W zagospodarowaniu i urządzeniu parkingu uwzględnić należy uwarunkowania historyczne (teren podmurza i fosy miejskiej miasta Gniew, wpisanego do rejestru zabytków), wyklucza się lokalizacje kubaturowych obiektów naziemnych i podziemnych, zagospodarowanie musi być podporządkowane rozpoznaniu terenu pod względem archeologicznym, historycznym jak i analiz krajobrazowych, teren powinien być projektowany z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnych, a także zielenią wysoką – należy wprowadzić zieleni izolacyjno-krajobrazową jako przesłonę wzdłuż ul. Wiślanej, w tym uzupełnienie szpaleru drzew, jednak w sposób nie przesłaniający murów miejskich. Lokalizacja miejsc postojowych musi uwzględniać wyniki badań archeologicznych (relikty podlegają ochronie in situ, z przeznaczeniem do ekspozycji i zachowania).

Brodzkie Młyny i tereny przy ul. Gniewskie Młyny oraz tereny kolejowe wskazane są do zagospodarowania na funkcje związane z turystyką i usługami, dopuszcza się także funkcje mieszkaniowe w tych rejonach. Obszary podmiejskie ul. Gniewskie Młyny i Brodzkie Młyny - zawierają tereny rozwojowe zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo usługowej. Konieczne jest ustalenie zasad zagospodarowania i wykorzystania terenów kolejowych, w tym ewentualnie zmiana ich statusu z obecnych terenów zamkniętych na tereny dostępne do zagospodarowania. Ważne jest odpowiednie zagospodarowanie terenu podgrodzia - w tym istniejącego targowiska miejskiego przy ul. Promowej, sąsiednich terenów projektowanych na funkcje usługowe. Bezwzględnie konieczne jest każdorazowe analizowanie wpisywania się planowanych nowych obiektów w sylwetę miasta, wskazane wyeksponowanie dojścia pieszego do rynku na przedłużeniu ul. Saperskiej w kierunku ul. Pod Basztą oraz aktywizacja obszaru zabudowy wzdłuż ul. Wiślanej poprzez wprowadzenie usług.

10.4.2.3. Strefa usługowa - strefa z lokalizacją obecnego dworca autobusowego. Wskazana jest tu reorganizacja ruchu oraz poprawa bezpieczeństwa pieszych. Zakłada się w tym rejonie utrzymanie i rozwój funkcji usługowych, a także ich ewentualną intensyfikację. Wskazane jest uczynienie dojścia pieszego do kładki nad drogą nr 91, wykorzystanie wolnych terenów przy ul. Przemysłowej na funkcje usługowe, w tym publiczne np. oświatowe (sąsiedztwo szkoły), uporządkowanie przejścia pieszego do Os. Witosa oraz poprawa wizerunku przestrzennego terenów przemysłowych, ewentualnie docelowo zmiana funkcji. Wskazana jest także poprawa dojazdu do Zamku (zmiany organizacyjne, techniczne).

10.4.2.4. Strefa mieszkalna - wskazane jest porządkowanie zabudowy osiedli mieszkaniowych Witosa i Sikorskiego, wzbogacenie ich zielenią, urządzeniami i terenami rekreacji przydomowej, reorganizacja zasad parkowania, wydzielenie czytelnych przestrzeni „półprywatnych”, wyraźne ukształtowanie ciągów pieszych. Istniejące osiedla zabudowy jednorodzinnej powinny utrzymać charakter terenów mieszkaniowego bez uciążliwych funkcji produkcyjnych czy rzemieślniczych. Na nowych terenach inwestycyjnych przewiduje się odpowiednie wydzielenie i zagospodarowanie terenów zielonych, placów zabaw, miejsc do parkowania. Wyznacza się w Studium nowe tereny mieszkaniowe w północnej części miasta, przy ul. 27 Stycznia (kontynuacja os. Witosa), między ul. Gdańską, a ul. Gen. Hallera, a także wzdłuż ulicy Gniewskie Młyny. W obszarach nowej zabudowy stanowiącej kontynuację istniejących osiedli jako podstawową formę zabudowy przewiduje się zabudowę jednorodziną. Należy jednak również przewidzieć wyznaczenie miejsc pod lokalizację zabudowy wielorodzinnej stanowiącej zaplecze dla potrzeb mieszkaniowych związanych z działalnością elektrowni w Opaleniu. ~~W rejonie ul. Kusocińskiego na wschód od terenów sportowych przewiduje się rezerwację terenu pod funkcje usług publicznych (oświaty – szkoła publiczna, obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych lub funkcji podobnych a także publicznych terenów sportowo-rekreacyjnych).~~

W rejonie ul. Kusocińskiego, na wschód od terenów sportowych, w miejscu dotychczas planowanej rezerwy na funkcje usług publicznych, przewiduje się tereny mieszkaniowe, w tym wielorodzinne, z usługami.

Ze względu na uwarunkowania kulturowe lokalizacji - w sąsiedztwie strefy ochrony konserwatorskiej ekspozycji - w zagospodarowaniu i zabudowie należy uwzględnić oś widokową na Zamek na przedłużeniu ulicy Kusocińskiego, a układ oraz parametry zabudowy należy ustalić po przeprowadzeniu analizy widokowej z doliny Wisły. Powstająca zabudowa nie może mieć negatywnego wpływu na panoramę miasta.”

Zabudowa powinna być projektowana i realizowana w taki sposób, aby harmonijnie wpisać się w otoczenie i nie stanowić dominanty w stosunku do historycznego centrum miasta. W nowych terenach mieszkaniowych należy unikać projektowania większych zespołów usługowych, aby nie osłabiać roli historycznego centrum miasta, szczególnie ważne jest odpowiednie zaprojektowanie zieleni publicznej. Także istniejące ogrody działkowe proponuje się docelowo przekształcać w publiczne tereny zielone. Zakłada się zagospodarowanie terenów po zachodniej stronie drogi krajowej nr 91, gdzie problemem jest powiązanie komunikacyjne ze wschodnią częścią miasta.

10.4.2.5. Strefa produkcyjna - tereny na północ od miasta, oddzielone funkcjonującymi ogrodami działowymi z możliwością przekształcenia ich na funkcje rekreacyjne z zielenią urządzoną. Szczególnie ważne jest odpowiednie zagospodarowanie tych terenów poprzez zaprojektowanie i realizację zieleni, która będzie stanowiła strefę izolacyjną - krajobrazową pomiędzy funkcjami produkcyjnymi, a zabudową mieszkaniową. Strefa ta powinna również stanowić wizytówkę miasta od północy. Należy szczególnie mieć na uwadze przy zagospodarowaniu terenów przemysłowych możliwości zachowania widoku na sylwetę miasta i zamku z terenu stacji paliwowej po zachodniej stronie drogi krajowej nr 91. Obszary eksploatacji złóż po zakończeniu eksploatacji należy zrekultywować. Dotychczasowe tereny przemysłowe przy ul. Gniewskie Młyny należy zagospodarować na nowe funkcje, nie kolidujące z zasobem archeologicznym. **W strefie produkcyjnej/przemysłowej dopuszcza się lokalizację zakładów i instalacji do przetwarzania i recyklingu odpadów.**

10.4.2.6. Inne tereny - pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu, bez zmiany funkcji.

11. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów

11.1. Struktura sieci osadniczej

- 1) **Gniew** – miasto koncentrujące wszystkie usługi publiczne poziomu gminnego w zakresie wychowania, oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji oraz administracji i bezpieczeństwa;
- 2) **Opalenie, Kolonia Ostrowicka, Nicponia, Rakowiec** – wsie wspomagające w zakresie obsługi mieszkańców, z usługami publicznymi związanymi z kulturą, oświatą, wychowaniem, sportem i rekreacją;
- 3) Część wsi wyposażona jest w podstawowe usługi publiczne z zakresu rekreacji (typu place zabaw dla dzieci, małe boiska, teren rekreacyjny);

11.2. Kierunki rozwoju osadnictwa

Na terenie gminy Gniew sieć osadnicza została ukształtowana w historycznym procesie i zasadniczym kształcie zachowała się do czasów współczesnych. Charakteryzuje się tym, że głównym skupiskiem ludności jest miasto Gniew funkcjonujące w wielowiekowej tradycji. Charakterystyczną cechą sieci osadniczej to:

- 1) w centralnej części gminy znajduje się miasto Gniew, gdzie mieszka znaczna część mieszkańców całej gminy ok. 40%;
- 2) w okolicy miasta zlokalizowanych jest kilka wsi powstałych jako osady satelitarne, są to wsie Nicponia i Tymawa;
- 3) większe wsie zlokalizowane są wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego jakim jest droga krajowa nr 91 jak: Szprudowo, Piaseczno, Jeleń, Rakowiec, Kolonia Ostrowicka, Pieniążkowo;
- 4) większe wsie zlokalizowane są również wzdłuż rzeki Wisły jak Opalenie, Tymawa, Wielkie Walichnowy;
- 5) poza tym występują mniejsze wsie przy drogach wojewódzkich i powiatowych oraz rozproszona zabudowa siedliskowa.

Jako naczelną zasadę kształtowania zabudowy przyjmuje się utrzymanie zgodności charakteru zabudowy i struktury zagospodarowania przestrzennego z walorami i cechami krajobrazu kulturowego gminy:

- 1) nowa zabudowa będzie realizowana głównie poprzez uzupełnienia i intensyfikację zabudowy w istniejących zespołach osadniczych, nowe tereny dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej wyznacza się:
  - a) w mieście Gniew w postaci kontynuacji zabudowy w istniejącej tkance miejskiej, w północnej części miasta jako kontynuacja zabudowy jednorodzinnej oraz wielorodzinnej, w zachodniej części miasta w rejonie ul. Gniewskie Młyny oraz na wschód wzdłuż drogi do m. Ciepłe,
  - b) w miejscowościach o potencjale rozwojowym takich jak: Kolonia Ostrowicka, Opalenie, Nicponia, Tymawa, Rakowiec, Kursztyn, Piaseczno, Szprudowo;
- 2) korzystne warunki dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej, także o charakterze rekreacyjnym czy letniskowym mają miejscowości Wielkie Walichnowy, Brody, Ciepłe, Półwieś, Ostrowite, Polskie Gronowo;
- 3) zabudowa usługowa winna się koncentrować:
  - a) w mieście Gniew w postaci usług o randze lokalnej,
  - b) w miejscowościach w szczególności wyposażonych już w niektóre usługi publiczne jak: Kolonia Ostrowicka, Opalenie, Nicponia, Tymawa, Rakowiec, Piaseczno;
- 4) poza skupiskami zabudowy dopuszcza się rozwój zagospodarowania związanego z rolnictwem, leśnictwem i agroturystyką;
- 5) zakaz i ograniczenia lokalizacji zabudowy mieszkaniowej obowiązuje na następujących obszarach:
  - a) na terenach zagrożonych powodzią, oznaczonych na rysunku Studium obowiązuje całkowity zakaz zabudowy,
  - b) na obszarach wskazanych na rysunku Studium lokalizacji i stref oddziaływania farm elektrowni wiatrowych, w strefach przekroczenia poziomu hałasu 40db w porze nocnej obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, a dla stref przekroczenia hałasu 45db zabudowy zagrodowej i usługowej,
  - c) wzdłuż drogi krajowej nr 91 i planowanej drogi krajowej do mostu, w pasie o szerokości ok. 55 m od linii rozgraniczających drogi, ze względu na prawdopodobne przekroczenie norm hałasu, obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej bądź dopuszczenie zabudowy

- mieszkaniowej jednak wyłącznie po zastowaniu środków ochrony przed uciążliwościami tych dróg;
- 6) w nowej zabudowie stosować formy rozwiązań architektonicznych z wykorzystaniem lokalnych wzorców formowania bryły budynku oraz detalu architektonicznego, a także zachować historyczny układ dróg;
  - 7) dla terenów rozwojowych istniejących miejscowości położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu obowiązują (w tym w szczególności wzdłuż cieków i zbiorników wodnych) ograniczenia lokalizacji zabudowy zgodnie z rozporządzeniem Sejmiku Województwa Pomorskiego w Gdańsku nr 1161/XLVII/10 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. z dnia 02.06.2010 nr 80 poz. 1455.). Każdorazowo lokalizacja nowej zabudowy, w tym również stanowiąca kontynuację istniejącego zagospodarowania, winna być projektowana szczegółowo na etapie opracowania planów miejscowych w zgodności z warunkami i ograniczeniami wynikającymi z cytowanego rozporządzenia.

Polityka przestrzenna w odniesieniu do istniejącej zabudowy i zagospodarowania powinna zmierzać do odnowy wsi, między innymi z wykorzystaniem środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w szczególności:

- 1) porządkowania struktury zabudowy, zmiany lub rozszerzenia funkcji itp. (dotyczy np. tworzenia bazy dla rozwoju turystyki, agroturystyki, usług, przetwórstwa);
- 2) przekształceń i uzupełnień istniejącej zabudowy w obrębie miejscowości w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej; nowa zabudowa w obszarach zabudowanych nie może wносить form obcych kulturowo na terenie gminy Gniew;
- 3) rewaloryzacji przestrzeni we wsiach, szczególnie w tzw. wsiach po-pegeerowskich i innych, w miarę pojawienia się problemów rozwoju społeczno – gospodarczego;
- 4) porządkowania i estetyzacji terenów publicznych, z uwzględnieniem odnowy parków wiejskich, realizacji terenów rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, miejsc skupiających życie społeczne wsi jak np. świetlice wiejskie;
- 5) utrzymania zabytków, a także detalu architektonicznego, obiektów małej architektury (krzyże, kapliczki przydrożne), szczególnie tych charakterystycznych dla lokalnej tradycji budowlanej.

Realizacja działania „Odnowa i rozwój wsi” tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

11.3. Elektrownia Opalenie

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej i zagospodarowaniu terenu:

- 1) wyznacza się lokalizację elektrowni ~~(ze wskazaniem gazu jako źródła zasilania)~~ *konwencjonalnej* w Dolinie Dolnej Wisły w pobliżu miejscowości Opalenie;
- 2) określenie optymalnego, w odniesieniu do potrzeby ochrony rzeki Wisły, sposobu poboru wody do celów chłodniczych oraz jej zrzutu, a także zabezpieczenia koryta Wisły w rejonie lokalizacji inwestycji;
- 3) dostosowanie układu komunikacyjnego do realizacji oraz funkcjonowania elektrowni:
  - a) budowa drogi krajowej nr 90 od drogi krajowej nr 91 do budowanego mostu na Wiśle,
  - b) budowa drogi stanowiącej obejście miejscowości Opalenie,
  - c) ewentualne odtworzenie linii kolejowej ze Smętowa do Opalenia oraz jej rozbudowa do terenu elektrowni (docelowo ewentualnie elektryfikacja);
- 4) ~~budowa sieci połączenia gazociągu wysokiego ciśnienia stanowiącego źródło zasilania dla planowanej inwestycji lub innej technologii zaopatrzenia przewidzianej na etapie realizacji inwestycji~~ *dopuszcza się na terenie gminy budowę infrastruktury przesyłowej wykorzystywanej do transportu paliwa stanowiącego źródło zasilania dla planowanej elektrowni (takie jak gazociągi, ropociągi itp.) w zależności od zastosowanej technologii zasilania;*
- 5) zakłada się wyznaczenie trasy wyprowadzenia mocy linią najwyższych napięć o mocy 400 kV w kierunku do planowanej nowej stacji elektroenergetycznej 400/110 kV Pelplin lub alternatywnie istniejącej stacji w Grudziądzu;
- 6) wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej w obszarze gminy dla pracowników obsługujących zakład;
- 7) zastosowanie rozwiązań technologicznych i sanitarnych, które spowodują brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i obszary chronione;

- 8) wpisanie planowanej inwestycji w krajobraz kulturowy na podstawie przeprowadzonych studiów krajobrazowych i analizy ekspozycji, które pozwolą na zminimalizowanie skutków realizacji inwestycji dla historycznego krajobrazu;
- 9) w trakcie projektowania należy przewidzieć rozwiązania architektoniczne obiektów budowlanych w taki sposób, aby oddziaływanie na otaczający krajobraz zminimalizować, w szczególności należy przewidzieć takie usytuowanie inwestycji, aby wysokość obiektów nie przekraczała maksymalnych wysokości korony ścian Doliny Wisły;
- 10) rozbudowa systemów infrastruktury technicznej w kontekście planowanej elektrowni:
  - a) budowa linii elektroenergetycznej do zasilania elektrowni,
  - b) budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej służącej obsłudze elektrowni,
  - c) rezerwacja terenów umożliwiająca wyprowadzenia mocy cieplnej z elektrowni do ogrzewania okolicznych miejscowości;
- 11) należy przewidzieć rozwiązania techniczne i technologiczne w celu przeciwdziałania zagrożeniu dla środowiska i samej elektrowni w zakresie bezpieczeństwa obiektu w przypadku wystąpienia powodzi w tym w szczególności spowodowanej awarią wału przeciwpowodziowego.

Dla planowanej inwestycji przewiduje się, że optymalnym rozwiązaniem jest realizacja elektrowni wykorzystującej do zasilania gaz.

Dla elektrowni gazowej przyjmuje się orientacyjne dane techniczne na przykładzie podobnych rozwiązań dla bloku parowo-gazowego o mocy ok. 800 MW gdzie powierzchnia potrzebna do realizacji przedsięwzięcia to ok. 40 ha, a orientacyjne gabaryt poszczególnych układów technologicznych bloku to:

- 1) maszynownia turbiny: powierzchnia ok. 7200 m², wysokość ok. 30-40 m;
- 2) kotłownia: powierzchnia ok. 1200 – 1300 m², wysokość 40-50 m;
- 3) komin: wysokość ok. 50-70 m;
- 4) budynek AKPiA i część administracyjna: powierzchnia ok. 2000-2200 m², wysokość 20-30 m;
- 5) stanowiska transformatorów: powierzchnia ok. 1600-1800 m²;
- 6) chłodnie wentylatorowe: powierzchnia ok. 2200-2400 m², wysokość ok. 20 m.

Dla elektrowni przyjmuje się orientacyjne dane techniczne na przykładzie podobnych rozwiązań:

- 1) Dla elektrowni opalanej węglem dla bloku o mocy ok. 2x800 MW gdzie powierzchnia potrzebna do realizacji przedsięwzięcia to ok. 60-80 ha, a orientacyjne gabaryt poszczególnych układów technologicznych bloku to:
  - a) maszynownia: powierzchnia ok. 5500 m², wysokość 102-120 m,
  - b) kotłownia: powierzchnia ok. 3500 m², wysokość ok. 45 m,
  - c) komin : średnica 20-25m, wysokość ok. 180 m,
  - d) magazyn gipsu: bud. o powierzchni ok. 4500 m², wysokość 20m,
  - e) magazyn żużłu: bud. o powierzchni ok. 3500 m², wysokość 20m,
  - f) plac składowy węgla: powierzchnia ok. 4,5 ha wysokość składowania ok. 15 m,
  - g) plac składowania popiołów: powierzchnia ok. 2,7 ha wysokość składowania ok. 6m,
  - h) inne obiekty technologiczne; powierzchnia ok. 3500 m²,
  - i) część administracyjna i inne obiekty pomocnicze: ok. 1000 m².
- 2) Dla elektrowni gazowej przyjmuje dla bloku parowo-gazowego o mocy ok. 800 MW gdzie powierzchnia potrzebna do realizacji przedsięwzięcia to ok. 40 ha, a orientacyjne gabaryt poszczególnych układów technologicznych bloku to:
  - a) maszynownia turbiny: powierzchnia ok. 7200 m², wysokość ok. 30-40 m;
  - b) kotłownia: powierzchnia ok. 1200 – 1300 m², wysokość 40-50 m;
  - c) komin: wysokość ok. 50-70 m;
  - d) budynek AKPiA i część administracyjna: powierzchnia ok. 2000-2200 m², wysokość 20-30 m;
  - e) stanowiska transformatorów: powierzchnia ok. 1600-1800 m²;
  - f) chłodnie wentylatorowe: powierzchnia ok. 2200-2400 m², wysokość ok. 20 m.
- 3) dopuszcza się inne konwencjonalne źródła zasilania elektrowni. Zakłada się, że elementy zabudowy i zagospodarowania terenu dla planowanej inwestycji muszą mieścić się w granicach wyznaczonych na rysunku studium obszarów lokalizacji elektrowni, a

planowana inwestycja spełniać będzie wszelkie wymogi wynikające z obowiązującego stanu prawnego.

Dla planowanego zamierzania inwestycyjnego wymagane jest sporządzenie dokumentacji projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Przeprowadzona procedura planu wraz z prognozą oddziaływania powinna wykazać zgodność planowanej inwestycji z przepisami uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego dotyczącego obszarów chronionego krajobrazu. Ponad to winny zostać na tym etapie podane argumenty wykazujące, że inwestycja nie będzie znacząco oddziaływać na przedmiot ochrony znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000: „Dolina Dolnej Wisły” oraz „Dolina Wisły”.

11.4. Kierunki rozwoju funkcji związanych z działalnością gospodarczą

- 1) Kierunki rozwoju pozostałej działalności gospodarczej:
  - a) rozwój działalności produkcyjno usługowych zakłada się w następujących rejonach:
    - miasto Gniew – północna część w rejonie drogi krajowej nr 91,
    - w sąsiedztwie drogi krajowej nr 90 do przeprawy mostowej na Wiśle w Opaleniu,
    - w sąsiedztwie nieczynnej linii kolejowej w Opaleniu,
    - w sąsiedztwie drogi krajowej nr 91 w rejonie Kolonii Ostrowickiej,
  - b) Rewitalizacja terenów przemysłowych, w szczególności:
    - terenu dawnej cegielni przy ul. Warneckiego w Opaleniu, w powiązaniu z rekultywacją terenu wyrobiska,
  - c) działalności o charakterze gospodarczym (produkcyjno usługowym) nie związanym z działalnością rolniczą, dopuszcza się na terenie wszystkich historycznych folwarków;
- 2) Funkcje usługowe:
  - a) głównym miejscem koncentracji funkcji usługowych o charakterze komercyjnym jest miasto Gniew,
  - b) w mieście Gniew oraz poszczególnych wsiach zakłada się rozwój usług w zakresie codziennych potrzeb mieszkańców (handel, gastronomia, drobne rzemiosło) jako uzupełnienia istniejącej i projektowanej zabudowy,
  - c) na terenie całej gminy nie przewiduje się możliwości lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

11.5. Kierunki rozwoju turystyki

Gmina położona jest na obszarze, w którym za wiodącą należy uznać funkcję turystyki krajoznawczej i rowerowej uzupełnioną o funkcje turystyki wodnej i agroturystycznej.

- 1) przez teren gminy przebiegają trasy rowerowe międzynarodowe, międzyregionalne, regionalne, lokalne gminne (poszczególne szlaki opisane zostały w pkt.15.4.);
- 2) na rzece Wiśle i Wierzycy planowane jest wytyczenie i urządzenie szlaków turystyki wodnej.

Koncepcja organizacji przestrzeni turystycznej w mieście Gniew.

Gniew jest miastem, w którym pobyt turystów mógłby zostać przedłużony. Należałoby podjąć następujące działania:

- 1) przygotowanie zespołu Wzgórza Zamkowego do zwiedzania i pobytu. Likwidacja innych funkcji budynków zabytkowych (mieszkania, szkoła) poprzez utworzenie na całym Wzgórzu jednorodnej funkcji związanej z obsługą turystyki;
- 2) przygotowanie zabytkowego zespołu staromiejskiego (rynek – wystrój sklepów, oświetlenie obiektów oraz ulic – latarnie wzorowane np.: na dawnych latarniach gazowych, ukwiecenie kamienic, przygotowanie tras zwiedzania miasta i miejsc odpoczynku, usunięcie elementów nieestetycznych;
- 3) doprowadzenie nawierzchni ulic do optymalnego stanu, z użyciem materiałów tradycyjnych jak i historycznych (np.: pierzei rynku), zaplanowanie i organizacja zieleni miejskiej, w porozumieniu z właścicielami kamienic opracować plan ich rewitalizacji oraz odbudowy;
- 4) zwiększenie liczby miejsc zwiedzania i pobytu (np. utworzenie muzeum Historii Zamku, wykorzystanie zabytkowych piwnic, stanowisk archeologicznych itp.), zwiększenie ilości imprez o charakterze kulturalnym;
- 5) przygotowanie ofert pobytów nastawionych na indywidualny i niepowtarzalny charakter miasta; od krótkich programów zwiedzania kilkugodzinnego - do pobytów kilkudniowych, skierowanych do turystów wymagających szczególnych propozycji spędzania czasu wolnego, w tym wieczorów,

z niezbędnym zróżnicowaniem podziału grup turystów (młodzież, grupy starszych osób, rodziny z dziećmi), ich statusu majątkowego, właściwa promocja tych ofert.

Główne kierunki przekształceń w zakresie turystyki krajoznawczej i rowerowej:

- a) zagospodarowanie i rozwój turystyki w paśmie Wisły – wyznaczenie szlaków pieszych, rowerowych oraz miejsc rekreacyjnych wzdłuż rzeki w ujęciu systemowym, w powiązaniu z cennymi miastami i walorami środowiskowymi i kulturowymi w ich najbliższym sąsiedztwie;
- b) wytyczenie i urządzenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej, zgodnie z ideą „tu bezpiecznie zaparkuj, dalej jedź rowerem lub idź pieszo”;
- c) ochrona przed zainwestowaniem brzegów niezagospodarowanych;
- d) pełniejsze wykorzystanie sieci osadniczej, szczególnie większych wsi, do realizacji bazy noclegowej, w tym wykorzystania na cele rekreacyjne oraz obsługi obiektów pełniących obecnie inne funkcje, np. adaptacja obiektów architektury wiejskiej na bazę noclegową;
- e) tworzenie miejsc obsługi recepcyjnej turystów tranzytowych, wzdłuż głównych dróg oraz zlokalizowanie ich w sąsiedztwie ważniejszych węzłów komunikacyjnych;
- f) realizacja planowanych tras rowerowych; w miarę wzrostu natężenia ruchu rowerowego dążenie do podnoszenia standardów technicznych tras rowerowych, jak i ich otoczenia, w tym zapewnienia miejsc parkingowych przy dworcach, przystankach autobusowych, urzędach, itp.;
- g) zagospodarowanie turystyczne szlaku wodnego na Wiśle i Wierzycy, przystosowanie szlaków do rekreacji, stworzenie przystani wodnych, stanic, miejsc biwakowych itp.;
- h) rozwój agroturystyki, obejmującej pobyty wypoczynkowe w gospodarstwach rolnych, prywatnych domach i pokojach wynajmowanych na terenach odznaczających się wysokimi walorami krajobrazu.

Szlaki turystyczne

Istotnym elementem rozwoju turystyki jest system szlaków turystycznych. W gminie Gniew planuje się wytyczyć we współpracy z PTTK dwie ścieżki edukacyjno-przyrodnicze i zagospodarować je kompleksowo:

1) I Ścieżka Edukacyjno - Przyrodnicza planowany przebieg:

Mała Karczma - Pilcki - Pólko - Opalenie - Widlice - Wiosło Małe - Wiosło Duże - Leśnictwo Dębiny - Leśnictwo Rakówko - Mała Karczma.

Punkty odpoczynkowe będą zlokalizowane w miejscowości Opalenie oraz w miejscowości Mała Karczma, które będą wyposażone w miejsce do biwakowania, miejsca do spożywania posiłków oraz sanitariaty (toalety ekologiczne, kosze na śmieci, studnię z hydroforem itp.). Na całej trasie będą rozmieszczone elementy małej architektury (ławki, zadaszenia). W Małym Wiosle natomiast zlokalizowany jest punkt widokowy. W miejscowości Pólko jest Izba Edukacji Ekologicznej przy Leśnictwie Opalenie.

2) II Ścieżka Edukacyjno-Przyrodnicza, planowany przebieg:

(gmina Pelplin) - Wielkie Walichnowy - Rozgarty - Kuchnia - Polskie Gronowo - Kotło - Ciepłe - Gniew - Nicponia - Tymawa - Jażwiska - Opalenie - Widlice - Małe Wiosło - Duże Wiosło - Kozielec (gmina Nowe).

Punkty odpoczynkowe przewiduje się w miejscowości Nicponia, w miejscowości Opalenie oraz w miejscowości Małe Wiosło. Punkty będą wyposażone w miejsce do biwakowania na 20 osób.

11.6. Powierzchniowa eksploatacja kopalin

11.6.1. Surowce naturalne

Na terenie gminy Gniew występują: surowce ilaste do produkcji ceramiki budowlanej, surowce ilaste, kruszywo naturalne grube i drobne oraz torf, większość rozpoznana jeszcze w latach 60 i 70-tych ubiegłego wieku.

11.6.2. Zasady powierzchniowej eksploatacji kopalin

Współczesne potrzeby pozyskania kopalin, szczególnie kruszywa budowlanego, powodują zainteresowanie możliwością wydobywania kopalin poza dotychczas rozpoznanymi złożami. W obszarze gminy znajdują się również zakłady, których produkcja bazuje na wykorzystaniu surowców ilastych do produkcji ceramiki budowlanej. Wobec powyższego ustala się następujące zasady:

- 1) wyklucza się powierzchniową eksploatację kopalin na terenach korytarzy ekologicznych o randze krajowej i regionalnej (oznaczonych na rysunku Studium) z wyłączeniem eksploatowanych lub rozpoznanych złóż kopalin;
- 2) dla terenów osnowy ekologicznej (w tym obszarów chronionego krajobrazu) dopuszcza się eksploatację udokumentowanych złóż piasku, żwiru i gliny, których eksploatacja nie będzie powodowała zmiany stosunków wodnych, zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt, a dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykaże brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) poza korytarzami ekologicznymi dopuszcza się powierzchniową eksploatację kopalin przy zachowaniu następujących warunków:
  - a) dopuszcza się powierzchniową eksploatację kopalin w miejscach już udokumentowanych złóż. Eksploatacja złóż położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu nie jest sprzeczna z polityką gminy, pod warunkiem rekultywacji terenu w kierunku leśnym lub związanym z retencją wody lub przeznaczeniem terenu na cele rekreacyjne. Zagospodarowanie rekreacyjne może być realizowane wyłącznie na podstawie ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego,
  - b) brak negatywnego oddziaływania na obszary chronione, w szczególności Natura 2000,
  - c) rekultywacja w kierunku rolnym lub leśnym lub związanym z retencją wody (stawy);
- 4) na terenach wskazanych w studium na inne cele niż rolniczo – leśne, zakłada się rekultywację w kierunku inwestycyjnym zgodnym z docelowym przeznaczeniem terenu;
- 5) dopuszcza się powierzchniową eksploatację kopalin na terenach osnowy ekologicznej gminy (z wyłączeniem korytarzy ekologicznych o randze krajowej i regionalnej), ustalonej w studium pod warunkiem rekultywacji terenu w kierunku leśnym lub związanym z retencją wody.

11.7. Energetyka odnawialna

11.7.1. Lokalizacja farm elektrowni wiatrowych i ogniw fotowoltaicznych

Lokalizację farm elektrowni wiatrowych dopuszcza się w centralnej i północnej części gminy Gniew w strefach oznaczonych na załączniku graficznym planszy podstawowej kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gniew. W granicach oznaczonych stref zawierają się również strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu w związku z lokalizacją farm elektrowni wiatrowych.

W granicach wyznaczonych stref dopuszcza się lokalizację ogniw fotowoltaicznych wyłącznie na gruntach słabych i średnich klas. Wyklucza się lokalizację na gruntach klas I-III.

Wyklucza się lokalizację poszczególnych turbin na terenach chronionych, tj. osnowy ekologicznej gminy, stref ochrony konserwatorskiej, obszarów wpisanych do rejestru zabytków i innych ustalonych w studium, a także w przepisach odrębnych.

Duże areale terenów rolnych, wolnych od rozproszonej zabudowy w okolicach wsi Rakowiec, Tymawa, Jeleń w centralnej części oraz Kursztyn, Szprudowo, Brody Pomorskie w północnej części na styku z gminą Pelplin tworzą dogodne warunki do lokalizacji farm elektrowni wiatrowych i ogniw fotowoltaicznych. Rejony te są korzystne ze względu na pozostałe uwarunkowania, szczególnie istotne w przypadku farm elektrowni wiatrowych i ogniw fotowoltaicznych:

- 1) brak istotnych uwarunkowań ekologicznych, chronione obszary Natura 2000 są położone poza prawdopodobnymi strefami oddziaływania elektrowni wiatrowych (w tym szczególnie na awifaunę), główny korytarz ekologiczny biegnie wzdłuż Wisły;
- 2) położenie poza wyznaczoną osnową ekologiczną gminy i lokalnymi korytarzami ekologicznymi, a także cennymi przyrodniczo elementami;
- 3) dogodne warunki anemometryczne; według zasobów energii wiatru w Polsce, cały obszar należy do obszaru o korzystnych warunkach wietrznych dla lokalizacji elektrowni wiatrowych;
- 4) skupione osadnictwo, a tym samym możliwość zachowania właściwych warunków zamieszkania w istniejącej zabudowie (w szczególności dopuszczalnych poziomów hałasu).

Każda projektowana farma wiatrowa i fotowoltaiczna winna posiadać własną stację GPZ 110/15 kV oraz powiązanie z linią 110 kV z najbliższym istniejącym GPZ 110/15 kV (np. GPZ Pelplin), lub do najbliższej istniejącej linii 110 kV. Szczegółowe warunki określa gestor sieci na etapie wydania warunków przyłączenia.

Dopuszcza się możliwość przyłączenia elektrowni wiatrowych także do sieci średnich napięć SN-15 kV.

W rejonie miejscowości Gogolewo, w centralnej części obszaru gminy, wyznacza się dodatkowy obszar rozmieszczenia elektrowni wiatrowych (maksymalnie 6 elektrowni)

uzupełniających zespół elektrowni parku wiatrowego Gniew, wraz z ich strefą ochronną. Nowe elektrownie mają być powiązane technologicznie z elektrowniami, dla których uzyskano decyzję środowiskową w 2011r. oraz pozwolenie na budowę, a które są usytuowane w granicach Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów wsi Tymawa, Piaseczno, Jeleń i Rakowiec, uchwalonego przez Radę Miejską w Gniewie w listopadzie 2011r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2012r. poz. 117). Łączna moc planowanych elektrowni do 24 MW.

Miejscem dostarczenia wygenerowanej mocy za pośrednictwem projektowanych linii kablowych SN będzie zaprojektowana w ramach parku wiatrowego Gniew (w granicach w/wym planu miejscowego) rozdzielnia w budynku rozdzielni GPO Ciepłe, a następnie za pośrednictwem linii napowietrznej WN 110 kV (wydano dla niej decyzję w/zit; jej przebieg był wskazany w dotychczas obowiązującym „Studium...”) energia będzie przesyłana do operatora (Energia Operator SA)- włączona do linii 110 kV nr 1449 relacji GPZ Majewo – GPZ FW Pelplin.

Ze względu na bliskość planowanych elektrowni i projektowanych (w dwóch wariantach) linii napowietrznych 110 kV – (wg zamierzeń Energia Operator SA) prowadzących od istniejącej linii nr 1449 relacji GPZ Majewo – GPZ FW Pelplin do projektowanego GPZ w mieście Gniew, postuluje się skablowanie odcinka linii lub projektowanie tej linii jako napowietrzno-kablowej. Postulowany do skablowania odcinek linii pokazano na załączniku graficznym zmiany „Studium...”, ostateczne rozwiązanie zostanie wybrane na etapie projektowania realizacyjnego.

Obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych – (granice obszarów zostały wyznaczone dla wież elektrowni wiatrowych- łopaty/śmigła elektrowni mogą być lokalizowane poza granicami wskazanego obszaru), jako potencjalnie niekonfliktowe (najmniej konfliktowe) ze środowiskiem przyrodniczym i obecnym zagospodarowaniem¹⁴;

Strefy ochronne farm wiatrowych¹⁵ stanowią obszary rolnicze i leśne oraz tereny zabudowane i przeznaczone pod zabudowę o funkcji niemieszkalnej gdzie możliwe jest ustanowienie w planach miejscowych ograniczeń w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w związku z funkcjonowaniem farm wiatrowych; zasięg strefy ochronnej został wskazany na załącznikach graficznych zmiany Studium, zostanie on zweryfikowany na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Konkretne lokalizacje elektrowni wiatrowych ustalone w miejscowym planie powinny uwzględniać wymagania ochrony strefy ekspozycji czynnej z punktu widokowego związanego z przeprawą promową na Wiśle, a także ochronę widoku na wieś i kościół w Piasecznie z drogi krajowej nr 91 w sąsiedztwie Miejsca Kultu Maryjnego. Ze względu na walory ekspozycyjne zabytkowego zespołu miasta Gniew w tle widoku z punktu widokowego przeprawy promowej nie powinny pojawiać się wiatraki. Wskazane jest sporządzenie na etapie planu miejscowego, dla ustalonych nim lokalizacji elektrowni, studium krajobrazowego widoku z drogi krajowej nr 91 w kierunku wsi Piaseczno i odpowiednia ocena wpływu tych lokalizacji na krajobraz w prognozie oddziaływania na środowisko.

Lokalizacja infrastruktury towarzyszącej farmom wiatrowym dopuszczalna na całym obszarze w granicach zmiany „Studium...” i obejmuje w szczególności lokalizacje niezbędnych:

- sieci i urządzeń elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych,
- stacji transformatorowych, instalacji, urządzeń i stacji elektroenergetycznych oraz masztów pomiarowych wiatru,

14

zasięg obszaru przedstawiono na załączniku graficznym – rysunku nr 3 „Kierunki –plansa podstawowa, gmina Gniew”

15
zasięg strefy ochronnej farm wiatrowych wskazano na załączniku graficznym – rysunku nr 3 „Kierunki –plansa podstawowa, gmina Gniew”

- dróg wewnętrznych związanych z funkcjonowaniem farmy wiatrowej
- włączeń dróg wewnętrznych do komunikacji publicznej, zjazdów z dróg publicznych związanych z zespołem elektrowni
- placów montażowych, postojowych i magazynowych, stałych i tymczasowych,

W obszarze rolniczym (poza lokalizacjami elektrowni wiatrowych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg i placów) prowadzona będzie gospodarka rolna, ale może być ustanowiony zakaz lokalizacji zabudowy zagrodowej oraz ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Na obecnym etapie projektowania nie jest możliwe wskazanie, rozmieszczenia poszczególnych elementów tworzących farmę wiatrową. Taka możliwość pojawi się dopiero po dokładnym określeniu ilości oraz wyborze typu elektrowni wiatrowych.

Ze względu na bliskość planowanych elektrowni i projektowanych (w dwóch wariantach) linii napowietrznych 110kV – (wg zamierzeń Energia Operator SA) prowadzących od istniejącej linii nr 1449 relacji GPZ Majewo – GPZ Lignowy do projektowanego GPZ w mieście Gniew, wskazuje się potrzebę skablowania odcinka linii. Proponowany zakres pokazano na załączniku graficznym zmiany „Studium...”.- na rysunku nr 3 „Kierunki –plansa podstawowa, gmina Gniew” oraz na zał. graf. rysunku nr 8 – „Uwarunkowania i kierunki. Infrastruktura techniczna. System zaopatrzenia w energię elektryczną oraz paliwa gazowe”.

Wszelkie obiekty stałe i tymczasowe o wysokości równej i wyższej niż 50 m npt podlegają zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych w Warszawie, zgodnie z przepisami odrębnymi. Oznakowanie i zgłaszanie elektrowni wiatrowych do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, w sytuacji gdy wysokość elektrowni jest równa lub wyższa niż 100 m – zgodnie z przepisami odrębnymi.

W obszarze wskazywanym dla ewentualnych elektrowni wiatrowych w rejonie m. Gogolewo dopuszcza się także lokalizacje ogniw fotowoltaicznych, na zasadach analogicznych jak dla innych tego typu obszarów wskazywanych w gminie (tj. wyłącznie na gruntach słabych i średnich klas; wyklucza się lokalizację na gruntach klas I-III).

Obsługa komunikacyjna terenów przeznaczonych dla zespołu elektrowni wiatrowych bądź ogniw fotowoltaicznych powinna być zapewniona za pośrednictwem dróg lokalnych, a ewentualne koszty przebudowy skrzyżowań dróg krajowych z drogami lokalnymi za pośrednictwem których odbywać będzie się transport elementów wiatrowni obciążać będą inwestorów. Przy lokalizacji elektrowni w sąsiedztwie dróg należy zapewnić warunki bezpieczeństwa na drodze, w tym związane z zagrożeniem spadania sopli lodowych na pas drogowy.

W obszarze VIII zmiany studium obejmującej tereny w obrębie geodezyjnym m. Gniew i Ciepłe, ustala się możliwość realizacji ogniw fotowoltaicznych. Wyznaczone strefy obejmują lokalizację ogniw fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wraz z strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Lokalizacja ogniw fotowoltaicznych na wyznaczonym terenie musi spełniać przepisy i normy szczególne mające odniesienie do ich rodzaju, wielkości i charakterystyki technicznej. Lokalizacja i budowa urządzeń odnawialnych źródeł energii winny odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi. Poszczególne odnawialne źródła energii cechowane są barierami przestrzennymi i środowiskowymi.

Panele fotowoltaiczne cechują się znaczną ingerencją w struktury przestrzenne poprzez zajęcie dużych powierzchni. Zaleca się lokalizację paneli fotowoltaicznych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przemysłowych, w terenach przemysłowych oraz na dachach obiektów przemysłowych, rolnych itp. Kolektory słoneczne z uwagi na swoje lokalne zastosowanie cechują się brakiem negatywnego oddziaływania na środowisko. Strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu pokrywają się z terenami rozmieszczenia samych ogniw fotowoltaicznych z uwagi na brak emisji szkodliwych substancji do środowiska.

11.7.2. Zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych poza obszarami farm elektrowni wiatrowych

Poza wskazanymi obszarami lokalizacji farm wiatrowych:

- 1) w północnej części gminy w rejonie Kursztyna i Szprudowa dopuszcza się lokalizację zespołów turbin wiatrowych z wykluczeniem lokalizacji na terenach chronionych, tj. osnowy ekologicznej gminy, stref ochrony konserwatorskiej, obszarów wpisanych do rejestru zabytków i innych ustalonych w studium, a także w przepisach odrębnych.
- 2) na terenie całej gminy (poza terenami chronionymi tj. osnowy ekologicznej gminy, stref ochrony konserwatorskiej, obszarów wpisanych do rejestru zabytków i innych ustalonych w studium, a także w przepisach odrębnych) w rozproszonej zabudowie zagrodowej dopuszcza się lokalizację pojedynczych małych turbin wiatrowych (np. o mocy do 100 kW i konstrukcji z pionową osią obrotu), stanowiących rozproszone źródła energii wykorzystywanej na potrzeby własne gospodarstwa domowego (np. do oświetlania i ogrzewania pomieszczeń, suszenia płodów rolnych, w chłodniach, instalacjach wentylacji i klimatyzacji itp.). Energia z małych turbin wiatrowych może także być wykorzystywana na potrzeby ochrony środowiska, np. w oczyszczalniach ścieków do napowietrzania ścieków i innych;
- 3) pojedyncze małe turbiny wiatrowe na terenach chronionych tj. osnowy ekologicznej gminy, w tym obszarach chronionego krajobrazu, stref ochrony konserwatorskiej, obszarów wpisanych do rejestru zabytków i innych ustalonych w studium dopuszcza się wyłącznie w sytuacji gdy przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego lub dla których organ ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia takiej procedury. Dotyczy to przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Instalacja wszystkich ww. typów elektrowni wiatrowych uwarunkowana jest stwierdzeniem braku negatywnego oddziaływania na awifaunę i krajobraz. Należy również zastrzec, że elektrownie wiatrowe (jeżeli wysokość wynosi 50,00 m n.p.t. i więcej) stanowią przeszkody lotnicze i wymagają każdorazowego uzgadniania lokalizacji, wysokości oraz sposobu oznakowania przeszkodowego poszczególnych turbin wiatrowych oraz po ich wybudowaniu powiadomienia pisemnego Szefostwa służby Ruchu Lotniczego Sił Powietrznych RP, Wydział Lotniskowy w Warszawie.

11.8. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów**11.8.1. Obszary rolniczo-osadnicze.**

Przy wprowadzaniu nowej zabudowy w obszarach rolniczo-osadniczych, postuluje się przestrzeganie następujących zasad:

- 1) lokalizacja zabudowy przy istniejących drogach, w sposób nawiązujący do układu zabudowy historycznej - dawnych zagród, siedlisk rolniczych;
- 2) wprowadzenie w otoczeniu zabudowy zieleni wielowarstwowej w formie grup drzew i krzewów odpowiednich;
- 3) wydzielanie działek o powierzchni min 1 200 m²;
- 4) zachowanie wglądów - panoram krajobrazowych obszarów rolniczych, dolin rzecznych (szczególnie ważne w strefie nadwiślańskiej) preferowane winny być budynki parterowe, z poddaszem użytkowym o formach nawiązujących do architektury regionu (wysokość posadowienia parteru: do 0,70 m ponad poziom terenu, wysokość do kalenicy maksymalnie 10 m), w obrębie siedlisk rolniczych dopuszcza się lokalizację budynków inwentarskich o wielkości obsady zwierząt do 100 DJP; powyżej tej wielkości należy przyjąć zasadę lokalizacji budynków inwentarskich w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- 5) przy inwestowaniu na terenach potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi konieczne jest poprzedzenie inwestowania wykonaniem dokumentacji geologiczno - inżynierskiej precyzującej warunki inwestowania;
- 6) na terenach chronionych tj. osnowy ekologicznej gminy, w tym obszarach chronionego krajobrazu, stref ochrony konserwatorskiej, obszarów wpisanych do rejestru zabytków i innych ustalonych w studium dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dopuszcza się wyłącznie w sytuacji gdy przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego lub dla, których organ ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia takiej procedury.

11.8.2. Obszary zabudowy - wskaźniki wykorzystania terenów

Ustala się zalecane wskaźniki:

- 1) dla terenów planowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej:

- a) procent zabudowy - maksimum 25% powierzchni działki budowlanej,
- b) pow. terenów biologicznie czynnych - minimum 30% powierzchni działki budowlanej,
- c) wskaźnik intensywności zabudowy: maksimum 0,90 (w mieście) i maksimum 0,70 (w gminie);
- 2) dla terenów planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
  - a) procent zabudowy - maksimum 20% (w gminie) i maksimum 30% (w mieście) powierzchni działki budowlanej,
  - b) pow. terenów biologicznie czynnych - minimum 40% powierzchni działki budowlanej w gminie, minimum 25% powierzchni działki budowlanej w mieście,
  - c) wskaźnik intensywności zabudowy - maksimum 0,30 (w gminie) i maksimum 0,60 (w mieście);
- 3) dla terenów planowanej zabudowy rekreacyjnej:
  - a) procent zabudowy - maksimum 20% powierzchni działki budowlanej,
  - b) pow. terenów biologicznie czynnych - minimum 50% powierzchni działki budowlanej,
  - c) wskaźnik intensywności zabudowy - maksimum 0,30;
- 4) dla usług
  - a) procent zabudowy - maksimum 30% powierzchni działki budowlanej,
  - b) powierzchnia terenów biologicznie czynnych - minimum 30% powierzchni działki budowlanej, wskaźnik intensywności zabudowy - maksimum 0,70;
- 5) dla funkcji produkcyjnych i gospodarczych:
  - a) procent zabudowy - maksimum 50% powierzchni działki budowlanej,
  - b) pow. terenów biologicznie czynnych - minimum 20% powierzchni działki budowlanej,
  - c) wskaźnik intensywności zabudowy - maksimum 0,60,
  - d) zaleca się wprowadzanie zieleni izolacyjno - krajobrazowej.
- 6) dla elektrowni w Opaleniu:

wskaźniki i sposób zagospodarowania terenu ustalić należy w oparciu o plan miejscowy zgodnie z wymaganiami wynikającymi z technologii i potrzeb planowanego zakładu.

11.8.3. Zasady kształtowania zabudowy

- 1) We wszystkich wsiach zaleca się zachowanie istniejącej zabudowy historycznej.
- 2) Dla projektowanej zabudowy jednorodzinnej, rekreacyjnej oraz usługowej stanowiącej uzupełnienie dla podstawowego przeznaczenia terenu zaleca się:
  - a) kontynuowanie form architektonicznych charakterystycznych dla regionu (wysokość 1,5 kondygnacji, maksymalnie 9 m, główne połacie dachu dwuspadowe, o kącie nachylenia w granicach 18-22 lub 40-45 stopni),
  - b) dla dachów o kącie nachylenia połaci w granicach 18-22 stopnia wymagane jest stosowanie wysokiej ścianki kolankowej,
  - c) posadowienie budynków ponad poziomem terenu do 0,5 m,
  - d) proporcje rzutu: 1:1,5 do 1:2,5,
  - e) stosowanie tradycyjnych materiałów:
    - dla fundamentów i budynków gospodarczych: kamień, cegła licowa,
    - dla ścian zewnętrznych: drewno, cegła, tynki,
    - dla dachów: materiały ceramiczne.
- 3) dla zabudowy projektowanej wielorodzinnej i usług zaleca się:
  - maksymalna wysokość 4 kondygnacje (w mieście) i 3 kondygnacje (w gminie), dach o spadku od 25 stopni do 45 stopni,

11.8.4. Bilans terenów inwestycyjnych – miasto

Tereny projektowanej zabudowy w mieście Gniew (ha)

Lp.	Nazwa miejscowości	Tereny funkcji mieszkaniowej	Tereny funkcji mieszkaniowo-usługowej	Tereny funkcji usługowej	Tereny funkcji przemysłowo-usługowej	Tereny zieleni urządzonej
1.	Gniew	47,48	3,45	8,67	35,04	11,63

Tereny projektowanej zabudowy w mieście Gniew (ha)

Lp.	Nazwa miejscowości	Tereny funkcji mieszkaniowej	Tereny funkcji mieszkaniowo-usługowej	Tereny funkcji usługowej	Tereny funkcji przemysłowo-usługowej	Tereny zieleni urządzonej
1.	Gniew	47,48	5,92	6,20	35,04	11,63

11.8.5. Bilans terenów inwestycyjnych – gmina

Tereny projektowanej zabudowy na terenie gminy Gniew (ha)

Lp.	Nazwa miejscowości	Granica terenów projektowanej zwartej zabudowy wsi	Tereny funkcji mieszkaniowej	Tereny funkcji usługowej	Tereny funkcji mieszkaniowo-usługowej	Tereny funkcji przemysłowo-usługowej	Tereny turystyki, usług sportu i rekreacji	Tereny turystyki, usług sportu i rekreacji (poza granicą terenu zwartej zabudowy)
1.	Brody Pomorskie	~~45,69~~ 16,52						
2.	Cieple	24,53	2,74					
3.	Cierpice	13,23	2,76	0,78				
4.	Dąbrówka	8,81	1,83					
5.	Gogolewo	~~48,33~~ 19,01	~~5,49~~ 5,93		5,18			
6.	Jażwiska		5,77					
7.	Jeleń	25,06	10,78				6,73	Tereny wokół jeziora Jeleń-wskazane jako obszar 1 w zmianie studium nr VI Pow. ok.49ha wraz z jeziorem
8.	Jesionna	9,90					6,44	
9.	Kolonia Ostrowicka	80,78	13,70		13,42	5,48		
10.	Kuchnia	9,64						
11.	Kursztyn	27,39	4,53					
12.	Nicponia	63,16	25,78	2,23			8,86	
13.	Opalenie	196,32	63,65	8,04		126,35		
14.	Ostrowite	21,21	6,83					
15.	Piaseczno	25,80	5,29				4,92	
16.	Pieniążkowo	6,59	1,11					
17.	Polskie Gronowo	67,47	10,92					
18.	Półwieś	34,61	2,54				4,22	22,35
19.	Półwieś – Podlesie							12,76
20.	Rakowiec	28,57	4,52		2,82			
21.	Szprudowo	31,83	1,73					
22.	Tymawa	24,47	1,94					
23.	Wielkie Walichnowy	28,49	2,21	0,84		2,69		
24.	Wielkie Wyłęby							8,57

Wytyczne do planu miejscowego dla wsi Jeleń w obszarze objętym zmianą Studium – uwzględnić należy uwarunkowania historyczne, w tym odkrycia luźnych zabytków archeologicznych i ustalone w ewidencji zabytków stanowiska archeologiczne; zmiany w dotychczasowym sposobie zainwestowania oraz roboty ziemne wymagają uwzględnienia przepisów odrębnych dot. ochrony zabytków i opieki nad zabytkami ze względu na historyczne zagospodarowanie w bezpośrednim sąsiedztwie.

Obszar 1 wskazany w zmianie Studium dot. fragmentu wsi Jeleń ze względu na będące w trakcie realizacji (wydane pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych w oparciu o obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) położony jest w granicach obszaru, na którym obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, zgodnie z przepisami przejściowymi, ujętymi w przepisach odrębnych o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

12. Kierunki rozwoju ważniejszych wsi

12.1. Brody Pomorskie

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) uzupełnienie wyposażenia wsi w tereny rekreacyjne dla mieszkańców, w tym budowa boiska z zapleczem oraz placu zabaw dla dzieci;
- 2) rewitalizacja założenia folwarcznego z dworem, parkiem, gorzelnią i bud. gospodarczymi oraz zespół budynków dworca kolejowego;
- 3) w części północnej wyznaczony został teren przewidziany pod usługi oraz teren pod lokalizację funkcji produkcyjnych i usługowych;
- 4) uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo usługowej na terenach częściowo zabudowanych, w oparciu o istniejący układ drogowy.
- 5) realizacja zagospodarowania - infrastruktury związanej z kulturą i kulturą fizyczną, w tym stancji wodnej dla kajaków nad Wierzycą.

Ze względu na położenie w obszarze zabytkowego zespołu dworsko-parkowego w strefie ochrony konserwatorskiej (park w zespole podworskim ujęty jest w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków) ewentualna nowa zabudowa (jej forma i lokalizacja) dopuszczalna jest wyłącznie zgodnie z zasadami ochrony konserwatorskiej, przy czym na terenie parku wyklucza się lokalizowanie nowej zabudowy nie uwarunkowanej historycznie. Funkcją wiodącą obszaru ma być funkcja zieleni parkowej, a funkcje usług kultury i kultury fizycznej (rekreacji) mają mieć charakter uzupełniający. W obszarze tym wstępują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wierzycy o wysokim (wynoszącym raz na 10 lat) oraz średnim (wynoszącym raz na 100 lat) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi, na których obowiązują zakazy określone w art. 88l ust. 1 i art. 40 ust 1 pkt 3 ustawy prawo wodne. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego (MZP) opracowanymi w ramach projektu „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK) na ww terenie występują również obszary zagrożone powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia wynoszącym raz na 500lat - 0,2%. W granicach Gniewskiego OCHK –w mpzp uwzględnić przepisy Uchwały Sejmiku Woj. Pom. Nr 1161/XLII/10 z dn. 28 kwietnia 2010r w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 80, poz. 1455), zwłaszcza par. 5 pkt 8 i par. 7 ust 3 pkt 3 – dot. zakazu lokalizacji obiektów budowlanych w pasie 100m od linii brzegowej rzeki, zakaz nie dotyczy wyznaczonych w mpzp terenów dostępu do wód publicznych oraz w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani. realizacja zagospodarowania - infrastruktury związanej z kulturą i kulturą fizyczną, w tym stancji wodnej dla kajaków nad Wierzycą.

12.2. Kolonia Ostrowicka

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) przewidziano dla drogi krajowej nr 91 korektę jej przebiegu wytyczając nowy odcinek trasy poza terenem zabudowy na kierunku wschodnim;
- 2) dla drogi wojewódzkiej nr 231 zaproponowano nowy odcinek trasy na północ w stosunku do stanu istniejącego również poza obszarem zabudowy;
- 3) w części północnej wyznaczony został teren przewidziany pod usługi oraz teren pod lokalizację funkcji produkcyjnych i usługowych;
- 4) obostrzenia w zagospodarowaniu terenu wprowadza się dla zabudowy w centrum miejscowości położonej w wyznaczonej strefie ochrony konserwatorskiej, gdzie zakłada się ochronę

- pozostałych elementów historycznych i wkomponowania nowych elementów zabudowy w historyczny układ miejscowości;
- 5) przyjęto, że rozwój zainwestowania odbywać się będzie poprzez uzupełnienia istniejącej tkanki miejscowości wzdłuż dróg dojazdowych i lokalnych;
  - 6) uzupełnienie wyposażenia wsi w tereny rekreacyjne dla mieszkańców, w tym budowa boiska z zapleczem oraz placu zabaw dla dzieci;
  - 7) zachowanie bez zabudowy korytarzy ekologicznych w rejonie Strugi Młyńskiej.

12.3. Nicponia

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową wyznacza się zgodnie z przyjętymi kierunkami jako kontynuację istniejących osiedli mieszkaniowych;
- 2) wzdłuż drogi krajowej przewiduje się lokalizację funkcji usługowych;
- 3) nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową zgodnie z przyjętymi kierunkami wyznacza się w południowej części miejscowości na wschód od drogi powiatowej;
- 4) uzupełnienie wyposażenia wsi w usługi publiczne, wskazana lokalizacja placu zabaw, boiska i tego typu zagospodarowania rekreacyjnego, w zależności od potrzeb;
- 5) należy zachować funkcje zieleni urządzonej wzdłuż drogi krajowej;
- 6) na północ od istniejącej zabudowy mieszkaniowej należy zachować tereny otwarte nie zabudowane stanowiące przedpole historycznej panoramy zespołu urbanistycznego miasta Gniew – zakaz zabudowy

12.4. Opalenie

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) zachowanie układu wsi z podziałem na zespół dworsko – parkowy i zespół zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo usługowej;
- 2) uzupełnienie zabudowy wzdłuż drogi do ul. Czyżewskiego, forma zabudowy budynki dwukondygnacyjne ze stromym dachem, nawiązujące do zabudowy historycznej;
- 3) nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową wyznacza się zgodnie z przyjętymi kierunkami jako kontynuację istniejących osiedli mieszkaniowych na zachód od ul. Czyżewskiego;
- 4) w południowej części wytycza się tereny usług sportu i rekreacji;
- 5) w rejonie planowanej drogi krajowej do mostu lokalizuje się funkcje komercyjne usługowo-produkcyjne;
- 6) planuje się wykonanie drogi stanowiącej obejście miejscowości od strony wschodniej do elektrowni Opalenie;
- 7) funkcje produkcyjne przewiduje się w rejonie linii kolejowej relacji Smętowo-Opalenie;
- 8) obostrzenia w zagospodarowaniu terenu wprowadza się dla zabudowy w centrum miejscowości położonej w wyznaczonej strefie ochrony konserwatorskiej;
- 9) rewitalizacja kościoła ewangelickiego rozumiana jako wprowadzenie nowych funkcji użytkowych do obiektu zabytkowego;
- 10) zachowanie bez zabudowy korytarzy ekologicznych w rejonie Strugi Młyńskiej;
- 11) uzupełnienie wyposażenia wsi w usługi publiczne, wskazana lokalizacja placu zabaw, boiska i tego typu zagospodarowania rekreacyjnego, w zależności od potrzeb;
- 12) rewaloryzacja zespołu dworsko – parkowego, w tym:
  - a) zachowanie parku bez wprowadzania nowej zabudowy,
  - b) utrzymanie układu urbanistycznego podwórza folwarku oraz stawu, rozbudowa gospodarstwa powinna się odbywać wzdłuż drogi powiatowej;
- 13) wokół zespołu ruralistycznego wsi wyznacza się strefę ochrony ekspozycji, gdzie przewiduje się zakaz zagospodarowania przesłaniających ekspozycję na panoramę wsi lub powodujących obniżenie walorów krajobrazowych.

12.5. Piaseczno

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) przyjęto, że rozwój zainwestowania odbywać się będzie głównie poprzez uzupełnienie zabudowy miejscowości wzdłuż dróg dojazdowych i lokalnych;
- 2) zabudowa ma nawiązywać swoim charakterem do tradycyjnej zabudowy regionalnej;
- 3) należy odtworzyć i zachować w historycznej skali plac w centralnej części miejscowości wraz z historycznym układem komunikacyjnym;

- 4) dodatkowe wytyczne zmierzają do zachowania pozostałych jeszcze elementów historycznych i jak najpełniejsze wkomponowania nowej zabudowy w historyczny układ miejscowości;
- 5) szczególnej ochronie poddać należy kościół w Piasecznie oraz jego otoczenie;
- 6) w zachodniej części terenu wyznaczony został w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego teren przewidziany pod usługi sportu. zakłada się, że będą mogły powstać tam zarówno obiekty kubaturowe jak również zagospodarowanie w postaci boisk i innych urządzeń sportowych i rekreacyjnych;
- 7) ochronie podlega cmentarz w południowej części miejscowości;
- 8) wokół zespołu ruralistycznego wsi wyznacza się strefę ochrony ekspozycji, gdzie przewiduje się zakaz zagospodarowania przesłaniających ekspozycję na panoramę wsi lub powodujących obniżenie walorów krajobrazowych;

12.6. Polskie Gronowo

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) uzupełnienie zabudowy wzdłuż drogi do wsi Wielkie Walichnowy, forma zabudowy: budynki parterowe i dwukondygnacyjne ze stromym dachem, nawiązujące do zabudowy historycznej;
- 2) rewaloryzacja zespołu dworsko – parkowego, w tym:
  - a) zachowanie parku bez wprowadzania nowej zabudowy,
  - b) utrzymanie układu urbanistycznego podwórza folwarku.

12.7. Półwieś

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) rozwój zainwestowania odbywać się będzie głównie poprzez uzupełnienia zabudowy miejscowości wzdłuż dróg dojazdowych,
- 2) zabudowa ma nawiązywać swoim charakterem do tradycyjnej zabudowy regionalnej,
- 3) przeznacza się tereny pod rekreację i wypoczynek w oparciu o jezioro Półwieś,
- 4) rozbudowa kąpieliska.

12.8. Tymawa

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) należy dążyć do zachowania historycznego układu komunikacyjnego w obrębie wsi;
- 2) rozwój zainwestowania odbywać się będzie głównie poprzez uzupełnienia zabudowy miejscowości wzdłuż dróg powiatowych,
- 3) zabudowa ma nawiązywać swoim charakterem do tradycyjnej zabudowy regionalnej,
- 4) należy dążyć do zachowania pozostałych elementów historycznych (zabudowy, małej architektury) i jak najpełniejsze wkomponowania nowej zabudowy w historyczny układ miejscowości;
- 5) ochronie podlega historyczny cmentarz w południowej części miejscowości;
- 6) wokół zespołu ruralistycznego wsi wyznacza się strefę ochrony ekspozycji, gdzie przewiduje się zakaz zagospodarowania przesłaniających ekspozycję na panoramę wsi lub powodujących obniżenie walorów krajobrazowych;
- 7) wskazuje się lokalizację ośrodka usługowego hipoterapii w m. Tymawa Wybudowanie, jako uzupełnienie planowanego terenu rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej.
- 8) wskazuje się na terenie dz. geod. 92 dla funkcji obsługi rolnictwa i produkcji rolnej, z dopuszczeniem prowadzenia hodowli zwierząt o wielkości do 60DJP – obszar 4 wskazany w zmianie Studium nr VI oraz na dz. 242 teren udokumentowanego złoża surowców, jako obszar potencjalnej eksploatacji złoża – obszar 2 wskazany w zmianie Studium nr VI
Obszar 4 (dz geod. 92) wskazany w zmianie Studium ze względu na będące w trakcie realizacji (wydane pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych w oparciu o obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) położony jest w granicach obszaru, na którym obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się ewentualną lokalizację zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, zgodnie z przepisami

przejściowymi, ujętymi w przepisach odrębnych o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

12.9. Wielkie Walichnowy

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) zabudowa ma nawiązywać swoim charakterem do tradycyjnej zabudowy regionalnej,
- 2) rozwój zainwestowania odbywać się będzie głównie poprzez uzupełnienie zabudowy miejscowości wzdłuż dróg powiatowych,
- 3) ochronie podlega historyczny cmentarz w centralnej części miejscowości;
- 4) przez teren miejscowości należy przewidzieć przebieg gminnej ścieżki pieszo rowerowej przebiegającej po dawnym śladzie kolei wąskotorowej;
- 5) wokół zespołu ruralistycznego wsi wyznacza się strefę ochrony ekspozycji, gdzie przewiduje się zakaz zagospodarowania przesłaniających ekspozycję na panoramę wsi lub powodujących obniżenie walorów krajobrazowych;

12.10. Gogolewo

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

- 1) rozwój miejscowości odbywać się będzie głównie poprzez uzupełnienia zabudowy w wyznaczonych granicach zwartej zabudowy, w tym w kierunku wschodnim, w pasmie wzdłuż dróg;
- 2) uwzględnienia wymagają progi fizjograficzne wsi wyznaczone w opracowaniu ekofizjograficznym;
- 3) nowa zabudowa powinna nawiązywać do tradycyjnej zabudowy regionalnej być wkomponowaną w historyczny układ miejscowości;
- 4) dominująca funkcja w nowych terenach inwestycyjnych - mieszkaniowo-usługowa;
- 5) ochronie podlega układ ruralistyczny wsi – dobrze zachowany oraz obiekty o wartościach kulturowych figurujące w gminnej ewidencji zabytków;
- 6) wskazane zachowanie niezakłóconych widoków z miejscowości w kierunku miasta Gniew i zamku oraz ochrona zachowanych alei wzdłuż dróg historycznych

13. Kierunki kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego gminy

13.1. Główne cele polityki przestrzennej gminy w zakresie kształtowania środowiska

- 1) ochrona walorów ekologicznych krajobrazu (ochrona przyrody);
- 2) wyodrębnienie osnowy ekologicznej gminy jako systemu terenów stabilizujących funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w oparciu o korytarze ekologiczne;
- 3) zalesienia gruntów na obszarach mało przydatnych dla rolnictwa, ważnych przyrodniczo lub zagrożonych negatywnymi procesami (np. erozja, zagrożenie powodzią);
- 4) racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych, realizacja programu małej retencji i ochrony przed zagrożeniem powodziowym.

13.2. Ochrona przyrody.

13.2.1 Rezerваты przyrody i użytki ekologiczne

Rezerваты przyrody stanowią obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt oraz elementy przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

W granicach rezerwatów przyrody obowiązują zakazy zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Odstępstwa od zakazów są możliwe jedynie w wyjątkowych sytuacjach i wprowadzić je mogą Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska przy zachowaniu procedur cytowanej ustawy.

W granicach gminy Gniew występują trzy rezerваты przyrody opisane w pkt. 5.1.:

Opalenie,
Wiosło Duże,
Wiosło Małe,

oraz projektowany Potłowski zbocza.

Użytki ekologiczne to obszary zasługujące na ochronę, stanowiące pozostałość ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

W granicach użytków ekologicznych obowiązują zakazy zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

W granicach gminy Gniew występują cztery użytki ekologiczne opisane w pkt. 5.5.:

Użytek Ekologiczny „Trzcinowisko”,
Użytek Ekologiczny „Parowa”,
Użytek Ekologiczny „Borawa”,
Użytek Ekologiczny „Strzelnica w Gniewie”.

13.2.2. Formy ochrony krajobrazu

Do obszarowych form ochrony przyrody, występujących na terenie objętym opracowaniem należą dwa obszary chronionego krajobrazu. W sprawie obszarów chronionego krajobrazu obowiązuje podjęta w dniu 28.04.2010 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego w Gdańsku rozporządzeniem nr 1161/XLVII/10 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. z dnia 02.06.2010 nr 80 poz. 1455.). W gminie Gniew znajdują się fragmenty dwóch obszarów chronionego krajobrazu (opisane w pkt. 5.3.):

Gniewski Obszar Chronionego Krajobrazu
Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu

Planowane kierunki ochrony krajobrazu

Zgodnie z wojewódzką polityką ochrony krajobrazu planowane jest utworzenie Parku Krajobrazowego Dolnej Wisły. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, park krajobrazowy obejmuje obszar cenny ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

W chwili opracowania studium nie są jeszcze przesądzone granice parku. W przypadku utworzenia parku zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, Sejmik Województwa Pomorskiego może wprowadzić zakazy spośród określonych w art. 17 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Granice parku oraz zasady i ograniczenia zagospodarowania zostaną ustalone m.in. po uzgodnieniu z władzami gmin, których tereny przewiduje się do włączenia w obszar Parku.

W Studium wprowadza się proponowany przebieg granicy planowanego Parku, który został określone wzdłuż obszarów NATURA 2000.

W sytuacji innego ukształtowania granic Parku zakazy wprowadzone przez wojewodę spośród określonych w art. 17 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody nie mogą kolidować z kształtowaniem polityki przestrzennej gminy Gniew. Wprowadzone zakazy w strategicznych miejscach takich jak miejscowość Opalenie i jej sąsiedztwo z terenami pod lokalizację elektrowni nie mogą ograniczać przewidywanej działalności inwestycyjnej.

13.3. Obszary NATURA 2000

13.3.1. Obszary objęte ochroną

13.3.1.1. Obszar Natura 2000 PLH220033 Dolna Wisła

Specjalny obszar ochrony siedlisk obejmuje odcinek doliny Wisły w jej dolnym biegu, od południowej granicy woj. pomorskiego do mostu na Wiśle, na południe od Tczewa. W granicach ostoi znajduje się także obszar wiościsła Wisły i Nogatu w rejonie Białej Góry. Rzeka płynie korytem w dużym stopniu naturalnym, z namuliskami i łachami piaszczystymi. W dolinie zachowane są starorzecza, otoczone mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łęgowych, a także pól uprawnych i pastwisk. Miejscami zbocza doliny tworzą wysokie skarpy, na których utrzymują się ciepłolubne murawy napiaskowe i grądy zboczowe. Fragment stosunkowo dobrze zachowanej doliny wielkiej rzeki z naturalnym układem roślinności. Na tym obszarze występują zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym dobrze ukształtowane

i zachowane różne typy łągów. Wyróżniono tu 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i odnotowano 13 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Typy siedlisk z załącznika I:

- 1) Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- 2) Zalewane muliste brzegi rzek,
- 3) Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*),
- 4) Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków,
- 5) Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6) Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7) Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- 8) Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe),
- 9) Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*).

Szczególnie bogata i cenna jest ichtiofauna. We florze roślin naczyniowych stwierdzono liczne gatunki zagrożone i prawnie chronione w Polsce. Jest to też fragment ostoi ptasiej o randze europejskiej.

13.3.1.2. Obszar Natura 2000 PLB040003 Dolina Dolnej Wisły

Odcinek doliny Wisły w jej dolnym biegu, od Włocławka do Przegaliny, zachowujący naturalny charakter i dynamikę rzeki swobodnie płynącej. Rzeka płynie w dużym stopniu naturalnym korytem, z namuliskami, łachami piaszczystymi i wysepkami, w dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie; brzegi pokryte są mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łągowych, a także pól uprawnych i pastwisk. Miejscami dolinę Wisły ograniczają wysokie skarpy, na których utrzymują się murawy kserotermiczne i grądy zboczowe. Wisła przepływa w granicach obszaru przez kilka dużych miast, jak: Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz, Tczew.

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 39. Występuje co najmniej 46 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje ok. 180 gatunków ptaków. Bardzo ważna ostoja dla ptaków migrujących i zimujących; bardzo ważny teren zimowiskowy bielika. W okresie łągowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: nurogęś, ohar (PCK), rybitwa białoczelna (PCK), rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrzygojad (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje derkacz, mewa czarnogłowa, sieweczka rzeczna. W okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach do 50 000 osobników. W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego następujących gatunków ptaków: bielik, gągoł, nurogęś; stosunkowo licznie występuje bielaczek; ptaki wodnobłotne występują w koncentracjach do 40 000 osobników. Awifauna obszaru nie jest dostatecznie rozpoznana.

Bogata fauna innych zwierząt kręgowych, bogata flora roślin naczyniowych (ok. 1350 gatunków) z licznymi gatunkami zagrożonymi i prawnie chronionymi, silnie zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym zachowane różne typy łągów, a także cenne murawy kserotermiczne. Typy siedlisk z załącznika I:

- 1) Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- 2) Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*).

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe).

13.3.2. Zasady zagospodarowania wynikające z ochrony Obszarów Natura 2000

Podstawa prawna:

Na podstawie art. 28 i art. 29 ustawy o ochronie przyrody (tekst jednolity t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), dla Obszarów Natura 2000 docelowo wymagane jest sporządzenie planu ochrony (lub najpierw planu zadań ochronnych na okres 10 lat). Za sporządzenie wymienionych dokumentów odpowiedzialny jest sprawujący nadzór nad obszarem, tj. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

~~Dla obszarów Natura 2000, znajdujących się w granicach gminy Gniew nie ma planu ochrony, ani też planu zadań ochronnych. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do dokumentu Studium, również nie sformułował żadnych szczegółowych wniosków dotyczących zagospodarowania terenów w granicach Obszaru Natura 2000 jak i terenów w sąsiedztwie.~~

~~Należy jednak przyjąć generalną zasadę, że użytkowanie i zagospodarowanie terenów położonych w granicach obszarów Natura 2000 nie może pogorszyć stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt danego obszaru objętego ochroną zgodnie z wymogami ustawy o ochronie przyrody.~~

Dla obszaru Obszar Natura 2000 PLH220033 Dolna Wisła obowiązuje Plan Zadań Ochronnych – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z Gdańska i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Wisła PLH220033 (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2015 r., poz. 1163).

Dla obszaru Obszar Natura 2000 PLB040003 Dolina Dolnej Wisły obowiązuje Plan Zadań Ochronnych – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z Gdańska i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. z w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2015 r., poz. 1162).

Należy poza tym przyjąć generalną zasadę, że użytkowanie i zagospodarowanie terenów położonych w granicach obszarów Natura 2000 nie może pogorszyć stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt danego obszaru objętego ochroną zgodnie z wymogami ustawy o ochronie przyrody.

Elektrownia w rejonie Opalenia:

Potencjalna lokalizacja elektrowni w rejonie Opalenia znajduje się w Obszarze Natura 2000 PLH220033 Dolna Wisła. W jego granicach obowiązuje Plan Zadań Ochronnych, który identyfikuje istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Tereny potencjalnej lokalizacji elektrowni graniczy z ww. obszarem Natury 2000. Należy ograniczyć możliwość wystąpienia zagrożeń na siedliska chronione na jego terenie.

Zgodnie z zaleceniami Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003, w sytuacji silnego wzrostu liczebności populacji bielika, żurawia oraz gęsi zbożowej w obszarze i w Polsce oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, i mostami w dolinie. Przy realizacji linii energetycznych wyprowadzenia mocy należy przewidzieć zabezpieczenia ograniczające kolizyjność.

Rozwój zabudowy:

Innym wskazaniem wynikającym z Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 jest: (...) Dla zapewnienia właściwych warunków do wyprowadzania lęgów przez ptaki wodne wskazuje się konieczność niewyznaczania terenów przeznaczonych pod budowę ferm norek w obszarze Natura 2000 i w odległości do 10 km od granic obszaru.

13.4. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Gniew ustanowiono 21 pomników przyrody - wykaz ustanowionych pomników przyrody na terenie gminy znajduje się w pkt. 5.2.

Dla drzew będących pomnikami przyrody lub o parametrach pomnika przyrody (projektowane pomniki przyrody) ustala się strefę ochronną określoną przez rzut korony drzewa, gdzie obowiązują następujące zasady:

- 1) zakaz niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu;
- 2) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, uszkodzania i zanieczyszczania gleby w promieniu rzutu korony drzewa;
- 3) zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi w promieniu rzutu korony drzewa;

Zakazy te nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa,
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

13.5. Osnowa ekologiczna gminy

Głównym elementem polityki przestrzennej w zakresie kształtowania środowiska jest osnowa ekologiczna gminy Gniew. Osnowa ekologiczna oznacza system terenów wyróżniających się przyrodniczą aktywnością i różnorodnością. Osnowę ekologiczną obszaru gminy Gniew tworzą:

- 1) obszary o znaczeniu krajowym, ponadkrajowym:
obszary Natura 2000;
- 2) obszary o znaczeniu ponadregionalnym:
korytarz ekologiczny o randze krajowej (rzeki Wisły);
- 3) struktury przyrodnicze o regionalnym znaczeniu ekologicznym:
  - a) korytarz rzeki Wierzycy, (pełnią one ważną rolę w migracji roślin i zwierząt),
  - b) fragmenty płatów ekologicznych dużych kompleksów leśnych;
- 4) lokalne składowe osnowy ekologicznej, takie jak:
  - a) korytarze ekologiczne mniejszych dolin rzecznych (Strugi Młyńskiej),
  - b) mikropląty ekologiczne drobnych kompleksów leśnych,
  - c) mikropląty ekologiczne hydrogenicznych zagłębień terenu, w tym zbiorników wodnych.

Obowiązują następujące zasady kształtowania osnowy ekologicznej:

- 1) zasada ciągłości przestrzennej ekosystemów, (w związku ze zdolnością wszystkich organizmów żywych do rozprzestrzeniania się w toku czynnej lub biernej migracji należy tworzyć ciągłe systemy pozbawione barier);
- 2) zasada utrzymania różnorodności świata żywego i nisz ekologicznych (utrzymanie bogactwa przyrody w sensie bogactwa gatunków i określonych stosunków ilościowych między podstawowymi grupami tworzącymi strukturę troficzną ekosystemów oraz utrzymanie różnorodności warunków siedliskowych);
- 3) zasada utrzymania ciągłości w czasie ekosystemów (zniszczenie względnie zrównoważonego ekosystemu i powstanie na jego miejscu podobnego wymaga długiego czasu; pozostałości ekosystemów naturalnych ułatwiają sukcesję);
- 4) zasada adekwatności ekosystemów do warunków abiotycznych (dobrze rozwijają się tylko gatunki i biocenozy dopasowane do warunków abiotycznego środowiska).

W celu wzmocnienia ciągłości przestrzennej i wzbogacenia różnorodności osnowy ekologicznej obszaru gminy Gniew wskazane jest:

- 1) wzmocnienie struktury osnowy przez dolesienia, zadrzewienia głównie zboczy, form dolinnych i najsłabszych terenów rolniczych;
- 2) wzmocnienie i wprowadzenie obudowy biologicznej cieków i zbiorników wodnych przez zadrzewienia i zakrzaczenia, co ma na celu kształtowanie korzystnych warunków do wypełniania funkcji hydrosanitarniej, ekologicznej i krajobrazowej;
- 3) ukształtowanie nowych połączeń ekologicznych przez wprowadzenie zalesień, zadrzewień.

wzmocnienie osnowy ekologicznej przez zmniejszanie barier antropogenicznych w systemie osnowy ekologicznej - stanowią je przede wszystkim obiekty osadnicze i infrastrukturalne; należy np. konstruować przepusty pod ciągami komunikacyjnymi.

Wszystkie elementy systemu osnowy ekologicznej wymagają ochrony w sensie terytorialnym i jakościowym. W ich obrębie pożądane są działania pielęgnacyjne (podtrzymywanie aktualnego stanu), restytucyjne (przywracanie naturalnego stanu struktur przyrodniczych) i rewaloryzacyjne (wzbogacenie ekologiczne lub zmiana charakteru struktur przyrodniczych).

Wyznaczona osnowa ekologiczna jest obszarem przestrzeni chronionej przed nową zabudową za wyjątkiem zmian w przeznaczeniu terenów dopuszczonych w Studium. Na obszarach wskazanych do zabudowy zasady zagospodarowania terenów pełniących funkcję osnowy ekologicznej określają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

14. Zasady ochrony obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego

Zabytki podlegają ochronie i opiece, w tym zabytki nieruchome i zabytki archeologiczne. Do zabytków nieruchomych zalicza się:

- 1) krajobrazy kulturowe, rozumiane jako przestrzeń historycznie ukształtowaną w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;
- 2) układy ruralistyczne i zespoły budowlane;
- 3) dzieła architektury i budownictwa;
- 4) dzieła budownictwa obronnego;
- 5) obiekty techniki (np. huty, elektrownie, zakłady przemysłowe);

- 6) cmentarze;
- 7) parki, ogrody, inne formy zaprojektowanej zieleni;
- 8) miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, działalność wybitnych osobistości bądź instytucji.

Dla potrzeb Studium przytoczono słownik pojęć stosowanych w dokumencie (w tym część pojęć za Lokalnym Programem Rewitalizacji dla miasta Gniew):

Rewitalizacja - proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych, mający na celu wyprowadzenie terenu ze stanu kryzysowego i prowadzący do rozwoju, w tym do poprawy jakości życia lokalnej wspólnoty. Ale również rozumiana jako wprowadzenie nowych funkcji użytkowych do obiektu zabytkowego.

Rewaloryzacja - przywrócenie wartości, czyli remont lub modernizacja obiektów o szczególnej wartości zabytkowej. Wymaga to dodatkowych prac badawczych i realizacyjnych, mających na celu wyeksponowanie tych wartości zabytkowych.

Modernizacja - tj. remonty uzupełnione wprowadzeniem nowych, lepszych, sprawniejszych lub nawet dodatkowych elementów wyposażenia, podnoszących komfort.

Renowacja - pojęcie szczegółowe określające proces odnowienia, przywrócenia stanu poprzedniej świetności obiektu, przy tym nie ma znaczenia, czy obiekt ma wartość historyczną czy nie.

Konserwacja - zespół stałych i systematycznych działań mających na celu utrzymanie obiektu zabytkowego w dobrym stanie technicznym. Polega na zabezpieczaniu obiektów architektonicznych, całych zespołów urbanistycznych, zabytkowych parków itp., w celu zachowania ich wartości historycznych i architektonicznych. Konserwację przeprowadza się po dokładnym zinventaryzowaniu obiektu oraz badań techniczno - naukowych mających na celu ustalenie stanu dzieła, zakresu prac, wybraniu odpowiedniej metody itp.

Adaptacja - przebudowa budynku lub zespołu obiektów w celu nadania innych niż dotąd funkcji użytkowych (np.: na cele gospodarcze, społeczne, kulturowe) lub przystosowanie istniejącego obiektu do nowych wymagań, bez zmiany jego funkcji (np. wymiana instalacji, elementów konstrukcyjnych). Adaptacja zachowuje wszystkie walory historyczne i architektoniczne istniejącej budowli.

Rekompozycja przekształcenie istniejącego obiektu lub układu przestrzennego w celu przywrócenia historycznej kompozycji poprzez wyburzenie lub przebudowę elementów wtórnych, dysharmonijnych, tworząc nową formę kompozycyjną złożoną z tradycyjnych dominant.

Rekultywacja i restylizacja struktury obszarów przywracanie obszarom zniekształconym zdegradowanym ich pierwotnego charakteru historycznego.

14.1. Ochrona walorów środowiska kulturowego na terenie gminy.

Na obszarze miasta i gminy Gniew obowiązują następujące zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego:

- 1) ochrona regionalnego dziedzictwa kulturowego zgodnie z przyjętym gminnym programem opieki nad zabytkami;
- 2) wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej dla wyeksponowania i zachowanie układów przestrzennych wsi z zabytkową zabudową;
- 3) ochronę elementów o wartości kulturowej nie objętych ochroną prawną poprzez:
  - a) ochronę zespołów i obiektów o wartościach historycznych postulowanych do zachowania i adaptacji w poszanowaniu ich historycznego charakteru,
  - b) działania zmierzające do wkomponowania nowej zabudowy w istniejący krajobraz kulturowy w sposób harmonijny z poszanowaniem miejscowej tradycji budowlanej.

Poza tym w odniesieniu do zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków ochrona prowadzona jest z mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami) – a jej stanowienie należy do kompetencji wojewódzkiego konserwatora zabytków;

14.2. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków

Wykaz obiektów znajdujących się w rejestrze zabytków nieruchomości Województwa Pomorskiego znajduje się w pkt. 7.1.)

W odniesieniu do zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków ważna jest rewaloryzacja i konserwacja zabytków tj.:

- 1) utrzymanie bądź przywrócenie wartości historyczno - kulturowych z jednoczesnym dostosowaniem do współczesnych standardów cywilizacyjnych w ściśle określonym i wyważonym zakresie. Obejmować powinna również bezpośrednie otoczenie, z uwagi na konieczność zachowania

historycznych relacji przestrzennych, w tym zwłaszcza utrzymanie urządzeń wspomagających (np. ogrodzeń, kaplic), a także zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których obiekty te są zlokalizowane,

- 2) utrzymanie, a tam gdzie jest to możliwe odtworzenie układu kompozycyjnego i hydrograficznego, pielęgnacja i konserwacja z uzupełnieniami ubytków i nowymi nasadzeniami na podstawie specjalistycznej dokumentacji, likwidacja obiektów i funkcji kolizyjnych – w odniesieniu do parków dworskich.

Wszelkie prace i działania przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu wymagają zgody właściwego terytorialnie wojewódzkiego konserwatora zabytków.

14.3. Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2008 –2012

Program ma na celu między innymi:

- 1) uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 2) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 3) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 4) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 5) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Celami strategicznymi przyjętymi w gminnym programie opieki nad zabytkami są:

- 1) utrzymanie i zarządzanie zasobem regionalnego dziedzictwa kulturowego:
  - a) odnowa miejska – poprzez rewaloryzację i rewitalizację układów urbanistycznych poprzez:
    - podniesienie standardu przestrzeni publicznych,
    - konsekwentne stosowanie wytycznych konserwatorskich,
    - ożywianie historyczne miasta,
    - rehabilitację urbanistyczną miasta,
    - opracowywanie lokalnych programów rewitalizacji,
    - rewitalizację obszarów po przemysłowych i zdegradowanych,
    - optymalizację współpracy publiczno-prywatnej dla rehabilitacji miasta,
    - upowszechnienie i promocja dobrych praktyk w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.
  - b) odnowa zasobów wiejskich – poprzez działania mające na celu odnowę przestrzeni poprzez:
    - odnowę regionalnej architektury,
    - dbałość o małą architekturę i zieleń,
    - podnoszenie jakości infrastruktury wiejskiej,
    - zapewnienie rozwoju infrastruktury wsi,
    - ochronę środowiska naturalnego,
    - zapobieganie rozproszaniu osadnictwa,
    - ochrona najcenniejszych zabytków,
    - utrzymanie atrakcyjności turystycznej.
- 2) promocja, edukacja i dokumentacja walorów dziedzictwa kulturowego poprzez podnoszenie świadomości dziedzictwa kulturowego:
  - powstawanie, rozwijanie i rozpowszechnianie form ekspresji kulturowej,
  - wzmocnienie edukacji na rzecz dziedzictwa kulturowego,
  - nobilitacja zabytkowych miejsc i ośrodków kultury,
  - osiągnięcie dobrego stanu bezpieczeństwa zabytkowych obiektów,

Ustalenia gminnego programu opieki nad zabytkami, uwzględniane będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

14.4. Strefy ochrony konserwatorskiej na obszarze gminy

Dla wyeksponowania, zachowania i ochrony układów przestrzennych wsi określa się strefy ochrony konserwatorskiej z granicami wskazanymi na rysunku studium w orientacyjnym zarysie, który podlega doprecyzowaniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

1) dla miejscowości o zachowanym historycznym układzie ruralistycznym wraz z zabytkową zabudową w miejscowościach: Wielkie Walichnowy, Szprudowo, Piaseczno, Opalenie, Gogolewo, Tymawa oraz dla pozostałych układów przestrzennych do zachowania w miejscowościach: Kolonia Ostrowicka, Dąbrówka, Ostrowite, Półwieś, Brody Pomorskie.

2) W granicach stref ochrony konserwatorskiej zespołów ruralistycznych wsi wprowadza się następujące zasady:

- a) zachowanie elementów historycznego układu przestrzennego, a w szczególności rozplanowania dróg, ulic i placów oraz linii zabudowy i zieleni o charakterze zabytkowym, w tym parków, ogrodów, skwerów, cmentarzy;
- b) utrzymanie historycznie ukształtowanej nawierzchni ulic i placów oraz uzupełniania wymagającej naprawy nawierzchni wg historycznych wzorów,
- c) zachowanie w miarę możliwości historycznie utrwalonych funkcji budynków zabytkowych i dostosowania wprowadzanych współcześnie funkcji do ich historycznie ukształtowanych układów oraz eliminacji funkcji uciążliwych wpływających w sposób degradujący na te obiekty;
- d) usuwanie lub przebudowa obiektów dysharmonijnych, zwłaszcza uniemożliwiających odpowiednią ekspozycję wybranych obiektów zabytkowych, stanowiących główne dominanty obszaru,
- e) zachowanie charakterystycznego usytuowania budynków i zieleni na działce siedliskowej,
- f) zachowanie charakteru, skali i proporcji obiektów,
- g) kontynuacja występujących historycznie tradycji budowlanych w nowej zabudowie,
- h) ochrona tradycyjnych form architektonicznych, dążenie do uporządkowania brył i elewacji (zharmonizowanie przybudówek, wprowadzenie dachów o lokalnej, historycznej genezie, zachowanie jednorodności oraz historycznego pokrycia dachu, zachowania i odtworzenia detalu architektonicznego, kolorystyki, historycznych proporcji i podziałów stolarki, utrzymania pierwotnej kompozycji otworów okiennych i drzwiowych na elewacji),
- i) dostosowanie nowej zabudowy do występujących historycznie tradycji budowlanych w zakresie kompozycji przestrzennej, skali i proporcji brył, rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych zabudowy; wszelkie remonty winny być wykonywane z zastosowaniem tradycyjnych materiałów (kamień, cegła, drewno, dachówka ceramiczna).

14.5. Strefy ochrony konserwatorskiej na terenie miasta

1) Strefa chronionego historycznego układu przestrzennego obejmuje: Stare Miasto, Zamek, dawną osadę rybacką oraz obszar ekspozycji sylwetki miasta od przeprawy promowej i przystani wzdłuż ul. Wiślanej i ul. Promowej oraz linii kolejowej od Brodzkich Młynów do Gniewu.,

2) W strefie chronionego historycznego układu przestrzennego ochronie konserwatorskiej podlegają:

- a) układ urbanistyczny Starego Miasta z terenem zamkowym, obiekty i budynki historyczne, wpisane do rejestru zabytków i znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, w tym rodzaj, kształt, kolorystyka i materiał pokrycia dachów, rodzaj, kształt, kolorystyka i materiał stolarki otworowej, kolorystykę, materiał i ornamentykę wykończenia elewacji,
- b) historyczny układ ulic, placów i podziałów parcelacyjnych,
- c) skala i sposób zabudowy;
- d) ochronie konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków archeologicznych podlegają nawarstwienia kulturowe Starego Miasta wraz z zamkiem, podzamcze i port.

3) Strefa ochrony konserwatorskiej ekspozycji i krajobrazu, utworzona dla oglądu panoramy miasta od strony południowej, wschodniej, obiektów stanowiących historyczne dominanty (zamku, kościoła) w panoramie miasta, układu przestrzennego historycznej zabudowy i zieleni. Strefa ekspozycji i krajobrazu obejmuje wnętrze widokowe rzeki Wisły i Wierzycy. W strefie ochrony konserwatorskiej ekspozycji i krajobrazu obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących obniżyć walory krajobrazowe obszaru, w tym zakaz lokalizacji zabudowy.

4) Na obszarach objętych ochroną konserwatorską obowiązują następujące zasady:

- a) wszystkie opracowania projektowe muszą obejmować przedmiot inwestycji lub modernizacji, łącznie z analizą otoczenia, w tym otoczenia przyrodniczego;
- b) podstawą określenia charakteru architektury winny być trwałe obiekty historyczne miasta i ich zespoły oraz pozytywne realizacje współczesne, dotyczy to również zastosowanych materiałów budowlanych w elewacjach, pokryciu dachu i stolarcie okiennej i drzwiowej;
- c) dla obiektów i zespołów, związanych z zabudową centrum miasta, ośrodków usługowych, terenów turystycznych i sportowych oraz obiektów użyteczności publicznej należy zapewnić opracowania gwarantujące dobry poziom dzieł architektonicznych.

Na terenie miasta obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru Starego Miasta, Wzgórza Zamkowego, Podzamcze w miejscowości Gniew jako planowanego obszaru przestrzeni publicznej. Ochroną objęty jest historyczny układ urbanistyczny. Plan formułuje zasady i dopuszczalne

sposoby zagospodarowania przestrzennego. Wszelkie działania w obrębie obiektów i obszarów znajdujących się w rejestrze zabytków nieruchomości województwa pomorskiego odbywają się pod kontrolą i po uzyskaniu stosownej decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dla obszaru Starego Miasta, Wzgórza Zamkowego, Podzamcza opracowany jest zaktualizowany w 2007r. „Lokalny Program Rewitalizacji dla Starego Miasta, Wzgórza Zamkowego, Podzamcza w miejscowości Gniew jako obszaru przestrzeni publicznej”.

14.6. Ochrona elementów o wartości kulturowej nie objętych ochroną prawną

Ochronę elementów o wartości kulturowej nie podlegających ochronie z mocy prawa należy podporządkować następującym działaniom:

- 1) dla zespołów rezydencjonalnych (pałacowo - parkowych, dworsko - parkowych):
  - a) utrzymanie jednej własności obejmującej tereny parku i grunty pod dworem oraz sam dwór,
  - b) przywracanie (tam gdzie jest to możliwe) jedności władania (własności),
  - c) odstąpienie od dalszych parcelacji,
  - d) utrzymanie i w miarę możliwości przywracanie historycznych układów zieleni parkowej i zieleni urządzonej;
- 2) dla obiektów architektury w gminnej ewidencji zabytków (dworów, obiektów techniki, dawnych szkół, plebani, domów mieszkalnych itp.):
  - a) należy chronić historyczne cechy: bryły, kształtu dachu, formy architektonicznej, dyspozycji ścian, detalu architektonicznego (w tym wielkości i kształtu okien oraz podziałów stolarki okiennej), kolorystyki i stosowanych materiałów budowlanych,
  - b) utrzymanie istniejącej zabudowy w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji obiektu i podniesieniem standardu wyposażenia techniczno-użytkowego, z zastrzeżeniami dotyczącymi zachowania w maksymalnym stopniu, a tam gdzie jest to możliwe, odtworzeniu historycznej kompozycji obiektu (wysokość, kształt, układ eksponowanych elewacji, kształt dachu, rozmieszczenie, wielkość i proporcje otworów), zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowanie nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu,
  - c) zachowanie, w przypadku remontów, historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrz (o ile występują),
  - d) zachowanie historycznych relacji przestrzennych i obiektów wspomagających (np. zabudowa gospodarcza przy szkołach, zabudowa gospodarcza towarzysząca zabudowie siedliskowej) oraz zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których są zlokalizowane;
- 3) dla parków:
  - a) utrzymanie (a tam gdzie jest to możliwe odtworzenie) układu kompozycyjnego (ukształtowanie powierzchni, aleje, kompozycje zieleni) i hydrograficznego, na pielęgnacji i konserwacji zieleni,
  - b) uzupełnienie ubytków i nowych nasadzeń wyłącznie na podstawie specjalistycznych dokumentacji,
  - c) sukcesywna likwidacja funkcji i obiektów kolizyjnych, na zachowaniu i konserwacji historycznych elementów małej architektury (np. ogrodzeń, bram, a także posadzki ogrodowej itp.);
- 4) dla zabudowy gospodarczej:
  - a) utrzymanie w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji i podniesieniem standardów wyposażenia,
  - b) dopuszczenie likwidacji zużytych technicznie lub grożących katastrofą budowlaną obiektów, z zaleceniem lokalizacji nowej zabudowy, dostosowanej gabarytem i lokalizacją do zabudowy likwidowanej;
- 5) dla elementów małej architektury (kapliczek, murów wokół kościołów itp.) ochrona przed dewastacją i bieżące prace konserwacyjne, z maksymalnym zachowaniem pierwotnego wyrazu architektonicznego;
- 6) dla cmentarzy przykościelnych i cmentarzy położonych poza obszarami zabudowy wsi:
  - a) zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń kolidujących z pierwotną funkcją,
  - b) ochrona zachowanych elementów, uporządkowanie i podkreślenie symboliki miejsca, poprzez utrzymanie bądź uczynienie zachowanego układu dróg, alejek, kwater, ochrona nagrobków, krzyży, zachowanego drzewostanu, likwidacja samosiejek i zielni ruderalnej (wszystkie działania należy prowadzić wyłącznie na podstawie specjalistycznego opracowania),
  - c) możliwość tworzenia lapidariów;
- 7) dla otoczenia krajobrazowego, stanowiącego ochronę dla cennych zespołów przestrzennych:
  - a) postuluje się dokonywanie przekształceń w obszarze po opracowaniu poprzedzających studiów krajobrazowych i analizy ekspozycji,
  - b) wprowadzenie ograniczenia dopuszczalności zabudowy na przedpolach ekspozycyjnych, zwartej zabudowy wiejskiej do zabudowy stanowiącej kontynuację naturalnych kierunków rozwoju lub wyłączenie z zabudowy,
  - c) usunięcie (lub restylizacja i rekompozycja) elementów dysharmonijnych zagospodarowania w obszarze ochrony ekspozycji,

- d) rekultywacja i restylizacja struktury obszarów wpływających niekorzystnie na sąsiedztwo wartościowych obiektów lub ich widoków,
 e) wprowadzenie zakazu zabudowy na przedpolach ekspozycyjnych zespołów i obiektów zabytkowych objętych ścisłą ochroną.

Zasada harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy w istniejący krajobraz kulturowy powinna być realizowana poprzez:

- 1) wkomponowanie nowej zabudowy w istniejący układ topograficzno-przestrzenny,
- 2) dostosowanie nowej zabudowy do historycznych form pod względem gabarytów, formy oraz kolorystyki i materiałów,
- 3) sukcesywne uzupełnianie ciągów istniejącej zabudowy z ograniczeniem realizacji dużych zespołów zabudowy w otwartym krajobrazie pól i łąk do obszarów wyznaczonych w Studium, na których nastąpi zmiana przeznaczenia terenów, z zachowaniem zadrzewień i zakrzewień przydrożnych i śródpolnych.

Wykaz obiektów i obszarów, dla których proponuje się szczególną ochronę w oparciu o prace studialne. W tabeli podano jakim sposobem ochrony objęto w obecnym stanie wymienione obiekty i obszary.

L.p.	miejsowości	Obiekty i obszary do objęcia szczególną ochroną	sposoby ochrony
1.	Brody Pomorskie	założenia folwarczne z dworem, parkiem, gorzelnią i bud. gospodarczymi, zespół budynków dworca kolejowego, kapliczka z 1768 r.	budynki w gminnej ewidencji zabytków
2.	Cieple	dwór z 1830 r.	wpisany do gminnej ewidencji zabytków
3.	Cierzpice	zespół dworsko-folwarczny z zabudowaniami gospodarczymi i parkiem	wpisany do gminnej ewidencji zabytków
4.	Dabówka	szkoła z pocz. XX w	wpisana do gminnej ewidencji zabytków
5.	Gogolewo	dom mieszkalny nr 1 XIX/XX w. dom mieszkalny nr 6 z pocz. XX w.	wpisany do gminnej ewidencji zabytków
6.	Polskie Gronowo	szkoła z 1914 r. i dom dla nauczycieli z 1916 r. zagroda - dom mieszkalny nr 44 ze stodołą, oborą, zagroda	wpisana do gminnej ewidencji zabytków
7.	Jeleń	dawna szkoła z 1904 r. dom mieszkalny nr 27 z 1935 r.	wpisana do gminnej ewidencji zabytków
8.	Jaźwiska	dom mieszkalny z pocz. XX w., dom mieszkalny nr 16 z 1904 r. dom mieszkalny nr 31 z przełomu XIX/XX w. dom mieszkalny nr 32 z 1914r.	domy nr 31 i 32 wpisane do gminnej ewidencji zabytków
9.	Kolonia Ostrowicka i Ostrowite	budynek dawnej sali ludowej z 1900r. wraz z zielenią domy mieszkalne nr 21,28, 34, 41,45	obowiązujący plan miejscowy centrum wsi objęty strefą ochrony konserwatorskiej obiekty wpisane do gminnej ewidencji objęte ochroną poprzez zapisy w planie
10.	Mała Karczma	zespół dawnego dworca kolejowego z 1905 r. (obecnie dom mieszkalny), pałac z 1905 r. (obecnie poczta) zespół młyński	obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
11.	Nicponia	dom mieszkalny nr 6, nr 55	obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków obowiązujący plan miejscowy, zabudowa istniejąca wsi Nicponia objęta strefą ochrony konserwatorskiej

12.	Opalenie	zespół: kościół, plebania i bud. gosp. z lat 20 XX w., dawny kościół ewangelicki (obecnie sala gimnastyczna), zespół dawnego dworca kolejowego, dom mieszkalny z 1905 w dawnym zespole cegielni	obowiązujący plan miejscowy, centrum wsi objęte strefą ochrony konserwatorskiej
13.	Piasieczno i Piaseckie Pole	zespół folwarczny -dwór i budynek gosp. z lat 1910-1920	obowiązujący plan miejscowy, zabudowa istniejąca wsi Piasieczno objęta strefą ochrony konserwatorskiej
14.	Pieniążkowo	dom mieszkalny nr 29 z 1932r.	obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków
15.	Półwieś	skupisko zagród w płu-wsch. części wsi – 3 zagrody	obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
16.	Rakowiec	zespół dworsko-parkowy dom mieszkalny nr 33 z pocz. XX w.	obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków
17.	Tymawa	cmentarz parafialny w rozwidleniu dróg do wsi Jeleń i Jaźwiska	obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków
18.	Wielkie Walichnowy	kaplica z 1912, dom nr 13 z 1905 r., dwór nr 30 z 1897r., dom nr 31 z I poł. XIXw.	obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
19.	Widlice	dom mieszkalny nr 16 dom mieszkalny nr 47 z 1900r. szkoła i bud. gosp. z 1902r.	obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
20.	Duże Wiosło i Małe Wiosło	osada Duże Wiosło i Małe Wiosło	obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
21.	Wielkie Wyręby	aleja lipowo-jesionowa	park w zespole dworskim wpisany do gminnej ewidencji zabytków

Dla wszystkich wymienionych w powyższym zestawieniu obiektów i obszarów postuluje się wprowadzenie zasad ochrony szczegółowo ustalonych w planach miejscowych, w tym w szczególności utrzymanie tradycyjnej kompozycji architektonicznej obiektu.

14.7. Ochrona krajobrazu kulturowego Doliny Dolnej Wisły

Cele ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego Doliny Dolnej Wisły w obszarze gminy:

- 1) ochrona korytarza widokowego Doliny Dolnej Wisły;
- 2) ochrona ekspozycji czynnej z wnętrza krajobrazowego międzywału Wisły na otaczający krajobraz z poziomu średnich stanów wody w rzece,
- 3) ochrona ekspozycji panoram miast z charakterystycznych punktów.

W celu ochrony krajobrazu kulturowego Doliny Dolnej Wisły należy przewidzieć następujące działania: postuluje się dokonywanie przekształceń w obszarze po opracowaniu poprzedzających studiów krajobrazowych i analizy ekspozycji, na podstawie szczegółowych studiów krajobrazowych należy wyłączyć z zabudowy otwarcia widokowe.

Zgodnie z przyjętymi celami ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego Doliny Dolnej Wisły wyznacza się kierunki ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego w kontekście planowanej elektrowni w Opaleniu:

- 1) wyznacza się dystans ok. 2,0 km od osi korytarza widokowego doliny;
- 2) wyznacza się dystans od linii lewego wału Wisły dla dominant i obiektów wielkokubaturowych elektrowni;
- 3) wyznacza się strefę ochrony ekspozycji panoramy Kwidzyna z planowanego mostu przez Wisłę w ciągu drogi krajowej nr 91;
- 4) wyznacza się strefę ochrony ekspozycji panoramy Kwidzyna z dawnego mostu kolejowego (kontynuacja linii kolejowej nr 238);
- 5) wyznacza się dystans korytarza widokowego z kościoła w Opaleniu oraz korytarza widokowego z dworu w Opaleniu w kierunku Kwidzyna;
- 6) wyznaczona została granica niwy siedliskowej wsi Opalenie.

Wyznaczone w ten sposób obszary stanowią dwa wieloboki oddzielone od siebie korytarzem widokowym z kościoła w Opaleniu w kierunku panoramy Kwidzyna.

Wymienione obszary stanowią wariantowe (oznaczone na planszy studium) pola lokalizacji elektrowni w Opaleniu spełniające wymogi ochrony krajobrazu kulturowego gdzie wzięto pod uwagę znaczenie historycznej wiślanej drogi wodnej i ekspozycji panoramy historycznej dla ochrony dziedzictwa.

(założenia przyjęto na podstawie opracowania AKO Architekci pod kierownictwem dr inż. arch. Artura Kostarczyka pt. „Prognoza oddziaływania projektowanej inwestycji elektrowni w Opaleniu na krajobraz kulturowy”).

14.8. Zasady ochrony dziedzictwa archeologicznego

Na terenie miasta i gminy Gniew znajduje się 19 stanowisk archeologicznych w rejestrze Zabytków Województwa Pomorskiego, dla których ustala się strefę „W” ochrony archeologicznej. W obszarze miasta Gniew znajdują się 6 stanowiska (jedno częściowo). Wykaz stanowisk archeologicznych zawarty jest w pkt. 7.3.1.).

Dla stref „W” ochrony archeologicznej ustala się następujące formy ochrony:

- 1) celem ochrony jest zachowanie najcenniejszych zasobów archeologicznych województwa pomorskiego;
- 2) wyklucza się jakiegokolwiek inwestycje (np. liniowe), naruszające substancję zabytkową i ekspozycję dla stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej (dotyczy grodzisk) oraz otulinie, obowiązuje ścisła ochrona i trwałe zachowanie;
- 3) dla pozostałych stanowisk archeologicznych prowadzenie wszelkich prac w granicach stref ochrony archeologicznej wymaga od inwestora uzyskania zgody i warunków prowadzenia prac przez właściwego terytorialnie wojewódzkiego konserwatora zabytków. W granicach stref ochrony konserwatorskiej należy w porozumieniu z konserwatorem i na jego warunkach przewidzieć przeprowadzenie badań archeologicznych sondażowych, a także badań archeologicznych wyprzedzających inwestycje. W przypadku stwierdzenia reliktyw archeologicznych ustala się konieczność przeprowadzenia archeologicznych badań ratowniczych.

Na terenie miasta i gminy występują również inne stanowiska archeologiczne, dla których ustala się strefę „OW” ochrony archeologicznej. Wykaz znajduje się w pkt. 7.3.2.

Dla stref „OW” ochrony archeologicznej ustala się następujące formy ochrony:

- 1) w granicach strefy dopuszczalna jest działalność budowlana pod warunkiem wykonania wyprzedzających badań wykopaliskowych, których celem jest udokumentowanie reliktyw osadnictwa pradziejowego i wczesnośredniowiecznego. Zakres tych prac określa każdorazowo Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- 2) po wykonaniu badań teren może być trwale zainwestowany.

15. Kierunki rozwoju systemów transportowych miasta i gminy Gniew

15.1. Główne cele polityki transportowej

- 1) poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez modernizację i przebudowę dróg gminnych, a także krajowych, wojewódzkich i powiatowych. W tym najistotniejsze nowe elementy układu drogowego to:
  - a) budowa drogi krajowej droga krajowa nr 90 relacji Rakowiec (skrzyżowanie z drogą krajową nr 91)-Opalenie-rz. Wiśła (most)-Kwidzyn,
  - b) planowane obejścia drogowe wsi Kolonia Ostrowicka w ciągu drogi krajowej nr 91 i w ciągu drogi wojewódzkiej nr 231 do węzła na autostradzie A1,
  - c) obejście centrum wsi Opalenie w kierunku planowanej elektrowni.
- 2) modernizacja infrastruktury komunikacyjnej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz sprostanie wymogom rozwoju turystyki (parkingi, punkty obsługi ruchu, drogi rowerowe z odpowiednią infrastrukturą towarzyszącą);
- 3) poprawa funkcjonalności układu drogowego gminy - modernizacja dróg lokalnych poprawa stanu technicznego dróg, ich nawierzchni, parametrów technicznych, wyznaczenie oraz urządzenie parkingów.

15.2. Układ drogowy

15.2.1. Podstawowy układ drogowy

Droga o znaczeniu krajowym, dla której przewiduje się zachowanie parametrów technicznych drogi klasy GP – droga główna ruchu przyspieszonego:

Lp.	Kategoria i nr drogi	Nazwa drogi
1	DK 91	Gdańsk-Tczew-Gniew-granica woj. i dalej

Drogi o znaczeniu krajowym i regionalnym, dla których przewiduje się zachowanie parametrów technicznych drogi klasy G – droga główna:

Lp.	Kategoria i nr drogi	Nazwa drogi
1	DK 90	Rakowiec-Opalenie-rz. Wisła-Kwidzyn
2	DW 231	Kolonia Ostrowicka- do granicy gminy

Drogi o znaczeniu ponadlokalnym, dla których przewiduje się zachowanie parametrów technicznych drogi klasy Z – droga zbiorcza

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi
1	DW 230	droga krajowa nr 91 - Cierpice- Kursztyn do granicy gminy
2	DW 234	Gniew - Gogolewo - do granicy gminy
3	DW 377	Pieniążkowo- do granicy województwa

Drogi o znaczeniu ponadlokalnym klasy Z – droga zbiorcza, dla których postuluje się obniżenie ich klasy poprzez weryfikację ich znaczenie w strukturze sieci drogowej w województwie pomorskim

Lp.	Kategoria i nr drogi	Nazwa drogi/nazwa ulicy
Drogi wojewódzkie		
1	DW 588	Opalenie – Grabówko - Kwidzyn
2	DW 518	Gniew – rz. Wisła

Drogi klasy Z – droga zbiorcza, dla których postuluje się obniżenie ich klasy z powodu utraty znaczenia dotychczasowej funkcji tych dróg

Lp.	Kategoria i nr drogi	Nazwa drogi/nazwa ulicy
Drogi wojewódzkie		
1	DW 219	Stacja PKP Brodzkie Młyny- droga wojewódzka Nr 234
2	DW 261	Stacja PKP Gniew- droga krajowa nr 91

Drogi o znaczeniu lokalnym, dla których przewiduje się zachowanie parametrów technicznych drogi klasy L – droga lokalna (drogi powiatowe i gminne) lub droga klasy D (drogi gminne) – droga dojazdowa, w zależności od potrzeb wynikających z natężenia ruchu

Lp.	Kategoria i nr drogi	Nazwa drogi/nazwa ulicy
Drogi powiatowe		
Lp.	Kategoria i nr drogi	Nazwa drogi
1	DP 10478	Gniew - Ciepłe - Polskie Gronowo - Wielkie Walichnowy - do granicy gminy
2	DP 10480	Wielkie Walichnowy - do granicy gminy
3	DP 10482	Nicponia- Jażwiska - Opalenie- do drogi Krajowej nr 90
4	DP 10483	Tymawa - Jelenica- Jażwiska
5	DP 10484	Opalenie (wiadukt) - Widlice Dolne - Małe Wiosło
6	DP 10496	Gniew - Brody Pomorskie - Pustki
Drogi powiatowe w granicach miasta Gniew		
1.	DP	ul. Gdańska, Kościuszki, Lipowa, 27 Stycznia, Kolejowa
Drogi gminne		
Lp.		
1	228002G	Wik. Walichnowy droga pow. nr 2815G – Polskie Gronowo drogi pow. nr 2815G (str. wsch.)
2	228009G	Szprudowo droga krajowa nr 91 – Ciepłe droga pow. nr 2815G
3	228013G	Cierpice droga woj. nr 230 – Brody Pomorskie droga pow. nr 2822G
4	228017G	Gogolewo droga woj. nr 234 – granica gminy (kier. Królów Las)

5	228018G	Gogolewo droga gm. nr 228016G – Piaseczno dr. gm. nr 228019G
6	228020G	Gogolewo droga gm. nr 228017G – granica gminy (kier. Bielsk)
7	228022G	Nicponia droga pow. nr 2823G – Jażwiska droga pow. nr 2823G
8	228026G	Piaseczno droga gm. nr 228024G – droga woj. nr 623
9	228028G	Jeleń droga krajowa nr 91 – Jeleń droga krajowa nr 91
9	228031G	Rakowiec droga krajowa nr 91 – Jelenica droga pow. nr 2824G
10	228036G	Rakowiec droga woj. nr 623 – granica gminy (kier. Czerwińsk)
11	228041G	droga krajowa nr 91 Dąbrówka – droga gm. nr 228044G
12	228058G	Pieniążkowo droga krajowa nr 91 – granica gminy (kier. Luchowo)
13	228060G	Pieniążkowo droga krajowa nr 91 – granica gminy (kier. Lalkowy)

15.2.2. Uzupełniający układ drogowy

Uzupełniający układ drogowy tworzą drogi:

- obsługujące poszczególne zespoły zabudowy;
- oraz zapewniające dojazd do rozproszonych zabudowy na terenach wiejskich.

Drogi w obszarze gminy

Lp.	nr drogi	Nazwa drogi
Drogi gminne		
1	228002G	Wlk. Walichnowy droga pow. nr 2815G – Polskie Gronowo droga pow. nr 2815G (str. wsch.)
2	228003G	Wielkie Walichnowy droga pow. nr 2815G – Polskie Gronowo droga pow. nr 2815G (str. zach.)
3	228004G	Wielkie Walichnowy droga pow. nr 2815G – droga gm. nr 228001G
4	228005G	Polskie Gronowo droga pow. nr 2815G – Kuchnia droga gm. nr 228001G
5	228006G	Polskie Gronowo droga pow. nr 2815G – droga pow. nr 2815G
6	228007G	Szprudowo droga krajowa nr 91 – Kanał Walichnowski
7	228008G	Szprudowo droga krajowa nr 91 – Polskie Gronowo droga pow. nr 2815G
8	228010G	Kursztyn droga woj. nr 230 – granica gminy (kier. Pomyje)
9	228011G	Kursztyn droga gm. nr 228011G - granica gminy (kier. Lignowy)
10	228012G	Kursztyn droga woj. nr 230 – Brody Pomorskie droga pow. nr 2822G
11	228014G	Brody Pomorskie droga pow. nr 2822G – granica gminy (kier. Kulice)
12	228015G	Nicponia droga krajowa nr 91 – Brodzkie Młyny droga woj. nr 234
13	228016G	Gogolewo droga woj. nr 234 – droga gm. nr 228015G
14	228019G	Piaseczno droga gm. nr 228024G – granica gminy (kier. Królów Las)
15	228021G	Piaseczno droga krajowa nr 91 – Tymawa droga pow. nr 2823G
16	228023G	Tymawa droga pow. nr 2823G – Jażwiska droga gm. nr 228022G
17	228024G	Piaseczno droga krajowa nr 91 – Piaseczno droga krajowa nr 91
18	228025G	Piaseczno droga gm. nr 228026G – granica gminy (kier. Królów Las)
19	228027G	Jeleń droga krajowa nr 91 - Gaj
20	228029G	Jeleń droga gm. nr 228028G – Milanowo droga gm. nr 228031G
21	228030G	Jeleń droga gm. nr 228028G – Milanowo droga gm. nr 228029G
22	228032G	Jelenica droga pow. nr 2824G – Jażwiska droga pow. nr 2823G
23	228033G	Aplinki droga pow. nr 2823G – wał rzeki Wisły
24	228034G	Wielkie Wyłęby droga woj. nr 623 – granica gminy (kier. Lipia Góra)
25	228035G	droga gm. nr 228034G – granica gminy (kier. Smarzewo)
26	228037G	Rakowiec droga gm. nr 228036G – droga gm. nr 228035G
27	228038G	Mała Karczma droga krajowa nr 91 – Dębiny – Małe Wiosło droga pow. nr 2825G
28	228039G	Opalenie droga woj. nr 232 – droga gm. nr 228038G
29	228040G	droga gm. nr 228038G – Dąbrówka droga gm. nr 228041G
30	228042G	droga krajowa nr 91 – granica gminy (kier. Kulmaga)
31	228043G	Kolonia Ostrowicka droga krajowa nr 91 – droga krajowa nr 91
32	228044G	Kolonia Ostrowicka droga krajowa nr 91 – Półwieś droga gm. nr 228045G
33	228045G	Półwieś droga krajowa nr 91 – Pieniążkowo droga krajowa nr 91
34	228046G	Półwieś droga gm. nr 228045G – droga gm. nr 228045G
35	228047G	droga gm. nr 228038G - Półwieś droga gm. nr 228045G
36	228048G	Dębiny droga gm. nr 228038G – Półwieś droga gm. nr 228047G
37	228049G	Widlice droga gm. nr 228050G – droga gm. nr 228038G
38	228050G	Opalenie droga pow. nr 2825G – Widlice Górne droga gm. nr 228049G

39	228051G	Widlice Górne droga gm. nr 228049G – Małe Wiosło droga gm. nr 228052G
40	228052G	droga gm. nr 228038G – droga gminna nr 228054G – do rzeki Wiśły
41	228053G	droga gm. nr 228054G – granica gminy (kier. Kozielec)
42	228054G	Duże Wiosło – granica gminy (kierunek Kozielec)
43	228055G	Pieniążkowo droga krajowa nr 91 – granica gminy (kier. Kozielec)
44	228056G	Pieniążkowo droga krajowa nr 91 – droga gm. nr 228055G
45	228057G	Kolonia Ostrowicka droga krajowa nr 91 – Ostrowite droga gm. nr 228058G
46	228059G	Ostrowite droga gm. nr 228058G – granica gminy (kier. Łalkowy)
47	228061G	granica gminy (z kier. Bochlin) - granica gminy (kier. Łalkowy)
48	228062G	droga gm. nr 228036G – granica gminy (kier.Łuchowo)
49	228063G	Mała Karczma droga krajowa nr 91 – droga gm. nr 228036G
50		Mała Karczma droga krajowa nr 91 – Opalenie do przeprawy prom na rz. Wiśle (dawana droga droga krajowa nr 90)

Dla dróg układu uzupełniającego w obszarze gminy zakłada się klasę techniczną D – droga dojazdowa.

Ulice w obszarze miasta Gniew

Lp.	nr drogi	Nazwa drogi
drogi gminne		
1	228064G	Od Placu Grunwaldzkiego do ul. Wąskiej – ul. Bankowa
2	228065G	Od drogi wojewódzkiej nr 234 - ul. dr K. Behrendta
3	228066G	Od ul. Górny Podmur do ul. Zamkowej – ul. Boczna
4	228067G	Od ul. Górny Podmur do ul. Piłsudskiego – ul. St. Brzozowskiego
5	228068G	Od ul. Piłsudskiego do ul. Pod Basztą – ul. Dolny Podmur
6	228069G	Od ul. Gdańskiej – do ul. Krasickiego – ul. Drzymały
7	228070G	Od drogi krajowej nr 91 do ul. Piłsudskiego – ul. Gdańska
8	228071G	Od ul. Dr. K. Behrendta - Bartosza Głowackiego
9	228072G	Od ul. Piłsudskiego do ul. Sobieskiego – ul. Górny Podmur
10	228073G	Plac Grunwaldzki
11	228074G	Od ul. Piłsudskiego do ul. Kościelnej (była Lotnicza) – ul. Jakusza-Gostomskiego
12	228075G	Od Gdańskiej do ul. Hallera – ul. Kapinosa
13	228076G	Od ul. Kościelnej do ul. Sambora – ul. Ks. Kursikowskiego
14	228077G	Od drogi woj. Nr 234 do drogi woj. Nr 234 – ul. Marii Konopnickiej
15	228078G	Od ul. Gdańskiej do ul. Czyżewskiego – ul. Mikołaja Kopernika
16	228079G	Od ul. Dolny Podmur do Pl. Grunwaldzkiego – ul. Kościelna
17	228080G	Od ul. Górny Podmur do ul. Zamkowej – ul. Krótka
18	228081G	Od ul. 27 Stycznia – ul. Janusza Kusocińskiego
19	228082G	Od drogi woj. 234 – ul. Leśna
20	228083G	Od ul. 27 Stycznia do skarpy wiślanej – ul. Łąkowa
21	228084G	Od drogi krajowej nr 91 – ul. Mieszka I
22	228085G	Od ul. Dr. K. Behrendta do drogi krajowej nr 91 – ul. Ogrodowa
23	228086G	Od drogi krajowej nr 91 do drogi woj. 234 – ul. Parkowa
24	228087G	Od ul. 27 Stycznia do ul. Kusocińskiego – ul. Partyzantów
25	228088G	Od ul. Gdańskiej do Pl. Grunwaldzkiego – ul. Józefa Piłsudskiego
26	228089G	Od ul. Gdańskiej – ul. Pocztowa
27	228090G	Od Pl. Grunwaldzkiego do ul. Wiślanej – ul. Pod Basztą
28	228091G	Od ul. Piłsudskiego do ul. Wiślanej – ul. Podwale
29	228093G	Od ul. Pod Basztą do ul. Wodnej – ul. Południowa
30	228094G	Od ul. gen. J. Hallera do ul. 27 Stycznia – ul. Przemysłowa
31	228095G	Od ul. Wiślanej – ul. Rybacka
32	228096G	Od ul. Wiślanej (do Zamku) – ul. Rycerska
33	228097G	Od ul. Dolny Podmur do ul. Pod Basztą – ul. Sambora
34	228099G	Od ul. 27 Stycznia do Pl. Grunwaldzkiego – ul. Jana Sobieskiego
35	228102G	Od ul. Dolny Podmur do ul. Jakusza-Gostomskiego – ul. Spichrzowa
36	228103G	Od ul. 27 Stycznia - ul. Piłsudskiego – ul. Spółdzielcza
37	228104G	Od ul. Gdańskiej do ul. J. Czyżewskiego – ul. Stanisława Staszica
38	228105G	Od ul. M. Kopernika – ul. Stroma
39	228106G	Od ul. Jana Sobieskiego do ul. Pod Basztą – ul. Wąska
40	228107G	Od ul. Gen. J. Hallera do granicy miasta – ul. Wiejska

41	228108G	Od ul. 27 Stycznia do ul. Gen. J. Hallera – ul. Wincentego Witosa
42	228109G	Od Pl. Grunwaldzkiego do ul. Wąskiej – ul. Wodna
43	228110G	Od Pl. Grunwaldzkiego do ul. Wąskiej – ul. Wschodnia
44	228111G	Od ul. Górny Podmur do Zamku – ul. Zamkowa
45	228112G	Od ul. Spacerowej do granicy miasta – ul. Zielona
46		Od ul. Gdańskiej do ul. Hallera - ul. Czyżewskiego
47		Od ul. Gdańskiej do 27 stycznia - ul. Hallera

Dla ulic w obszarze miasta zakłada się klasę techniczną D – droga dojazdowa lub jako drogi wewnętrzne.

15.3. Linie kolejowe

Dla potrzeb budowy i późniejszej eksploatacji elektrowni w Opaleniu zakłada się odtworzenie i uczynienie oraz docelowo elektryfikację linii kolejowej nr 238 po istniejącej trasie od stacji Smętowo do stacji Opalenie Tczewskie oraz po istniejącym nasypie na teren planowanej elektrowni.

Do planowanej elektrowni w rejonie Opalenia, zakłada się, że podstawowym rodzajem transportu do przewożenia masowych ładunków w okresie budowy i eksploatacji elektrowni, będzie transport kolejowy. W związku z powyższym przewiduje się doprowadzenie linii kolejowej do elektrowni Opalenie ze stacji Smętowo Graniczne, leżącej na magistrali Tarnowskie Góry – Gdynia, wykorzystując do tego celu trasę istniejącą, nieczynną linię kolejową Nr 238 na odcinku Smętowo – Opalenie Tczewskie. Przewiduje się, że linia ta może być włączona do eksploatacji po dokonaniu rewitalizacji (tj. całkowitej jej odbudowie i modernizacji).

Na stacji kolejowej Opalenie Tczewskie, przewiduje się budowę grupy torów zdawczo – odbiorczych, przeznaczonych do obsługi pociągów przychodzących do elektrowni w rejonie Opalenia.

15.4. Drogi wodne

Wisła na odcinku od granicy z województwem kujawsko – pomorskim do ujścia do Zatoki Gdańskiej jest śródlądową drogą wodną. Odcinek ten położony jest w ciągu dwóch dróg wodnych:

- 1) E- 40 prowadzącej z Gdańska w górę Wisły do Warszawy, a dalej Bugiem do Brześcia, gdzie łączy się z drogą wodną prowadzącą przez Polesie do Dniepru;
- 2) E- 70 prowadzącej od śluzy Hohensaaten w górę Odry, a dalej Wartą i Notecią, Kanałem Bydgoskim i Brdą do Wisły, następnie 114 km Wisłą w dół – odcinek wspólny z E 40 – Nogatem, Zalewem Wiślanym do Kaliningradu; poprzez Zalew Wiślany istnieje naturalne połączenie z systemem dróg wodnych Europy Wschodniej;

Drogi wodne nie spełniają aktualnie wymogów międzynarodowych. Podstawowym ograniczeniem w rozwoju transportu na wodach śródlądowych jest aktualny stan i możliwości infrastruktury, szczególnie parametry dróg wodnych, poziom wód w powiązaniu z warunkami klimatycznymi (opadami) oraz stan i parametry urządzeń żeglugowych, głównie śluz. W kierunkach zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego służących poprawie dostępności do województwa drogi wodne E-40 i E-70 zakwalifikowano do priorytetowych połączeń sieci transportowej województwa pomorskiego, wskazanych do przebudowy. Na zagospodarowanie gminy Gniew modernizacja dróg wodnych E-40 i E- 70 będzie miała bezpośredni wpływ jako, że zgodnie z założeniami planu województwa w rejonie miasta Gniew planowana jest lokalizacja Przystani Żeglugi Turystycznej z mariną dla łodzi turystycznych i sportowych wraz z niezbędną infrastrukturą.

Znaczenie dróg wodnych E-40 i E-70 dla transportu towarowego w najbliższym czasie nie będzie duże, wobec dużych rezerw sieci kolejowej i podejmowanych działań związanych z jej przebudową. Natomiast te drogi wodne mogą być wykorzystane dla celów rozwoju turystyki. W ramach programu operacyjnego „Innowacyjna gospodarka” przygotowywane jest przedsięwzięcie:

„wzmocnienie rozwoju gospodarczego regionów poprzez turystyczny rozwój dróg wodnych Delty Wisły i Zalewu Wiślanego poprzez realizację zadania Pętla Żuławska Międzynarodowa Droga Wodna E -70”.

15.5. Trasy rowerowe

W Studium wskazuje się na układ tras rowerowych do realizacji, o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym W tym:

1) międzynarodowe:

- a) trasa nr 2 - Bursztynowa Trasa Rowerowa R9 - trasa Bałtyk-Adriatyk, przebiegająca przez województwo pomorskie wzdłuż lewego brzegu Wisły przez miejscowości Opalenie, Gniew, Tczew, Gdańsk;

- b) trasa nr 4 - Trasa Tysiąca Jezior – woj. zachodniopomorskie Krzeszewo, Miastko, Bytów, Sulęczyń, Kościerzyna, Skórcz, Gniew, Kwidzyn, Prabuty, Połatki w kierunku Iławy (woj. warmińsko-mazurskie);
- 2) międzyregionalna:
  - trasa nr 12 - Trasa Zamków Polski Północnej - Czarne, Człuchów, Chojnice, Konarzyny, Bytów, Sulęczyń, Kościerzyna, Stara Kiszewa, Skarszewy, Tczew, Malbork, Sztum, Gniew, Smętowo Graniczne;
- 3) regionalna:
  - trasa nr 117- Gdańsk/Pszczółki-Skarszewy-Starogard-Pelplin-Gniew,
- 4) lokalne gminne:
  - a) trasa wzdłuż dawnej kolejki wąskotorowej,
  - b) łączące najatrakcyjniejsze miejsca (wyznaczono je na podstawie ustaleń z władzami samorządowymi gminy)
    - szlak im. Grzysławowa,
    - szlak dolnej Wisły,
    - szlak rzeki Wierzycy,
    - szlak Lasów Dębińskich,
    - szlak Opaleński,
    - szlak Ziemi Tczewskiej.

Wyznaczone trasy gminne stanowią zarazem przebieg tras ponadlokalnych.

Szerokości ścieżek rowerowych powinny być zgodne z warunkami technicznymi określonymi w przepisach wykonawczych do ustawy o drogach publicznych. Dla zapewnienia rowerzystom bezpieczeństwa należy trasy rowerowe oznakować zgodnie z wymaganymi przepisami dotyczącymi znaków i sygnałów drogowych.

Aby zapewnić uczestnikom ruchu turystycznego optymalne warunki, konieczne jest odpowiednie przygotowanie tras turystycznych. Oprócz właściwego urządzenia nawierzchni niezbędne jest prawidłowe ich oznakowanie, zapewnienie dostępu do osiedli przyrodniczo-kulturowych położonych wzdłuż tras oraz wyposażenie w bazę usługową (wypożyczalnia rowerów, miejsca postojowe, punkty informacyjne, baza handlowa, baza serwisowa).

15.6. Polityka parkingowa

- 1) Dla zabudowy istniejącej, zwłaszcza w mieście, należy uporządkować substandardowe miejsca parkowania w osiedlach mieszkaniowych, zorganizować parkingi przykrawężnikowe (o ile jest to możliwe i do pogodzenia z wymogami ochrony środowiska kulturowego) i organizować nowe wydzielone parkingi oraz miejsca garażowe.
- 2) Dla nowej zabudowy miejsca parkingowe należy przewidywać na terenie własnym inwestora przy zachowaniu następujących zasad:
  - a) dla zabudowy jednorodzinnej minimum 1 miejsce postojowe na 1 budynek,
  - b) dla zabudowy wielorodzinnej minimum 1 miejsce postojowe na 1 lokal mieszkalny,
  - c) dla usług minimum 1 miejsce postojowe na 30 m² powierzchni użytkowej obiektu.

16. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

16.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie gminy jest jedną z głównych form użytkowania i zagospodarowania. Przestrzeń ta obejmuje obszary rolnicze pozbawione zabudowy i obszary tzw. rolniczo-osadnicze tj. gruntów rolnych z pojedynczymi rozproszonymi zabudowaniami zagrodowymi. Występują tu generalnie dobre (grunty rolne klas IV klasy bonitacyjnej) i bardzo dobre gleby (grunty rolne klas II i III klasy bonitacyjnej). Grunty wysokich klas podlegają ochronie prawnej zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Rolnicza przestrzeń produkcyjna to jeden z ważnych walorów gospodarczych gminy, główny potencjał gminy, podstawa głównych funkcji gminy. Zatem rolnicza przestrzeń produkcyjna, w szczególności dotycząca najlepszych gruntów klas II i III wymaga ochrony.

Na terenach rolniczych postuluje się, ze względu na bogactwo cennych przyrodniczo terenów wprowadzenie i popularyzowanie zasad „rolnictwa ekologicznego”, zgodnie z zasadami ekorozwoju, w tym między innymi:

- 1) ograniczenie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w strefach sąsiadujących z ciekami i zbiornikami wodnymi,
- 2) wykluczenie hodowli bezściółkowej, nie stosowanie gnojowicy do nawożenia gleb,
- 3) ograniczenie wielkości hodowli zwierząt gospodarskich do pojemności nawozowej gleb i arealu pól uprawnych,
- 4) rozwijanie zintegrowanych metod ochrony roślin, przy wykorzystaniu agrotechniki, biologicznych i chemicznych środków o szybkim rozkładzie w środowisku.

W celu wzbogacania środowiska przyrodniczego i zróżnicowania ekologicznego, proponuje się wprowadzenie następujących zasad kształtowania krajobrazu rolniczego:

- 1) kształtowanie struktury krajobrazu rolniczego w sposób stymulujący wzrost różnorodności biologicznej (zróżnicowanie warunków siedliskowych roślin, stworzenie warunków ostojujących dla zwierząt), poprzez:
- 2) ochronę i zwiększenie zadrzewień śródpolnych, drobnych zbiorników wodnych, oczek wodnych i mokradeł;
- 3) zachowanie w dolinach rzek i obniżeniach terenu gospodarki łkowej;
- 4) ochrona torfowisk w kompleksach pól i łąk, ochrona łąk i mokradeł;
- 5) rekultywacja terenów zdewastowanych, zgodnie z zasadą kształtowania zróżnicowanych warunków środowiskowych.

Obszary rolniczo - osadnicze obejmują:

- 1) tereny położone poza obszarami leśnymi;
- 2) poza obszarami z różnych względów wykluczonymi z zabudowy oraz poza potencjalnymi terenami inwestycyjnymi.

W obrębie tych obszarów dopuszcza się wprowadzenie zainwestowania o różnych funkcjach: mieszkaniowych, jednorodzinnych, rekreacyjnych, usługowych (w tym sportowych i rekreacyjnych), produkcyjnych, magazynowych, gospodarczych związanych z funkcjami rolniczymi i nierolniczymi, siedlisk rolniczych i innych związanych z infrastrukturą techniczną i urządzeń specjalnych.

Przy czym muszą zostać spełnione wymagania wynikające z uchwały nr 1161/XLVII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 kwietnia 2010 roku¹⁶ w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń na obszarach OCHK i projektowanych jako park krajobrazowy - z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ustawy o ochronie przyrody i przepisów odrębnych.

Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych - Obszary na których w gminie (obszar wiejski) docelowo planuje się zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze pokazano w rysunku Studium jako tereny inwestycyjne oraz jako tereny w granicach zwartej zabudowy wiejskiej.

W Studium nie wskazano obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej z bezwzględnym zakazem zabudowy. Zakaz zabudowy na terenach rolniczych, w tym dotyczących lokalizacji siedlisk można ustalić poprzez plan miejscowy dla wymagających tego obszarów.

16.2. Leśna przestrzeń produkcyjna.

Nie planuje się zmiany przeznaczenia większych obszarów stanowiących lasy na cele nieleśne. W sytuacjach wyjątkowych tj. niezbędnych do realizacji inwestycji celu publicznego lub w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przeznaczenie terenów lasów na cele nie leśne. W szczególności dotyczy to nowych odcinków dróg gminnych, wariantów obejść komunikacyjnych dróg wojewódzkich i krajowych.

Lasy ochronne (zasięg pokazano na planszach graficznych) winny być zagospodarowywane zgodnie z planami urządzenia lasu, grunty leśne niezalesione w granicach miasta mogą być zalesiane i zadrzewiane, lasy w części zachodniej miasta postulowane są do wykorzystania także na cele rekreacyjne. Są one szczególnie atrakcyjne i wartościowe dla gminy ze względu na swe położenie.

¹⁶ obecnie obowiązuje Uchwała Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 25 lipca 2016r w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim

16.3. Zalesienia

Wprowadzanie zalesień jest elementem zrównoważonego rozwoju gminy realizującym założenia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz „Wojewódzkiego programu zwiększania lesistości województwa pomorskiego”. Zasady kwalifikowania terenów do zalesienia:

- 1) W strefie osnowy ekologicznej gminy, ustalonej w Studium oraz na obszarach o spadkach powyżej 15% wskazanych w Studium, zalesienia mogą być wykonywane bez żadnych ograniczeń, z zastrzeżeniem co do terenów wskazanych poniżej w ust. 4 i 5 oraz 6;
- 2) Na pozostałym terenie dopuszcza się lokalizację zalesień na gruntach o słabej przydatności dla rolnictwa:
  - a) na glebach zagrożonych erozją, tj. o spadkach co najmniej 18°, niezależnie od klasy gruntu,
  - b) na gruntach zakwalifikowanych jako kompleksy rolniczej przydatności gleb nr 6 – kompleks żytńi (żytnio – ziemniaczany) słaby, nr 7 kompleks żytnio łubinowy, nr 9 kompleks zbożowo pastewny słaby, na glebach klas V i VI,
  - c) przeznaczone do rekultywacji w kierunku leśnym;
- 3) Poza strefą osnowy ekologicznej gminy dopuszcza się zalesienia także gleb wyższych klas, spełniających co najmniej jeden z wymogów:
  - a) są to grunty leżące odłogiem, które utraciły walory agroekologiczne,
  - b) są to grunty bezpośrednio przylegające do istniejących kompleksów leśnych, niezależnie od powierzchni przeznaczonej do zalesienia,
  - c) są to grunty zagrożone erozją lub podatne na zjawiska osuwiskowe,
  - d) są to grunty o powierzchni przeznaczonej do zalesienia przekraczającej 3 ha;
- 4) Z programu zalesień należy bezwzględnie wykluczyć enklawy znaczące dla zachowania bioróżnorodności i dziedzictwa kulturowego gminy:
  - a) grunty rolne i śródpolne, nieużytki zaliczane do siedlisk cennych przyrodniczo jak np. bagna, mszary, torfowiska, oczka wodne, solniska, trzcinowiska i inne siedliska okresowo podmokłe, murawy kserotermiczne, remizy, wrzosowiska, wydmy, gołoborza i wychodnie skalne),
  - b) grunty pochodzenia organicznego z glebami torfowymi i torfowo mułowymi;
  - c) miejsca cenne z historycznego bądź archeologicznego punktu widzenia;
- 5) Zalesienia w granicach chronionych obszarów NATURA 2000 wymagają zaopiniowania sprawującego nadzór nad obszarem, tj. właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- 6) Wyklucza się zalesienia w pasach ochronnych infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym, tj. gazociągów, linii energetycznych, rurociągów naftowych oraz wzdłuż dróg w pasie o szerokości co najmniej 6 m od ich linii rozgraniczających (w uzgodnieniu z zarządcą).
- 7) Z programu zalesień wyklucza się również tereny przeznaczone do innego użytkowania, w tym:
  - a) tereny wskazane dla lokalizacji farm elektrowni wiatrowych,
  - b) tereny rozwojowe zabudowy wskazane w Studium.

Lokalizacja zalesień powinna zapewniać zmniejszenie rozdrobnienia i rozproszenia kompleksów leśnych. Należy dążyć do tego, żeby docelowa powierzchnia kompleksu leśnego nie była mniejsza niż 5 ha. Zalesianie gruntów porolnych powinno sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy rolno - leśnej, a także tworzeniu swartego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych. Zalesienia powinny uwzględniać również tworzenie korytarzy ekologicznych pomiędzy dużymi kompleksami leśnymi.

17. Obszary z ograniczeniami dla zabudowy

17.1. Zagrożenia powodziowe

17.1.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

~~Wzdłuż rzeki Wisły, Wierzycy oraz Strugi Młyńskiej, na terenie gminy i miasta Gniew występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie występowania $p=1\%$ oraz $p=10\%$. Jako podstawę określenia granic obszaru szczególnego zagrożenia powodzią uznaje się granice tzw. Strefy A1 i A10, określającej zasięg obszaru zalewowego odpowiadającego wysokiemu powodziowemu przepływowi o objętości Q , którego prawdopodobieństwo wynosi 1% i 10% . Obszary szczególnego zagrożenia występowaniem powodzi dla rzeki Wisły zostały wyznaczone na podstawie opracowania „Wyznaczenie granic obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych Wisła”.~~

Tereny szczególnego zagrożenia powodzią występujące na terenie gminy to:

od rzeki Wisły:

- a) na wschód od zabudowań wsi Wielkie Walichnowy,
- b) okolice miejscowości Kuchnia, Polskie Gronowo i Kotło,
- c) Jażwiska – Opalenie (teren do wału Strugi Młyńskiej) oraz rejon miejscowości Dębowy Las,
- d) Gniew (rejon ul. Rybackiej, Rycerskiej, Wiślanej) oraz dolina Wierzycy po Brodzkie Młyny;

od Wierzycy (poza terasą zalewową):

- a) Nicponia (od Wierzycy i jej dopływu),
- b) Brody Pomorskie (od Wierzycy),

od pozostałych cieków i wód spływających z wysoczyzny:

- a) Opalenie (od Strugi Młyńskiej),
- b) Tymawa (wody opadowe spływające z wysoczyzny – spływ podczas nawałnych deszczów),
- c) Gniew (wody opadowe spływające z wysoczyzny – spływ podczas nawałnych deszczów).

Wzdłuż rzeki Wisły, na terenie gminy i miasta Gniew występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu na podstawie ustawy Prawo wodne są wyznaczone zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego i mapą ryzyka powodziowego opracowaną przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (w ramach projektu „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami”).

Tereny szczególnego zagrożenia powodzią występujące na terenie gminy to:

od rzeki Wisły:

- a) na wschód od zabudowań wsi Wielkie Walichnowy,
- b) okolice miejscowości Kuchnia, Polskie Gronowo i Kotło,
- c) Jażwiska - Opalenie (teren do wału Strugi Młyńskiej) oraz rejon miejscowości Dębowy Las,
- d) Gniew (rejon ul. Rybackiej, Rycerskiej, Wiślanej) oraz dolina Wierzycy po Brodzkie Młyny;

Dla terenów szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z art. 88l ust. 1 prawa wodnego zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Przy czym zgodnie z art. 88l ust. 2 dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów, o których mowa w ust. 1, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

Ponadto na terenie gminy występują obszary zagrożone od pozostałych cieków i wód spływających:

od Wierzycy (poza terasą zalewową):

- a) Nicponia (od Wierzycy i jej dopływu),
- b) Brody Pomorskie (od Wierzycy),

od pozostałych cieków i wód spływających z wysoczyzny:

- a) Opalenie (od Strugi Młyńskiej),

b) Tymawa (wody opadowe spływające z wysoczyzny - spływ podczas nawałnych deszczów),

c) Gniew (wody opadowe spływające z wysoczyzny - spływ podczas nawałnych deszczów).

Dla wyżej wymienionych terenów obowiązują zakazy zgodnie z ustawą prawo wodne. Na etapie sporządzenia planów miejscowych winny zostać wskazane inne działania pozwalające na ograniczenie ryzyka powodziowego i ograniczenia jego skutków.

17.1.2. Wały przeciwpowodziowe

Długość wałów przeciwpowodziowych w gminie jest następująca:

- a) wał wiślany na nizinie walicznowskiej – 9,0 km,
- b) wał wiślany na nizinie opaleńskiej – 6,4 km,
- c) wał Strugi Młyńskiej – 2,8 km

W związku z występowaniem licznych przesieków w wale wzdłuż rz. Wisły przewiduje się jego modernizację na całym odcinku o długości 8,8 km celem ich usunięcia. Dodatkowo należy przewidzieć remont dróg dojazdowych do wału (o łącznej długości ok. 2 km), drogi biegnącej wzdłuż wału (na długości 4,6 km) i częściowo po koronie i ławeczce wału. W celu określenia miejsc szczególnie narażonych na przecieki oraz określenie szczegółowego zakresu prac należy wykonać dokładną ekspertyzę stanu technicznego wałów i dróg.

Elektrownia opalenie:

W sytuacji gdy, teren przewidziany pod możliwość lokalizacji elektrowni konwencjonalnej w rejonie Opalenia zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego i mapą ryzyka powodziowego znajduje się na obszarze wskazanym, jako potencjalnie zagrożonym zalaniem w wyniku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego należy przy projektowaniu przewidzieć działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zakładu oraz środowiska naturalnego w przypadku wystąpienia takiego zdarzenia.

17.2. Obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi

W obrębie gminy Gniew wyznaczono istnienie 4 osuwisk:

- 1) osuwisko w okolicy Polskie Gronowo, zbocze w pradolinie Wisły. Rodzaj osuwiska to: obryw-obwał, zsuw, spływanie. Osuwisko o generalnym nachyleniu zbocza (skarpy), na którym wystąpiło - 40°. Powstałe w wyniku infiltracji wód opadowych. Długość maksymalna osuwiska wynosi 36,2 m, a szerokość 70 m. Wysokość niszy wynosi 6 m.
- 2) osuwisko w mieście Gniew, w zboczu doliny rzecznej o długości maksymalnej 78 m, szerokości 50 m. Wysokość niszy wynosi 3 m. Przyczyną powstania osuwiska jest infiltracja wód opadowych. Kolejne osuwisko w Gniewie, także występuje w zboczu doliny rzecznej. Typ osuwiska naturalnego: obrywowego, spływu i spelzania. Jego szerokość maksymalna wynosi 95 m, a wysokość 3 m,
- 3) osuwisko w mieście Gniew,
- 4) w okolicy Tymawy występuje kolejne osuwisko powstałe w zboczu pradoliny Wisły, rozcięte okresowym ciekim. Długość maksymalna wynosi 37,2 m, szerokość maksymalna 152 m, wysokość niszy zaś 3,8 m. Rodzaj osuwiska: zsuw i spływanie. Do przyczyn jego powstania można zaliczyć infiltracje wód opadowych oraz wypływy wód na zboczu.

Dla terenu miasta i gminy Gniew typowe jest również występowanie ruchów masowych w rejonach wysokich, denudowanych krawędzi doliny Wisły oraz doliny Wierzycy, która miejscami bierze czynny udział w ich erodowaniu.

Dla terenów osuwisk i obszarów zagrożonych występowaniem ruchów masowych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy.

17.3. Zagrożenie hałasem

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 07.120.826) dla obszaru opracowania obowiązują następujące normy hałasu powodowanego przez drogi lub linie kolejowe (wyrażone równoważnym poziomem dźwięku w dB):

- a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – w porze dziennej 55 dB i w porze nocnej 50 dB,

- b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorczego (w tym tereny zabudowy zagrodowej) - w porze dziennej 60 dB i w porze nocnej 50 dB.

Na terenie gminy podstawowym źródłem hałasu jest ruch komunikacyjny. Głównym jego emitorem liniowym jest droga krajowa nr 91. Perspektywnie po wybudowaniu przeprawy mostowej na rzece Wiśle w rejonie Opalenia projektowana droga krajowa nr 91 oraz obejście miejscowości Kolonia Ostrowicka zastępujące odcinek drogi wojewódzkiej nr 231 do węzła na autostradzie A1 będą takimi emitarami.

W celu zapewnienia prawidłowych warunków zamieszkania należy wykluczyć lokalizację zabudowy mieszkaniowej w strefach zagrożenia poziomem hałasu powyżej 40 dB, tj.:

- a) w pasie o szerokości ok. 55 m od linii rozgraniczających drogi krajowej nr 91, projektowanej drogi krajowej nr 90 i obejścia miejscowości Kolinia Ostrowicka. W strefie dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej wyłącznie w sytuacji zastosowania środków ochrony przed uciążliwościami;
- b) w odległości mniejszej niż 400 m od terenów przewidzianych dla lokalizacji farmy elektrowni wiatrowych.

17.4. Pola elektroenergetyczne

Na terenie gminy Gniew znajdują się obiekty emitujące pola elektromagnetyczne. Należą do nich przede wszystkim:

- 1) Urządzenia infrastruktury energetycznej:
  - a) linia energetyczna najwyższych napięć 220 kV Bydgoszcz – Gdańsk Leżno o charakterze tranzytowym linia planowana jest do podniesienia do napięcia 400kV,
  - b) linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV, które doprowadzają energię dla miasta i gminy,
  - c) planowana linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV z Kwidzyna do planowanej stacji transformatorowej Gniew,
  - d) planowana linia energetyczna najwyższych napięć 400 kV elektrownia Opalenie – stacja redukcyjna Pelplin – linia stanowiąca wyprowadzenie mocy z planowanej elektrowni,
  - e) projektowana dwutorowa linia wysokiego napięcia 2x110 kV biegnąca od stanowiska 34 linii 110 kV nr 1494 (Pelplin Majewo) do projektowanej stacji 110/15 kV GPZ dla FW Ciepłe,
  - f) projektowana dwutorowa linia wysokiego napięcia 2x110 kV biegnąca od linii 110 kV nr 1494 (Pelplin – Majewo) do projektowanej stacji 110/15 kV GPZ Gniew,
  - g) projektowana linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 2x 400 kV relacji Grudziądz-Pelplin-Gdańsk Przyjaźń;**
- 2) Instalacje radiokomunikacyjne - stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne.

Dla linii energetycznych przyjmuje się strefy ograniczeń dla wysokości zagospodarowania i lokalizacji obiektów na stały pobyt ludzi o następujących wartościach

- 1) W sąsiedztwie linii wysokiego napięcia 400 kV obowiązuje strefa o szerokości 80 m, tj. po 40 m na każdą stronę od osi słupów,
- 2) W sąsiedztwie linii wysokiego napięcia 220 kV obowiązuje strefa o szerokości 70 m, tj. po 35 m na każdą stronę od osi słupów,
- 3) W granicach gminy przebiegają dwie linie energetyczne 110 kV, obowiązuje strefa o szerokości 40 m, tj. po 20 m na każdą stronę od osi słupów.

Zagospodarowanie w strefach ograniczeń należy uzgodnić z właściwym gestorem sieci energetycznych..

Zasięg stref o ograniczeniach inwestycyjnych gdzie występuje podwyższony poziom pola elektromagnetycznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymaga rozpoznania pomiarowego, a zasady ich wykonywania określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów, Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Dla obiektów takich jak linie energetyczne wysokich napięć, które zaliczane są do przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko należy przeprowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko. Na podstawie art. 135 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U.08.25.150 z późniejszymi zmianami), jeżeli z przeglądu ekologicznego lub z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska tworzy się obszar ograniczonego oddziaływania.

17.5. Strefa ochronna od gazociągu

Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 400, PN 6,3 Mpa relacji Gustorzyn – Pruszcz Gdański oraz gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500, MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn Reszki (dawnej Włocławek – Gdynia). W stosunku do gazociągu relacji Gustorzyn – Pruszcz (DN400, PN 6,3 Mpa) obowiązują przepisy ~~rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 listopada 1995 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz.U. Nr 130 poz. 686 z dnia 7 grudnia 1995 r.)~~ Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013, poz. 640, zał. nr 2). Zgodnie z powyższym należy zachować odległość zabudowy od gazociągu, która dla budynków mieszkalnej zabudowy jedno- i wielo rodzinnej wynosi 35 m, zaś dla wolno stojących budynków niemieszkalnych (stodoły, szopy, garaże) - 25 m. W odniesieniu do gazociągu relacji Gustorzyn Reszki (DN500, MOP 8,4 MPa), (dawnej Włocławek – Gdynia) obowiązują przepisy zgodnie z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013, poz. 640, zał. nr 2). ~~rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz.U.Nr 97, poz. 1055)~~. Odległości zabudowy od planowanego gazociągu należy zachować z w/w przepisami.

W obszarze objętym zmianą Studium projektuje się nowy gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Gniew-Skórcz. Orientacyjna trasa tego gazociągu została pokazana na zał. graficznym – zał. nr 3 oraz zał. nr 8. Dla tego gazociągu należy zachować strefę kontrolowaną o szerokości 4 m (po 2 m od osi gazociągu) zgodna z w/wym Rozporządzenia lub w przypadku jego zmiany wynikającą z odpowiednich przepisów. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzeń stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.

17.6. Strefy ograniczenia zainwestowania od rurociągu naftowego

Przez północno – wschodnią część Gminy Gniew przebiega dalekosieźny rurociąg naftowy DN 800 oraz kabel światłowodowy, zarządzane przez PERN „Przyjaźń” SA w Płocku. W perspektywnych planach PERN „Przyjaźń” SA jest budowa drugiej nitki rurociągu naftowego DN 800.

Przepisy, na podstawie których wydawano pozwolenie na budowę rurociągu naftowego, określały odległość od rurociągu minimum 100 m od miast, osiedli, zakładów przemysłowych, składowisk materiałów palnych i obiektów użyteczności publicznej oraz 20 m od zabudowy luźnej (zagrodowej). Intensyfikacja zabudowy w pobliżu rurociągu naftowego i co za tym idzie infrastruktury technicznej przechodzącej przez strefę bezpieczeństwa stwarza liczne kolizje, co może doprowadzić do uszkodzenia rurociągu lub kabla.

W związku z planowaną budową nowej nitki gazociągu planuje się poszerzenie strefy bezpieczeństwa dla rurociągu naftowego o 10 m.

17.7. Tereny zamknięte

Na terenie gminy i miasta znajdują się tereny zamknięte będące liniami kolejowymi. Granice terenów zamkniętych stanowią granice dz. ewidencyjnych obecnych terenów kolejowych, związanych z nieczynnymi obecnie liniami nr 244 Morzeszczyn-Gniew oraz nr 238 Smętowo-Opalenie Tczewskie. O kwalifikacji tych terenów jako tereny zamkniętych stanowi decyzja nr 42 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28.12.2000 r. (Dz. Urz. MTiGM z 2000r. nr 7 poz. 49). Dla terenów zamkniętych nie sporządza się planów miejscowych. W granicach terenów zamkniętych decyzje wydaje wojewoda.

Dla terenów tych nie ustanowiono stref ochronnych.

Wg załącznika do decyzji nr 42 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 28.12.2000r. w sprawie terenów, przez które przebiegają linie kolejowe jako terenów zamkniętych, następujące tereny w granicach gminy Gniew są wykazane jako zamknięte:

- a) Kursztyn - dz. nr 110, 123/2, 145, 154, 196, 73, 79,
- b) Opalenie - dz. nr 125,
- c) Rakowiec - dz. nr 473, 477, 478
- d) Widlice - dz. nr 184, 219, 220, 221, 225, 314, 405/1

e) Gniew – dz. nr 3/1, 3/2 arkusz mapy 25, dz. nr 51, 53 arkusz mapy 36, dz. nr 7 ark. 23, nr dz. 9/3, 9/5, 9/8, 9/9, ark. 29.

Dla terenów położonych w ich sąsiedztwie obowiązuje stosowanie przepisów wynikających z ustawy z dn. 28.03.2003r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86 poz. 789 z późn. zm.), a także wydanych na jej podstawie rozporządzeń (dot. m.in., sytuowania drzew, krzewów, elementów ochrony akustycznej, wykonywania robót ziemnych, budynków i budowli), wynikających z ustawy prawo budowlane i wydanych na jego podstawie rozporządzeń dot. m.in. warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, dot. skrzyżowań linii kolejowych z drogami publicznymi, odległości budynków i budowli od terenów kolejowych oraz od skrajnego toru. Wszelkie projekty budowlane i decyzje warunków zabudowy oraz decyzje o pozwoleniach na budowę dotyczące obszarów kolejowych i terenów w sąsiedztwie linii wymagają opiniowania i uzgodnień z właściwą kompetencyjnie jednostką PKP.

Zamiarem władz samorządowych jest docelowe zagospodarowanie terenów kolejowych nieczynnej obecnie linii nr 244 Morzeszczyn-Gniew na cele związane z zagospodarowaniem turystycznym i usługowym (kolejka „Retro”, ścieżka rowerowa turystyczna, obiekty usługowe związane z turystyką).

Linia kolejowa nr 238 relacji Smętowo do stacji Opalenie Tczewskie ma zostać odtworzona i zmodernizowana i stać się podstawową drogą komunikacyjną służącą transportowi ładunków masowych do elektrowni w rejonie Opalenia

18. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

18.1. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę

- 1) Rozwój gospodarki wodnej opiera się na wielu czynnikach stanowiących o aktualnym stanie uzbrojenia w sieć i urządzenia wodociągowe, a także planach dotyczących uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej na terenie miasta i gminy Gniew. Wiele działań z zakresu zaopatrzenia w wodę zostanie przeprowadzonych na terenie obszarów wiejskich.
- 2) W związku z prognozowanym niewielkim przyrostem liczby ludności w kolejnych latach, zakłada się adaptację istniejących systemów wodociągowych i ich dalszą rozbudowę na terenach rozwojowych z planowaną intensyfikacją zabudowy.
- 3) Zakłada się, iż 95-97% mieszkańców gminy będzie zaopatrywanych w wodę ze zorganizowanych systemów dystrybucji wody. W przypadku pojedynczych siedlisk, dla których podłączanie do istniejących systemów zaopatrzenia w wodę nie jest uzasadnione ekonomicznie, dopuszcza się stosowanie lokalnych ujęć wód podziemnych.
- 4) Na terenie obszarów wiejskich gminy Gniew planowane jest utworzenie pięciu wodociągów grupowych. Ze względu na zły stan techniczny ujęć i stacji uzdatniania w niektórych miejscowościach planuje się ich likwidację. Docelowo wyłączone z eksploatacji zostaną ujęcia w miejscowościach: Szprudowo, Kursztyn, Brody Pomorskie, Gogolewo, Rakowiec.
- 5) Realizowane będzie łączenie wodociągów wiejskich w wodociągi grupowe z ujęciami o większych możliwościach rozbudowy w zakresie wydajności i jakości uzdatnionej wody. Zasoby istniejących wód podziemnych są wystarczające do pokrycia aktualnych potrzeb i zapewnienia dostawy odpowiedniej ilości wody dla stanu perspektywicznego (po ewentualnej rozbudowie ujęć w zależności od bieżącego zapotrzebowania).
- 6) Przeprowadzona analiza funkcjonowania aktualnego systemu zaowocowała decyzją o utworzeniu następujących wodociągów grupowych na terenie obszarów wiejskich gminy Gniew:

	Plany rozbudowy ujęcia	Przyczyny rozbudowy ujęcia	Pilność prac modernizacyjnych ujęcia	Plany rozbudowy sieci	Przyczyna rozbudowy sieci	Pilność prac modernizacyjnych sieci	Uwagi
Wielkie Walichnowy – Polskie Gronowo – Kuchnia – Kołło	nie ma takich potrzeb	nie dotyczy	nie ma takich potrzeb	po inwentaryzacji sieci	po inwentaryzacji sieci	po inwentaryzacji sieci	
Cierpice – Kursztyn – Szprudowo – Brody Pomorskie	Automatyzacja pracy filtrów, zastosowanie zespołów pomp z przetwornicami	utworzenie lokalnego ujęcia dla czterech wsi	-	SUW Cierpice-Bursztyn, połączenie ok. 1,7 km; SUW Cierpice-Szprudowo, połączenie ok. 1,6 km; SUW Cierpice - Brody Pom., połączenie ok. 1,9 km;	Względnie ekonomiczne, Zła jakość wody w systemach: Kursztyn, Szprudowo, Brody Pom.,	Najlepiej zrealizować w 2011 - 2012 r.	W wyniku realizacji wodociągu grupowego j/w do likwidacji przewidziane są ujęcia w miejscowościach: Kursztyn, Szprudowo, Brody Pomorskie.
Nicponia – Tymawa,	Budowa trzeciej studni w 2012 r.	Podniesienie niezawodności dostaw wody	2012 r.	Zwiększenie obszaru sieci o nowe zabudowy.	realizacja mpzp	2012 r.	
Piaseczno – Jeleń - Rakowiec	budowa jednej studni rezerwowej	Podniesienie niezawodności dostaw wody	-	sieć połączeniowa Jeleń - Rakowiec ok. 1,8 km, zwiększenie obszaru sieci o nowe zabudowy	efektywność gospodarcza dostawcy	2014 r.	W wyniku realizacji wodociągu grupowego j/w do likwidacji przewidziane są ujęcia w miejscowości: Rakowiec.
Potłowo – Jażwiska – Jelenica – Opalenie – Widlice	budowa jednej studni rezerwowej	Podniesienie niezawodności dostaw wody	-	sieć połączeniowa Jeleń - Rakowiec ok. 1,8 km, zwiększenie obszaru sieci o nowe zabudowy;	efektywność gospodarcza dostawcy;	2014 r.;	
Stary Młyn – Dąbrówka – Kolonia Ostrowicka – Ostrowite – Półwieś – Pieniążkowo	budowa nowego ujęcia w m. Ostrowite	Zabezpieczenie dostaw wody dla wsi: Ostrowite, Pieniążkowo, Półwieś, Kolonia Ostrowicka, Dąbrówka, Stary Młyn;	-	SUW Ostrowite – Pieniążkowo: połączenie ok. 2 km, Pieniążkowo – Półwieś: rozbudowa ok. 2,5 km, SUW Ostrowite - K. Ostrowicka: połączenie ok. 1 km, K. Ostrowicka – Dąbrówka: rozbudowa ok. 2 km, K. Ostrowicka –	uniezależnienie od dostaw wody z gmin sąsiednich, potrzeby mieszkańców;	2011 - 2012 r.	

				Stary Młyn: rozbudowa ok. 1 km,;			
--	--	--	--	--	--	--	--

- 7) Do sieci miejskiej z ujęciem „Parkowa” w Gniewie docelowo przewiduje się podłączenie miejscowości Gogolewo, a istniejące tam ujęcie zostanie wyłączone z eksploatacji. Ze względu na pilniejsze potrzeby w zakresie zaopatrzenia w wodę na terenie gminy, podłączenie obu sieci planuje się zrealizować do 2025 r.
- 8) W najbliższym czasie nie przewiduje się rozbudowy istniejącego ujęcia „Parkowa” w Gniewie, gdyż stan techniczny oraz wydajność istniejącej Stacji Uzdatniania Wody jest zadowalający. W celu usprawnienia pracy urządzeń planuje się natomiast przeprowadzenie prac modernizacyjnych w zakresie:
  - a) wymiany 2 wodomierzy studziennych na cyfrowe i wpięcie ich do systemu sterowania i wizualizacji stacji,
  - b) budowa systemu alarmowego i monitoringu wizyjnego terenu i obiektów SUW Gniew,
  - c) wymiana rurociągów technologicznych na nowe w maszynowni SUW Gniew.
- 9) W ramach zapewnienia dostaw wody np. w przypadku awarii głównego ujęcia wody „Parkowa”, planuje się wykorzystanie odwiertu w rejonie byłej cegielni jako ujęcie rezerwowe. Obecnie trwające prace nad tą inwestycją są na etapie założeń do ewentualnego wykonania operatu wodno-prawnego.
- 10) Ze względu na zbyt niskie ciśnienie w sieci wodociągowej i niezadowalający stan techniczny sieci (przewody azbestocementowe) w wielu obszarach miasta konieczna jest modernizacja i wymiana przewodów:
  - a) Ze względu na zły stan techniczny sieci: wodociągowe magistrale główne wbudowane w ul. Gdańskiej i ul. 27 Stycznia,
  - b) Ze względu na zaplanowaną rewitalizację i budowę całkowicie nowej nawierzchni płyty placu Grunwaldzkiego: modernizacja, przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej pod całym zespołem staromiejskim,
  - c) Ze względu na brak wydajności lub zastosowanego materiału: lokalnie ok. 10% sieci wymaga zwiększenia średnic.
- 11) W związku z częstymi spadkami ciśnienia i niedoborem ilości wody w sieci miejskiej istnieje potrzeba włączenia zbiornika wyrównawczego do pracy w systemie zaopatrzenia w wodę. W przyszłości analizowana będzie możliwość pozyskania położonej na wzgórzu na przedmieściach wieży wodociągowej po właściwym remoncie i przebudowie sieci, do eksploatacji. Głównym zadaniem planowanego zbiornika będzie stabilizacja ciśnienia w sieci wodociągowej oraz zapewnienie dostaw wody w odpowiedniej ilości.
- 12) Proponowane w SUIKZP tereny inwestycyjne należy uzbroić w sieć wodociągową poprzez rozbudowę istniejących systemów. Projektowana sieć wodociągowa w poszczególnych miejscowościach, po sprawdzającym przeliczeniu przepustowości istniejącej sieci i ewentualnej modernizacji czy wymianie niektórych jej odcinków, powinna być włączona do istniejących przewodów wodociągowych. Istniejące i projektowane sieci wodociągowe powinny zapewniać dostawę odpowiedniej ilości wody dla celów przeciwpożarowych.
- 13) Rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej należy planować uwzględniając zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zaś trasa projektowanego wodociągu powinna zostać dostosowana do projektowanej bądź istniejącej obsługi komunikacyjnej (przewody należy prowadzić w liniach rozgraniczających drogi) – jeśli jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione. Wstępne trasy przebiegu projektowanych sieci wodociągowych pokazano na rysunku nr 6. Infrastruktura techniczna. System zaopatrzenia w wodę miasta Gniew.
- 14) Mając na uwadze ograniczone zasoby wód podziemnych należy dążyć do racjonalnego korzystania z wody pitnej przez mieszkańców gminy. W zakresie zmniejszania zużycia wody w gospodarstwach domowych i rolnictwie należy wprowadzać i kontynuować działania zmierzające do racjonalizacji jej zużycia, przede wszystkim dbając o podniesienie stanu świadomości lokalnej społeczności

w zakresie konieczności oszczędzania wody oraz możliwości technicznych i organizacyjnych w tym zakresie.

- 15) Budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę należy realizować jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków.
- 16) Należy zapewnić wodę do celów przeciwpożarowych w ilościach wymaganych do celów przeciwpożarowych w szczególności z urządzeń zaopatrujących w wodę ludność zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi. W sytuacji gdy w jednostce osadniczej zasoby wody przeznaczone dla ludności nie zapewniają dostatecznej ilości wody na cele przeciwpożarowe należy zapewnić co najmniej jedno uzupełniające źródło wody zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi.

18.2. Kierunki rozwoju systemu odprowadzania ścieków sanitarnych

- 1) Sieć kanalizacji sanitarnej należy sukcesywnie rozbudowywać wszędzie tam, gdzie w związku z brakiem zbiorczego odprowadzania i oczyszczania ścieków zagrożone jest środowisko naturalne oraz gdzie budowa kanalizacji jest ekonomicznie oraz technicznie uzasadniona.
- 2) Gospodarka ściekowa na terenie gminy Gniew wymaga dalszego uporządkowania.
- 3) Obszar wiejski gminy Gniew jest skanalizowany w niewielkim stopniu. Obecnie tylko siedem miejscowości z terenu gminy, tj. Nicponia, Tymawa, Gogolewo, Ciepłe, Kursztyn, Cierzpice, Szprudowo oraz Brody Pomorskie wyposażone są w sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzającą ścieki do oczyszczalni, co jest wynikiem wysoce niezadowolającym. Niewątpliwie stanowi to duże zagrożenie dla środowiska naturalnego zwłaszcza, że stopień zwodociągowania jest dużo wyższy i sukcesywnie rośnie liczba miejscowości podłączonych do miejskiego wodociągu bądź wodociągów grupowych funkcjonujących na obszarach wiejskich gminy.
- 4) W najbliższym czasie tj. w roku 2014, planowana jest rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Szprudowo z odprowadzeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej miasta Gniew. Łączna długość nowo dobudowanej sieci ma wynieść ok. 18 840 m w tym: sieci tłoczne 10 740 m, sieci grawitacyjne 8 100 m. Zakres rzeczowy rozbudowy obejmuje budowę: kanalizacji grawitacyjno – pompowej w poszczególnych wsiach oraz kanalizacji tłocznej tranzytowej w kierunku istniejącej kanalizacji sanitarnej m. Gniew.
- 5) Należy dążyć do wyposażenia wszystkich miejscowości wchodzących w skład aglomeracji ściekowej Gniew w zbiorczy system kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków w Gniewie. Zasadne jest opracowanie racjonalnego harmonogramu przewidzianych inwestycji z zakresu uporządkowania gospodarki ściekowej i jego sukcesywną realizację.
- 6) Część obszaru gminy nie ujętej w granicach utworzonej aglomeracji ściekowej należy także wyposażyć w sprawny system odbierania, transportowania i oczyszczania ścieków bytowo – gospodarczych. Dotyczy to miejscowości: Stary Młyn, Dąbrówka, Półwieś, Kolonia Ostrowicka, Ostrowite, Pieniążkowo, Rakowiec, Jeleń, Potłowo, Jaźwiska, Jelenica, Alpinki, Opalenie, Widlice. Proponuje się jako docelowe budowę lokalnych oczyszczalni ścieków w tej części gminy z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do pobliskich odbiorników np. cieku Struga Młyńska.
- 7) W związku z ogromnym zakresem prac mających na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy należy racjonalnie zaplanować wydatki na ten cel, wykorzystując środki z unijnych Funduszy Strukturalnych (przede wszystkim z *Programu Infrastruktura i Środowisko*).
- 8) Istniejąca oczyszczalnia ścieków w Gniewie jest w bardzo dobrym stanie technicznym, gdyż jest to obiekt oddany do eksploatacji w sierpniu 2005 r. W celu usprawnienia pracy niektórych urządzeń, obecny eksploatacja widzi potrzebę budowy naziemnego rurociągu technologicznego dla okresowego czyszczenia eksploatacyjnego reaktorów.
- 9) Istniejące kanały kanalizacji sanitarnej w mieście należy zabezpieczyć przed dopływem wód deszczowych. Konieczne jest zlikwidowanie połączeń sieci sanitarnej z siecią deszczową oraz zlikwidowanie „dzikich” wpustów wód deszczowych do kanalizacji sanitarnej.

- 10) Na wielu odcinkach sieci występują kolektory w złym stanie technicznym, kilkudziesięcioletnie kamionkowe i betonowe. Przewody ułożone w ulicach z dużym natężeniem ruchu są trwale uszkodzone, między innymi w ulicy: 27 Stycznia czy Gdańskiej. Należałoby, w przypadku dostępnych rezerw terenowych, przełożyć je i uwolnić od ponadnormatywnych obciążeń dynamicznych.
- 11) Celem zaplanowania konkretnych działań modernizacyjnych systemu kanalizacji sanitarnej w mieście należy przeprowadzić rzeczową inwentaryzację geodezyjną sieci. Istnieje realna potrzeba weryfikacji stanu technicznego i przepustowości eksploatowanych przewodów kanalizacyjnych.
- 12) Biorąc pod uwagę rozbudowę kanalizacji sanitarnej na terenie gminy i przewidywany zwiększony dopływ ścieków może zaistnieć potrzeba rozbudowy przepompowni głównej zlokalizowanej w Gniewie w nowy zestaw pomp o wydajności zapewniającej prawidłową jej pracę.
- 13) Istniejącą kanalizację sanitarną na terenie miasta należy rozbudowywać sukcesywnie w systemie grawitacyjno – pompowym zgodnie z zasadami lokalizacji ustalonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowe rozwiązania techniczne będą przedstawiane na etapie opracowywania projektów budowlanych.
- 14) Istniejące zbiorniki bezodpływowe do magazynowania nieczystości ciekłych należy zachować do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej pod warunkiem zachowania szczelności zbiorników.
- 15) Ścieki techniczne powstające w wyniku procesów produkcyjnych przed wprowadzeniem do miejskiej kanalizacji sanitarnej należy podczyszczać na urządzeniach własnych inwestora do parametrów wymaganych obowiązującymi przepisami.

18.3. Kierunki rozbudowy systemu odprowadzenia wód opadowych

Celem rozbudowy systemu odprowadzenia wód opadowych powinna być przede wszystkim ochrona gruntów oraz wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem, jakie może spowodować niekontrolowany spływ wód opadowych, głównie z terenów przemysłowych, usługowych, obsługi komunikacji, baz transportowych, centrów miast itd. Mając na uwadze sprawne funkcjonowanie systemu k.d. należałoby przeprowadzić szczegółową inwentaryzację istniejącego systemu i podjąć stosowne kroki w celu uporządkowania gospodarki wodami opadowymi na terenie miasta. Sporządzenie koncepcji kompleksowego rozwiązania gospodarki wodami opadowymi pozwoliłoby na obiektywną ocenę sprawności funkcjonowania k.d. w jej stanie istniejącym, potrzeby modernizacji, przebudowy i wreszcie rozbudowy całego systemu. W przypadku istniejącego systemu ogólnospławnego miasta Gniew priorytetem w dziedzinie gospodarki wodami opadowymi powinno być rozdzielenie kanalizacji ogólnospławnej na dwa systemy rozdzielcze tj. kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Przy realizacji nowych systemów na terenach dotychczas niezainwestowanych należałoby uwzględnić poniższe zasady:

- 1) jeśli tylko warunki gruntowo – wodne nie będą przeszkodą: zastosowanie retencji i infiltracji deszczu do gruntu jako podstawowego rozwiązania dla nowych terenów oraz przy modernizacji istniejących systemów;
- 2) rozbudowa istniejącego systemu odprowadzenia wód opadowych w postaci szczelnych kanałów tylko tam, gdzie jest to konieczne i wymagane obowiązującymi przepisami;
- 3) wprowadzenie kanalizacji deszczowej na wszystkich obszarach gdzie może nastąpić zanieczyszczenie wód opadowych i roztopowych, celem jest zapewnienie odpowiedniej jakości ujmowanych wód podziemnych;
- 4) zachowanie tych istniejących zbiorników wodnych, które pełnią ważną funkcję retencyjną.

W stanie istniejącym jedynie kolektory deszczowe Dybowo, Szpital oraz wylot k.d. obsługującej Os. M. Konopnickiej są wyposażone w urządzenia podczyszczające wody opadowe przed wprowadzeniem ich do odbiornika. Pozostałe wyloty (nie wliczając pojedynczych kolektorów odprowadzających wody z osiedli domów jednorodzinnych bądź terenów nie zagrożonych poważnym zanieczyszczeniem substancjami szkodliwymi) powinny zostać wyposażone w osadniki cząstek mineralnych oraz separatory substancji ropopochodnych. Należy też brać pod uwagę i zawsze racjonalnie oceniać możliwości przyjęcia dodatkowych wód przez konkretne odbiorniki, a ponadto w przypadku rowów melioracyjnych dbać o ich drożność, odpowiednią głębokość, nachylenie skarp itp.

18.4. Kierunki rozbudowy i rozwoju zaopatrzenia w gaz

Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku poinformowała, że istnieją techniczne możliwości zwiększenia dostawy gazu dla miasta Gniew i jego okolic. Rozbudowa sieci gazowej będzie następowała stosownie do deklarowanego i istniejącego zainteresowania potencjalnych klientów.

Założono, że docelowo 100% mieszkańców będzie mogło korzystać z gazu do przygotowania posiłków, z czego 95% do tych celów będzie wykorzystywało gaz ziemny przewodowy. W miejscowościach, gdzie zostanie doprowadzony gaz przewodowy będzie także istniała możliwość wykorzystania go dla celów ogrzewania i do przygotowania ciepłej wody. Przyjęto wskaźniki jednostkowego zużycia gazu: godzinowy 0,42 Nm³/M, roczny 1350 Nm³/M. Założono, że do ogrzewania gazu może używać ok. 60-70% ogółu mieszkańców.

W obszarze objętym zmianą Studium projektuje się nowy gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Gniew-Skórcz. Orientacyjna trasa tego gazociągu została pokazana na zał. graficznym – zał. nr 3 oraz zał. nr 8. Dla tego gazociągu należy zachować strefę kontrolowaną o szerokości 4 m (po 2 m od osi gazociągu) zgodna z w/wym Rozporządzenia lub w przypadku jego zmiany wynikającą z odpowiednich przepisów. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzeń stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.

Przepustowość stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia w Gniewie pozwala na zaopatrzenie w gaz ok. 13000 mieszkańców, co stanowi ok. 80% obecnej liczby mieszkańców. Zatem można przyjąć, że zaopatrzenie w gaz sieciowy przy założonych standardach możliwe będzie bez konieczności rozbudowy urządzeń źródłowych

Dla elektrowni w rejonie Opalenia jako jeden z możliwych sposobów zasilania zakłada się wykorzystanie gazu. W sytuacji zastosowania takiej technologii należy przewidzieć wykonanie gazociągu do zasilania elektrowni połączonego z gazociągiem DN 500 relacji Gustorzyn – Reszki (dawnej Włocławek – Gdańsk) lub innym gazociągiem wysokiego ciśnienia.

Przy przyjęciu powyższego założenia instalacja zasilająca elektrownie powinna uwzględniać:

- 4) gazociąg przyłączeniowy DN 500, 8,4MPa z włączeniem do gazociągu źródłowego,
- 2) stację gazową o przepustowości 285000 m³n/h z lokalizacją na terenie bezpośrednio przyległym do zespołu zaporowo upustowego np. w rejonie Tymawy,
- 3) gazociąg wysokiego ciśnienia łączący stację zaporowo upustową z instalacją gazową na terenie planowanej elektrowni w rejonie miejscowości Opalenie.

18.4.1. Elektrownia w Opaleniu

Dla planowanej elektrowni w rejonie Opalenia przewidzieć należy połączenie gazociągu DN 500 Gustorzyn – Reszki (dawnej Włocławek – Gdynia) bądź innego gazociągu wysokiego ciśnienia stanowiące źródło zasilania dla planowanej inwestycji lub innej technologii zaopatrzenia przewidzianej na etapie realizacji inwestycji.

Połączenie takie powinno uwzględniać:

- 4) gazociąg przyłączeniowy DN 500, 8,4MPa z włączeniem do gazociągu źródłowego,
- 5) stację gazową o przepustowości 285000 m³n/h z lokalizacją na terenie bezpośrednio przyległym do zespołu zaporowo upustowego np. w rejonie Tymawy,
- 6) gazociąg wysokiego ciśnienia łączący stację zaporowo upustową z instalacją gazową na terenie planowanej elektrowni w rejonie miejscowości Opalenie.

18.5. Gospodarka odpadami

Gmina wchodzi w skład regionu wschodniego gospodarki odpadami, w skład którego wchodzi miasta: Tczew, Malbork, Kwidzyn oraz gminy i miasta powiatów: gdańskiego, tczewskiego, nowodworskiego, malborskiego, sztumskiego, kwidzyńskiego.

Docelowo w regionie tym funkcjonowały będą 2 instalacje regionalne, RIPOK Gilwa Mała oraz RIPOK¹⁷ Tczew, którego budowa w chwili obecnej jest realizowana, uruchomienie zakładu planowane jest na początku 2014 r.

Z uwagi na fakt, że RIPOK Gilwa Mała nie jest w stanie przetworzyć wszystkich odpadów z regionu Wschodniego wyznaczono, do czasu uruchomienia RIPOK Tczew, 7 składowisk odpadów komunalnych pełniących rolę instalacji zastępczych. M.in. do tej grupy zaliczone jest składowisko w miejscowości: Nicponia. Po uruchomieniu RIPOK w Tczewie, składowisko W Nicponi nie będą pełniło już roli instalacji zastępczych.

Całkowita pojemność składowiska w Nicponi wynosi 193 000 m³, a pojemność pozostała do wypełnienia to niecałe 15 000m³.

Składowisko w Nicponi przewidziane jest do funkcjonowania jako instalacja zastępcza do czasu uruchomienia RIPOK Tczew.

Po uruchomieniu RIPOK Tczew – nie będzie mogło przyjmować zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania – brak planów zamknięcia i rekultywacji.

Planowane jest przekształcenie składowiska w Nicponi w obiekt unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

Plan gospodarki odpadami dla gminy Gniew określił cele długookresowe na lata 2012 – 2015, które zakładają:

- a) doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku:
  - odpadów wielkogabarytowych na poziomie 50%,
  - odpadów niebezpiecznych na poziomie 35%,
  - odpadów opakowaniowych – odzysk 60%, recykling nie mniej niż 55% i nie więcej niż 80% (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz.U. Nr 109, poz. 752 z 2007r.),
- b) skierowanie w roku 2015 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
- c) rozwój i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów,
- d) kontynuacja działań na rzecz zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Gniew.

18.6. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w ciepło

Miasto Gniew

W odniesieniu do miejskiej sieci ciepłowniczej moc zainstalowana w kotłowni w perspektywie roku 2025 powinna wynosić ok. 12 MW. Zgodnie z *Projektem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy Gniew* rozważono następujące warianty modernizacji istniejącego systemu ciepłowniczego.

Pod rozważę bierze się trzy scenariusze zaopatrzenia w ciepło miasta Gniew:

- 1) budowa nowej kotłowni na zrębki drzewne o mocy 8,3MW lub zastąpienie wyeksploatowanych kotłów węglowych kotłem na biomasę o raz kotłem szczytowym olejowym w sumie o mocy 12MW
- 2) budowa nowej kotłowni opalanej gazem ziemnym o mocy 12 MW
- 3) zasilanie miasta Gniew w ciepło z elektrowni systemowej w rejonie Opalenia. Powiązanie inwestycji z lokalnymi rynkami ciepła mogłoby nastąpić poprzez zasilanie w ciepło wybranych systemów ciepłowniczych na terenie gminy Gniew. Planowana moc elektrowni wynosi do 1600 MWe. Szacuje się, że możliwa do wyprowadzenia moc cieplna do miast sąsiadujących z elektrownią byłaby na poziomie 60MWt oraz 585 600 GJ/rok.

Wprowadzenie takiej ilości ciepła do systemów miejskich Gniewu, Kwidzyna i ewentualnie Pelplina uzgodnień z władzami tych miast co do możliwości ewentualnego wyparcia lokalnych źródeł ciepła do szczytu ciepłowniczego i pełnienia przez nich funkcji rezerwowania instalacji wytwarzania i przesyłu ciepła z elektrowni. Wymagałoby również szczegółowych analiz dotyczących potencjalnej ceny ciepła. Można przyjąć, że cena ciepła sieciowego dostarczanego z elektrowni do obecnej kotłowni w Gniewie powinna być niższa o minimum 10% od obecnego kosztu wytwarzania ciepła. Oszczędności powinny pozwolić na inwestowanie w podłączenia nowych odbiorców do sieci

¹⁷

RIPOK - regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych

ciepłowniczej, w tym budowę instalacji wewnętrznej w budynkach bez wspólnych systemów grzewczych.

Gmina wiejska Gniew

Na terenie gminy wiejskiej proponuje się modernizację indywidualnych źródeł ciepła polegającą na likwidacji pieców węglowych i kotłów, a także ogrzewania etażowego w największych gospodarstwach indywidualnych i zastąpienie istniejących źródeł kotłami opalanymi biomasa – słomą, zrębkami i drewnem. Zmiana źródła ciepła powinna być realizowana łącznie z termomodernizacją budynku – dociepleniem przegród zewnętrznych oraz modernizacją lub w przypadku braku budową instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody.

Ponadto, zakłada się że w sytuacji ustabilizowanego wzrostu gospodarczego nastąpi rozbudowa sieci gazu ziemnego i gaz zostanie doprowadzony do miejscowości zlokalizowanych wzdłuż drogi nr 91:

- Szprudowo
- Piaseczno
- Rakowiec
- Kol. Ostrowicka
- Ostrowite
- Pieniążkowo

Przewiduje się również, znaczny wzrost budowy kolektorów słonecznych ze względu na dofinansowania ze Starostwa Powiatowego w Tczewie, znajdą one zastosowanie jako źródło ciepła do przygotowania ciepłej wody użytkowej. Jednak wykorzystanie tych systemów ogranicza się przede wszystkim do okresu letniego, kiedy promieniowanie słoneczne jest najsilniejsze.

Prognoza rynku usług ciepłowniczych i ogrzewczych do roku 2015 i 2025

w gminie najkorzystniejszym kierunkiem rozwoju zaspokojenia potrzeb energetycznych będzie stopniowa eliminacja węgla i miału węglowego na rzecz paliw o niższej emisyjności takich jak gaz i lokalne źródła energii takie jak słoma, zrębki drzewne pozyskiwane z upraw wikliny, a także energia słoneczna na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej.

18.7. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w energię elektryczną

W oparciu o prognozę demograficzną oraz rozwój usług i rzemiosła nie przewiduje się znacznego zwiększenia zaopatrzenia na energię elektryczną. Istniejące urządzenia elektroenergetyczne sieci SN i stacje transformatorowe zapewniają dostawę energii elektrycznej w wymaganej ilości pokrywającej zapotrzebowanie. System zasilania miasta i gminy w energię elektryczną oraz rozbudowany układ sieci przesyłowych i magistralnych SN zaspokaja całkowicie zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz zapewnia rozwój w tym kierunku.

Energa – Operator SA planuje rozbudowę systemu zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie miasta i gminy Gniew w postaci budowy głównego punktu zasilania zlokalizowanego w granicach administracyjnych miasta Gniew oraz budowy linii wysokiego napięcia 110 kV (dwa warianty planowanego przebiegu przedstawiono).

Planowany jest także rozwój sieci elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

~~PSE – Operator planuje budowę linii najwyższego napięcia 2 x 400 kV po tracie obecnej linii 220 kV,~~

PSE Operator S.A. planuje budowę dwutorowej napowietrznej linii najwyższych napięć 2 x 400 kV relacji Grudziądz – Pelplin- Gdańsk Przyjaźń. Trasa linii będzie w pobliżu istniejącej linii 220kV - jej przebieg pokazano na załącznikach graficznych Studium. Nowa linia wesprze, a w przyszłości zastąpi linię 220 kV. Linia 400 kV umożliwi wyprowadzenie mocy 2000MW z Elektrowni Północ zlokalizowanej w gminie Pelplin w rejonie m. Rajkowy, a także wyprowadzenie mocy z powstających w regionie farm wiatrowych FW Pelplin, FW Świątki. Jednocześnie linia 400kV budowana jest w celu zapewniania bezpieczeństwa i niezawodności dostaw energii elektrycznej i funkcjonowania Krajowego systemu Energetycznego.

Dodatkowo w związku z planowaną realizacją elektrowni w Opaleni, przewidziana jest budowa kolejnej linii najwyższego napięcia. Z uwagi na znaczne moce bloków elektrowni, zgodnie z wstępnymi ustaleniami z PSE - Operator przyjęło, że zostaną one przyłączone do sieci o napięciu 400 kV. Przewiduje się wyprowadzenie energii elektrycznej liniami napowietrznymi lub kablowo-napowietrznymi

do nowej stacji 400 kV Pelplin lub istniejącej stacji 400 kV Grudziądz. Na rysunku studium przedstawiono orientacyjny przebieg linii stanowiącej wyprowadzenie mocy z planowanej elektrowni w Opaleniu. Dokładniejsze rozwiązanie, w tym przebieg projektowanych linii energetycznych, może być przeanalizowane w kolejnych fazach opracowań po uzyskaniu stanowiska PSE - Operator co do miejsca włączenia linii wysokiego napięcia z nowej elektrowni do Krajowego Systemu Energetycznego.

Istniejące i planowane linie energetyczne wysokich i najwyższych napięć powodują ograniczenia w swobodnym inwestowaniu na terenach przyległych tzw. pasach technologicznych szerokości odpowiednio:

- a) od linii 110 kV – 40 m (po 20 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym),
- b) od linii 220 kV – 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym),
- c) dla linii 400 kV – 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach rzucie poziomym).

W związku z powyższym projektowane przeznaczenie terenu w obszarze pasa ograniczeń na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinno być opiniowane z właściwym gestorem sieci elektroenergetycznej. W przedmiotowej strefie oddziaływania linii wysokich i najwyższych napięć:

- a) pod liniami najwyższych napięć (220 kV i 400 kV) nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi i zwierząt, dla linii wysokich napięć (110 kV) dopuszcza się lokalizację w/w zabudowy pod warunkiem spełnienia norm i przepisów oraz w uzgodnieniu z gestorem sieci,
- b) pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej: drzew, krzewów itp.) powyżej 2,5 metra od ziemi,
- c) do linii elektroenergetycznych 110kV, 220 kV i 400 kV musi być zapewniony dostęp w celu wykonania prac eksploatacyjnych, remontowych np. ciężkim sprzętem,
- d) warunki lokalizacji wszelkich innych obiektów należy uzgadniać z właścicielem linii tzn. dla linii wysokich napięć z gestorem linii, a dla linii najwyższych napięć (220kV i 400kV): spółką Polskie Sieci Elektroenergetyczne ~~Operator~~ S.A., ul. Warszawska 165, 05-520 Konstancin – Jeziorna Departament Eksploatacji. Lokalizacja obiektów musi być zgodna z wymaganiami normy PN-E 05100-1/98 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa. Linie prądu przemiennego z przewodami roboczymi gołymi”.

18.8. Inne systemy infrastruktury technicznej

18.8.1. Rurociągi naftowe

Przez północną część Gminy Gniew przebiega dalekosieśny rurociąg naftowy DN 800 oraz kabel światłowodowy, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” SA w Płocku.

Przepisy, na podstawie których wydawano pozwolenie na budowę rurociągu naftowego, określały odległość od rurociągu minimum 100 m od miast, osiedli, zakładów przemysłowych, składowisk materiałów palnych i obiektów użyteczności publicznej oraz 20m od zabudowy luźnej (zagrodowej). Intensyfikacja zabudowy w pobliżu rurociągu naftowego i co za tym idzie infrastruktury technicznej przechodzącej przez strefę bezpieczeństwa stwarza liczne kolizje, co może doprowadzić do uszkodzenia rurociągu lub kabla.

W perspektywicznych planach PERN „Przyjaźń” SA jest budowa drugiej nitki rurociągu naftowego DN 800. W związku z planowaną budową planuje się poszerzyć strefę bezpieczeństwa dla rurociągu naftowego o 10 m po północno – zachodniej stronie rurociągu. Tereny wchodzące w skład strefy należy użytkować wg pierwotnego przeznaczenia tj. rolniczo oraz powinna być wolna od wszelkiego rodzaju budowli, ogrodzeń, składów materiałów itp. Nie należy sadzić drzew w odległości mniejszej niż 5 m od rurociągu naftowego i kabla światłowodowego. Tereny działek budowlanych powinny znajdować się poza strefą bezpieczeństwa rurociągu. Powyższa strefa przez ograniczenia w jej użytkowaniu i wykonaniu robót budowlanych ma zapewnić nienaruszalność, a więc bezpieczeństwo dla rurociągu i kabla oraz umożliwić do nich dostęp w celach kontroli, konserwacji i naprawy.

Wszelkie planowane inwestycje liniowe podziemne i nadziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa oraz roboty z nim związane muszą być uzgodnione i wykonane pod nadzorem PERNu.

18.8.2. Infrastruktura telekomunikacyjna i teleinformatyczna.

W granicach gminy dopuszcza się rozwój systemów infrastruktury technicznej z zakresu systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych. Inwestycje te nie mogą być sprzeczne z przepisami odrębnymi.

Rozwój systemów telekomunikacyjnych jako inwestycji celu publicznego zapewniać powinien techniczną i przestrzenną dostępność do systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej.

Do systemów infrastruktury telekomunikacyjnej zalicza się telekomunikacyjne urządzenia końcowe, linie telekomunikacyjne, kanalizacje kablowe, słupy, wieże, maszty, kable, przewody oraz osprzęt wykorzystywany do zapewnienia telekomunikacji.

19. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym

Inwestycje celu publicznego zgodnie z Ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (art.6) obejmują działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym) stanowiące realizację celów takich jak:

- 1) drogi publiczne i drogi wodne, obiekty i urządzenia transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;
- 2) ciągi drenażowe, przewody i urządzenia służące do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
- 3) publiczne urządzenia służące do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania i oczyszczania ścieków oraz utylizacji odpadów;
- 4) obiekty i urządzenia służące ochronie środowiska, zbiorniki i inne urządzenia wodne służące zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymanie wód oraz melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) nieruchomości stanowiące dobra kultury w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury;
- 6) pomieszczenia dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- 7) obiekty i urządzenia niezbędne dla potrzeb obronności państwa, ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym zakłady karne oraz zakłady dla nieletnich;
- 8) poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa;
- 9) cmentarze, miejsca pamięci narodowej;
- 10) ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
- 11) inne cele publiczne określone w odrębnych przepisach.

19.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym do realizacji na obszarze gminy zostały zapisane w oparciu o *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego*, w którym uwzględniono zadania samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w programach rozwoju województwa uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego (informacja o zadaniach znajduje się w pkt. 2.10.)

W obszarze gminy nie zostały określone zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Na obszarze miasta i gminy Gniew wg obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego woj. pomorskiego (2016) przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego, które nie są zadaniami samorządu województwa, są to:

W obszarze gminy planuje się inwestycję celu publicznego ponadlokalnego - budowę dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznych najwyższych napięć 2 x 400 kV relacji Grudziądz – Pelplin - Gdańsk Przyjaźń. Orientacyjna trasa linii została pokazana na załącznikach graficznych Studium.

- II nitka Rurociągu Północnego (Płock-Gdańsk)
- inwestycje wynikające z planu gospodarki odpadami wg uchwał z 2016r i zmienionej w 2019
- budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w ramach aglomeracji ściekowych powyżej 2000 RLM
- budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej wraz z budową układów tłocznych i modernizacją przepompowni ścieków w ramach aglomeracji ściekowych powyżej 2000RLM

- ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Wocławka do jej ujścia do zatoki – przebudowa ostróg na rzece Wiśle w km 933-847
- odbudowa kanału Jeziorniak II (km 0+000-5+410, gm. Gniew, Pelplin) oraz Kanału Jeziorniak I (km 0+000-2+000)
- odbudowa prawego (km 3+200-10+200, 17+740-19+530, 20+500-39+000, 43+900-46+400, 52+300-54+200, 57+300-59+000, gm. Sadlinki, Kwidzyn, Ryjewo, Sztum, Miloradz) i lewego (km 0+000-6+400, gm. Gniew) wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły
- Pomorskie Trasy Rowerowe o znaczeniu międzynarodowym wraz z trasami dojazdowymi – Hanzeatycka Trasa Rowerowa nr 2 (R-9)
- Kajakami przez Pomorze – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej - rzeka Wierzyca
- odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 933-847 (na liście rezerwowej)

19.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

W Studium przewiduje się realizację urządzeń i obiektów oraz sieci inżynierskiego uzbrojenia związanych z zaopatrzeniem w wodę oraz odprowadzeniem ścieków w obszarze całej gminy. Lokalizacja tych sieci i urządzeń została wskazana (schematycznie, jako ideogram obrazujący główne kierunki) na planszach graficznych Studium.

Dla nowych terenów inwestycyjnych, będą niezbędne realizacje dróg lokalnych i dojazdowych publicznych, a także ciągów rowerowych lokalnych i pieszych. Szczegółowe rozwiązania układów komunikacyjnych następować będą w planach miejscowych.

Lokalizacja obiektów usług publicznych możliwa jest w terenach istniejącej zabudowy oraz w obszarach nowych terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w zależności od potrzeb. Szczegółowa lokalizacja następować będzie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Miejsca ewentualnego wydobywania kopalin wskazano na planszach graficznych Studium.

Działania związane z proponowanymi rewitalizacjami, rehabilitacją obszarów zabytkowych, które można także uznać za cele publiczne. Najistotniejsze dotyczyć będą Zespołu Staromiejskiego i Zamku w Gniewie.

Gmina zamierza także realizować program mieszkaniowy dla uboższej części społeczeństwa, budownictwo społeczne - „Program M30”.

20. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.

Nie występują w obszarze opracowania Studium obszary pomników zagłady, wyznaczone zgodnie z przepisami ustawy z dn. 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych obozów zagłady (Dz.U. Nr 41 poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113 poz. 984 i Nr 153 poz. 1271).

21. Polityka planistyczna gminy

21.1. Plany obowiązujące w granicach miasta i gminy Gniew

Obszar „Zespołu Staromiejskiego i Zamku” we wcześniejszych opracowaniach uznany jako przestrzeń publiczną tzn. „obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na swoje położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne” zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dla w/w obszaru powstał obowiązek sporządzenia planu miejscowego.

Uchwałą nr VII/69/07 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26.04.2007 r. przyjęto plan miejscowy dla obszaru Starego Miasta, Wzgórza Zamkowego, Podzamcza w miejscowości Gniew jako planowanego obszaru przestrzeni publicznej.

Poprzez zapisy ustaleń planu ochrony poddano cenne elementy o wartościach historycznych i kulturowych.

Ponadto w granicach miasta i gminy obowiązują następujące plany sporządzone po roku 2003 tj. po wejściu w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zgodnie z cytowaną ustawą obowiązujące plany uchwalone od dnia 07.07.1994 w oparciu o nieobowiązującą ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym:

- 1) Uchwała Nr XXXII/185/97 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 6 marca 1997 r. w sprawie uchwalenia zmiany do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gniew, dotyczącego lokalizacji składowiska odpadów komunalnych na działce Nr 245/1 we wsi Nicponia wraz z 300 metrową strefą ochronną obejmującą działki Nr 175, 172/2, 171, 176/2 we wsi Nicponia, Nr 3/1, 4, 5, 35/1 we wsi Piaseczno i Nr 1/3 we wsi Tymawa i drogą usytuowaną na działce Nr 176/3 i 176/4 we wsi Nicponia,
- 2) Uchwała Nr LII/298/98 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Gniew oraz fragmentów wsi Ciepłe, Opalenie, Kursztyn i Piaseczno, gminy Gniew,
- 3) Uchwała Nr X/55/99 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LII/298/98 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Gniew oraz fragmentów wsi Ciepłe, Opalenie, Kursztyn i Piaseczno, gmina Gniew,
- 4) Uchwała Nr X/48/99 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Gniew,
- 5) Uchwała Nr X/49/99 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Gniew,
- 6) Uchwała Nr X/50/99 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Gniew,
- 7) Uchwała Nr XVI/89/99 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 24 września 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego numery działek: Nr 18/6, 18/3, cz. 16/3, cz. 17/3, cz. 1/25, 2/4, cz. 1/13, cz. 1/1, 1/20, 1/34, 1/35 Gniew,
- 8) Uchwała Nr L/291/2002 z dnia 12 marca 2002 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związanego z projektowanym mostem na rzece Wiśle oraz drogą od mostu na Wiśle do drogi 10482 na fragmencie wsi Jażwiska i Opalenie, gmina Gniew,
- 9) Uchwała Nr L/285/2002 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących: fragment wsi Piaseczno (działka nr 503/5) wraz z układem komunikacyjnym i fragment miasta Gniew,
- 10) Uchwała nr IV/23/02 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Jażwiska, Opalenie, Widlice, Jeleń, Rakowiec, gmina Gniew, numery działek: 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341/3, 343, 344(podział), 348, 349, 353, 353, 354, 358, 367, 370, 376, 377, 374, 375, 373/1, 374/1 i 375/1 - arkusz mapy 2 Jażwiska, 77, 76, 78, 147, 148, 149, 150, 155/2, 213 – arkusz mapy 1 Jeleń, 151, 156, 160, 161, 162 168, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214 ark mapy 2 Jeleń 123, 129, 125, 130 - arkusz mapy 2 Rakowiec, 343, 350, 358, 365, 366, 369, 370, 371, 372, 373 - arkusz mapy 4 Rakowiec, 224, 227 arkusz mapy 1 Widlice 1, 2, 3, 6, 99 - arkusz mapy 1 Opalenie.
- 11) Uchwała Nr XXVII/180/04 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 września 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru, na którym będzie przebiegał gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 prob 8,4 Mpa Włocławek – Gdynia wraz ze strefą ochronną i urządzeniami towarzyszącymi – fragment przebiegający przez teren gminy Gniewie.
- 12) Uchwała Nr XXXIV/261/05 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek geodezyjnych nr 7/2 i 8/2, karta mapy 17, w miejscowości Gniew
- 13) Uchwałą nr XVI/156/08 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 01 lutego 2008 r. przyjęto miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru Kolonii Ostrowickiej gmina Gniew.
- 14) Uchwała Nr XXVIII/259/2008 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla fragmentu miasta Gniew przy ul. 7-go Marca obejmującego działki nr 15/4, 1/5 arkusz mapy 26, 115/4, 115/5, 115/7 i 115/8 arkusz mapy 25
- 15) Uchwała nr XIV/303/09 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 24 czerwca 2009 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Opalenie, gmina Gniew
- 16) Uchwała nr XIV/302/09 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 24 czerwca 2009 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Piaseczno, gmina Gniew.
- 17) Uchwała Nr XXXV/312/09 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Ciepłe, dla części działki geodezyjnej 129/7 i części działki geodezyjnej 129/8 arkusz mapy 1 w gminie Gniew, obręb geodezyjny Ciepłe.

- 18) Uchwała Nr XXXV/314/09 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północno-wschodniego fragmentu miasta Gniew.
- 19) Uchwała Nr XXXV/315/09 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie uchwalenia zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu gminy Gniew (uchwalonego Uchwałą Nr LII/298/98 z dnia 18.06.1998r, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Gdańskiego z 1998r., Nr 70, poz. 357), obejmującej część działki geodezyjnej Nr 52/13, arkusz mapy 5, obręb geodezyjny Kursztyn, w związku z przebiegiem trasy gazociągu wysokiego ciśnienia Dn 500 relacji Włocławek-Gdynia.
- 20) Uchwała Nr XLIX/400/10 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 11 sierpnia 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Gniew na wschód od drogi krajowej nr 1 do granicy miasta.
- 21) Uchwała Nr XIII/81/11 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 października 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Kursztyn w gminie Gniew.
- 22) Uchwała Nr XIV/83/11 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Tymawa, Piaseczno, Jeleń i Rakowiec na terenie gminy Gniew **zmieniona uchwałą Nr XI/70/2015 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 sierpnia 2015.**
- 23) Uchwała Nr XVII/119/12 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Gniew(szkola).
- 24) Uchwała nr XV/161/12 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 września 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Nicponia i Tymawa na terenie gminy Gniew.
- 25) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Gniew przy ul. Lipowej – uchwalony Uchwałą Nr XXVIII/179/12 z dnia 28 listopada 2012 r.; opublikowany w Dz. Urz. Woj. Pom. z 2013 r. poz. 78
- 26) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego- zmiana mpzp dla fragmentu Wzgórza zamkowego i parkingu w mieście Gniewie – uchwalony Uchwałą Nr XXIX/191/12 z dnia 19 grudnia 2012 r. ; opublikowany w Dz. Urz. Woj. Pom. z 2013 r. poz. 2718

UWAGA – aktualny wykaz obowiązujących planów miejscowych zamieszczono w Uchwale Nr L/355/18 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Gniew; informacje o uchwalonych planach zamieszczone są także oraz na stronie internetowej Gminy oraz pokazane w systemie informacji przestrzennej gminy <https://gniew2.e-geoportal.pl/>

21.2. Plany obowiązkowe.

Na podstawie art. 10 ust. 2 w Studium określa się obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- 1) na terenie miasta i gminy Gniew wyklucza się lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, oznacza to, że z tego tytułu nie powstanie obowiązek sporządzenia planu;
- 2) obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przepisów odrębnych, powstanie w przypadku sporządzenia planu ochrony dla Obszarów Natura 2000.

21.3. Obszary przewidziane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

- 1) Priorytetowym celem w zakresie polityki planistycznej w obszarze całej gminy jest opracowanie planu miejscowego pod lokalizację elektrowni w rejonie Opalenia.
- 2) Proponuje się objąć planami miejscowymi tereny inwestycyjne:
  - a) przewidziane pod funkcje produkcyjno usługowe, w szczególności związane z obsługą i funkcjonowaniem elektrowni,
  - b) ważniejszych miejscowości gminy dla których nie zostały do chwili obecnej opracowane plany miejscowe.
- 3) Do objęcia planami miejscowymi wyznacza się także miejscowości z powodu ich walorów kulturowych oraz ze względu na istotne z punktu widzenia regionalnego uwarunkowania komunikacyjne.

4) Należy przewidzieć opracowanie planów miejscowych dla obszarów w strefach ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w związku z lokalizacją urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym w szczególności podjęcie jednoznacznych decyzji przesądzających o zakazie zabudowy.

5) Dla terenów obejmujących trasę projektowanej linii 2 x 400 kV relacji Grudziądz – Pelplin - Gdańsk Przyjaźń wraz z pasem technologicznym szer. 70 m wymagane jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności w celu ustalenia przeznaczenia terenów dla lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz zmiany przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne dla części proj. trasy linii.

Miejscowościami i terenami do objęcia planami miejscowymi są:

1) Opalenie:

- a) teren przeznaczony pod elektrownię,
- b) nowe tereny inwestycyjne,
- c) zmiana planu miejscowości w związku z nowymi uwarunkowaniami wynikającymi z sąsiedztwa elektrowni,

2) Szprudowo, Jażwiska, Wielkie Walichnowy - walory kulturowe,

3) Brody Pomorskie, Półwieś - nowe tereny inwestycyjne,

4) Pieniążkowo, Półwieś oraz Rakowiec - plany miejscowe wskazane dla rejonów rekreacyjnych w miejscowościach i okolicach,

5) wskazana jest zmiana obowiązującego miejscowego planu dla fragmentu obrębu Tymawa obejmującego planowany ośrodek hipoterapii

6) dla obszarów 1, 2, 3, 4, wskazanych zmianą Studium nr VI w celu uszczegółowienia zasad zagospodarowania i zabudowy, zmian ustaleń co do przeznaczenia terenów, zgodnych z kierunkami określonymi w Studium niezbędne jest sporządzenie odpowiednich zmian obowiązujących planów miejscowych lub sporządzenie nowych miejscowych planów.

Wskazuje się również za celowe opracowywanie:

- 1) planów miejscowych wyłącznie w celu zalesień.
- 2) opracowanie planów dla terenów wynikających z wniosków.
- 3) tereny najsłabszych gruntów rolnych bądź tereny powyrobowiskowe, w wypadku zainteresowania gminy lub właścicieli gruntu.

21.4. Wskazania dla planów miejscowych

W planach miejscowych uwzględniać należy lokalne i ponadlokalne (korytarze ekologiczne) uwarunkowania przyrodnicze oraz wartości środowiska kulturowego. Istniejące zagospodarowanie i zabudowa winny podlegać przekształceniom w celu poprawy warunków życia, poziomu estetyki, warunków na terenach określonych w Studium jako „granice zwartej zabudowy obszarów wiejskich”. Dopuszcza się różnorodne funkcje komplementarne do mieszkalnictwa takie jak np. usługi, zieleni, drobne funkcje gospodarcze. Skala zabudowy nowej winna nawiązywać do tradycyjnych form budownictwa regionalnego. Celowe jest przeprowadzenie wyprzedzających bądź na etapie planów miejscowych studiów krajobrazowych i historyczno-kulturowych wskazywanych w Studium dla miejscowości o zachowanym historycznym układzie ruralistycznym. Plany miejscowe dla takich miejscowości powinny obejmować swoim zasięgiem nie tylko obszary planowanego zainwestowania, ale także otaczające grunty rolne tworzące dla tych zespołów przedpole (np. w celu ustalenia ograniczeń lub nawet wykluczeń zabudowy). Dla większych terenów inwestycyjnych konieczne jest uwzględnienie w zagospodarowaniu odpowiedniej szerokości dróg, terenów przestrzeni wspólnej, zieleni i rekreacji, niezbędnej rezerwy na funkcje publiczne i usługowe. We wsiach, w których proponuje się rozwój funkcji turystycznych, należy przewidzieć odpowiednią do programu użytkowego wielkość terenów dla parkowania.

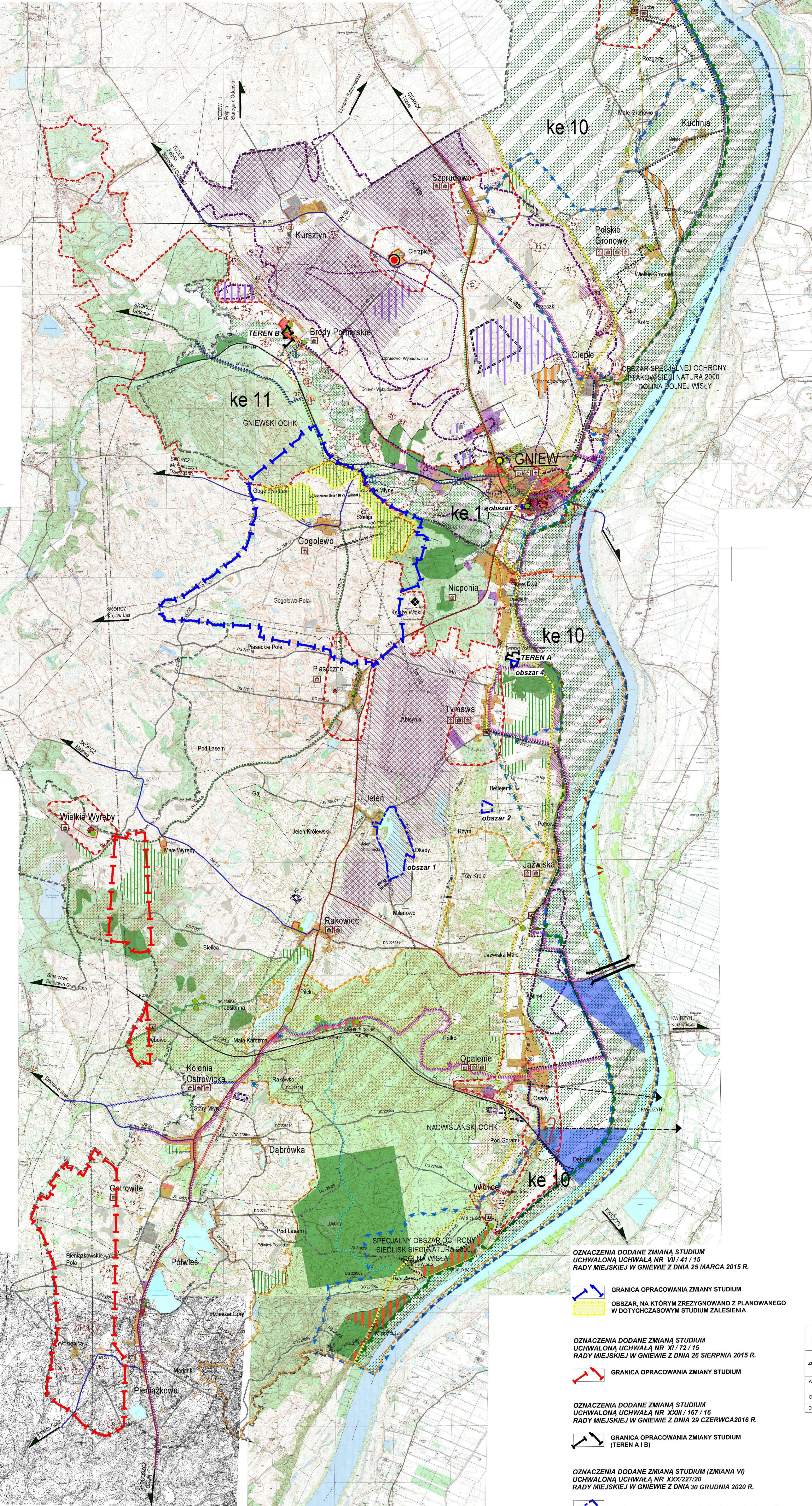
GMINA GNIEW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

RYSUNEK NR 1 UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - PLANSZA PODSTAWOWA - TEREN GMINY.

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 sierpnia 2023
skala 1:25000

0 0.5 1 km

LEGENDA:
OZNACZENIA OGÓLNE:

- GRANICA WOJEWÓDZTWA
- GRANICA GMINY
- GRANICE OBRĘBÓW
- GRANICA MIASTA

ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW - STAN ISTNIEJĄCY

- TERENY ZABUDOWY MIESZKANOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANOWEJ WIELODRODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
- TERENY PRZEMYSŁOWO - SKŁADOWE / PRODUKCJI ROLNEJ
- TERENY USŁUGOWE
- TERENY ZIELENI URZĄDOWEJ
- TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH
- TERENY ROLNICZE I ŁĄKI
- USŁUGI OŚWIATY
- BEZPIECZEŃSTWO
- OPIEKA ZDROWOTNA
- OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA
- ŚWIETLICA
- BOISKO SPORTOWE

ŚRODOWISKO NATURALNE ORAZ FORMY JEGO OCHRONY

ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

- LAS
- OBZAR LASÓW OCHRONNYCH
- OBZAR PRZEZNACZONY DO ZALESIEN
- GLEBY ORGANICZNE
- WODY - JEZIORA, RZKI

FORMY OCHRONY PRZYRODY

- REZERWATY PRZYRODY
- GNIEWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- NADWISLAŃSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OBZAR NATURA 2000 PL604003 DOLINA DOLNEJ WISŁY
- OBZAR NATURA 2000 PLH22003 DOLINA WISŁA
- POMNIK PRZYRODY
- UŻYTEK EKOLOGICZNY
- KRAJOWY KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY WISŁY
- REGIONALNY KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINA WIERZCZY
- LOKALNY KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY STRUGI MŁYŃSKIEJ

ELEMENTY GEOLOGII

- GRANICA TERENU GÓRNICZEGO
- WYROBISKA
- GRANICA ZŁOŻA O ZASOBACH UDOKUMENTOWANYCH LUB ZAREJESTROWANYCH
- GRANICA PROGNOSTYCZNEGO OBSZARU ZŁOŻ KOPALIN
- GRANICA PERSPEKTYWICZNEGO OBSZARU ZŁOŻ KOPALIN
- OSUWISKA AKTYWNE
- OBZARY O PREDYSPOZYCACH DO POWSTAWANIA RÓŻNEGO TYPU OSUWISK

OCHRONA WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

OBIEKTY I OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTÓW
- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ / GRANICA STREFY OCHRONY EKSPOZYCJI KRAJOBRAZU

INNE OBSZARY I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

- ZESPÓŁY DWORSKO - PARKOWE
- ZABYTEKOWE CMENTARZE
- OTOCZENIE KRAJOBRAZOWE STANOWIE OCHRONĘ DLA CENNYCH ZESPÓŁÓW PRZESTRZENNYCH
- OBZAR HISTORYCZNEGO KRAJOBRAZU KULTUROWEGO
- CENNE OTWARCIA WIDOKOWE
- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ EKSPOZYCJI PANORAMY KWIŹDZNA
- OŚ KORYTARZA WIDOKOWEGO
- OBZARY STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH WPISANE DO REJESTRU ZABYTÓW
- POZOSTAŁE STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

DRUGI

- DRUGA KRAJOWA
- DRUGA WOJEWÓDZKA
- DRUGA POWIATOWA
- DRUGA GMINNA

KOLEJ

- LINIA KOLEJOWA

DRUGI WODNE

- PRZYSTĄN RZECZNA

SZLAKI TURYSTYCZNE

- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 3 - BURSZTYNOWA TRASA R - 9 BAŁTYK - ADRIATYK
- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 4 - TRASA TYSIĄCA JEZIOR
- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 12 - TRASA ZAMKÓW POLSKI POŁNOCEJ
- REGIONALNA TRASA NR 117
- GMINNY ROWEROWY SZLAK IM. GRZYMSŁAWA
- GMINNY ROWEROWY SZLAK DOLNEJ WISŁY
- GMINNY ROWEROWY SZLAK DOLINY WIERZCZY
- GMINNY ROWEROWY SZLAK LASÓW DEBINSKICH
- GMINNY ROWEROWY SZLAK OPALEŃSKI
- GMINNY ROWEROWY SZLAK ZIEMI TCZEWSKIEJ

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- ISTNIEJĄCA LINIA ENERGETYCZNA 220 kV
- ISTNIEJĄCA LINIA ENERGETYCZNA 110 kV
- STACJA REDUKCYJNA I STOPNIA
- STACJA REDUKCYJNA II STOPNIA
- ISTNIEJĄCY GAZODRÓG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- ISTNIEJĄCY/PROJEKTOWANY ROPOCĄG
- SKŁADOWISKO ODPADÓW W NICPONI
- ISTNIEJĄCA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W CIEPLYM
- POTENCJALNE WARIANTY OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W OKOLICACH WĄLEJ KARCZYŃ I KOŁOŃI OSTROWICKIEJ
- PROPOZYCJA LOKALIZACJA ELEKTROWNI WATROWYCH/ELEKTROWNI FOTOWOLTANICZNYCH I ZE STREFĄ ODDZIAŁYWANIA

OBSZARY PROBLEMOWE

- STREFA BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ
- WĄLY PRZECIWPOWODZIOWE

TERENY ZAMKNIE

- TERENY PKP (PKP 238; PKP 244)

OBSZARY WYMAGAJĄCE SCALEN I PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI - nie ustala się

OBSZARY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLOWYCH - nie ustala się

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XI / 72 / 15
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 25 MARCA 2015 R.

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XI / 72 / 15
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 26 SIERPNIA 2015 R.

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXIII / 167 / 16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 29 CZERWCA 2016 R.

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXIII / 167 / 16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 29 CZERWCA 2016 R.

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXIII / 167 / 16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 29 CZERWCA 2016 R.

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXIII / 167 / 16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 29 CZERWCA 2016 R.

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXIII / 167 / 16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 29 CZERWCA 2016 R.

OZNACZENIA DODANE ZMIANA STUDIUM (ZMIANA VI)
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXIII / 167 / 16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 GRUDNIA 2020 R.

DOM BIURO URBANISTYCZNE KIELB-STANCIUK, JASZCZUK-SKOŁIMOWSKA SP. J.
ul. Chopińska 61, 82-200 Stargard Gdański
tel.: 58 56 220 87, e-mail: pprdom@pprdom.pl

MIASTO I GMINA GNIEW
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:25 000

Auto opracowania: mgr inż. arch. Maria Kiełb - Stanziuk
(uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93)

Opracowanie graficzne: mgr Karina Markowska

Data opracowania: kwiecień - wrzesień 2020 r.

BIURO URBANISTYCZNE

ul. Chopińska 61, 82-200 Stargard Gdański
tel.: 58 56 220 87, e-mail: pprdom@pprdom.pl

SKALA 1:25 000

OPRACOWANIE: mgr inż. arch. Maria Kiełb - Stanziuk
OPRACOWANIE: mgr Karina Markowska

OPRACOWANIE: mgr inż. arch. Maria Kiełb - Stanziuk
OPRACOWANIE: mgr Karina Markowska

OPRACOWANIE: mgr inż. arch. Maria Kiełb - Stanziuk
OPRACOWANIE: mgr Karina Markowska

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

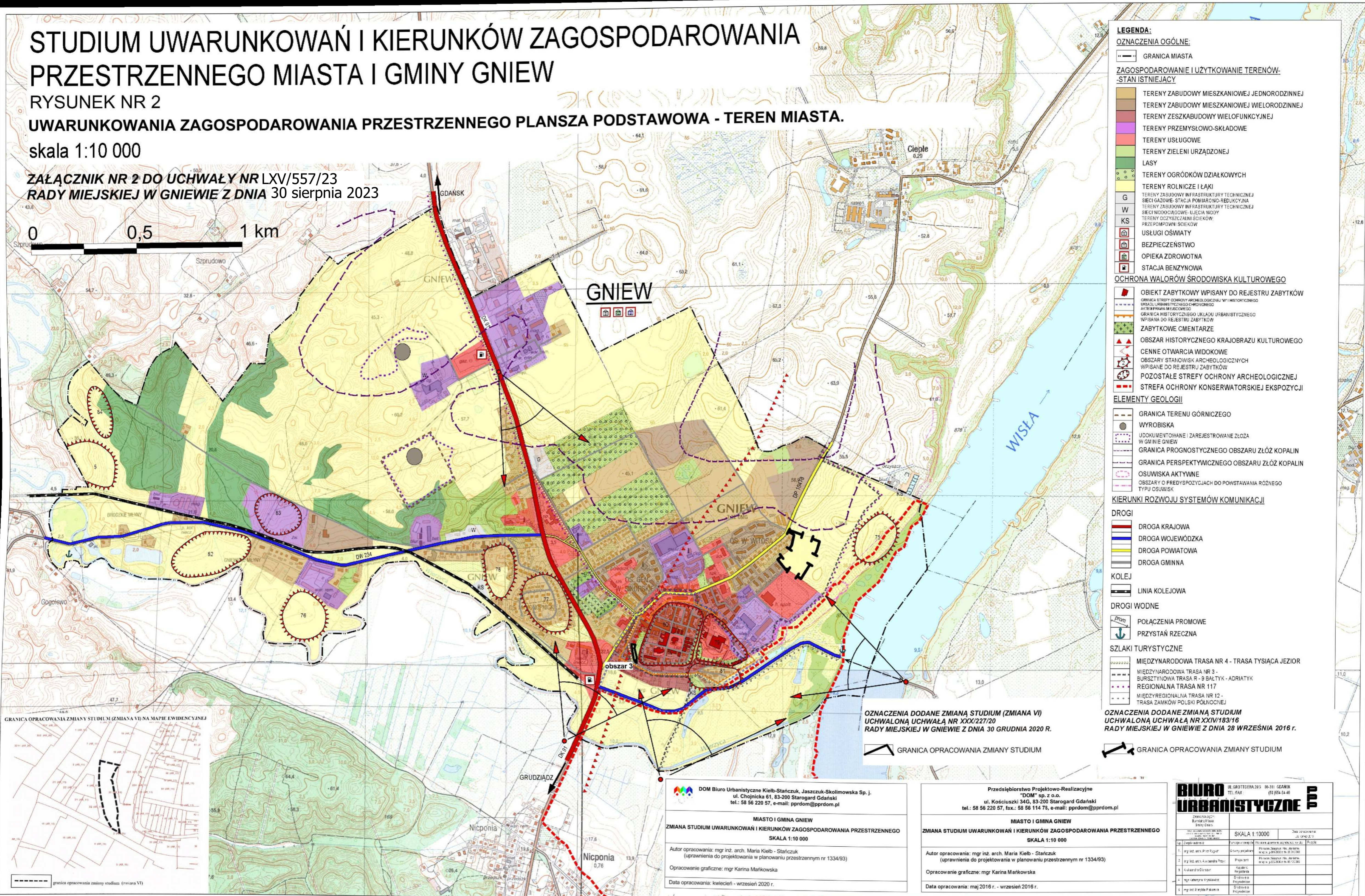
RYSUNEK NR 2

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO PLANSZA PODSTAWOWA - TEREN MIASTA.

skala 1:10 000

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR LXV/557/23 RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 sierpnia 2023

0 0,5 1 km

- LEGENDA:**
- OZNACZENIA OGÓLNE:**
- GRANICA MIASTA
- ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW - STAN ISTNIEJĄCY**
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
  - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
  - TERENY ZESZKABOWY WIELOFUNKCYJNEJ
  - TERENY PRZEMYSŁOWO-SKŁADOWE
  - TERENY USŁUGOWE
  - TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
  - LASY
  - TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH
  - TERENY ROLNICZE I ŁĄKI
  - TERENY ZABUDOWY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ SIECI GAZOWEJ - STACJA POMIAROWO-REDUKCYJNA
  - TERENY ZABUDOWY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ SIECI WODOCIEGOWEJ - UJĘCIA WODY
  - TERENY ODCIĄŻAJĄCE SIECIOWE PRZEPŁYWNI SIECIOWE
  - USŁUGI OŚWIATY
  - BEZPIECZENSTWO
  - OPIEKA ZDROWOTNA
  - STACJA BENZYNOWA
- OCHRONA WALORÓW ŚRODOWISKA KULTUROWEGO**
- OBIEKT ZABYTKOWY WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW
  - GRANICA STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ W PUNKCIE HISTORYCZNEGO
  - GRANICA STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ W PUNKCIE HISTORYCZNEGO
  - GRANICA HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO
  - WPISANA DO REJESTRU ZABYTKÓW
  - ZABYTKOWE CMENTARZE
  - OBZAR HISTORYCZNEGO KRAJOBRAZU KULTUROWEGO
  - CENNE OTWARCIA WIDOKOWE
  - OBZARY STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
  - POZOSTAŁE STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
  - STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ EKSPOZYCJI
- ELEMENTY GEOLOGII**
- GRANICA TERENU GÓRNICZEGO
  - WYROBISKA
  - UDOKUMENTOWANE I ZAREJESTROWANE ZŁOŻA W GMINIE GNIEW
  - GRANICA PROGNOSTYCZNEGO OBSZARU ZŁOŻ KOPALIN
  - GRANICA PERSPEKTYWICZNEGO OBSZARU ZŁOŻ KOPALIN
  - OSUWISKA AKTYWNE
  - OBZARY O PREDYSPOZYCJACH DO POWSTAWANIA RÓŻNEGO TYPU OSUWISK
- KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI**
- DROGI**
- DROGA KRAJOWA
  - DROGA WOJEWÓDZKA
  - DROGA POWIATOWA
  - DROGA GMINNA
- KOLEJ**
- LINIA KOLEJOWA
- DROGI WODNE**
- POŁĄCZENIA PROMOWE
  - PRZYSTAŃ RZECZNA
- SZLAKI TURYSTYCZNE**
- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 4 - TRASA TYSIĄCA JEZIOR
  - MIEDZYNARODOWA TRASA NR 3 - BURSZTYNOWA TRASA R - 9 BAŁTYK - ADRIATYK
  - REGIONALNA TRASA NR 117
  - MIEDZYNARODOWA TRASA NR 12 - TRASA ZAMKÓW POLSKI POŁNOCCY
- OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM (ZMIANA VI) UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXX/227/20 RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 GRUDNIA 2020 R.**
- GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM
- OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXIV/183/16 RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 28 WRZEŚNIA 2016 R.**
- GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM

DOM Biuro Urbanistyczne Kiełb-Stańczuk, Jaszczyk-Skolimowska Sp. j.
ul. Chojnicka 61, 83-200 Starogard Gdański
tel.: 58 56 220 57, e-mail: pprdom@pprdom.pl

MIASTO I GMINA GNIEW
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:10 000

Autor opracowania: mgr inż. arch. Maria Kiełb - Stańczuk
(uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93)

Opracowanie graficzne: mgr Karina Markowska

Data opracowania: kwiecień - wrzesień 2020 r.

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne
"DOM" sp. z o.o.
ul. Kościuszki 34G, 83-200 Starogard Gdański
tel.: 58 56 220 57, fax.: 58 56 114 76, e-mail: pprdom@pprdom.pl

MIASTO I GMINA GNIEW
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:10 000

Autor opracowania: mgr inż. arch. Maria Kiełb - Stańczuk
(uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93)

Opracowanie graficzne: mgr Karina Markowska

Data opracowania: maj 2016 r. - wrzesień 2016 r.

BIURO URBANISTYCZNE		ul. GROTOWSKA 29/3 86-111 GEARSK TEL. FAX 051 854 04 40	
ZAKŁAD URBANISTYKI I PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Biuro Urbanistyczne Kiełb-Stańczuk, Jaszczyk-Skolimowska Sp. j.		ul. GROTOWSKA 29/3 86-111 GEARSK TEL. FAX 051 854 04 40	
SKALA 1:10000		Data opracowania: maj 2016 r. - wrzesień 2016 r.	
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt	3. etap: realizacja	4. etap: monitoring
1. etap: studium	2. etap: projekt		

GMINA GNIEW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

RYSunek nr 3

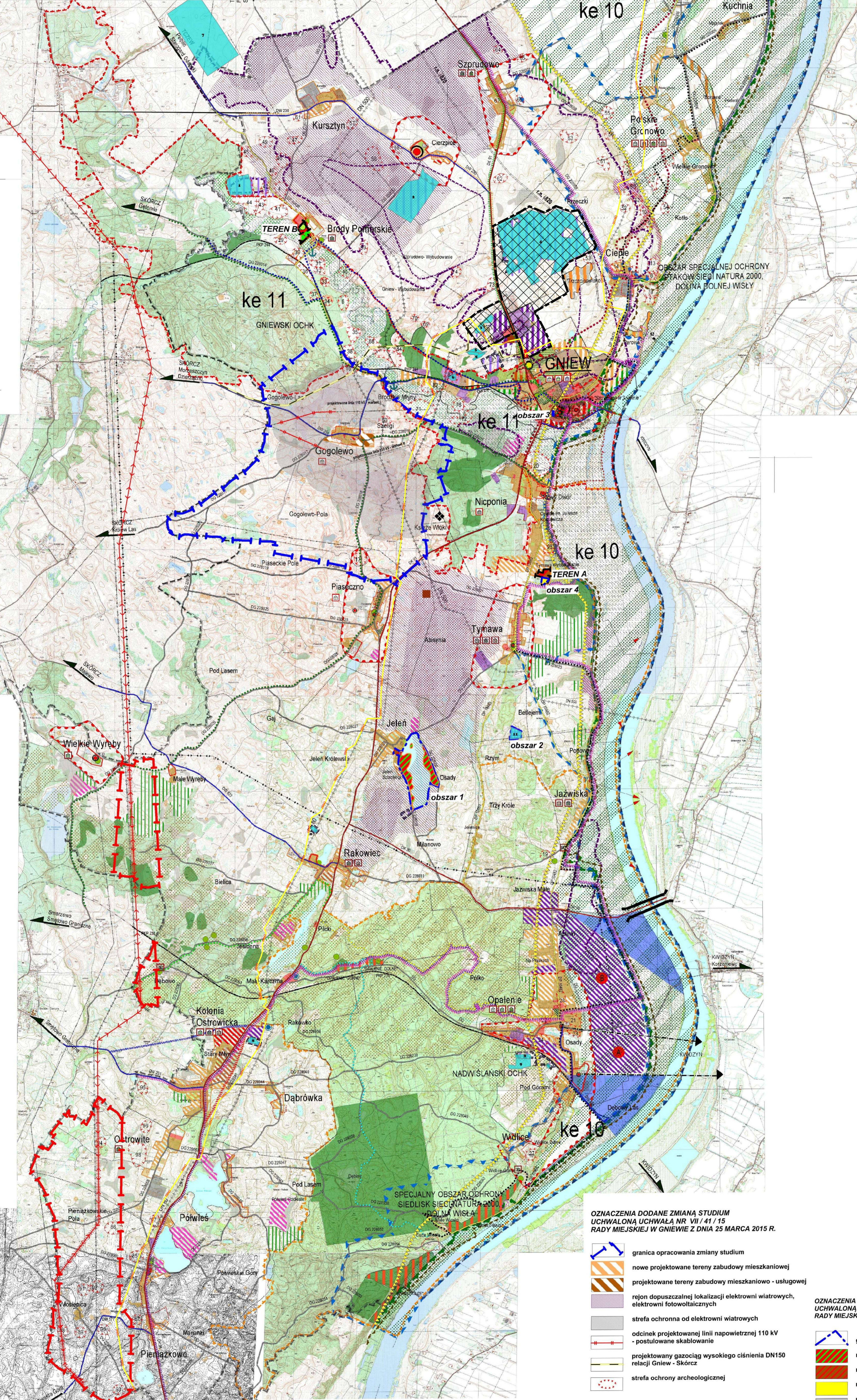
KIERUNKI - PLANSZA PODSTAWOWA GMINA GNIEW

Układ współrzędnych: Poland CS92 ESPG: 2180

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 sierpnia 2023
skala 1:25000

Załącznik graficzny do zarządzenia zastępczego Wojewody Pomorskiego z dnia 27 września 2022 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew

Legenda do zmiany Studium (uchwała nr LXV/557/23 Rady Miasta i Gminy Gniew z dnia 30 sierpnia 2023 r., w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew):
- granica terenów objętych zmianą Studium
- Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię za pomocą systemów fotowoltaicznych
- Gazociąg średniego ciśnienia DN80 relacji Gniew-Nowe
- Gazociąg średniego ciśnienia DN150 relacji Gniew-Wielkie Wałichnowy

Oznaczenia dodane zarządzeniem zastępczym Wojewody Pomorskiego z dnia 27 września 2022 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew
- udokumentowane złoża kopalin (stan na 25.08.2022 r.)
- numer porządkowy złóż wg tabeli w tekście (1 - 11)

OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XX/167/16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 29 CZERWCA 2016 R.

- GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM (TEREN A I B)
- PROJEKTOWANY TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ
- PROJEKTOWANY TEREN ZIELENI PARKOWEJ Z UZUPEŁNIAJĄCYMI USŁUGAMI Z ZAKRESU KULTURY I KULTURY FIZYCZNEJ

OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR VII / 41 / 15
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 25 MARCA 2015 R.

- granica opracowania zmiany studium
- nowe projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej
- projektowane tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej
- rejon dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych, elektroni fotowoltaicznych
- strefa ochronna od elektrowni wiatrowych
- odcinek projektowanej linii napowietrznej 110 kV - postulowane skablowanie
- projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN150 relacji Gniew - Skórcz
- strefa ochrony archeologicznej

OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XI / 72 / 15
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 26 SIERPNIA 2015 R.

- GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM
- PROJEKTOWANE LINIE NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ 2X400KV RELACJI GRUZIĄDZ - PELPLIN - GDĄSK PRZYJAŻN
- PAS TECHNOLOGICZNY (PO 35 M OD OSI LINII W OBIE STRONY)

- LEGENDA:**
- OZNACZENIA OGÓLNE:**
- GRANICA WOJEWÓDZTWA
  - GRANICA GMINY
  - GRANICE OBRĘBÓW
  - GRANICA MIASTA
- ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW - STAN ISTNIEJĄCY**
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
  - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
  - TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
  - TERENY PRZEMYSŁOWO - SKŁADOWE / PRODUKCJI ROLNEJ
  - TERENY USŁUGOWE
  - TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
  - TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH
  - TERENY ROLNICZE I ŁĄKI
  - USŁUGI OŚWIATY
  - BEZPIECZEŃSTWO
  - OPIEKA ZDROWOTNA
  - OGNIOTRWA STRAŻ POŻARNA
  - SWIFT I CA
  - BOISKO SPORTOWE
- ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW - KIERUNKI ROZWOJU**
- GRANICA TERENÓW PROJEKTOWANEJ ZWARTEJ ZABUDOWY WSI
  - TERENY FUNKCJI MIESZKANIOWEJ
  - TERENY FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ
  - TERENY FUNKCJI USŁUGOWEJ
  - TERENY TURYSTYKI, USŁUG SPORTU I REKREACJI
  - TERENY FUNKCJI PRZEMYSŁOWO - USŁUGOWEJ
  - TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
  - 1A, B1 LOKALIZACJA ELEKTROWNI
- ŚRODOWISKO NATURALNE ORAZ FORMY JEGO OCHRONY**
- ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO**
- LAS
  - OBZAR LASÓW OCHRONNYCH
  - OBZARY PRZEZNACZONE DO ZALEŚNIE
  - GLEBY ORGANICZNE
  - WODY - JEZIORA, RZĘKI
- FORMY OCHRONY PRZYRODY**
- REZERWATY PRZYRODY
  - GNIEWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
  - NADWIŚLAŃSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
  - OBZAR NATURA 2000 PLB040003 DOLINA DOLNEJ WISŁY
  - OBZAR NATURA 2000 PLH220033 DOLINA WISŁA
  - POMNIK PRZYRODY
  - UŻYTEK EKOLOGICZNY
  - KRAJOWY KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY WISŁY
  - REGIONALNY KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINA WIERZCZY
  - LOKALNY KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY STRUGI MLYŃSKIEJ
  - PROJEKTOWANY PARK KRAJOBRAZOWY (DOLNEJ WISŁY)
- ELEMENTY GEOLOGII**
- GRANICA TERENU GÓRNICZEGO
  - WYROBISKA
  - GRANICA ZŁOŻA O ZASOBACH UDOKUMENTOWANYCH LUB ZAREJESTROWANYCH
  - GRANICA PROGNOSTYCZNEGO OBSZARU ZŁÓŻ KOPALIN
  - GRANICA PERSPEKTYWICZNEGO OBSZARU ZŁÓŻ KOPALIN
  - OSUWISKA AKTYWNE
  - OSUWISKA O PRZEDYSPOZYCJACH DO POWSTAWIANIA RÓŻNEGO TYPU OSUWISK
- OCHRONA WÁLÓRÓW ŚRODOWISKA KULTUROWEGO**
- OBIEKTY I OBSZARY OBYĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ**
- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW
  - STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
  - STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ I EKSPOZYCJI
- INNE OBSZARY I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH**
- ZESPÓŁY DOWORSKO - PARKOWE
  - ZABYTEKOWE CMENITARZE
  - OTOCZENIE KRAJOBRAZOWE STANOWACE OCHRONĘ DLA CENNYCH ZESPÓŁÓW PRZESTRZENNYCH
  - OBZAR HISTORYCZNEGO KRAJOBRAZU KULTUROWEGO
  - CENNE OTWARCIA WIDOKOWE
  - STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ EKSPOZYCJI PANORAMY KWIDZYŃA
  - OS KORYTARZA WIDOKOWEGO
  - OBZARY STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW
  - POZOSTAŁE STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
- KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI**
- DROGI**
- DROGA KRAJOWA
  - DROGA WOJEWÓDZKA
  - DROGA POWIATOWA
  - DROGA GMINNA
  - PROJEKTOWANA DROGA KRAJOWA
  - PROJEKTOWANE OBEJŚCIE DROGOWE M. KOLONIA OSTROWICKA
  - PROJEKTOWANA DROGA GMINNA (OBSŁUGUJĄCA ELEKTROWNIĘ OPALENIE)
- KOLEJ**
- LINIA KOLEJOWA
- DROGI WODNE**
- PRZYSTAŃ RZECZNA
- SZLAKI TURYSTYCZNE**
- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 3 - BURSZTYNWA TRASA R - 9 BAŁTYK - ADRIATYK
  - MIEDZYNARODOWA TRASA NR 4 - TRASA TYSIĄCA JEZIOR
  - MIEDZYNARODOWA TRASA NR 12 - TRASA ZAMKÓW POLSKI POŁNOCHNEJ
  - REGIONALNA TRASA NR 117
  - GMINNY ROWEROWY SZLAK M. GRZYMSŁAWA
  - GMINNY ROWEROWY I PIESZY SZLAK DOLNEJ WISŁY
  - GMINNY PIESZY SZLAK DOLINY WIERZCZY
  - GMINNY PIESZY SZLAK LASÓW DEBŃSKICH
  - GMINNY PIESZY SZLAK OPALENSKI
  - GMINNY PIESZY SZLAK ZIEMI TCZEWSKIEJ
  - GMINNY PROJEKTOWANY CIĄG PIESZO - ROWEROWY
- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA**
- PROJEKTOWANE WPROWADZENIE MOCY Z ELEKTROWNI (LINIA ENERGETYCZNA 400 kV)
  - ISTNIEJĄCA LINIA ENERGETYCZNA 220 kV
  - ISTNIEJĄCA LINIA ENERGETYCZNA 110 kV
  - PROJEKTOWANA LINIA ENERGETYCZNA 110 kV
  - PROJEKTOWANY GPZ
  - STACJA REDUKCYJNA I STOPNIA
  - ISTNIEJĄCY GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
  - ISTNIEJĄCYPROJEKTOWANY ROPOCIĄG
  - SKŁADOWISKO ODPADÓW W NICPONI
  - ISTNIEJĄCA OCYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W CIEPŁYM
  - POTENCJALNE WARIANTY OCYSZCZALNI ŚCIEKÓW W OKOLICACH MAŁEJ KARCZMY I KOŁOWI OSI ROKOWNICZEJ
  - PROJEKTOWANA LOKALIZACJA ELEKTROWNI WATROWYCH, ELEKTROWNI FOTOWOLTAICZNYCH ZE STREFĄ ODZALYKANIA
- OBZARY LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O CHARAKTERZE PONADLOKALNYM**
- MOST NA WISŁĘ
  - PROJEKTOWANA DROGA KRAJOWA
- OBZARY PROBLEMOWE**
- STREFA BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ
  - WÁŁY PRZECIWPOWODZIOWE
- TERENY ZAMKNIĘTE**
- TERENY PKP (PKP 238; PKP 244)
- OBZARY WYMAGAJĄCE SCAŁENI PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI - nie ustala się**
- OBZARY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLOWYCH - nie ustala się**
- OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM (ZMIANA VI)**
UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR XXX/227/20
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 GRUDNIA 2020 R.
- granice opracowania zmiany studium (obszar 1 - obszar 4)
  - nowe projektowane tereny usług turystyki, sportu i rekreacji
  - nowy projektowany teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej
  - nowy projektowany teren zabudowy zagrodowej
  - nowy projektowany teren komunikacyjny - parking z zielenią towarzyszącą
  - udokumentowane złoża kopalin

DOM BIURO URBANISTYCZNE KIEŁB-STANCIK, JASZCZUK-SKOLIMOWSKA SP. z o.o.
ul. Chłopska 41, 83-200 Bytów (Gdańsk)
tel.: 58 26 225 57, e-mail: gpd@domurb.pl

MIASTO I GMINA GNIEW

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:25 000

Autor opracowania: mgr inż. arch. Maria Kiełb - Stanick
(uprawniona do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1534103)

Opracowanie graficzne: mgr Katarzyna Marheleska

Data opracowania: kwiecień - wrzesień 2020 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW

RYSUNEK NR 4

UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO PLANSZA PODSTAWOWA - TEREN MIASTA.

skala 1:10 000

**ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 sierpnia 2023**

0 0,5 1 km

Legenda do zmiany Studium (uchwała nr LXV/557/23 Rady Miasta i Gminy Gniew z dnia 30 sierpnia 2023 r., w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew):

- Granica terenów objętych zmianą Studium
- Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię za pomocą systemów fotowoltaicznych
- Udokumentowane złoża kopalin

DN80 Gazociąg średniego ciśnienia DN80 relacji Gniew-Nowe

DN150 Gazociąg średniego ciśnienia DN150 relacji Gniew-Wielkie Walichnowy

3 Numer porządkowy złoża wg tabeli w tekście

Układ współrzędnych: Poland CS92 ESPG: 2180

**OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM (ZMIANA VI)
UCHWAŁĄ UCHWAŁĄ NR XXX/227/20
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 GRUDNIA 2020 R.**

- GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM
- PROJEKTOWANY TEREN KOMUNIKACYJNY - PARKING Z ZIELENIĄ TOWARZYSZĄCĄ

**OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM
UCHWAŁĄ UCHWAŁĄ NR XXIV/183/16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 28 WRZEŚNIA 2016 R.**

- GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM
- PROJEKTOWANE TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ ORAZ USŁUG
- OŚ WIDOKOWA NA ZAMEK

LEGENDA:

OZNACZENIA OGÓLNE:

GRANICA MIASTA

ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW - STAN ISTNIEJĄCY

- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY WIELOFUNKCYJNEJ
- TERENY PRZEMYSŁOWO - SKŁADOWE
- TERENY USŁUGOWE
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- LASY
- TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH
- TERENY ROLNICZE I ŁĄKI
- TERENY ZABUDOWY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- SIĘĆ GAZOWA - STACJA POMIAROWO-REDUKCYJNA
- TERENY ZABUDOWY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- SIĘĆ WODOCIĄGOWA - WŁECIA WODY
- TERENY OCHRONY ŚCIEKÓW
- PROJEKTOWANA SIĘĆ WODY
- USŁUGI OŚWIATY
- BEZPIECZEŃSTWO
- OPIEKA ZDROWOTNA
- STACJA BENZYNOWA

ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW - KIERUNKI ROZWOJU

- TERENY FUNKCJI MIESZKANIOWEJ
- TERENY FUNKCJI USŁUGOWEJ
- TARGOWISKO MIEJSKIE Z PARKINGIEM
- TERENY FUNKCJI PRZEMYSŁOWO - USŁUGOWEJ
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ

OCHRONA WALORÓW ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

- OBIEKT ZABYTKOWY WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW
- GRANICA STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
- USŁUGI KULTURALNE
- GRANICA HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO
- WPISANA DO REJESTRU ZABYTKÓW
- ZABYTKOWE CMENTARZE
- OBZAR HISTORYCZNEGO KRAJOBRAZU KULTUROWEGO
- CENNE OTWARCIA WIDOKOWE
- OBZARY STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
- WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- POZOSTAŁE STREFY OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ
- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ EKSPOZYCJI

ELEMENTY GEOLOGII

- GRANICA TERENU GÓRNICZEGO
- WYROBISKA
- UDOKUMENTOWANE I ZAREJESTROWANE ZŁOŻA W GMINIE GNIEW
- GRANICA PROGNOSTYCZNEGO OBSZARU ZŁOŻ KOPALIN
- GRANICA PERSPEKTYWICZNEGO OBSZARU ZŁOŻ KOPALIN
- OSUWISKA AKTYWNE
- OBZARY O PRZEDPOZYCZAJĄ DO POWSTAWANIA RÓŻNEGO TYPU OSUWISK

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

DROGI

- DROGA KRAJOWA
- DROGA WOJEWÓDZKA
- DROGA POWIATOWA
- DROGA GMINNA
- PROJEKTOWANA DROGA GMINNA

KOLEJ

- LINIA KOLEJOWA

DROGI WODNE

- POŁĄCZENIA PROMOWE

- PRZYSTĄN RZECZNA

- PRZEPŁAWKA

SZLAKI TURYSTYCZNE

- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 4 - TRASA TYSIĄCA JEZIOR
- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 3 - BURSZTYNOWA TRASA R - 8 BAŁTYK - ADRIATYK
- REGIONALNA TRASA NR 117
- MIEDZYNARODOWA TRASA NR 12 - TRASA ZAMKÓW POLSKI PÓŁWOCIEJ
- PROJEKTOWANY CIĄG PIESZO - ROMEROWY
- REZERWAT NIECZYNIE KOLEJ W WIEŚCIOROWIE

OBIEKTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- PROJEKTOWANY GPZ GNIEW (LOKALIZACJA ORIENTACYJNA DO SPECYFICZNOŚCI W MPZP)
- ORIENTACYJNY PRZEBIEG LINII WN 110 KV ZASILAJĄCEJ GPZ

DOM Biuro Urbanistyczne Kielb-Stańczuk, Jaszczyk-Skolimowska Sp. j.
ul. Chojnicka 61, 83-200 Starogard Gdański
tel.: 58 56 220 57, e-mail: pprdom@pprdom.pl

MIASTO I GMINA GNIEW
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:10 000

Autor opracowania: mgr inż. arch. Maria Kielb - Stańczuk
(uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93)

Opracowanie graficzne: mgr Karina Mańkowska

Data opracowania: kwiecień - wrzesień 2020 r.

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne
"DOM" sp. z o.o.
ul. Kościuski 34G, 83-200 Starogard Gdański
tel.: 58 56 220 57, fax: 58 56 114 78, e-mail: pprdom@pprdom.pl

MIASTO I GMINA GNIEW
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:10 000

Autor opracowania: mgr inż. arch. Maria Kielb - Stańczuk
(uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93)

Opracowanie graficzne: mgr Karina Mańkowska

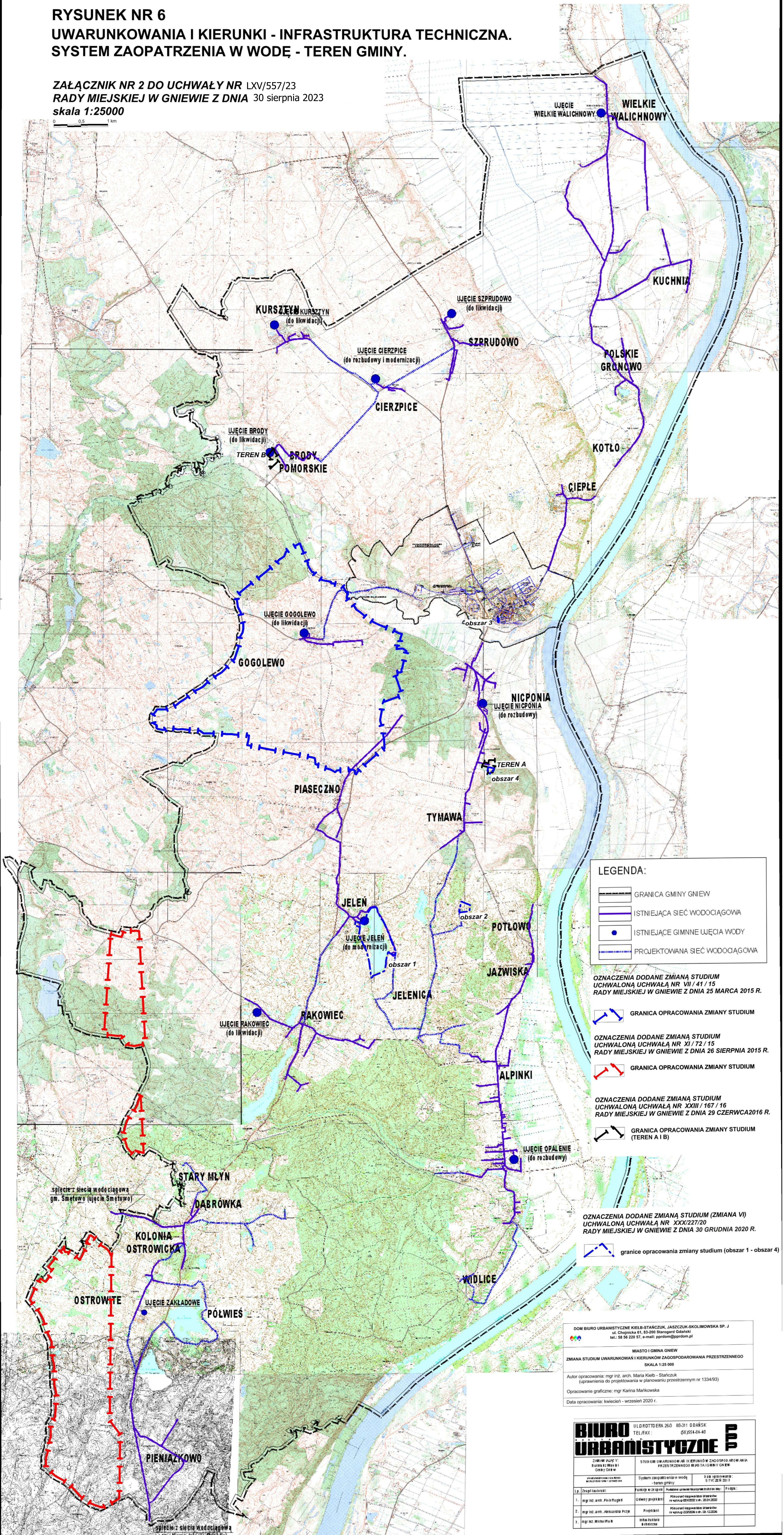
Data opracowania: maj 2016 r. - wrzesień 2016 r.

**BIURO
URBANISTYCZNE**

Opis	Opis	Opis	Opis
1. mgr inż. arch. Piotr Rogalski	Główny projektant	Pracownia Oryginał - do Urzędu	10.05.2023 r.
2. mgr inż. arch. Aleksandra Półka	Projektant	Pracownia Oryginał - do Urzędu	10.05.2023 r.
3. Aleksandra Gencion	Asystent	Pracownia Oryginał - do Urzędu	10.05.2023 r.
4. mgr Karolina Hylbent	Redaktor	Pracownia Oryginał - do Urzędu	10.05.2023 r.
5. mgr inż. Małgorzata Mańkowska	Redaktor	Pracownia Oryginał - do Urzędu	10.05.2023 r.

**UWARUNKOWANIA I KIERUNKI - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.
SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ - TEREN GMINY.**

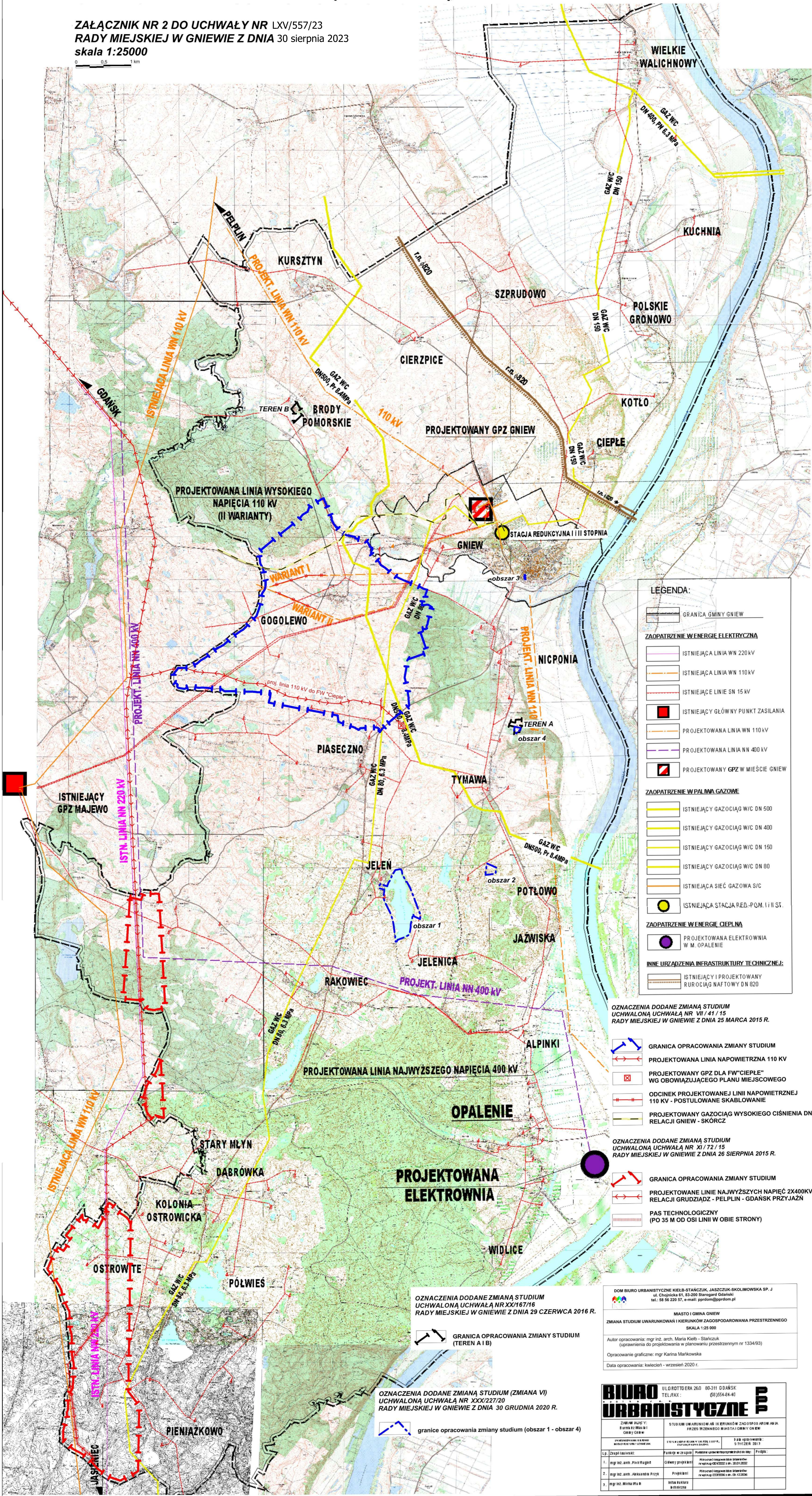

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA GNIEW

RYSUNEK NR 8
UWARUNKOWANIA I KIERUNKI - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.
SYSTEM ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, CIEPŁO ORAZ PALIWA GAZOWE.

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 sierpnia 2023
skala 1:25000

Strona 1

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA GNIEW

RYSUNEK NR 10

UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - SYSTEM KANALIZACYJNY MIASTA GNIEW

skala 1:10 000

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 sierpnia 2023

0 0,5 1 km

OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM (ZMIANA VI)
UCHWALONĄ UCHWAŁĄ NR XXX/227/20
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 30 GRUDNIA 2020

GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM

LEGENDA:

- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA GNIEW
- ISTNIEJĄCA SIEĆ KANALIZACJI SANITARNEJ GRAWITACYJNEJ
- ISTNIEJĄCA SIEĆ KANALIZACJI SANITARNEJ TŁOCZNEJ
- ISTNIEJĄCA SIEĆ KANALIZACJI DESZCZOWEJ
- PS ISTNIEJĄCE SIECIOWE PRZEPOMPOWNIE ŚCIEKÓW
- PS ISTNIEJĄCE ZAKŁADOWE PRZEPOMPOWNIE ŚCIEKÓW
- PS ISTNIEJĄCE ZAKŁADOWE PRZEPOMPOWNIE ŚCIEKÓW
- ISTNIEJĄCE PRZYDOMOWE PRZEPOMPOWNIE ŚCIEKÓW
- TEREN MIEJSKIEJ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
Qdmax = 3000 m³/d, Qdśr = 2000 m³/d

OZNACZENIA DODANE ZMIANĄ STUDIUM
UCHWALONĄ UCHWAŁĄ NR XXIV/183/16
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE Z DNIA 28 WRZEŚNIA 2016 r.

GRANICA OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne
"DOM" sp. z o.o.
ul. Kościuszki 34G, 83-200 Starogard Gdański
tel.: 58 56 220 57, fax.: 58 56 114 78, e-mail: pprdom@pprdom.pl

MIASTO I GMINA GNIEW
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:10 000

Autor opracowania: mgr inż. arch. Maria Kielb - Stańczuk
(uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93)

Opracowanie graficzne: mgr Karina Mańkowska

Data opracowania: maj 2016 r. - wrzesień 2016 r.

DOM Biuro Urbanistyczne Kielb-Stańczuk, Jaszczuk-Skolimowska Sp. j.
ul. Chojnicka 61, 83-200 Starogard Gdański
tel.: 58 56 220 57, e-mail: pprdom@pprdom.pl

MIASTO I GMINA GNIEW
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SKALA 1:10 000

Autor opracowania: mgr inż. arch. Maria Kielb - Stańczuk
(uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93)

Opracowanie graficzne: mgr Karina Mańkowska

Data opracowania: kwiecień - wrzesień 2020 r.

ZAŁĄCZNIK NR 2
UCHWAŁA NR XLII/271/14 RADY MIEJSKIEJ
W GNIEWIE Z DNIA 22.01.2014

BIURO
URBANISTYCZNE

ZAMAWIAJĄCY		STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY GNIEW	
Burmistrz Miasta i Gminy Gniew		Data opracowania: WRZESIEŃ 2012	
Lp.		SKALA 1:10000	
1. mgr inż. arch. Piotr Rugej		Fotokopia Uchwały Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 20.01.2014	
2. mgr inż. arch. Aleksandra Przyk		Projektant	
3. mgr inż. Michał Rudi		Środowisko Projektowe	

Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń studium.

Zmiana VIII obejmuje obszar na północ od miasta Gniew przy drodze krajowej nr 91. Obszar zmiany obejmuje tereny rolne z udokumentowanymi złożami kopalin oraz tereny rozwoju zabudowy funkcji przemysłowo-usługowej. Celem zmiany jest umożliwienie realizacji odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW w zakresie paneli fotowoltaicznych oraz w terenach zabudowy produkcyjno-usługowej lokalizacji zakładów i instalacji do przetwarzania odpadów.

Synteza ustaleń zmiany „Studium....miasta i gminy Gniew”

Zmiana kierunków zagospodarowania w przedmiotowym obszarze gminy pozwoli na rozwój strefy o funkcji przemysłowo-usługowej. Dynamiczne zmiany w sektorze energetyki wymagają zmiany kierunków rozwoju w zakresie odnawialnych źródeł energii i konieczności dostosowania do trendów w rozwoju tego sektora gospodarki. Rozwój zakładów i instalacji do recyklingu i przetwarzania odpadów w szczególności odpadowych tworzyw sztucznych (plastiku) wymaga określania i uszczegółowienia kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Wprowadzone zmiany umożliwiają dostosowanie do zmieniających się potrzeb rynku.

Dla obszaru lub jego części gmina zamierza sporządzić lub zmienić plany miejscowe, w celu szczegółowego przesądzenia o przeznaczeniu i zagospodarowaniu terenów oraz dla ustalenia zasad zabudowy i zagospodarowania tych obszarów, z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań. Odpowiednie zapisy dotyczące planowanych zmian w przeznaczeniu terenów zostały dodane do treści tekstowej dotychczasowego dokumentu Studium miasta i gminy Gniew, a granice obszaru objętego zmianą pokazano na planszach graficznych Studium. Oceny oddziaływania na środowisko wprowadzonych zmian do dokumentu Studium dokonano w Prognozie oddziaływania na środowisko, w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE
z dnia 30 sierpnia 2023 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew”

1. Projekt zmiany „Studium...” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 22.06.2023 r. do 17.07.2023 r. W dniu 28.06.2023 r. odbyła się dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany „Studium...” rozwiązaniami. Uwagi do projektu zmiany „Studium...” należało składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 07.08.2023 r.

2. Udokumentowano, że w czasie wyłożenia projektu zmiany „Studium...” oraz w terminie obligatoryjnym oczekiwania na uwagi, do Burmistrza Miasta i Gminy Gniew nie wpłynęła żadna uwaga.

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr LXV/557/23
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE
z dnia 30 sierpnia 2023 r.

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, utworzone zostały w postaci nagrania na nośniku – płycie CD stanowiącym załącznik Nr 5 do uchwały.

Uzasadnienie

Zgodnie z art.7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej. Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt. 5 w/w ustawy do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także zmian tych dokumentów.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) studium uchwała rada gminy, a zgodnie z art. 27 tejże ustawy zmiana studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane. Dotychczasowe „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gniew” uchwalono Uchwałą Nr XLII/271/14 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 22 stycznia 2014 r. podlegało kilkakrotnie zmianom.

Zmiana VIII studium dotyczy części obrębów geodezyjnych Gniew i Ciepłe, który łącznie zajmuje obszar około 275 hektarów. W mieście Gniew zmiana obejmuje tereny funkcji przemysłowo-usługowej w północnej części miasta po obu stronach drogi krajowej nr 91 i zajmuje obszar około 75 ha.

W obrębie geodezyjnym Ciepłe zmiana obejmuje tereny po wschodniej stronie drogi krajowej nr 91 o powierzchni około 200 ha. W części tekstowej studium zmiany wyróżniono czcionką GARAMOND w kolorze fioletowym na szarym tle. Zmiany w części tekstowej znajdują się na stronach nr 134 i 142.

Wysokie zapotrzebowanie na energię elektryczną zakładów usytuowanych w strefie produkcyjnej, skutkuje potrzebą lokalizacji odnawialnych źródeł energii na terenie tych zakładów oraz w bezpośrednim ich sąsiedztwie, co docelowo pozwoli na obniżenie kosztów produkcji. Umożliwienie lokalizacji w strefie produkcyjnej instalacji do recyklingu umożliwi prowadzenie działalności w zakresie zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych oraz uzyskanie decyzji środowiskowych na lokalizację instalacji do recyklingu tychże odpadów.